

Hotelová akadémia
Štefánikova 28, Humenné

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

GASTRONOMICKÉ SLUŽBY

Kód a názov ŠVP	64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby
Kód a názov študijného odboru	6444 K 1. čašník, servírka
Stupeň vzdelania	Úplné stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	Denné štúdium pre absolventov základnej školy
Vyučovací jazyk	Štátny
Druh školy	Štátna
Dátum schválenia	30. august 2013
Miesto vydania	Hotelová akadémia, Štefánikova 28, Humenné

1.

1	Úvodné identifikačné údaje	3
2	Ciele a poslanie výchovy a vzdelávania	5
3	Vlastné zameranie školy	8
3.1	Charakteristika školy	9
3.1.1	Plánované aktivity školy	10
3.2	Charakteristika pedagogického zboru	10
3.3	Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických zamestnancov	11
3.4	Vnútroškový systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy	11
3.5	Dlhodobé projekty	12
3.6	Medzinárodná spolupráca	12
3.7	Spolupráca so sociálnymi partnermi	12
4	Profil absolventa študijného odboru 6444 K čašník, servírka	13
4.1	Charakteristika absolventa	13
4.2	Kľúčové kompetencie	13
4.3	Odborné kompetencie	15
5	Charakteristika školského vzdelávacieho programu v študijnom odbore 6444 K čašník, servírka	16
5.1	Základné údaje o štúdiu	16
5.2	Zdravotné požiadavky na žiaka	17
5.3	Požiadavky na bezpečnosť a hygienu pri práci	17
6	Rámcový učebný plán pre 4 – ročné študijné odbory s odborným výcvikom	19
6.1	Učebný plán pre študijný odbor 6444 K čašník, servírka	20
7	Učebné osnovy študijného odboru 6444 K čašník, servírka	23
7.1	Učebné osnovy všeobecnovzdelávacích predmetov	23
7.2	Učebné osnovy odborných predmetov	166
7.3	Učebné osnovy voliteľných predmetov	237
8	Podmienky na realizáciu školského vzdelávacieho programu v študijnom odbore 6444 K čašník, servírka	253
8.1	Materiálne podmienky	253
8.2	Personálne podmienky	255
8.3	Organizačné podmienky	256
8.4	Podmienky bezpečnosti práce a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní	256
9	Podmienky vzdelávania žiakov so špeciálnymi výchovno – vzdelávacími potrebami	257
9.1	Výchova a vzdelávanie žiakov so zdravotným znevýhodnením	257
9.2	Výchova a vzdelávanie žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia	259
9.3	Výchova a vzdelávanie žiakov s nadaním	260
10	Vnútroškový systém kontroly a hodnotenia žiakov študijného odboru 6444 K čašník, servírka	260

1 ÚVODNÉ IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE

Názov a adresa školy	Hotelová akadémia, Štefánikova 28, 066 01 Humenné
Názov školského vzdelávacieho programu	Gastronomické služby
Kód a názov ŠVP	64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby
Kód a názov študijného odboru	6444 K čašník, servírka
Stupeň vzdelania	Úplné stredné odborné vzdelanie – ISCED 3A
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	Denné štúdium pre absolventov základnej školy
Vyučovacia jazyk	Štátny
Druh školy	Štátna
Dátum schválenia ŠKVP	30. august 2013
Miesto vydania	Hotelová akadémia, Štefánikova 28, Humenné
Platnosť ŠKVP	1. september 2013 začínajúc prvým ročníkom

Kontakty pre komunikáciu so školou

Titul, meno, priezvisko	Pracovná pozícia	Telefón	Fax	e-mail	Mobil
Ing. Glória Michalidesová	Riaditeľka	057/7752394	057/7752394	skola@hahe.edu.sk michalidesova@hahe.edu.sk .sk	0907909496
Mgr. Mária Mihaľová	Zástupkyňa riaditeľa pre teoretické vyučovanie, všeobecné-vzdelávacie predmety	057/7755144 kl. 104	057/7752394	skola@hahe.edu.sk	0905584 060
Ing. Mariana Chudíková	Zástupkyňa riaditeľa pre teoretické vyučovanie, odborné predmety	057/7755144 kl. 104	057/7752394	skola@hahe.edu.sk	0908257 936
Ing. Juraj Moščák	Zástupca riaditeľa pre praktické vyučovanie	057/7750337	057/7752394	skola@hahe.edu.sk	0905584 061
Ing. Anna Repková	Zástupkyňa riaditeľky pre technicko - ekonomické činnosti	057/7754134	057/7752394	skola@hahe.edu.sk	090584 059
PaedDr. Emília Postihačová	Výchovný poradca	057/7755144 kl. 112	057/7752394	skola@hahe.edu.sk	

Zriaďovateľ:

Prešovský samosprávny kraj
 Odbor školstva a kultúry
 Námestie mieru 2
 080 01 Prešov
 Tel.: 051/ 74 60 455
 e-mail: skolstvo@vucpo.sk

2 Ciele a poslanie výchovy a vzdelávania v školskom vzdelávacom programe

Ciele a poslanie výchovy a vzdelávania v našom školskom vzdelávacom programe pre študijný odbor 6444 K čašník, servírka vychádza z cieľov stanovených v Zákone o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a Štátnom vzdelávacom programe pre skupinu odborov 64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby. Poslanie školy vyplýva aj komplexnej analýzy školy.

ŠkVP konkretizuje požiadavky a ciele vzdelávania, ktoré sú vymedzené v troch základných oblastiach: rozvoj osobnosti žiaka, príprava pre život v občianskej spoločnosti a príprava na pracovné uplatnenie. Odborné vzdelávanie študijného odboru 6444 K vytvára predpoklady pre získanie kompetencií potrebných pre uplatnenie v rôznych okruhoch pracovnej činnosti v oblasti ekonomiky, administratívy a podnikania; cestovného ruchu, hotelierstva a gastronómie. Dôraz je položený na prípravu absolventa so všeobecno-vzdelávacím základom, s odbornými teoretickými a praktickými zručnosťami, ktoré bude vedieť aplikovať v praxi.

Cieľom výchovy a vzdelávania je umožniť žiakovi v súlade so školským zákonom:

- a) získať kompetencie, a to najmä v oblasti komunikačných schopností, ústnych spôsobilostí a písomných spôsobilostí, využívania informačno-komunikačných technológií, komunikácie v štátnom jazyku, materinskom jazyku a cudzom jazyku, matematickej gramotnosti a kompetencie v oblasti prírodných vied a technológií, k celoživotnému učeniu, sociálne kompetencie a občianske kompetencie, podnikateľské schopnosti a kultúrne kompetencie,
- b) ovládať aspoň jeden cudzí jazyk a vedieť ho používať s výnimkou pre nižšie stredné odborné vzdelanie,
- c) naučiť sa správne identifikovať a analyzovať problémy a navrhovať ich riešenia a vedieť ich riešiť,
- d) rozvíjať manuálne zručnosti, tvorivé, umelecké psychomotorické schopnosti, aktuálne poznatky a pracovať s nimi v oblastiach súvisiacich s nadväzujúcim vzdelávaním alebo na trhu práce,
- e) posilňovať úctu k rodičom a ostatným osobám, ku kultúrnym a národným hodnotám a tradíciám štátu, ktorého je občanom, k štátnemu jazyku, k materinskému jazyku a k svojej vlastnej kultúre,
- f) získať a posilňovať úctu k ľudským právam a základným slobodám a zásadám ustanoveným v Dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd,
- g) pripraviť sa na zodpovedný život v slobodnej spoločnosti, v duchu porozumenia a znášanlivosti, rovnosti muža a ženy, priateľstva medzi národmi, národnostnými a etnickými skupinami náboženskej tolerancie,
- h) naučiť sa rozvíjať a kultivovať svoju osobnosť a celoživotne sa vzdelávať, pracovať v skupine a preberať na seba zodpovednosť,
- i) naučiť sa kontrolovať a regulovať svoje správanie, starať sa a chrániť svoje zdravie vrátane zdravej výživy a životné prostredie a rešpektovať všeludské etické hodnoty,
- j) získať všetky informácie o právach dieťaťa a spôsobilosť na ich uplatňovanie.

Vzdelávací program je rozvrhnutý tak, aby získal širší rozsah kompetencií, ktoré umožnia absolventom hľadať a nachádzať zamestnanie v širšej oblasti trhu práce, prípadne umožniť ich bezproblémovú rekvifikáciu.

Vzdelávacia oblasť teoretické vzdelávanie vedie žiaka k získaniu základných poznatkov z makroekonómie a mikroekonómie, k porozumeniu vzťahov v trhovej ekonomike, podnikových činnosti, účtovníctva a daní, pracovnoprávných vzťahov a pod. Poskytuje

žiakovi potrebné vedomosti zo základov podnikania a manažmentu, pripravuje ich aktívne rozhodovať o svojej profesijnej kariére a uplatniť sa na trhu práce, myslieť a konať ekonomicky a ekologicky, prispievať k dosahovaniu vyššej kvality svojej práce, služieb a výrobkov, dbať na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci. Umožní mu získať vedomosti z umenia rokovať s ľuďmi, vedieť s nimi nadviazať kontakt a správne s nimi komunikovať. Vzdelávacia oblasť vymedzuje obsah teoretickej prípravy pre kvalitný výkon povolania osvojenou technikou a technologickými postupmi v súlade s požiadavkami zákazníka, estetickými zásadami, modernými trendmi a novými vedeckými poznatkami. Poskytuje žiakom vedomosti a zručnosti z oblasti používaných materiálov a surovín, o materiálovom a technickom zariadení a vybavení prevádzok. Vo vzdelávacej oblasti praktická príprava si žiak osvojuje zručnosti a pracovné návyky potrebné pre výkon pracovných činností vo výrobných, obchodných, odbytových strediskách a strediskách služieb.

Poslaním našej školy nie je len odovzdávať vedomosti a pripravovať našich žiakov na povolanie a získanie prvej kvalifikácie, ale aj formovať u mladých ľudí ich postoje, viesť ich k dodržiavaniu etických a ľudských princípov. Škola sa stane otvorenou inštitúciou pre rodičov, sociálnych partnerov a širokú verejnosť s ponukou rôznej vzdelávacej a spoločenskej činnosti.

Naša škola má nielen vzdelávať, ale aj vychovávať. Naše **ciele v systéme výchovy a vzdelávania** spočívajú v cieľavedomom a systematickom rozvoji poznávacích schopností, emocionálnej zrelosti žiaka, motivácie k sústavnému zdokonaľovaniu sa, prosociálneho správania, etiky, sebaregulácie ako vyjadrenia schopnosti prevziať zodpovednosť za seba a svoj rozvoj a tvorivosť.

Ciele výchovy a vzdelávania orientované na vytváranie predpokladov celoživotného vzdelávania sú zamerané na:

Posilnenie výchovnej funkcie školy so zámerom:

- umožniť všetkým žiakom prístup ku kvalitnému záujmovému vzdelávaniu a voľnočasovým aktivitám, najmä žiakom zo sociálne znevýhodneného prostredia ako formy prevencie sociálno-patologických javov a podchytenia nadaných a talentovaných jedincov,
- vytvárať motiváciu k učeniu, ktorá žiakom umožní pokračovať nielen v ďalšom vzdelávaní, ale aj v kultivovaní a rozvoji vlastnej osobnosti,
- podporovať špecifické záujmy, schopností a nadania žiakov,
- formovať ucelený názor na svet a vzťah k životnému prostrediu
- vytvárať vzťah k základným ľudským hodnotám ako je úcta a dôvera, sloboda a zodpovednosť, spolupráca a kooperácia, komunikácia a tolerancia,
- poskytovať čo najväčšie množstvo príležitostí, podnetov a možností v oblasti záujmovej činnosti,
- poskytovať pre žiakov a širokú verejnosť ponuku vzdelávacích služieb vo voľnom čase,

Realizáciu stratégie rozvoja školy s dôrazom na:

a) prípravu a tvorbu vlastných školských vzdelávacích programov s cieľom:

- uplatňovať nové metódy a formy vyučovania zavádzaním aktívneho učenia, realizáciou medzipredmetovej integrácie,
- zabezpečiť kvalitné vyučovanie dvoch cudzích jazykov kvalifikovanými učiteľmi pre výučbu cudzích jazykov a zabezpečením dostupných podmienok pre výučbu cudzieho jazyka v zahraničí,

- skvalitniť výučbu informačných a komunikačných technológií zabezpečením špeciálnej učebne a softwarového vybavenia, podporovaním ďalšieho vzdelávania učiteľov v oblasti informačných technológií,
 - zohľadniť potreby a individuálne možnosti žiakov pri dosahovaní cieľov v študijnom odbore čašník, servírka,
 - zabezpečiť variabilitu a individualizáciu výučby,
 - rozvíjať špecifické záujmy žiakov,
 - vytvárať priaznivé sociálne, emocionálne a pracovné prostredie v teoretickom a praktickom vyučovaní,
 - zavádzať progresívne zmeny v hodnotení žiakov realizáciou priebežnej diagnostiky,
 - zachovávať prirodzené heterogénne skupiny vo vzdelávaní.
- β) **posilnene úlohy a motivácie učiteľov**, ich profesijný a osobný rozvoj s cieľom:
- rozvíjať a posilňovať kvalitný pedagogický zbor jeho stabilizáciou,
 - podporovať a zabezpečovať ďalší odborný rozvoj a vzdelávanie učiteľov,
 - rozvíjať hodnotenie a sebahodnotenie vlastnej práce a dosiahnutých výsledkov.
- χ) **podporu talentu, osobnosti a záujmu každého žiaka** s cieľom:
- rozvíjať edukačný proces na báze skvalitňovania vzťahov medzi učiteľom - žiakom – rodičom,
 - rozvíjať tímovú spoluprácu medzi žiakmi budovaním prostredia tolerance a radosti z úspechov,
 - vytvárať prostredie školy založené na tvorivo-humánnom a poznatkovo-hodnotovom prístupe k vzdelávaniu s dôrazom na aktivitu a slobodu osobnosti žiaka,
 - odstraňovať prejavy šikanovania, diskriminácie, násillia, xenofóbie, rasizmu a intolerancie v súlade s Chartou základných ľudských práv a slobôd,
 - viesť žiakov k zmysluplnej komunikácii a vyjadreniu svojho názoru,
 - zapájať sa do projektov zameraných nielen na rozvoj školy, ale aj na osvojenie si takých vedomostí, zručností a kompetencií, ktoré žiakom prispievajú k ich uplatneniu sa na trhu práce na Slovensku a v krajinách Európskej únie a k motivácii pre celoživotné vzdelávanie sa,
 - nadväzovať spoluprácu s partnerskými školami /Poľsko, Ukrajina/ a podnikmi doma a v zahraničí,
 - presadzovať zdravý životný štýl,
 - vytvárať širokú ponuku športových, záujmových a voľnočasových aktivít,
 - vytvárať fungujúci a motivačný systém merania výsledkov vzdelávania.
- δ) **skvalitnenie spolupráce so sociálnymi partnermi, verejnosťou a ostatnými školami** na princípe partnerstva s cieľom:
- zapojiť rodičov do procesu školy najmä v oblasti záujmového vzdelávania a voľnočasových aktivít,
 - podporovať spoluprácu s rodičmi pri príprave a tvorbe školského vzdelávacieho programu,

- aktívne zapájať zamestnávateľov do tvorby školských vzdelávacích programov, rozvoja záujmového vzdelávania, skvalitňovania výchovno-vzdelávacieho procesu a odborného výcviku,
- spolupracovať so zriaďovateľom na koncepciách rozvoja odborného vzdelávania a prípravy a politiky zamestnanosti v Humennom a našom regióne,
- spolupracovať s podnikmi poskytujúcimi gastronomické a ubytovacie služby v okrese Humenné a Snina,
- vytvárať spoluprácu so školami doma a v zahraničí a vymieňať si vzájomne skúsenosti a poznatky,
- rozvíjať spoluprácu s nadáciami, rôznymi organizáciami /NÚP, verejnou a štátnou správou, živnostníkmi, podnikateľmi, firmami, kultúrnymi inštitúciami,...../ a účelovo zameranými útvarmi na zabezpečenie potrieb žiakov.

ε) **zlepšenie estetického prostredia budovy školy a najbližšieho okolia** s cieľom:

- zlepšiť prostredie v triedach a spoločných priestoroch školy,
- zrekonštruovať hygienické priestory školy,
- využiť materiálo-technický a ľudský potenciál pre získanie doplnkových finančných zdrojov, reagovať na vypísané granty a projekty,
- pravidelne sa starať o úpravu okolia školy.

3 Vlastné zameranie školy

Hotelová akadémia má mnohoročnú tradíciu v príprave odborníkov v oblasti gastronómie a cestovného ruchu. Dobrú základňu výučbe dávajú kvalifikovaní učitelia a majstri odbornej výchovy ako aj dobré materiálne vybavenie školy. Dôkazom o kvalite práce školy je trvalý záujem uchádzačov o štúdium a dobré uplatnenie žiakov školy. Žiaci buď pokračujú v štúdiu na vysokých školách alebo sa bez problémov zamestnávajú na Slovensku resp. v zahraničí.

Na zlepšovanie a rozvoj výchovno-vzdelávacej práce škola využíva tieto **silné stránky**:

- záujem žiakov o štúdium
- spádovosť umiestnenia školy (Humenné – železničný a cestný uzol), škola sa nachádza v centre mesta
- kvalita a skúsenosti pedagogických zamestnancov pri teoretickom a praktickom vyučovaní, kvalitná príprava žiakov vo zvolenom odbore
- napojenie školy na internet
- učebne informatiky sa využívajú aj v čase mimo vyučovania a sú k dispozícii žiakom v rámci záujmových krúžkov
- zabezpečovanie OV a praxe vo vlastnom reštauračnom a ubytovacom zariadení Siesta
- záujem podnikateľských subjektov o absolventov našej školy
- kvalitná jazyková príprava absolventov, ktorá umožňuje dobrú komunikáciu a ich zamestnávanie v zahraničí.
- zahraničné stáže sú cenným prínosom v oblasti jazykovej a odbornej prípravy
- spolupráca školy s inštitúciami vytvárajúcimi systém ďalšieho vzdelávania v školstve /MCP/, so zamestnávateľmi a zriaďovateľom
- vytváranie podmienok každému pedagogickému zamestnancovi na celoživotné vzdelávanie
- pripravenosť pedagogických zamestnancov pre prácu s modernými materiálnymi prostriedkami

Slabé stránky:

- budova školy nie je typická školská budova
- nedostatočná vybavenosť odborných učební najmodernejšou technikou
- nedostatok finančných prostriedkov na obnovu a prevádzku školy.

Príležitosti školy:

- bezproblémové uplatnenie absolventov školy v reštauračných a ubytovacích zariadeniach nášho mesta a okresu je príležitosťou pre mladých ľudí zamestnať sa, motiváciou pre absolventov deviatych ročníkov študovať na škole, zároveň je príležitosťou pre rozvoj mesta Humenné
- uplatnenie sa absolventov školy v zahraničí. Kvalitná jazyková príprava žiakov a absolvovanie stáží v zahraničí umožňuje žiakom získať kontakty so zamestnávateľmi už počas štúdia. Žiaci túto príležitosť využívajú.
- rekvalifikácia podľa potrieb úradu práce
- vytváranie partnerstiev so školami obdobného typu
- zosúladenie odbornosti žiakov s požiadavkami trhu práce na základe analýz podnikateľských subjektov.

Ohrozenia školy:

- otvorenie rovnakých študijných a učebných odborov na ďalších školách
- nedostatočná odbornosť služieb poskytovaných podnikmi reštauračného stravovania, kde žiaci vykonávajú prax a odborný výcvik. Odborný výcvik a prax vykonávajú žiaci školy na základe dohôd o vykonaní odbornej prípravy. Na vykonávanie odborného výcviku a praxe vyberáme len pracoviská zodpovedajúce profilu absolventa, učebným osnovám a tematickým plánom s požadovaným vnútorným vybavením a kvalifikovaným personálom
- nízka priemerná mzda v spoločnom stravovaní môže odradiť žiakov základných škôl pri výbere strednej školy, prípadne absolvent hľadá uplatnenie v iných rezortoch
- slabá spolupráca s rodičmi.

3.1 Charakteristika školy

Na Hotelovej akadémii v Humennom majú možnosť študovať žiaci v 4 študijných odboroch /hotelová akadémia, kuchár, čašník, servírka, spoločné stravovanie/ a v 2 učebných odboroch /kuchár a čašník, servírka/. SOŠ sa zaoberá výchovou a vzdelávaním stredoškolskej mládeže. Súčasťou školy je školský internát a školské pracovisko praktického vyučovania – reštaurácia a penzión Siesta. Žiaci nadobúdajú praktické zručnosti na hodinách odborného výcviku. V záujme skvalitňovania odbornej prípravy žiakov majú žiaci školy možnosť zúčastňovať sa na medzinárodných odborných stážach. Škola spolupracuje so školami podobného zamerania v Poľsku /Sanok/ a na Ukrajine /Užhorod/. Okrem toho škola spolupracuje s inštitúciami zabezpečujúcimi zahraničnú prax.

Vyučovanie žiakov prebieha v kmeňových a odborných učebniach. Odborné učebne nie sú komplexne vybavené. Škola má odborné učebne jazykov, odborných ekonomických a gastronomických predmetov, informatiky, administratívy a korešpondencie, vlastnú školskú jedáleň, spoločenskú miestnosť, gymnastickú miestnosť, telocvičňu, posilňovňu a viacúčelové otvorené ihrisko. Manažment školy a hospodársky úsek má svoje priestory, učitelia využívajú svoje kabinety a zborovňu. Každá predmetová komisia disponuje didaktickou technikou. Škola má pomerne dobre vybavenú knižnicu. Výchovný poradca má k dispozícii kabinet, kde

sa stretáva so žiakmi, rodičmi, sociálnymi zamestnancami a pod. Škola má k dispozícii žiacke šatne, kotoľňu, sklad, dielňu pre potreby údržby a opráv na škole. Hygienické zariadenia sú na každom poschodí. Internát je súčasťou školy. Poskytuje ubytovanie pre viac ako 60 žiakov. Dvojposteľové izby sú štandardne vybavené. Na každom poschodí sú sprchy a hygienické zariadenia. Pre vychovávateľov sú vyhradené osobitné priestory. Žiaci majú zabezpečenú celodennú stravu v školskej jedálni.

Školské pracovisko praktického vyučovania je súčasťou školy. Má adekvátne vybavenie pre zabezpečenie odborných činností (snack – bar, reštaurácia, penzión, salónik), zborovňu pre majstrov odbornej výchovy, sklady, hygienické zariadenia.

Na škole vyvíjajú veľmi dobrú činnosť poradné orgány školy - pedagogická rada, predmetové komisie jednotlivých predmetov, rada riaditeľa školy (porada vedenia), rada školy, rada rodičov, výchovný poradca, žiacky stredoškolský parlament. Zodpovedajú za kvalitu a organizáciu celého výchovno-vzdelávacieho procesu, zastupujú záujmy žiakov, organizujú žiacke aktivity a vytvárajú podmienky pre dobrú komunikáciu a spoluprácu medzi učiteľmi a žiakmi.

3.1.1 Plánované aktivity školy

Dosahovanie požadovaných aktivít a vhodná prezentácia školy sú výsledkom kvality vzdelávania. Škola sa snaží vytvoriť a zabezpečiť všetky podmienky pre skvalitnenie života na škole. Pravidelne zabezpečuje realizáciu výstav, školských súťaží, mimoškolských súťaží, športových a iných aktivít, exkurzií, spoločenských a kultúrnych podujatí, návštev divadelných predstavení, galérií, gastronomických akcií, besied. Všetky aktivity sa realizujú s pedagogickými zamestnancami školy, žiakmi a sociálnymi partnermi. Aktivity sú určené predovšetkým žiakom, učiteľom, rodičom, zamestnávateľom a širokej verejnosti.

Žiaci sa môžu zapojiť do rôznych záujmových krúžkov:

Krúžky na rozvoj jazykových kompetencií – komunikácia v materinskom a v cudzom jazyku – anglickom, nemeckom, ruskom, talianskom

Krúžky na rozvoj informačno – komunikačných kompetencií

Krúžky na rozvoj odborných kompetencií – miešanie nápojov, flambovanie, kulinárske umenie, someliérstvo, barista – špecialista na kávu, studená kuchyňa, slovenská tradičná kuchyňa, príprava sladkých dezertov, príprava slávnostných tabúl, malá abeceda cukroví, vegetariánske špeciality, inventár od A do Z, veľkonočné a vianočné jedlá starej matere, aspikové variácie, dekorácie ovocia, spoločenská výchova, diplomacia, ekonomika, účtovníctvo

Športové krúžky zamerané na zvýšenie telesnej aktivity – turistický, športový, šachový, kondičná kulturistika, šípky

Iné krúžky – geografický, historický, matematický, zdravie modernej ženy

3.2 Charakteristika pedagogického zboru

Stabilizovaný pedagogický zbor vrátane majstrov odborného výcviku a vychovávateľov tvorí viac ako 50 interných pedagogických zamestnancov. Učitelia pracujú v predmetových komisiách pod vedením najskúsenejších pedagógov. Dbajú o svoj profesijný rast a pravidelne sa zúčastňujú školení pripravovaných MPC a inými vzdelávacími inštitúciami. Výchovná poradkyňa školy má okrem odbornej a pedagogickej spôsobilosti aj zákonom predpísané vzdelanie v oblasti výchovného poradenstva.

Mimoškolské aktivity realizujú a zabezpečujú okrem pedagogických zamestnancov školy aj rodičia a aktivisti mesta Humenné (príslušníci policajného zboru, zástupcovia zamestnávateľov, poslanci a pod.).

3.3 Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických zamestnancov

Podrobný a konkrétny plán kontinuálneho vzdelávania je súčasťou ročného plánu školy. Manažment školy považuje za prioritnú úlohu zabezpečiť:

- uvádzanie začínajúcich učiteľov do pedagogickej praxe (adaptačné vzdelávanie).
- príprava pedagogických zamestnancov na zvyšovanie si svojich kompetencií hlavne jazykových spôsobilostí, schopností efektívne pracovať s IKT.
- motivovanie pedagogických zamestnancov pre neustále sebvzdelávanie, vzdelávanie, zdokonaľovanie profesijnej spôsobilosti.
- zdokonaľovanie osobnostných vlastností pedagogických zamestnancov, spôsobilosti pre tvorbu efektívnych vzťahov, riešenie konfliktov, komunikáciu a pod.
- sprostredkovanie pedagogickým pracovníkom najnovšie poznatky (inovácie) z metodiky vyučovania jednotlivých predmetov, pedagogiky a príbuzných vied, ako aj z odboru.
- príprava pedagogických zamestnancov na výkon špecializovaných funkcií, napr. triedny učiteľ, výchovný poradca, predseda predmetovej komisie, knihovník atď.
- príprava pedagogických zamestnancov pre výkon činností nevyhnutných pre rozvoj školského systému, napr. pedagogický výskum, tvorba ŠkVP, tvorba štandardov, tvorba pedagogickej dokumentácie, atď.
- príprava pedagogických zamestnancov pre prácu s modernými materiálnymi prostriedkami: videotechnikou, výpočtovou technikou, multimédiami a pod.
- zhromažďovanie a rozširovanie progresívnych skúseností z pedagogickej a riadiacej praxe, podnecovať a rozvíjať tvorivosť pedagogických zamestnancov.
- sprostredkovanie operatívneho a časovo aktuálneho transferu odborných a metodických informácií prostredníctvom efektívneho informačného systému.
- príprava pedagogických zamestnancov na získanie prvej a druhej atestácie.

3.4 Vnútorý systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy

Úlohou vnútroškolskej kontroly je pomáhať pri zabezpečení priaznivých materiálnych a sociálnych podmienok pre učiteľov a žiakov, spolupôsobiť pri zabezpečovaní chodu teoretického a praktického vyučovania, mimovyučovacích aktivít (krúžková činnosť) a internátu na vzostupnej špirále kvality, poskytnúť obraz o práci každého učiteľa, majstra OV, vychovávateľa ale aj nepedagogického zamestnanca a žiakov školy v ich vývoji a perspektíve. Je účinným nástrojom zabezpečenia harmonickej organizácie celého výchovno-vzdelávacieho procesu a ďalších školských aktivít. Získané objektívne informácie slúžia na motiváciu pedagogických a nepedagogických zamestnancov a žiakov školy k aktívnej a zmysluplnej práci, formovanie ich osobnosti pozitívnymi vlastnosťami.

Štruktúra vnútroškolskej kontroly je zameraná na plnenie základných povinností vyplývajúcich z platných právnych noriem (Zákoník práce, pracovný poriadok, školský poriadok, zákony, vyhlášky, smernice a interné pokyny, dodržiavanie POP MŠVVaŠ SR a plánu práce školy, vedenie dokumentácie podľa svojho zaradenia), na celkový priebeh výchovno-vzdelávacej činnosti na škole, na tvorbu školských vzdelávacích programov, na dodržiavanie plnenia plánov predmetových komisií, na zabezpečenie vyučovania didaktickou technikou a ostatným materiálno-technickým vybavením, na hodnotenie žiakov počas

vyučovacej hodiny s uplatnením sebahodnotenia žiaka, na vystupovanie a rečovú kultúru vyučujúcich, na uplatňovanie didaktických zásad, na mimoškolskú činnosť učiteľov, ale aj na kontrolnú činnosť výchovnej poradkyne, činnosť nepedagogických zamestnancov školy.

Na hodnotenie pedagogických a odborných zamestnancov školy sa využívajú tieto metódy:

- pozorovanie (hospitácie)
- rozhovor
- výsledky žiakov, ktorých učiteľ vyučuje (prospech, žiacke súťaže, didaktické testy zadané naraz vo všetkých paralelných triedach, úspešnosť prijatia žiakov na vyšší stupeň školy a pod.)
- hodnotenie výsledkov pedagogických zamestnancov v oblasti ďalšieho vzdelávania, tvorby učebných pomôcok, mimoškolskej činnosti a pod.
- hodnotenie pedagogických zamestnancov manažmentom školy
- vzájomné hodnotenie učiteľov (čo si vyžaduje aj vzájomné hospitácie a „otvorené hodiny“)
- hodnotenie učiteľov žiakmi (prostredníctvom výchovného poradcu, žiackeho stredoškolského parlamentu).

3.5 Dlhodobé projekty

V rámci projektovej činnosti žiakov škola pripravuje projekty z oblasti gastronómie, športu, jazykového vzdelávania, vzdelávania v oblasti IKT, projekty zamerané na vybavenie školy modernou didaktickou technikou. Škola pravidelne reaguje na aktuálne Výzvy Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR a iných grantových programov.

3.6 Medzinárodná spolupráca

Škola dlhodobo spolupracuje s podobnými školami v Poľsku a na Ukrajine. Cieľom tejto spolupráce je:

- podieľať sa na spoločných projektoch, ktoré by zabezpečili efektívny transfer poznatkov a skúseností /Leonardo da Vinci, Mládež/
- posilniť a skvalitniť jazykovú prípravu žiakov (konverzačnú, odbornú).
- posilniť a skvalitniť odbornú prípravu žiakov (transfer inovácií).
- prezentovať vlastnú školu, mesto a krajinu.
- spoznávať inú kultúru, históriu a životný štýl.
- nadväzovať kontakty v rámci kariérového rastu.

3.7 Spolupráca so sociálnymi partnermi

Škola rozvíja všetky formy spolupráce so sociálnymi partnermi a verejnosťou. Predovšetkým sa zameriava na pravidelnú komunikáciu so svojimi zákazníkmi – žiakmi, ich rodičmi a zamestnávateľmi.

Spolupráca s rodičmi

Rodičia sú členmi Rady školy. Všetci sú informovaní o priebehu vzdelávania žiakov na triednych schôdkach a konzultáciami s vyučujúcimi. Majú možnosť sledovať priebežné študijné výsledky prostredníctvom internetu. Zároveň sú rodičia informovaní o aktuálnom dianí na škole, o pripravovaných akciách prostredníctvom www stránok školy alebo priamo e-mailom. Majú k dispozícii aj portfólium žiaka. Cieľom školy je zvýšiť komunikáciu s rodičmi. Sme maximálne otvorení všetkým pripomienkam a podnetom zo strany rodičovskej verejnosti.

Zamestnávateľia

Škola aktívne spolupracuje s kmeňovými a zmluvnými zamestnaneckými organizáciami. Spolupráca je zameraná hlavne na poskytovanie odborného výcviku, materiálno-technické zabezpečenie výchovno-vzdelávacieho procesu, tematické prednášky, besedy a súťaže, sprostredkovanie rôznych zaujímavých exkurzií a výstav. Zástupcovia zamestnávateľov sa zúčastňujú pravidelne na zasadaniach Rady školy a aktívne pôsobia v rámci odborného výcviku ako inštruktori. Väčšina zamestnávateľov zamestnáva aj našich absolventov.

Iní partneri

Škola aktívne spolupracuje v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu a výchove mimo vyučovania s ďalšími partnermi: Živnostenskou komorou, Republikovou úniou zamestnávateľov, Zväzom hotelov a reštaurácií, Asociáciou someliérov, Barmanskou asociáciou, Zväzom kuchárov a cukrárov, Policajným zborom, Červeným krížom, Pedagogicko-psychologickou poradňou a Ústavom regionálneho zdravotníctva.

4 PROFIL ABSOLVENTA

4.1 Celková charakteristika absolventa

Cieľom vzdelávacieho programu študijného odboru 6444 K čašník, servírka je pripraviť absolventov, ktorí budú schopní uplatniť sa vo svojich povolaniach so všeobecnovzdelávacím základom a odbornými teoretickými vedomosťami a praktickými zručnosťami aplikovateľnými v praxi s prirodzenou profesionálnou hrdosťou.

Absolventi získajú schopnosť komunikovať v jednom cudzom jazyku, riešiť problémové úlohy a pracovať v skupine. Aktívne sa zapájajú do spoločnosti a svoje vedomosti a zručnosti priebežne aktualizovať podľa potrieb a požiadaviek trhu práce. Budú schopní prijímať zodpovednosť za vlastnú prácu a za prácu ostatných.

Po absolvovaní vzdelávacieho programu získajú zručnosti pri práci s informačnými a komunikačnými technológiami. Naučia sa efektívne využívať informačné a komunikačné technológie pre svoj osobný rast a výkonnosť v práci.

Odborné vzdelávanie v skupine odborov ekonomika a organizácia, obchod a služby je dôležitou súčasťou stredoškolského odborného vzdelávania. Jeho charakteristickou črtou je široko koncipovaná odborná orientácia. Vzdelávanie pripravuje absolventov pre uplatnenie sa vo výrobných podnikoch, v obchode, cestovnom ruchu, gastronómii, hotelierstve, v prevádzkových službách, osobných službách, beauty službách a v ďalších službách podľa ich profilácie.

Po absolvovaní vzdelávacieho programu absolvent disponuje týmito kompetenciami:

4.2 Kľúčové kompetencie

Vzdelávanie v ŠkVP v súlade s cieľmi výchovy a vzdelávania na danom stupni vzdelania smeruje k tomu, aby si žiak vytvoril zodpovedajúce schopnosti a študijné predpoklady. Kľúčové kompetencie chápeme ako kombináciu vedomostí, zručností, postojov, hodnotovej orientácie a ďalších charakteristík osobnosti, ktoré každý človek potrebuje na svoje osobné uspokojenie a rozvoj, aktívne občianstvo, spoločenské a sociálne začlenenie, k tomu, aby mohol primerane konať v rôznych pracovných a životných situáciách počas celého svojho života. Kľúčové kompetencie ako výkonové štandardy sa v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu prostredníctvom výchovných a vzdelávacích stratégií rozvíjajú, osvojujú a hodnotia buď na úrovni školy, odboru vzdelávania alebo vyučovacieho predmetu. V súlade so

Spoločným európskym rámcom kľúčových kompetencií pre celoživotné vzdelávanie sú vymedzené nasledovné kľúčové kompetencie:

a) Spôsobilosti konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote

Sú to spôsobilosti, ktoré sú základom pre ďalšie získavanie vedomostí, zručností, postojov a hodnotovej orientácie. Patria sem schopnosti nevyhnutné pre cieľavedomé a zodpovedné riadenie a organizovanie svojho osobného, spoločenského a pracovného života. Jednotlivci si potrebujú vytvárať svoju osobnú identitu vo vzťahu k životným podmienkam, povolaniu, práci a životnému prostrediu, spoločenským normám, sociálnym a ekonomickým inštitúciám, robiť správne rozhodnutia, voľby, opatrenia a postupy. Tieto kompetencie sú veľmi úzko späté s osvojovaním si kultúry myslenia a poznávania.

Absolvent má:

- logicky a reálne zdôvodňovať svoje názory, konania a rozhodnutia,
- porovnať formálne a neformálne pravidlá, zákonitosti, predpisy, sociálne normy, morálne zásady, vlastné a celospoločenské očakávania v systéme, v ktorom existuje,
- identifikovať priame a nepriame dôsledky svojej činnosti,
- vybrať si správne rozhodnutie a cieľ z rôznych možností,
- vysvetliť svoje životné plány, záujmy a predsavzatia,
- popísať svoje ľudské práva, popísať svoje povinnosti, záujmy, obmedzenia a potreby,
- definovať svoje ciele a prognózy,
- zdôvodňovať svoje argumenty, riešenia, potreby, práva, povinnosti a konanie.

b) Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v materinskom a cudzom jazyku

Sú to schopnosti, ktoré žiak získava za účelom aktívneho zapojenia sa do spoločnosti založenej na vedomostiach s jasným zmyslom pre vlastnú identitu a smer života, sebazdokonaľovanie a zvyšovanie výkonnosti, racionálneho a samostatného vzdelávania a učenia sa počas celého života, aktualizovania a udržiavania potrebnej základnej úrovne jazykových schopností, informačných a komunikačných zručností. Od žiaka sa vyžaduje efektívne využívať písaný a hovorený materinský a cudzí jazyk, disponovať s čitateľskou a matematickou gramotnosťou a prehodnocovať základné zručnosti.

Absolvent má:

- vyjadrovať sa správne v materinskom jazyku v písomnej a hovorenej forme,
- vyjadrovať sa spoľahlivo v cudzom jazyku v písomnej a hovorenej forme,
- riešiť matematické príklady a rôzne situácie,
- identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať rôzne informácie a informačné zdroje,
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov,
- hodnotiť kriticky získané informácie,
- formulovať, pozorovať, triediť a merať hypotézy,
- overovať a interpretovať získané údaje,
- pracovať s elektronickou poštou,
- pracovať s rôznymi pokročilejšími informačnými a komunikačnými technológiami.

c) Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách

Tieto schopnosti sa využívajú pri riadení medziľudských vzťahov, formovaní nových typov spolupráce. Sú to schopnosti, ktoré sa objavujú v náročnejších podmienkach, aj pri riešení problémov ľudí, ktorí sa nevedia zaradiť do spoločenského života. Žiak musí byť schopný učiť sa, nažívať a pracovať nielen ako jednotlivci, ale v sociálne vyváženej skupine. Sú to teda schopnosti, ktoré na základe získaných vedomostí, sociálnych zručností, interkulturálnych kompetencií, postojov a hodnotovej orientácii umožňujú stanoviť jednoduché algoritmy na vyriešenie problémových úloh, javov a situácií a získané poznatky využívať v osobnom živote a povolani.

Absolvent má:

- prejavíť empatiu a sebareflexiu,
- vyjadriť svoje pocity a korigovať negatívu,
- motivovať pozitívne seba a druhých,
- ovplyvňovať ľudí (prehováranie, presvedčovanie),
- stanoviť priority cieľov,
- predkladať primerané návrhy na rozdelenie jednotlivých kompetencií a úloh pre ostatných členov tímu a posudzovať spoločne s učiteľom a s ostatnými, či sú schopní určené kompetencie zvládnuť,
- prezentovať svoje myšlienky, návrhy a postoje,
- diskutovať konštruktívne, aktívne predkladať progresívne návrhy a pozorne počúvať druhých,
- budovať a organizovať vyrovnanú a udržateľnú spoluprácu,
- uzatvárať jasné dohody,
- rozhodnúť o výbere správneho názoru z rôznych možností,
- analyzovať hranice problému,
- identifikovať oblasť dohody a rozporu,
- určovať najzávažnejšie rysy problému, rôzne možnosti riešenia, ich klady a zápory v danom kontexte aj v dlhodobjších súvislostiach, kritériá pre voľbu konečného optimálneho riešenia,
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi,
- pracovať samostatne a riadiť prácu v menšom kolektíve,
- určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom učení, pracovných výkonoch a osobnostnom raste,
- predkladať spolupracovníkom vlastné návrhy na zlepšenie práce, bez zaujatosti posudzovať návrhy druhých,
- prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom, nepodliehať predsudkom a stereotypom v prístupe k druhým.

4.3 Odborné kompetencie

a) Požadované vedomosti

Absolvent má:

- charakterizovať podstatu ekonomickej činnosti, ktorej cieľom je výroba, rozdeľovanie, výmena a spotreba materiálnych i nemateriálnych statkov a služieb,
- vysvetliť podstatu správneho životného štýlu človeka,
- popísať zásady bezpečnosti a hygieny práce, ochrany pred požiarom a ochrany životného prostredia,
- zhodnotiť funkčné súvislosti medzi geografickým prostredím, človekom a spoločnosťou.

b) Požadované zručnosti

Absolvent vie:

- aplikovať v praxi etické a profesijné pravidlá, zásady spoločenského správania a vystupovania,
- pracovať s odbornou literatúrou,
- nakladať s materiálom, energiou, odpadom, vodou a inými látkami ekonomicky a s ohľadom na životné prostredie,
- hospodáriť s pracovnými prostriedkami so snahou dosiahnuť efektívny ekonomický výsledok,
- aplikovať estetické hľadiská v praxi,
- aplikovať návyky z oblasti osobnej a prevádzkovej hygieny, bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a ochrany životného prostredia,
- získať informácie o všeobecných ľudských právach.

c) Požadované osobnostné predpoklady, vlastnosti a schopnosti

Absolvent sa vyznačuje:

- empatiou, toleranciou,
- vytrvalosťou, flexibilitou,
- kreativitou, komunikatívnosťou,
- spoľahlivosťou, presnosťou, sebadisciplínou,
- diskretnosťou a zodpovednosťou,
- iniciatívnosťou, adaptabilitou.

Absolventi študijného odboru 6444 K čašník, servírka sa môžu uplatniť v praxi ako strední technicko-administratívni pracovníci (napr. prevádzkari, referenti marketingu), často sú v pozíciách riadiaceho stredného manažmentu a riadia malú skupinu zamestnancov (vedúci prevádzky, vedúci reštaurácie), môžu súkromne podnikáť. Aplikujú v praxi obchodno-podnikateľské aktivity a zásady marketingu, získavajú, spracúvajú a využívajú ekonomické informácie, v organizačnej práci a pri vedení agendy využívajú informačno-komunikačné technológie, orientujú sa v základných právnych normách a predpisoch, ovládajú zásady komunikácie s klientmi, zákazníkmi a spolupracovníkmi.

5. CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU V ŠTUDIJNOM ODBORE 6444 K ČAŠNÍK, SERVÍRKA

5.1 Základné údaje o štúdiu

Dĺžka štúdia:	4 roky
Forma výchovy a vzdelávania	Denné štúdium pre absolventov základnej školy
Vyučovací jazyk	Štátny jazyk
Nevyhnutné vstupné požiadavky na štúdium:	Nižšie stredné vzdelanie a splnenie podmienok prijímacieho konania
Spôsob ukončenia štúdia	Maturitná skúška
Doklad o získanom stupni vzdelania	Vysvedčenie o maturitnej skúške
Doklad o získanej kvalifikácii	Vysvedčenie o maturitnej skúške, Výučný list
Poskytnutý stupeň vzdelania:	Úplné stredné odborné vzdelanie
Možnosti pracovného uplatnenia absolventa:	Absolvent nájde uplatnenie podľa profilácie: - v súkromných a štátnych podnikoch a organizáciách, - podnikoch prevádzkových služieb, osobných služieb, - v cestovnom ruchu, hotelierstve a gastronómii, - ako radový pracovník, manažér strednej úrovne alebo sa môže uplatniť ako súkromný podnikateľ.
Možnosti ďalšieho štúdia:	Pomaturitné štúdium. Študijné programy prvého alebo druhého stupňa vysokoškolského štúdia alebo ďalšie vzdelávacie programy zamerané na rozšírenie kvalifikácie, jej zmenu alebo zvýšenie.

5.2 Zdravotné požiadavky na žiaka

Na prijatie do študijného odboru 6444 K čašník, servírka môžu byť prijatí uchádzači s dobrým zdravotným stavom, s nenarušenou pohyblivosťou pre výkon povolania. Zdravotný stav uchádzačov o štúdium a vhodnosť štúdia posudzuje všeobecný lekár pre deti a dorast.

Pred prijatím do odboru je potrebné vyšetrenie na bacilonosičstvo. Uchádzač musí mať platný zdravotný preukaz. Uchádzač, ktorý má zmenenú pracovnú schopnosť, pripojí k prihláške rozhodnutie príslušného všeobecného lekára o schopnosti študovať zvolený odbor podľa všeobecne záväzných právnych predpisov o prijímaní na štúdium na stredné školy. Tento odbor nie je vhodný pre uchádzačov s mentálnym postihnutím.

5.3 Požiadavky na bezpečnosť a hygienu pri práci

Neoddeliteľnou súčasťou teoretického a praktického vyučovania je problematika bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny práce a protipožiarnej ochrany. Výchova k bezpečnej a zdravie neohrozujúcej práci vychádza po dobu štúdia z požiadaviek platných právnych a ostatných predpisov (zákonov, nariadení vlády SR, vyhlášok, technických predpisov a slovenských technických noriem). Tieto požiadavky sa musia vzťahovať k výkonu konkrétnych činností, ktoré sú súčasťou odborného výcviku. Tieto požiadavky sa musia doplniť informáciami o rizikách možného ohrozenia, ktorým sú žiaci pri teoretickom a praktickom vyučovaní vystavení vrátane informácií o opatreniach na ochranu pred pôsobením týchto zdrojov rizík (zdravotné riziká a opatrenia pri ručnej manipulácii s bremenom, rizikové faktory súvisiace s mikroklimatickými podmienkami – teplotná záťaž organizmu a pod.).

Priestory pre výučbu musia zodpovedať svojimi podmienkami požiadavkám stanovených v zdravotníckych predpisoch. (hygienické požiadavky na priestory, prevádzka školských zariadení, bezpečná prevádzka, používanie strojov, prístrojov a pod.). Návčik a precvičovanie činností musí byť v súlade s požiadavkami, ktoré upravujú prácu pre mladistvých (napr. Zákonník práce) a v súlade s podmienkami, podľa ktorých môžu mladiství vykonávať zakázané práce z dôvodu prípravy na povolanie. Základnými podmienkami bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci sa rozumie:

- dôkladne a preukázané oboznámenie žiakov s predpismi o BOZP, protipožiarnymi predpismi a s technologickými postupmi,
- používanie technického vybavenia, ktoré zodpovedá bezpečnostným a protipožiarnym predpisom,
- používanie ochranných pracovných prostriedkov podľa platných predpisov,
- vykonávanie stanoveného dozoru na pracoviskách žiakov, pričom sa vymedzia stupne dozoru nasledovne:
 - práca pod dozorom si vyžaduje sústavnú prítomnosť osoby poverenej dozorom, ktorá dohliada na dodržiavanie BOZP a pracovného postupu. Táto osoba musí zrakovo obsiahnuť všetky pracovné miesta tak, aby mohla bezpečne zasiahnuť v prípade porušenia BOZP,
 - práca pod dohľadom si vyžaduje prítomnosť osoby poverenej dohľadom kontrolovať pracoviská pred začatím práce a pokiaľ nemôže zrakovo všetky pracoviská obsiahnuť, v priebehu práce ich obchádza a kontroluje.

Pri nástupe žiaka na štúdium sa vyžaduje:

1. Zdravotný preukaz
2. Pracovné oblečenie

Dievčatá

- biely pracovný bavlnený plášť
- biele blúzky (s dlhým rukávom/
- čierna sukňa a vestička
- zdravotná protišmyková obuv – biele zdravotné topanky a biele ponožky
- kuchynské utierky
- prachovka na upratovanie
- biele príručníky /rozмеры 50 x 50/
- otvárač na fľaše

Chlapci

- biely pracovný bavlnený plášť
- biele košele (s dlhým rukávom/
- čierny motýlik
- čierne nohavice a vestička
- čierne topánky s protišmykovou podrážkou a čierne ponožky
- kuchynské utierky
- prachovka na upratovanie
- biele príručníky /min.rozмеры 50 x 50/
- otvárač na fľaše

3. Ostatné požiadavky

Požiadavky na celkovú úpravu žiakov:

- žiak chodí slušne, bez výstredností oblečený a upravený
- vlasy vždy čisté, primerane ostrihané a upravené, chlapci – krátky pánsky strih
- nechty ostrihané, čisté bez lakovania
- nápadné maľovanie, nosenie pírsingu zakázané
- osobná hygiena – čistota tela, bielizne, oblečenia
- bezchybné spoločenské vystupovanie v škole i na verejnosti a dobrá re prezentácia školy.

6. Rámcový učebný plán pre 4 - ročné študijné odbory s rozšíreným počtom hodín praktického vyučovania

Rámcový učebný plán pre 4 –ročné študijné odbory s rozšíreným počtom hodín praktického vyučovania

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe ²⁴ za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	46	1472
Odborné vzdelávanie	62	1984
Disponibilné hodiny	24	768
CELKOM	132	4224

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	46	1472
Jazyk a komunikácia • slovenský jazyk a literatúra • prvý cudzí jazyk	24	768
Človek a hodnoty • etická výchova/náboženská výchova	2	64
Človek a spoločnosť • dejepis • občianska náuka	5	160
Človek a príroda • fyzika • chémia • biológia • geografia	3	96
Matematika a práca s informáciami • matematika • informatika	6	192
Zdravie a pohyb • telesná a športová výchova	6	192
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	62	1984
Teoretické vzdelávanie	18	576
Praktická príprava	44	1408
Disponibilné hodiny	24	768
SPOLU	132	4224
Účelové kurzy/učivo		
Kurz pohybových aktivít v prírode		
Kurz na ochranu života a zdravia		
Účelové cvičenia		
Maturitná skúška		

6. 1 Učebný plán pre študijný odbor 6444 K čašník, servírka

Škola	Hotelová akadémia, Štefánikova 28, Humenné				
Názov ŠkVP	Gastronomické služby				
Kód a názov ŠVP	64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby				
Kód a názov študijného odboru	6444 K čašník, servírka				
Stupeň vzdelania	Úplné stredné odborné vzdelanie				
Dĺžka štúdia	4 roky				
Forma štúdia	Denné štúdium pre absolventov základnej školy				
Druh školy	Štátna				
Vyučovací jazyk	Štátny jazyk				
Kategoríe a názvy vyučovacích predmetov	Počet týždenných vyučovacích hodín v ročníku				
	1.	2.	3.	4.	Spolu
Všeobecnovzdelávacie predmety	15	15	11	9	50
Jazyk a komunikácia	7	7	7	7	28
Slovenský jazyk a literatúra	3	3	3	3	12
Cudzí jazyk	4	4	4	4	16
Človek a hodnoty	1	1			2
Etická výchova/náboženská výchova	1	1	-	-	2
Človek a spoločnosť	2	2	1	-	5
Dejepis	1	1	-	-	2
Občianska náuka	1	1	1	-	3
Človek a príroda	1	1	1	-	3
Chémia	1	1	1	-	3
Matematika a práca s informáciami	2	2	1	1	6
Matematika	1	1	1	1	4
Informatika	1	1	-	-	2
Zdravie a pohyb	2	2	1	1	6
Telesná a športová výchova	2	2	1	1	6
Odborné predmety	18	18	20	22	78
Teoretické vzdelávanie	12	6	8	8	34
Ekonomika	2	2	2	2	8
Účtovníctvo	-	-	2	-	2
Administratíva a korešpondencia	2	-	-	-	2
Potraviny a výživa	2	1	1	1	5
Technológia	1	1	1	1	4

Technika obsluhy	3	2	2	2	9
Cestovný ruch	-	-	-	2	2
Spoločenská komunikácia	1	-	-	-	1
Zariadenie prevádzok	1	-	-	-	1
Praktická príprava	6	12	12	14	44
Odborný výcvik a)	6	12	12	14	44
Voliteľné predmety	-	-	2	2	4
Komunikácia v cudzom jazyku	-	-	2	2	4
Spolu	33	33	33	33	132
Účelové kurzy					
Kurz na ochranu života a zdravia			18		18
Kurz pohybových aktivít v prírode	35	15			50

Prehľad využitia týždňov

Činnosť	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Vyučovanie podľa rozpisu	33	33	33	30
Maturitná skúška	-	-	-	1
Časová rezerva(účelové kurzy, opakovanie učiva, exkurzie, výchovno-vzdelávacie akcie a i.)	7	6	6	6
Účasť na odborných akciách	-	1	1	-
Spolu týždňov	40	40	40	37

Poznámky k učebnému plánu:

- Pre žiakov so zdravotným znevýhodnením plnia rovnaké ciele ako stredné odborné školy pre intaktných žiakov. Všeobecné ciele vzdelávania v jednotlivých vzdelávacích oblastiach a kompetencie sa prispôbujú individuálnym osobitostiam žiakov so zdravotným znevýhodnením v takom rozsahu, aby jeho konečné výsledky zodpovedali profilu absolventa. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením (dĺžka, formy výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania, organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie, personálne, materiálno-technické a priestorové zabezpečenie ap.) stanovujú vzdelávacie programy vypracované podľa druhu zdravotného znevýhodnenia.
- Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 33 hodín a maximálne 35 hodín, za celé štúdium minimálne 132 hodín, maximálne 140 hodín. Výučba v študijnom odbore sa realizuje v 1., 2. a 3. ročníku v rozsahu 33 týždňov, v 4. ročníku v rozsahu 30 týždňov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva, na kurz na ochranu života a zdravia a kurzy pohybových aktivít v prírode ap. a v poslednom ročníku na absolvovanie maturitnej skúšky.
- Trieda sa môže deliť na skupiny podľa súčasne platnej legislatívy.

- d) Výučba slovenského jazyka a literatúry sa v študijných odboroch realizuje s dotáciou minimálne 3 hodiny týždenne v každom ročníku.
- e) Vyučuje sa jeden z jazykov: jazyk anglický, nemecký a ruský. Výučba cudzieho jazyka sa v študijnom odbore realizuje minimálne v rozsahu 3 týždenných vyučovacích hodín v ročníku.
- f) Predmety etická výchova a náboženská výchova sa vyučujú podľa záujmu žiakov v skupinách najviac 20 žiakov v rozsahu 1 týždennej vyučovacej hodiny v 1. a 2. ročníku. Predmety nie sú klasifikované, na vysvedčení a v katalógovom liste žiaka sa uvedie „absolvoval/-a“.
- g) Predmet telesná a športová výchova možno vyučovať 1 hodinu týždenne aj v popoludňajších hodinách a spájať ju do viachodinových celkov.
- h) Žiaci si môžu podľa záujmu a potrieb vybrať v 3. a 4. ročníku 1 voliteľný predmet – komunikácia v cudzom jazyku (KAJ, KNJ a KRJ). Na štúdium voliteľných predmetov možno vytvárať skupiny žiakov z rôznych tried toho istého ročníka. Tento voliteľný predmet je klasifikovaný.
- i) Súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov je kurz na ochranu života a zdravia a kurz pohybových aktivít v prírode. Kurz na ochranu života a zdravia má samostatné tematické celky s týmto obsahom: riešenie mimoriadnych udalostí – civilná ochrana, zdravotná príprava, pobyt a pohyb v prírode, záujmové technické činnosti a športy. Organizuje sa v treťom ročníku štúdia a trvá tri dni po šesť hodín. Kurz pohybových aktivít v prírode sa koná v rozsahu piatich vyučovacích dní, najmenej však v rozsahu 15 vyučovacích hodín. Organizuje sa 1. ročníku štúdia (so zameraním na zimné športy) a 2. ročníku štúdia (so zameraním na letné športy). Účelové cvičenia sú súčasťou prierezovej témy Ochrana života a zdravia. Uskutočňujú sa v 1. a 2. ročníku vo vyučovacom čase v rozsahu 6 hodín v každom polroku školského roka raz.
- j) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Praktické vyučovanie je organizované formou odborného výcviku. Odborný výcvik žiaci absolvujú v rozsahu 6 hodín – 1. ročník, 12 hodín – 2. ročník, 12 hodín – 3. ročník a 14 hodín - 4. ročník. Na praktickom vyučovaní sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Počet žiakov na jedného majstra odborného výcviku sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi. Po absolvovaní predpísaného odborného výcviku s celkovým rozsahom praktického vyučovania 1400 vyučovacích hodín, z ktorých najmenej 1200 vyučovacích hodín tvorí odborný výcvik sa žiakom vydá okrem vysvedčenia o maturitnej skúške aj výučný list.

7 Učebné osnovy všeobecnovzdelávacích predmetov

Názov predmetu	Slovenský jazyk a literatúra
Časový rozsah výučby	3 hodiny týždenne, spolu 387 vyučovacích hodín 99/99/99/90
Ročník	prvý, druhý, tretí, štvrtý
Kód a názov študijného odboru	6444 K čašník, servírka
Vyučovací jazyk	štátny jazyk

Charakteristika predmetu

Predmet slovenský jazyk a literatúra ako súčasť vzdelávacej oblasti *jazyk a komunikácia* je jedným z kľúčových všeobecnovzdelávacích predmetov, ktorého obsahovú časť tvoria dve rovnocenné a vzájomne sa dopĺňajúce zložky – jazyk a literatúra.

Podstatou predmetu je viesť žiakov k uvedomeniu si jazykovej kultúrnej pestrosti nielen v rámci Európy a sveta, ale aj v rámci jednotlivých sociálnych prostredí. Cez pochopenie významu jazyka pre národnú kultúru by mali dospieť k chápaniu odlišností, tolerancii a orientácii v multikultúrnom prostredí.

Jazyková zložka predmetu sa zaoberá problematikou jazyka ako nástroja myslenia a komunikácie medzi ľuďmi, pričom primárne sa kladie dôraz na vnímanie jazyka ako potenciálneho zdroja osobného a kultúrneho obohatenia človeka. Do popredia sa vo vyučovaní jazyka dostáva analýza a interpretácia textov/prejavov a tvorba vlastných textov/prejavov, ktoré budú zodpovedať konkrétnej komunikačnej situácii. Kvalitné ovládanie materinského jazyka treba považovať za východisko lepších študijných výsledkov žiakov a ich schopnosti uplatniť sa na trhu práce a v súkromnom živote.

Literárna zložka kladie dôraz na rozvoj čítania ako estetického osvojovania umeleckého textu a postupné rozvíjanie čitateľských schopností smerujúcich od analýzy umeleckého textu ku schopnosti hodnotiť prečítaný text. Obsah výučby pochádza zo vzdelávacej časti „Jazyk a komunikácia“ ŠVP 64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby. Predmet slovenský jazyk a literatúra svojim obsahom nadväzuje na učivo základnej školy, rozvíja, rozširuje a prehľbuje ho. Vedomosti a zručnosti, ktoré žiaci získajú pri štúdiu materinského jazyka veľmi úzko súvisia s kultúrnym rozhl'adom, formovaním estetického cítenia a celkovou kultiváciou vyjadrovania a správania. Učivo sa skladá z poznatkov o literatúre a jej funkciách, o jazyku a jeho využití, o slove a jeho význame, o periodizácii literatúry a vývoji jednotlivých literárnych smerov, o živote a tvorbe jednotlivých autorov, o praktickom využití písomného styku a o využití čitateľskej gramotnosti. Pri výbere učiva bolo sa prihliadalo na aj na proporionalitu a primeranosť učiva podľa schopnosti žiakov.

Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom vyučovacieho predmetu slovenský jazyk a literatúra je poskytnúť žiakom súbor vedomostí, zručností a kompetencií o jazyku a jeho využití v praxi a o dejinách slovenskej a svetovej literatúry, formovať a rozvíjať vedomosti a zručnosti využiteľné aj v ďalšom vzdelávaní a občianskom živote.

Žiaci budú vedieť využívať vhodné jazykové prostriedky, vyjadrovať vhodným spôsobom svoj úmysel, zapájať sa do diskusie, uplatňovať verbálne aj neverbálne prostriedky, spoločenskú a rečovú etiku, ovládať základné – najčastejšie používané lexikálne a gramatické prostriedky, samostatne

tvoriť súvislé hovorené a písané prejavy. Žiaci získajú informácie z prečítaného alebo vypočutého textu, orientovať sa v jeho stavbe, pracovať s Pravidlami slovenského pravopisu a inými jazykovými príručkami. Žiaci pochopia literárne dielo ako špecifickú výpoveď o skutočnosti a o vzťahu človeka k nej, vyjadria vlastný čitateľský zážitok a zdôvodnia ho. Zároveň spoznajú a pochopia myšlienkové smery a hnutia, významné literárne osobnosti, ktoré spoluvytvárajú duchovnú klímu našej súčasnosti, vytvoria vlastné literárne dielka (báseň, sonet, rozprávku). Žiaci nadobudnú presvedčenie o užitočnosti teoretických poznatkov a praktických zručností, že jazykové a literárne poznanie má význam pre ich osobnostný rast z hľadiska rozumového, emocionálneho i kultúrneho. Súčasťou predmetu slovenský jazyk a literatúra sú dve kontrolné slohové práce (vždy jedna v každom polroku školského roka), v ktorých si žiaci overujú svoje teoretické poznatky a praktické zručnosti v písomnom prejave, na určený žáner a námiet.

Kľúčové kompetencie

a) Spôsobilosti konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote

- logicky a reálne zdôvodňovať svoje názory, konania a rozhodnutia,
- porovnať formálne a neformálne pravidlá, zákonitosti, predpisy, sociálne normy, morálne zásady, vlastné a celospoločenské očakávania v systéme, v ktorom existuje,
- identifikovať priame a nepriame dôsledky svojej činnosti,
- vybrať si správne rozhodnutie a cieľ z rôznych možností,
- vysvetliť svoje životné plány, záujmy a predsavzatia,
- popísať svoje ľudské práva, popísať svoje povinnosti, záujmy, obmedzenia a potreby,
- definovať svoje ciele a prognózy

b) Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v materinskom a cudzom jazyku

- vyjadrovať sa správne v materinskom jazyku v písomnej a hovorenej forme,
- identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať rôzne informácie a informačné zdroje,
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov,
- hodnotiť kriticky získané informácie,
- formulovať, pozorovať, triediť a merať hypotézy,
- overovať a interpretovať získané údaje

c) Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách

- prejavíť empatiu a sebareflexiu,
- vyjadriť svoje pocity a korigovať negatívu,
- motivovať pozitívne seba a druhých,
- stanoviť priority cieľov,
- predkladať primerané návrhy na rozdelenie jednotlivých kompetencií a úloh pre ostatných členov tímu a posudzovať spoločne s učiteľom a s ostatnými, či sú schopní určené kompetencie zvládnuť,
- prezentovať svoje myšlienky, návrhy a postoje,
- diskutovať konštruktívne, aktívne predkladať progresívne návrhy a pozorne počúvať druhých,
- rozhodnúť o výbere správneho názoru z rôznych možností,
- pracovať samostatne,
- určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom učení, pracovných výkonoch a osobnostnom raste,
- prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom, nepodliehať predsudkom a stereotypom v prístupe k druhým.

VÝKONOVÝ VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

JAZYKOVÁ ZLOŽKA

Kľúčové kompetencie rozvíjané vzdelávacou oblasťou	Výkonový štandard pre oblastné kompetencie na optimálnej úrovni	Pojmy z obsahového štandardu	Tematický celok
<p>Vedieť sa vyjadrovať adekvátne komunikačnej situácii – ústne (vhodná forma a obsah).</p>	<p>☐ Dokáže sa pohotovo zorientovať v danej komunikačnej situácii a presne reagovať na počutý text jasnou, zrozumiteľnou a správne intonovanou odpoveďou alebo otázkou.</p> <p>☐ Vo vlastných jazykových prejavoch dodržiava pravidlá a požiadavky slovenskej výslovnosti, správne artikuluje.</p> <p>☐ Dokáže vhodne začať, viesť a ukončiť komunikáciu.</p> <p>☐ Pozná jazykovedné disciplíny, ktoré skúmajú zvukovú rovinu jazyka, a ich základné jednotky.</p> <p>☐ Dokáže aplikovať pravidlá znelostnej asimilácie vo vlastnom jazykovom prejave.</p>	<p>☐ systém slovenských hlások</p> <p>☐ fonetika, fonológia</p> <p>☐ samohlásková skupina</p> <p>☐ fonéma, graféma, hláska</p> <p>☐ znelostná asimilácia</p> <p>☐ diakritické znamienka – dve bodky</p> <p>☐ interpunkčné znamienka – dvojbodka, apostrof, lomka, tri bodky</p>	<p>Jazykoveda Komunikácia Zvuková rovina jazyka</p>

<p>Vedieť sa vyjadrovať adekvátne komunikačnej situácii – ústne a písomne (vhodná forma a obsah).</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☐ <i>Pozná význam slov, ktoré využíva vo svojom jazykovom prejave v súlade s rôznymi kontextmi a komunikačnými situáciami, prípadne si vie overiť význam neznámych slov v dostupných informačných zdrojoch.</i> ☐ <i>Vo vlastných jazykových prejavoch využíva široký repertoár slovnej zásoby, napr. využíva synonymá, vyhýba sa tým stereotypnému vyjadrovaniu.</i> ☐ <i>Pozná rozdiel vo veľkosti vlastnej slovnej zásoby a slovnej zásoby národného jazyka, cielene si rozširuje vlastnú aktívnu slovnú zásobu z dostupných zdrojov – slovníky, beletria, odborná literatúra, internet ap.</i> ☐ <i>Pozná všetky slovotvorné postupy a využíva ich pri tvorbe vlastných jazykových prejavov.</i> ☐ <i>Vie vysvetliť spôsob obohacovania slovnej zásoby prenášaním významu na príklade frazeologizmov a vo vlastných jazykových prejavoch využíva všetky ich druhy.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ lexikológia ☐ sémantický trojuholník ☐ lexikálny význam slova, gramatický význam slova ☐ opozitá ☐ homonymá ☐ slovníky – prekladový, terminologický ☐ slovná zásoba národného jazyka – individuálna slovná zásoba ☐ aktívna slovná zásoba, pasívna slovná zásoba ☐ jadro slovnej zásoby ☐ expresívne slová – pejoratíva, vulgarizmy ☐ neologizmy ☐ internacionalizácia ☐ spôsoby obohacovania slovnej zásoby – prenášaním významu ☐ tvorenie slov skracovaním, značky, skratkové slová 	<p>Jazykoveda Lexikálna rovina jazyka</p>
---	---	---	---

<p>Vedieť sa vyjadrovať adekvátne komunikačnej situácii – ústne a písomne (vhodná forma a obsah).</p>	<p>☐ <i>Vie určiť slovnodruhovú a syntaktickú platnosť všetkých slov v texte.</i></p> <p>☐ <i>Správne uplatňuje gramatické kategórie slovných druhov pri tvorbe viet a textov.</i></p> <p>☐ <i>Ovláda klasifikáciu slovných druhov: plnovýznamové – neplnovýznamové; ohybné – neohybné; s vetnočlenskou platnosťou – bez vetnočlenskej platnosti.</i></p> <p>☐ <i>Vie v texte odlišiť jednotlivé druhy neplnovýznamových slovies.</i></p>	<p>☐ gramatický tvar</p> <p>☐ podstatné mená – plnovýznamový slovný druh; vetnočlenská platnosť; vzor: kuli; gazdiná</p> <p>☐ menné gramatické kategórie</p> <p>☐ stupeň</p> <p>☐ singulár, plurál</p> <p>☐ nominatív, genitív, datív, akuzatív, vokatív, lokál, inštrumentál</p> <p>☐ prídavné mená – plnovýznamový slovný druh;</p>	<p>Morfologická rovina jazyka</p>
---	---	--	-----------------------------------

<p>Vedieť sa vyjadrovať adekvátne komunikačnej situácii – ústne a písomne (vhodná forma a obsah).</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☐ <i>Pri organizácii myšlienok vo vlastných jazykových prejavoch dodržiava pravidlá a požiadavky syntaxe.</i> ☐ <i>Vie zdôvodniť vzťah medzi členmi skladov vo vete na základe ich funkcie.</i> ☐ <i>Vie transformovať jednoduché vety na polovetné konštrukcie a súvetia a naopak. Funkčne ich využíva vo vlastných jazykových prejavoch.</i> ☐ <i>Vie v texte nájsť odchýlky od vetnej stavby – elipsu a vsuvku a funkčne ich využíva vo vlastných jazykových prejavoch.</i> ☐ <i>Dodržiava interpunkciu v jednoduchej vete, v jednoduchom súvetí a v zloženom súvetí.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ vety podľa modálnosti ☐ hlavné vetné členy; vetný základ – slovesný, neslovesný; rozvíjacie vetné členy – priamy predmet, nepriamy predmet; doplnok ☐ priraďovací sklad; určovací sklad ☐ polovetná konštrukcia – s prechodníkom, s prídavným, s neurčitkom ☐ významový, gramatický a rytmický činiteľ slovosledu ☐ odchýlky od vetnej stavby – elipsa, vsuvka ☐ priraďovacie súvetie – zlučovacie, stupňovacie, odporovacie, vylučovacie 	<p>Syntaktická rovina jazyka</p>
<ul style="list-style-type: none"> ☐ <i>Vie určiť druh jednoduchého súvetia – priraďovacie a podrad'ovacie. Vie určiť druh priraďovacieho súvetia a druh vedľajšej vety v podrad'ovacom súvetí.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ podrad'ovacie súvetie – vedľajšia veta: prísudková, podmetová, predmetová, príslovková miestna, príslovková časová, príslovková príčinná, príslovková spôsobová, prívlastková, doplnková 	<p>podrad'ovacie súvetie – vedľajšia veta: prísudková, podmetová, predmetová, príslovková miestna, príslovková časová, príslovková príčinná, príslovková spôsobová, prívlastková, doplnková</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ zložené súvetie 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ podrad'ovacie súvetie – vedľajšia

<p>Vedieť sa vyjadrovať adekvátne komunikačnej situácii – ústne a písomne (vhodná forma a obsah).</p>	<p>☐ <i>Vie vytvoriť kompozične zrozumiteľný text, v ktorom uplatní logické, časové a príčinnno-následné súvislosti textu a požiadavky slovosledu v slovenčine.</i></p> <p>☐ <i>Vie nájsť v texte prvky súdržnosti a funkčne ich využíva vo vlastných jazykových prejavoch.</i></p>	<p>☐ nadvetná/textová syntax</p> <p>☐ titulok</p>	<p>Nadvetná syntax</p>
<p>Vedieť sa vyjadrovať adekvátne komunikačnej situácii – ústne a písomne (vhodná forma a obsah).</p>	<p>☐ <i>Vie vysvetliť pôsobenie jednotlivých štýlotvorných činiteľov pri tvorbe jazykových prejavov a správne ich aplikuje vo vlastných jazykových prejavoch.</i></p> <p>☐ <i>Vie si na základe komunikačnej situácie správne stanoviť vhodný slohový útvar a zodpovedajúci jazykový štýl a na ich základe samostatne vytvorí požadovaný text.</i></p> <p>☐ <i>Vie prispôsobiť svoj prejav komunikačnej situácii – stratégiu a tón komunikácie.</i></p> <p>☐ <i>Dokáže upraviť poradie viet v texte podľa ich vecného významu a kontextu celého textu.</i></p>	<p>☐ štylistika</p> <p>☐ beletrizovaný životopis</p> <p>☐ priama a nepriama charakteristika – charakteristika osoby</p> <p>☐ úvahový slohový postup – úvaha</p> <p>☐ štýlotvorné činitele – téma, autor, situácia, funkcia, adresát</p> <p>☐ slohotvorný proces</p> <p>☐ slohové útvary – žiadosť, dotazník, objednávka, potvrdenie, informačný leták, predtlač – zápisnica, splnomocnenie</p> <p>☐ analýza textu – obsah textu, forma textu, autorský zámer</p> <p>☐ kľúčové slová</p> <p>☐ súvislé texty – nesúvislé texty</p> <p>☐ efektívna komunikácia</p> <p>☐ umelecký opis</p>	<p>Jazykoveda</p> <p>Sloh</p> <p>Komunikácia</p>

<p>s porozumením súvislé aj nesúvislé texty.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☐ <i>Vie výrazne čítať umelecký text.</i> ☐ <i>Vie čítať umelecký a vecný text s porozumením.</i> ☐ <i>Vie rozlíšiť a charakterizovať umelecký a vecný text po obsahovej i formálnej stránke.</i> ☐ <i>Vie v texte analyzovať využité výrazové prostriedky, napr. terminológiu, synonymá, kompozíciu ap., z hľadiska autorovho zámeru a funkcie textu.</i> ☐ <i>Dokáže identifikovať kľúčové slová textu.</i> ☐ <i>Vie rozlíšiť v texte hlavné myšlienky od vedľajších, podstatné informácie od nepodstatných.</i> ☐ <i>Dokáže sformulovať hlavnú myšlienku textu.</i> ☐ <i>Dokáže spracovať text – vytvoriť z neho konspekt, osnovu z prečítaného textu, tézy. Vo vlastných jazykových prejavoch funkčne používa presnú citáciu, voľnú citáciu a parafrázu, pričom dodržiava pravidlá ich formálneho stvárnenia.</i> ☐ <i>Dokáže posúdiť informačné zdroje, na základe ktorých bol text vytvorený.</i> ☐ <i>Dokáže zhodnotiť text z hľadiska jazykovej kultúry.</i> ☐ <i>Dokáže posúdiť subjektívnu využiteľnosť vecného textu.</i> ☐ <i>Na základe</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ jazyk ☐ jazykový znak ☐ jazykový systém ☐ reč ☐ dorozumievacia/komunikatívna funkcia jazyka ☐ estetická funkcia jazyka ☐ poznávacia/kognitívna funkcia jazyka ☐ text, obsah textu, forma textu ☐ autorský zámer ☐ súvislé texty, nesúvislé texty ☐ kontext ☐ argumentácia ☐ informácia ☐ vedľajšia informácia v texte ☐ spôsoby spracovania informácií – presná citácia, voľná citácia, parafráza ☐ osnova z prečítaného textu, tézy ☐ hlavná myšlienka ☐ kľúčové slová ☐ funkcia prejavu ☐ zdroje informácií – titulok, marginálie, resumé, anotácia, abstrakt, bibliografia, bibliografický záznam, menný a vecný register, masmediálne komunikačné prostriedky, poznámky pod čiarou, vysvetlivky 	<p>Sloh Práca s informáciami</p>
--	---	--	--------------------------------------

<p>Vedieť aktívne počúvať.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☐ <i>Dokáže porozumieť počutému textu, t. j. je schopný vystihnúť hlavnú myšlienku textu a niekoľko kľúčových slov. Pochopí a roztriedi vypočuté informácie. V počutom texte dokáže odlišiť pôvodné informácie autora textu od citovaných a parafrázovaných informácií.</i> ☐ <i>Vie vysvetliť význam počutého textu vzhľadom na širší významový kontext.</i> ☐ <i>Je schopný zhodnotiť silu hlasu a identifikovať hlavný vetný prízvuk, dôraz a prestávky v reči účastníkov komunikácie.</i> ☐ <i>Dokáže z hľadiska spisovnosti rozlíšiť vhodnosť, resp. nevhodnosť použitých slov a slovných spojení v ústnom jazykovom prejave v bežných komunikačných situáciách i v rámci masmediálnej komunikácie.</i> ☐ <i>Odlišuje štylisticky primerané jazykové prostriedky od štylisticky neprimeraných jazykových prostriedkov v závislosti od danej komunikačnej situácie.</i> ☐ <i>Využíva v komunikačných situáciách zásady spoločenskej rétoriky.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ jazyk ☐ jazykový znak ☐ jazykový systém ☐ reč ☐ dorozumievacia/komunikatívna funkcia jazyka ☐ estetická funkcia jazyka ☐ poznávací/kognitívna funkcia jazyka ☐ text, obsah textu, forma textu ☐ autorský zámer ☐ súvislé texty, nesúvislé texty ☐ argumentácia ☐ informácia ☐ vedľajšia informácia v texte ☐ spôsoby spracovania informácií – presná citácia, voľná citácia, parafráza ☐ osnova z počutého textu ☐ hlavná myšlienka ☐ kľúčové slová ☐ funkcia prejavu ☐ zdroje informácií – masmediálne komunikačné prostriedky 	<p>Sloh Práca s informáciami</p>
--------------------------------	--	--	--------------------------------------

Schopnosť učiť sa učiť.	☐ <i>Samostatne sa učí a zaujíma sa o podnety na učenie z rôznych zdrojov, pozná svoj učebný štýl.</i>	☐ učebný štýl ☐ faktory ovplyvňujúce učenie sa ☐ efektívne zapamätávanie	Učenie sa
Schopnosť cieľavedome riadiť vlastný život.	☐ <i>Vie vytvoriť plán svojej činnosti, postupovať podľa neho a kontrolovať ho. Je schopný klásť sebe, učiteľom i spolužiakom podnetné otázky pri plánovaní svojej činnosti.</i>	☐ kontrola plnenia plánu ☐ projektovanie vlastnej budúcnosti	Učenie sa

<p>vyjadrovať adekvátne komunikačnej situácii – ústne (vhodná forma a obsah).</p>	<p>☐ <i>Dokáže sa pohotovo zorientovať v danej komunikačnej situácii a presne reagovať na počutý text jasnou, zrozumiteľnou a správne intonovanou odpoveďou alebo otázkou.</i></p> <p>☐ <i>Vo vlastných jazykových prejavoch dodržiava pravidlá spisovnej slovenskej výslovnosti, správne artikuluje. Vo svojich ústnych prejavoch uplatňuje vhodnú intonáciu, v ktorej dodržiava významové a fyziologické pauzy, primerané tempo reči, správne frázovanie výpovede a vhodnú moduláciu hlasu.</i></p> <p>☐ <i>Pozná jazykovedné disciplíny, ktoré skúmajú zvukovú a písomnú podobu reči, a ich základné jednotky.</i></p>	<p>☐ intonácia</p> <p>☐ pauza – fyziologická, významová</p> <p>☐ vedľajší slovný prízvuk</p> <p>☐ tempo reči</p> <p>☐ frázovanie, modulácia hlasu</p> <p>☐ ortoepia</p> <p>☐ ortografia</p>	<p>Jazykoveda Komunikácia Zvuková rovina jazyka</p>
---	--	--	---

<p>Vedieť sa vyjadrovať adekvátne komunikačnej situácii – ústne a písomne (vhodná forma a obsah).</p>	<p>☐ <i>Pozná význam slov, ktoré využíva vo svojom jazykovom prejave v súlade s rôznymi kontextmi a komunikačnými situáciami, prípadne si vie overiť význam neznámych slov v dostupných informačných zdrojoch.</i></p> <p>☐ <i>Vo vlastných jazykových prejavoch využíva široký repertoár slovnej zásoby.</i></p> <p>☐ <i>Odlišuje v písaných i počutých prejavoch nárečové slová od spisovných a vhodne zaraďuje nárečové slová do vlastných jazykových prejavov s cieľom štylisticky ich dotvárať.</i></p>	<p>☐ nárečové slová</p> <p>☐ odborné názvy/termíny</p> <p>☐ básnické slová</p>	<p>Jazykoveda Významová/ lexikálna rovina jazyka</p>
<p>Vedieť sa vyjadrovať adekvátne komunikačnej situácii – ústne a písomne (vhodná forma a obsah).</p>	<p>☐ <i>Vo vlastných jazykových prejavoch používa na vyjadrenie vyššej miery vlastností či okolností deja správne tvary stupňovania prídavných mien a prísloviek.</i></p>	<p>☐ stupeň (prídavné mená a príslovky)</p>	<p>Tvarová/ morfologická rovina jazyka</p>

	<p>☐ <i>Vie vytvoriť kompozične zrozumiteľný text, v ktorom uplatní logické, časové a príčinnno-následné súvislosti textu a požiadavky slovosledu v slovenčine.</i></p> <p>☐ <i>Je schopný vyhľadať v cudzom texte a uplatniť vo vlastnom jazykovom prejave obsahové, jazykové i mimojazykové konektory, ktoré zabezpečujú súdržnosť textu.</i></p> <p>☐ <i>Je schopný nájsť chyby v logickom poradí viet v cudzích jazykových prejavoch a vo vlastných jazykových prejavoch dodržiava logické poradie viet v súvetiach, pričom rešpektuje významový činiteľ výstavby výpovede.</i></p>	<p>☐ súdržnosť textu – konektory</p> <p>☐ vetosled</p>	<p>Nadvetná syntax</p>
--	--	--	------------------------

<p>Vedieť sa vyjadrovať adekvátne komunikačnej situácii – ústne a písomne (vhodná forma a obsah).</p>	<p><i>Ovláda a vo vlastných jazykových prejavoch dodržiava aktuálnu jazykovú normu a zároveň je schopný zvoliť vhodné štylistické prostriedky v každej komunikačnej situácii aj vtedy, ak by tým porušil jazykovú normu.</i></p> <p>☐ Dokáže vysvetliť pojem hybridizácia jazykových štýlov, slohových postupov a slohových útvarov a vo vlastných jazykových prejavoch vie odôvodniť využitie výrazových prostriedkov hybridizácie.</p> <p>☐ Pri tvorbe vlastného jazykového prejavu dodržiava, resp. prispôsobuje si jednotlivé fázy tvorby prejavu s dôrazom na jeho vhodnú ústnu alebo písomnú prezentáciu.</p> <p>☐ Pri ústnej prezentácii jazykového prejavu aktívne využíva vhodné mimojazykové prostriedky, ktorými umocňuje celkové vyznenie svojho prejavu.</p> <p>☐ Ovláda a vo vlastných jazykových prejavoch dodržiava spoločenské zásady jazykovej komunikácie.</p> <p>☐ Vo svojej jazykovej praxi sa vedome vyhýba devalvujúcej komunikácii.</p> <p>☐ Dokáže sa rozhodnúť pre</p>	<p>☐ jazyková norma</p> <p>☐ slohový útvar – žáner</p> <p>☐ hybridizácia jazykových štýlov, slohových postupov, slohových útvarov</p> <p>☐ fázy tvorenia prejavu</p> <p>☐ prezentácia prejavu</p> <p>☐ mimojazykové prostriedky – gestika, proxemika</p> <p>☐ spoločenské zásady jazykovej komunikácie</p> <p>☐ devalvujúca komunikácia</p> <p>☐ druhy otázok</p> <p>☐ príležitostné prejavy – slávnostné otvorenie podujatia</p> <p>☐ náučný prejav – prednáška, referát</p> <p>☐ agitačný prejav – politická reč, súdna reč</p> <p>☐ diskusný príspevok</p> <p>☐ interpretácia textu</p> <p>☐ spoločné a rozdielne znaky textov</p> <p>☐ propagácia</p> <p>☐ propaganda</p> <p>☐ agitácia</p> <p>☐ dezinformácia</p> <p>☐ národný jazyk</p> <p>☐ cieľový jazyk</p> <p>☐ cudzí jazyk</p> <p>☐ úradný (štátny) jazyk</p> <p>☐ jazyky národnostných menšín</p> <p>☐ kodifikácia spisovného jazyka</p> <p>☐ A. Bernolák – kultúrna západoslovenčina</p> <p>☐ Ľ. Štúr – stredoslovenské nárečie, štúrovčina</p> <p>☐ M. Hattala</p> <p>☐ platné kodifikačné príručky</p> <p>☐ požiadavky slovenskej štátnej normy na vybrané písomnosti administratívneho štýlu (úradný list)</p>	<p>Jazykoveda Sloh Komunikácia</p>
---	--	--	--

<p>Čítať s porozumením súvislé aj nesúvislé texty.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☐ <i>Dokáže identifikovať všetky informácie uvedené v texte explicitne.</i> ☐ <i>Je schopný dedukovať z textu a vyvodiť informácie, ktoré v ňom nie sú uvedené priamo, implicitne z neho ale vyplývajú, teda na porozumenie textu je schopný využiť uvažovanie, analýzu, porovnávanie, vyvodzovanie, jednoduchú aplikáciu. Na lepšie porozumenie textu aktívne využíva kontextové súvislosti.</i> ☐ <i>Je schopný interpretovať text a integrovať informácie z neho s predchádzajúcimi poznatkami a skúsenosťami.</i> ☐ <i>Dokáže vybrať a hodnotiť text z hľadiska obsahu.</i> ☐ <i>Dokáže hodnotiť text z hľadiska formy, jazykových prostriedkov, útvaru, štýlu a pod.</i> ☐ <i>Pozná klasifikáciu slovanských jazykov.</i> ☐ <i>Vie vysvetliť vývojovú líniu slovenčiny od indoeurópskeho prajazyka po jej začlenenie do rodiny západoslovanských jazykov.</i> ☐ <i>Pozná dôvody, pre ktoré sa staroslovienčina stala spisovným jazykom na našom území. Pozná ohlas tejto kultúry aj v neskorších obdobiach.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ slohový útvar – žáner ☐ kontext ☐ interpretácia textu ☐ spoločné a rozdielne znaky textov ☐ dedukcia ☐ indukcia ☐ komparácia ☐ analýza ☐ syntéza ☐ analógia ☐ indoeurópsky prajazyk ☐ indoeurópske jazyky ☐ staroslovienčina ☐ slovanské jazyky – východoslovanské, západoslovanské, južnoslovanské 	<p>Sloh Práca s informáciami</p>
--	---	--	--------------------------------------

učiť sa učiť.	☐ <i>Vie naplánovať svoju činnosť pri príprave projektu, je schopný samostatne zoradiť motívy a myšlienky podľa časovej a logickej postupnosti.</i> ☐ <i>Vie vytvoriť na základe čiastkových informácií z umeleckého a niektorých druhov vecného textu hypotézu o jeho závere a svoju hypotézu overiť v diskusii.</i> ☐ <i>Je schopný úspešne realizovať a vhodne prezentovať projekt. Dokáže prijať vecné pripomienky k svojmu projektu, analyzovať ich a prípadne zapracovať do svojho pôvodného riešenia.</i> ☐ <i>Vie vecne reagovať na pripomienky k svojmu projektu a podporiť ich argumentmi.</i>	☐ príprava projektu ☐ realizácia projektu ☐ prezentácia projektu ☐ dedukcia ☐ indukcia ☐ komparácia ☐ analýza ☐ syntéza ☐ analógia	Učenie sa
Schopnosť cieľavedome riadiť vlastný život.	☐ <i>Vie racionálne využiť logické myšlienkové operácie na riešenie rôznych životných situácií.</i>	☐ dedukcia ☐ indukcia ☐ komparácia ☐ analýza ☐ syntéza ☐ analógia	Učenie sa

Hodnotenie žiakov bude založené na kritériách hodnotenia v každom vzdelávacom výstupe. Klasifikácia bude vychádzať z pravidiel hodnotenia tohto školského vzdelávacieho programu. Použijú sa adekvátne metódy a prostriedky hodnotenia.

Obsahové usporiadanie (časti) predmetu *literárna výchova* je dostupná na internetovej stránke

štátneho inštitútu odborného vzdelávania:

<http://www.siov.sk/svp-na-sos-pre-vseobecne-vzdelavanie/21653s>

Aplikácia tém finančnej gramotnosti do SJL spočíva:

- v príprave žiakov na vyhľadávanie správnych informácií,
- v získaní kompetencií pri využívaní autentických materiálov,
- v precvičovaní čítania s porozumením s dôrazom na vyhľadávanie klamlivých ponúk,
- v príprave na etické riešenie finančných problémov.

Stratégie vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
1. ročník/99		
Všetky tematické celky	Informačno-receptívna- výklad Reproduktívna- riadený rozhovor Heuristická- rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou Praktické cvičenie (Práca s textom) Demonštrácia a pozorovanie
Kontrolné písomné práce /2/	Informačno-receptívna- výklad Metódy nácviku zručností	Individuálna práca žiakov Práca s Pravidlami slovenského pravopisu
Diktáty /2/	Riešenie úloh	Individuálna práca žiakov Práca s knihou
2.ročník/99	Metódy	Formy práce
Všetky tematické celky	Informačno-receptívna- výklad Reproduktívna- riadený rozhovor Heuristická- rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou Praktické cvičenie (Práca s textom) Demonštrácia a pozorovanie
Kontrolné písomné práce /2/	Reproduktívna- riadený rozhovor	Individuálna práca žiakov Demonštrácia a pozorovanie
Diktáty /2/	Heuristická- rozhovor, riešenie úloh	

3. ročník/99	Metódy	Formy práce
Všetky tematické celky	Informačno-receptívna- výklad	Frontálna výučba Frontálna a individuálna

	Reproduktívna- riadený rozhovor Heuristická- rozhovor, riešenie úloh	práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou Praktické cvičenie (Práca s textom) Demonštrácia a pozorovanie
Kontrolné písomné práce /2 Diktáty /2	Reproduktívna- riadený rozhovor Heuristická- rozhovor, riešenie úloh	Individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov

4. ročník/90	Metódy	Formy práce
Všetky tematické celky	Informačno-receptívna-výklad Reproduktívna- riadený rozhovor Heuristická- rozhovor, riešenie úloh Heuristická-rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou Praktické cvičenie (Práca s textom) Demonštrácia a pozorovanie
Kontrolné písomné práce /2 Diktáty /2	Reproduktívna- riadený rozhovor Heuristická- rozhovor, riešenie úloh	Individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov

Obsah učiva podľa ročníkov

1. ročník

Epická poézia

Rytmus, sylabický prozodický systém, básnické prostriedky – anafora, prirovnanie, metafora.

Vonkajšia kompozícia epických básní – nadpis, verš, strofa, spev. Čítanie a interpretácia epických básní. Valaská škola, Mor ho! Smrť Jánošíkova.

Krátka epická próza

Poviedka, rozprávač, literárna postava. Vonkajšia a vnútorná kompozícia poviedky. Maco Mlieč. Keď báčik z Chochoľova umrie.

Lyrická poézia

Metrika. Sylabo-tonický prozodický systém, trochej, daktyl.

Krátka epická próza

Novela. Slohové postupy v epickom diele. Chronológia. Ťapákovci.

Epická poézia

Epika ako literárny druh. Jambická stopa, anakrúza. Rým. Čítanie a interpretácia básní vybraných autorov.

Veľká epická próza

Román. Pásmo rozprávača, pásmo postáv. Monológ, dialóg. Diela: Otec Goriot, Kapitánova dcéra, Dom v stráni, Na západe nič nového.

Zvuková stránka jazyka

Systém slovenských hlások. Fonetika, fonológia. Znelostná asimilácia. Diakritické, interpunkčné

znamienka.

Jazyková komunikácia

Druhy, princípy komunikácie, spracovanie informácií, kľúčové slová.

Štylistika

Štýlotvorné činitele, štýlotvorný proces.

Komunikácia a sloh

Bežná komunikácia, hovorový štýl. Ústne monologické, dialogické útvary, písané útvary, moderné útvary bežnej komunikácie.

Oficiálna komunikácia

Administratívny štýl a jeho útvary.

Lexikológia

Sémantický trojuholník, lexikálny a gramatický význam slova, slovníky, slovná zásoba.

Čítanie s porozumením

Súvislé, nesúvislé texty. Umelecký, vecný text. Hlavná myšlienka, kľúčové slová.

Počúvanie s porozumením

Umelecký, vecný text. Hlavná myšlienka, kľúčové slová. Osnova z počutého textu.

Učenie sa

Učebný štýl. Faktory ovplyvňujúce učenie sa. Efektívne zapamätávanie. Plánovanie.

Kontrolné písomné práce - 2

Diktáty - 2

2. ročník

Lyrická poézia

Symbol, sonet, óda, epiteton. Čítanie a interpretácia vybraných básní. I. Krasko, Sládkovič – Marína.

Dramatická literatúra

Divadelná hra. Vonkajšia kompozícia drámy. Hamlet, Statky – zmätky.

Epická poézia

Časomiera. Čítanie časomerných veršov. J. Kollár.

Krátka epická próza

Vnútorňý monológ. Vnútorňá kompozícia v krátkej epike.

Lyrická poézia

Druhy lyriky, spoločenská a ľúbostná lyrika.

Dramatická literatúra

Komická dráma. Komédia, humor, hyperbola. J. Palárik: Zmierenie, Molière: Lakomec.

Sloh, slohové postupy

Umelecký štýl. Rozprávací slohový postup.

Masmediálna komunikácia. Publicistický štýl

Znaky a útvary publicistického štýlu.

Rečnícky štýl

Znaky a útvary rečníckeho štýlu. Návčik krátkych rečníckych útvarov. Vlastné rečnícke útvary.

Morfológia

Podstatné mená, prídavné mená, zámená, číslovky, slovesá, predložky, častice, citoslovčia.

Syntax

Vety podľa modálnosti, hlavné vetné členy, rozvíjacie vetné členy, sklady súvetia.

Nadvetná syntax

Titulok, nadväznosť textu, slovosled, modifikácia vetnej stavby.

Čítanie s porozumením

Umelecké a vecné texty. Kľúčové slová, hlavné myšlienky, spracovanie textu.

Kontrolné písomné práce - 2

Diktáty - 2

3. ročník

Veľká epická próza

Druhy románu. Sociálny typ postavy. Autorská štylizácia reality. Čítanie a interpretácia diel: Dom v stráni, Jozef Mak, Na západe nič nového.

Lyrická poézia

Voľný verš. Náhradné rytmotvorné činitele. Impresonizmus a senzualizmus v poézii. Reflexívna a duchovná lyrika. Čítanie a interpretácia básní J. Smreka a R. Dilonga.

Veľká epická próza

Reťazový kompozičný postup. Lyrizovaná próza. Čítanie a interpretácia diel: Drak sa vracia, Tri gaštanové kone.

Dramatická literatúra

Tragická dráma. Antické divadlo, antická tragédia. Čítanie a interpretácia diel: Antigona, Hamlet, Kým kohút nezaspieva.

Lyrická poézia

Čistá lyrika. Čítanie a interpretácia básní I. Kraska, R. Dilonga. Asociatívny básnický text, automatický text. Expresívnosť. Básnická slovná hračka. Optická báseň.

Netradičná epická próza

Prúd autorovho vedomia. Asociácia, bezsujetová próza. Čítanie a interpretácia diela D. Duška – Kufor na sny.

Zvuková rovina

Výslovnosť a pravopis. Výslovnosť cudzích slov. Intonácia – prozodické vlastnosti reči. Vedľajší slovný prízvuk.

Významová (lexikálna) rovina

Odborné názvy, termíny. Básnické slová.

Štylistika. Náučný štýl

Znaky, žánre, výrazové prostriedky, kompozícia, súdržnosť textu. Slohové postupy v náučnom štýle – výkladový. Esej. Vedecké a odborné práce v školskom prostredí. Referát.

Rečnické žánre v náučnom štýle. Diskusný príspevok.

Jazyk a reč

Národný jazyk. Cieľový, cudzí jazyk. Jazyky národnostných menšín. Ide prajazyk. Slovanské jazyky v skupine ide jazykov.

Vývin spisovnej slovenčiny

Staroslovenčina. Bernolákovské obdobie, štúrovské obdobie. Kodifikačné príručky.

Kontrolné písomné práce – 2

Diktáty – 2

4. ročník

Lyrická poézia

M. Rúfus, M. Válek, J. Urban.

Krátka epická próza

A. Bednár.

Veľká epická próza

J. D. Salinger, reťazový kompozičný postup, postmoderna.

Absurdná dráma

S. Beckett, M. Lasica, J. Satinský.

Dejiny umenia a literatúry

Literárne obdobia, smery.

Zvuková rovina jazyka

Prozodické vlastnosti na úrovni slabiky, slova, vetného úseku, vety, textu.

Textová syntax

Odchýlky od vetnej stavby, slovosled, vetosled.

Sloh

Prejav, fázy jeho tvorenia, mimojazykové prostriedky, príležitostné prejavy, náučný prejav, agitačný prejav, situačný prejav, prezentácia prejavu.

Učenie sa

Projekt, príprava, realizácia a prezentácia projektu.

Práca s informáciami

Požiadavky slovenskej štátnej normy na písomnosti administratívneho štýlu. Reklama, propagácia, propaganda, agitácia, dezinformácia.

Jazyk a reč

Jazyková norma, spoločenské zásady komunikácie, frázovanie, modulácia hlasu.

Komunikácia

Odosielateľ, prijímateľ, komunikačná situácia, efektívna komunikácia, asertívna komunikácia, defektná komunikácia, druhy otázok.

Kontrolné písomné práce – 2

Diktáty - 2

Učebné zdroje – 1. ročník

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, časopisy)
Epická poézia	Dvořák, K.: Čítanka pre 1.r. gymnázií a SOŠ. VKÚ Harmanec 2009	Meotar	Portréty autorov Literárny text	Knižnica
Krátka epická próza – poviedka, novela	Obert, V. a kol.: Literatúra I. Poľana. Bratislava 1994	IKT	Literárny text Portréty autorov	Caltíková, M.: Sprievodca dielami slovenskej a svetovej literatúry. Enigma. Nitra 2002
Lyrická poézia	Žilka, T. a kol.: Teória literatúry pre gym. a SŠ. Poľana Bratislava 2002	Meotar	Literárny text Portréty autorov	Doruľa, J. a kol.: Krátky slovník slov. jazyka. Veda. Bratislava 1997
Veľká epická próza	Ihnátková, N. a kol.: Čítanka I. Impro. Bratislava 1994	IKT	Literárny text Portréty autorov	Lorencová, Z.; Polakovičová, A.: Maturujem zo slovenčiny. Gramatika a sloh. SPN. Bratislava 2003

Zvuková stránka jazyka	Hincová, K.a Húsková, A.: Slovenský jazyk pre 1.-4.roč.SPN Bratislava 2008	IKT	Schéma delenia hlások	Knižnica, internet
Jazyková komunikácia	Záborská, M. a kol.: Cvičebnica slovenský jazyk pre 1. roč. SŠ. SPN. Bratislava 2009	IKT	Schéma komunikačného reťazca	Doruľa, J. a kol.: Krátky slovník slov. jazyka.Veda. Bratislava 1997
Štylistika	Hincová, K.a Húsková, A.: Slovenský jazyk pre 1.-4.roč.SPN Bratislava 2008	IKT	Schéma štýlového rozvrstvenia slovnej zásoby	Internet
Komunikácia a sloh Oficiálna komunikácia	Hincová, K.a Húsková, A.: Slovenský jazyk pre 1.-4.roč.SPN Bratislava 2008	IKT	Ukážky administratívnych útvarov	Doruľa, J. a kol.: Krátky slovník slov. jazyka.Veda. Bratislava 1997
Lexikológia	Hincová, K.a Húsková, A.: Slovenský jazyk pre 1.-4.roč.SPN Bratislava 2008	Meotar	Schéma členenia slovnej zásoby Schéma sémantického trojuholníka	Internet
Čítanie a počúvanie s porozumením Učenie sa	Záborská, M. a kol.: Cvičebnica slovenský jazyk pre 1. roč. SŠ. SPN. Bratislava 2009	CD prehrávač	Texty umeleckej a vecnej literatúry	Knižnica Doruľa, J. a kol.: Krátky slovník slov. jazyka.Veda. Bratislava 1997

Učebné zdroje – 2. ročník

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, časopisy,...)
Lyrická poézia	Dvořák, K.: Čítanka pre 2.r. gymnázií a SOŠ. VKÚ Harmanec	IKT	Literárne texty Portréty autorov	Caltíková, M.:Sprievodca dielami slovenskej a

	2009			svetovej literatúry. Enigma. Nitra 2002
Dramatická literatúra	Obert, V. a kol.: Literatúra II. Poľana. Bratislava 1994 Žilka, T. a kol.: Teória literatúry pre gym. a SŠ. Poľana Bratislava 2002	IKT	Literárne texty Portréty autorov	Caltíková, M.: Sprievodca dielami slovenskej a svetovej literatúry. Enigma. Nitra 2002
Epická poézia Krátka epická próza Sloh, slohové útvary	Dvořák, K.: Čítanka pre 2.r. gymnázií a SOŠ. VKÚ Harmanec 2009 Záborská, M. a kol.: Cvičebnica slovenský jazyk pre 2. r. SŠ. SPN 2007	Meotar Meotar	Literárne texty Portréty autorov Ukážky rôznych druhov opisu	Knižnica Internet Belanová, M.: Sloh na dlani. Príroda. Bratislava 2003
Masmediálna komunikácia Publicistický štýl Rečnícky štýl	Hincová, K. a Húsková, A.: Slovenský jazyk pre 1.-4.roč. SPN Bratislava 2008	Meotar	Ukážky publicistických žánrov	Kol. autorov: Pravidlá slov. pravopisu. Veda. Bratislava 2000
Morfológia	Záborská, M. a kol.: Cvičebnica slovenský jazyk pre 2. r. SŠ. SPN 2007	IKT	Schéma morfológických kategórií	Kol. autorov: Pravidlá slov. pravopisu. Veda. Bratislava 2000
Syntax Nadvetná syntax	Záborská, M. a kol.: Cvičebnica slovenský jazyk pre 2. r. SŠ. SPN 2007		Syntaktické schémy	Knižnica
Čítanie s porozumením	Záborská, M. a kol.: Cvičebnica slovenský jazyk pre 2. r. SŠ. SPN 2007	Rádiomagnetofón	Texty umeleckej a vecnej literatúry	Internet knihnica

Učebné zdroje – 3. ročník

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, časopisy)
-------------------------	--------------------	---------------------	---------------------------------	--

Veľká epická próza Lyrická poézia	Obert, V. a kol.: Literarúta pre 3. roč. gym. a SŠ. Litera. Bratislava 1995 Ihnátková, N.a kol.: Čítanka pre 3. roč. gym. a SŠ. Litera. Bratislava 1995	Meotar Meotar	Portréty autorov Literárne texty Literárne texty Portréty autorov	Knižnica Caltíková, M.:Sprievodca dielami slovenskej a svetovej literatúry. Enigma. Nitra 2002
Dramatická literatúra Netradičná epická próza		Meotar	Literárne texty	Knižnica
Zvuková rovina Významová rovina	Záborská, M. a kol.: Cvičebnica slovenský jazyk pre 3. roč. SŠ. SPN. Bratislava 2008	IKT	Nahrávky kodifikovanej výslovnosti	Belanová,M.: Sloh na dlani. Príroda. Bratislava 20
Štylistika – náučný štýl	Záborská, M. a kol.: Cvičebnica slovenský jazyk pre 3. roč. SŠ. SPN. Bratislava 2008	CD prehrávač	Ukážky slohových prác	Doruľa, J. a kol.: Krátky slovník slov. jazyka.Veda. Bratislava 1997
Jazyk a reč Vývin spisovnej slovenčiny		Meotar	Portréty autorov	Knižnica

Učebné zdroje – 4. ročník

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, časopisy)
Lyrická poézia Krátka epická próza Veľká epická próza	Obert, V. a kol.: Literarúta pre 4. roč. gym. a SŠ. Litera. Bratislava 1995 Ihnátková, N.a kol.: Čítanka pre 4. roč. gym. a SŠ. Litera. Bratislava 1995 Dvořák, K.: Čítanka pre 4.r. gymnázií a SOŠ. VKÚ	Meotar IKT	Portréty autorov Literárne texty Portréty autorov	Caltíková, M.:Sprievodca dielami slovenskej a svetovej literatúry. Enigma. Nitra 2002 Caltíková, M.:Sprievodca dielami slovenskej a svetovej literatúry. Enigma. Nitra 2002

	Harmanec 2011			
Absurdná dráma Dejiny umenia a literatúry	Žilka, T. a kol.: Teória literatúry pre gym. a SŠ. Poľana Bratislava 2002	Meotar	Literárne texty	Knižnica
Zvuková rovina Textová syntax Práca s informáciami	Záborská, M. a kol.: Cvičebnica slovenský jazyk pre 4. roč. SŠ. SPN. Bratislava 2008	IKT	Ukážky textov vecnej a umeleckej literatúry	
Jazyk a reč Komunikácia	Záborská, M. a kol.: Cvičebnica slovenský jazyk pre 4. roč. SŠ. SPN. Bratislava 2008	CD prehrávač		Doruľa, J. a kol.: Krátky slovník slov. jazyka. Veda. Bratislava 1997
Sloh Učenie sa		Meotar	Ukážky slohových prác	Belanová, M.: Sloh na dlani. Príroda. Bratislava 20

Názov predmetu	Anglický jazyk
Časový rozsah výučby	4 hodiny týždenne, spolu 516 vyučovacích hodín 132/132/132/120
Ročník	prvý, druhý, tretí, štvrtý
Kód a názov študijného odboru	6444 K čašník, servírka
Vyučovací jazyk	štátny jazyk

Charakteristika predmetu

Vyučovacie predmet anglický jazyk patrí medzi všeobecnovzdelávacie predmety a spoločne s vyučovacím predmetom slovenský jazyk a literatúra, resp. jazyk národností a literatúra vytvára vzdelávaciu oblasť Jazyk a komunikácia.

Vzhľadom na široké využitie cudzích jazykov v súkromnej aj profesijnej oblasti života, či už pri ďalšom štúdiu, cestovaní, spoznávaní kultúr aj práci, sa dôraz pri vyučovaní cudzích jazykov kladie na praktické využitie osvojených spôsobilostí a efektívnu komunikáciu, pričom komunikácia v cudzích jazykoch je podľa Európskeho referenčného rámca založená na schopnosti porozumieť, vyjadrovať myšlienky, pocity, fakty a názory ústnou a písomnou formou v primeranej škále spoločenských a kultúrnych súvislostí podľa želaní a potrieb jednotlivca.

Vzdelávacie štandard pre študijné odbory, ktorých absolvovaním žiak získa úplné stredné odborné

vzdelanie, svojim spracovaním korešponduje so vzdelávacím štandardom pre učebné odbory. Z uvedeného dôvodu je vzdelávací štandard pre študijné odbory určený aj pre žiakov v nadstavbovom štúdiu, ktorí si rozvíjajú už nadobudnuté spôsobilosti získané v učebnom odbore.

CIELE PREDMETU

Všeobecné ciele vyučovacieho predmetu anglický jazyk vychádzajú z modelu všeobecných kompetencií a komunikačnej jazykovej kompetencie, ako ich uvádza Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky. Pri formulácii cieľov vyučovacieho predmetu sa zdôrazňuje činnostne zameraný prístup - na splnenie komunikačných úloh sa žiaci musia zapájať do komunikačných činností a ovládať komunikačné stratégie:

- v receptívnych jazykových činnostiach (počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením) a stratégiách dokážu ako poslucháči alebo čitatelia spracovať hovorený alebo napísaný text,
- v produktívnych (ústny prejav, písomný prejav) a interaktívnych jazykových činnostiach (ústna interakcia, písomná interakcia) a stratégiách dokážu vytvárať ústny alebo písomný text,
- budú efektívne používať všeobecné kompetencie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností,
- dokážu využívať komunikačnú kompetenciu, aby realizovali komunikačný zámer vymedzeným spôsobom,
- budú zvládať spoločenské dimenzie jazyka.

Kľúčové kompetencie

a) Spôsobilosti konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote

- logicky a reálne zdôvodňovať svoje názory, konania a rozhodnutia,
- porovnať formálne a neformálne pravidlá, zákonitosti, predpisy, sociálne normy, morálne zásady, vlastné a celospoločenské očakávania v systéme, v ktorom existuje,
- identifikovať priame a nepriame dôsledky svojej činnosti,
- vybrať si správne rozhodnutie a cieľ z rôznych možností,
- vysvetliť svoje životné plány, záujmy a predsavzatia,
- popísať svoje povinnosti, záujmy, obmedzenia a potreby,
- definovať svoje ciele a prognózy,
- zdôvodňovať svoje argumenty, riešenia, potreby, práva, povinnosti a konanie.

b) Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v materinskom a cudzom jazyku

- efektívne využívať písaný a hovorený materinský a cudzí jazyk
- vyjadrovať sa spoľahlivo v cudzom jazyku v písomnej a hovorenej forme,
- identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať rôzne informácie a informačné zdroje,
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov,
- hodnotiť kriticky získané informácie,
- formulovať, pozorovať, triediť a merať hypotézy,
- overovať a interpretovať získané údaje

c) Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách

- motivovať pozitívne seba a druhých
- hodnotiť a rešpektovať svoju vlastnú prácu a prácu iných,

- prezentovať svoje myšlienky, návrhy a postoje,
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi,
- učiť sa, nažívať a pracovať nielen ako jednotlivci, ale v sociálne vyváženej skupine
- určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom učení, pracovných výkonoch a osobnostnom raste,
- pracovať samostatne

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Žiaci po absolvovaní daného študijného odboru nadobudnú:

<p>Receptívne jazykové činnosti a stratégie</p>	<p>Žiaci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porozumejú jednoducho vyjadreným faktografickým informáciám o každodenných témach, identifikujú všeobecné informácie aj konkrétne detaily za predpokladu, že ide o štandardný rečový prejav. • Porozumejú hlavným myšlienkam vypočutého textu na známe témy, s ktorými sa pravidelne stretávajú v škole, vo voľnom čase atď. vrátane krátkych rozprávání. • Sledujú hlavnú líniu krátkej, jednoducho členenej prednášky na známú tému v spisovnom jazyku. • Porozumejú podrobným pokynom. • Porozumejú opisu udalostí, pocitov a želaní v osobných listoch dostatočne na to, aby si pravidelne dokázali písať s priateľom. • Zbežne prečítajú a pochopia kratšie aj dlhšie texty, nájdu v nich potrebné informácie. • Nájdu a pochopia dôležité informácie v bežných materiáloch, akými sú napríklad listy, brožúry a krátke úradné dokumenty. • V textoch pochopia argumentačnú líniu v prezentovanej problematike a rozoznajú hlavné závery, i keď nie vždy do podrobností.
<p>Produktívne jazykové činnosti a stratégie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pomerne plynulo podajú jednoducho formulovaný súvislý opis ľubovoľnej oblasti ich záujmu, pričom ho prezentujú ako lineárny sled myšlienok. • Podrobne opíšu udalosti, zážitky,

	<p>pocity a reakcie, svoje sny, nádeje a ambície.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vyroprávajú príbeh (pravdivý alebo vymyslený). • Rozvinú argumentáciu, stručne zdôvodnia a vysvetlia svoje názory, postoje, plány a činnosti. • Prednesú krátke odskúšané oznámenia na témy z každodenného života. • Napíšu jednoducho členený súvislý text (opis udalosti, zážitkov, pocitov a reakcií) na známe témy z oblasti ich záujmu, spájaním krátkych odlišných prvkov do lineárneho sledu. • Napíšu príbeh. • Napíšu krátky jednoduchý referát na zadanú tému.
<p>Interaktívne jazykové činnosti a stratégie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sledujú a zapoja sa do rozhovoru na známe témy, príležitostne požiadajú o zopakovanie určitých slov alebo častí výpovede. • Vyjadria svoje myšlienky na abstraktné a kultúrne témy. • Vyjadria stručné komentáre na názory iných a porovnajú postoje účastníkov diskusie. • Zrozumiteľne vyjadria svoje názory alebo požiadajú o osobné názory a stanoviská v diskusii. • Získajú a odovzdajú nové informácie, vymieňajú si a overujú nazhromaždené informácie. • Opíšu, ako treba niečo urobiť a uvedú podrobné inštrukcie. • Vyžadujú alebo poskytnú písomné informácie na abstraktné aj konkrétne témy, pýtajú sa na problémy alebo ich vysvetľujú. • Vedú osobnú korešpondenciu opisujúcu skúsenosti, pocity a udalosti. • Zrozumiteľne a vecne zaznamenajú odkaz, ktorý obsahuje informácie bezprostrednej dôležitosti pre adresáta.

<p>Všeobecné kompetencie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Poznajú a uvedomujú si spoločné a rozdielne črty medzi vlastnou a cieľovou jazykovou komunitou. • Disponujú vedomosťami o spoločnosti a kultúre komunity, v ktorej sa cieľový jazyk používa (životné podmienky, kultúrne tradície, hodnoty a presvedčenia, spoločenské normy a konvencie). • Cieľavedome sa sústredia na prijímanie poskytovaných informácií. • Osvoja si jazyk na základe uplatnenia komparácie kognitívnych procesov a činnostných aktivít. • Využívajú dostupné materiály pri samostatnom štúdiu. • Stanovia si vlastné učebné ciele a spôsoby ich dosiahnutia.
<p>Jazykové kompetencie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ovládajú lexikálne jednotky v dostatočnom rozsahu na to, aby vedeli opísať situácie, vysvetliť myšlienky alebo problémy so značnou dávkou precíznosti, ktoré sa týkajú abstraktných a kultúrnych tém. • Majú dostatočnú slovnú zásobu na to, aby sa vyjadrili na väčšinu tém, ktoré sa vzťahujú na každodenný život (rodina, záujmy, práca, cestovanie, bývanie a aktuálne udalosti). • Dobre ovládajú základnú slovnú zásobu, ale pri vyjadrovaní zložitejších myšlienok na menej známe témy a situácie sa dopúšťajú chýb pri použití menej frekventovanej slovnej zásoby. • Ovládajú a vedia použiť vybrané gramatické javy pre danú úroveň ovládania jazyka v známych kontextoch, pri používaní zložitejších gramatických javov sa môže prejavovať interferencia (negatívny vplyv materinského jazyka). • Ovládajú celý repertoár segmentálnych javov (výslovnosť všetkých hlások/foném) a pre správne pochopenie výpovede relevantne používajú suprasegmentálne javy (intonácia, slovný a vetný prízvuk). • Vytvoria pravopisne a interpunkčne

	<p>správny súvislý text, ktorý je všeobecne zrozumiteľný.</p> <ul style="list-style-type: none"> • V prípade potreby overia správny pravopis zložitejších alebo menej známych výrazov v slovníku.
<p>Sociolingválna primeranosť a výstavba výpovede</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Používajú škálu jazykových prostriedkov neutrálneho funkčného štýlu. • Uvedomujú si zásadné zdvorilostné normy a podľa nich sa aj správajú. • Uvedomujú si najdôležitejšie rozdiely v zvyklostiach, postojoch, hodnotách a presvedčení, ktoré sú typické pre spoločenstvo osvojovaného cudzieho jazyka. • Vhodne využívajú široký rozsah jazykových prostriedkov, aby sa dokázali vyjadriť v obvyklých i v menej obvyklých situáciách. • Zasiachnu do diskusie na známu tému, pričom používajú vhodné frázy, aby sa ujali slova. • Spoja sériu kratších jednotlivých bodov do prepojeného a lineárneho sledu určitých bodov. • Vyjadria sa relatívne ľahko, napriek príležitostným problémom s verbálnou formuláciou myšlienok sú schopní pokračovať v zmysluplnej komunikácii bez pomoci. • Zrozumiteľne vyjadria podstatu svojich myšlienok a definujú problém. • Jednoducho a jasne sformulujú a oznámia dôležitú informáciu.

Výkonové štandardy:

- poznať a používať zvukové a grafické prostriedky anglického jazyka, slovnú zásobu vrátane vybranej frazeológie v rozsahu daných tematických okruhov, vybrané morfológické a syntaktické javy, základné spôsoby tvorby slov (odvodzovanie, skladanie, skracovanie), vybrané javy z oblasti štylistiky
- vymieňať si informácie o všeobecných i odborných témach ústne i písomne, pričom odborné témy sa týkajú gastronomických a hotelových služieb
- voliť vhodné jazykové prostriedky, vyjadrovať zrozumiteľne hlavné myšlienky s komunikačným zámerom na zodpovedajúcej úrovni B1/B2 podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre

jazyky

- vedieť vhodne reagovať na partnerove podnety, odhadovať významy neznámych slov, používať kompenzačné vyjadrovanie
- pracovať so slovníkom (prekladovým, výkladovým), jazykovými a inými príručkami, internetom
- vedieť komunikovať v rôznych spoločenských úlohách, bežných komunikačných situáciách, používať verbálne a neverbálne výrazové prostriedky v súlade so socio-lingvistickým úzusom danej jazykovej oblasti, preukázať všeobecné kompetencie a komunikačné kompetencie v komunikačných situáciách v rámci tematických okruhov, preukázať úroveň receptívnych a produktívnych rečových schopností na komunikačnej úrovni B1/B2 podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky
- chápať a rešpektovať tradície, zvyky, odlišné sociálne a kultúrne hodnoty nemecky hovoriacich krajín

Prehľad jazykových spôsobilostí a funkcií jazyka, ktoré žiak nadobudol počas štúdia je dostupný na internetovej stránke štátneho inštitútu odborného vzdelávania:

<http://www.siov.sk/svp-na-sos-pre-vseobecne-vzdelavanie/21653s>

Finančná gramotnosť:

- nájsť, vyhodnotiť a použiť finančné informácie,
- poznať základné pravidlá riadenia vlastných financií,
- naučiť sa rozoznávať riziká v riadení vlastných financií,
- stanoviť si finančné ciele a naplánovať si ich dosiahnutie,
- rozvinúť potenciál získania vlastného príjmu a schopnosť sporiť,
- efektívne používať finančné služby,
- plniť svoje finančné záväzky,
- zveľaďovať a chrániť svoj majetok,
- porozumieť a orientovať sa v zabezpečovaní základných ľudských a ekonomických potrieb jednotlivca a rodiny,
- vedieť a byť schopný hodnotiť úspešnosť vlastnej sebarealizácie,
- inšpirovať sa príkladmi úspešných osobností,
- poznať príklady úspešných jednotlivcov vo svojej plánovanej profesijnej ceste,
- poznať podmienky, vylučujúce neúspešnosť jednotlivca a rodiny,
- porozumieť základným pojmom v oblasti finančníctva a sveta peňazí,
- orientovať sa v oblasti finančných inštitúcií (NBS, komerčné banky, poisťovne a ostatné finančné inštitúcie),
- orientovať sa v problematike ochrany práv spotrebiteľa a byť schopný tieto práva uplatňovať.

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania

Názov obsahovej zložky

Stratégia vyučovania

	Metódy	Formy práce
Obsahové štandardy:		
Posluch s porozumením	Prípravné posluchové cvičenia Výberový posluch kľúčových informácií	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Čítanie s porozumením	Hlasité čítanie – nácvik techniky čítania Orientačné tiché čítanie Analytické čítanie (vyhľadávanie gramatických javov, lexikálnych jednotiek) Syntetické čítanie (odpoveď na vopred zadané otázky)	Práca s magnetofónovou nahrávkou
Ústny prejav	Produktívne metódy – opis, rozprávanie, rozhovor, diskusia Metódy s oporou na čítaný text (ústna reprodukcia)	
Písomný prejav	Reproduktívne metódy – doslovný prepis celých viet, slov Produktívne metódy – opis vecí, rozprávanie, list	
Interkultúrna komunikácia	Heuristická – rozhovor Informačno-receptívna metóda Komunikatívna - dialógy	
Jazykové prostriedky:		
Výslovnosť	Posluchové cvičenia zamerané na segmentálne a suprasegmentálne javy	Frontálna výučba Individuálna práca žiakov Práca s magnetofónovou nahrávkou
Slovná zásoba	Metódy tematického osvojenia lexiky	Práca žiakov so slovníkom Práca s učebnicou
Gramatika	Induktívna metóda Deduktívna metóda Funkčná metóda Heuristická metóda	Skupinová práca Frontálna výučba Skupinová výučba
Pravopis	Informačno - receptívna metóda	Individuálna práca

Obsah učiva

1.ročník (132 hodín)

Rečové zručnosti

1. Posluch

- porozumieť bežným, jednoducho formulovaným výpovediam, ktoré sú zreteľne artikulované
- určiť tému a hlavnú myšlienku vypočutého textu
- pochopiť úmysel hovoriaceho
- po vypočutí krátkeho príbehu, vedieť jednoducho reprodukovať text vlastnými slovami

2. Čítanie

- pochopiť hlavnú myšlienku textu,
- prečítať a pochopiť obsah textu s obrazovou informáciou
- pri práci s textom používať slovníky (prekladové, výkladové) |
- vedieť správne odpovedať na doplňujúce otázky k textu
- stručne reprodukovať prečítaný text

3. Ústny prejav

- dokázať začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor na im známe témy
- vedieť jednoducho opísať osoby
- vedieť porozprávať jednoduchý nenáročný príbeh
- pozdraviť a reagovať na pozdrav
- predstaviť seba aj iných
- rozlúčiť sa
- ospravedlniť sa a prijať ospravedlnenie
- vyjadriť blahoželanie.
- poďakovať
- poprosiť o niečo
- vyjadriť súhlas/ nesúhlas
- vyjadriť časové vzťahy: presný a približný čas, následnosť dejov, frekventovanosť
- vyjadriť kvalitatívne javy: počet, množstvo

4. Písomný prejav

- jednoducho sa písomne vyjadrovať k témam, ktoré sú im známe
- zostaviť jednoduchý text opisno-výkladového charakteru na danú tému v rozsahu asi 120-150 slov (napr. opis osoby, miesta, činnosti)
- napísať pohľadnicu, pranie k sviatkom a osobný list, napr. o svojej rodine, záujmoch, plánoch a škole
- písomne reagovať na inzerát
- zvládnuť písanie krátkych diktátov

Morfológia a syntax

- tvoriť gramatickú kategóriu čísla podstatných mien: jednotné, množné číslo (pravidelné aj nepravidelné),
- počítateľné a nepočítateľné podstatné mená
- neurčitý člen
- určitý člen
- nulový člen člen
- rod podstatných mien (mužský, ženský, stredný),
- pád podstatných mien – nominatív
- stupňovať – pravidelne a nepravidelné prídavné mená
- používať predložkové väzby
- Používať osobné, privlastňovacie, ukazovacie, opytovacie a vzťahné zámená
- poznať základné, radové číslovky
- časovať slovesá pravidelné aj nepravidelné v jednoduchom čase prítomnom, minulom a blízkej

budúcnosti

- používať neurčité slovesné tvary: participium prítomné a minulé (pravidelných aj nepravidelných slovies)
- slovesný rod: činný
- slovesný spôsob: oznamovací, rozkazovací
- tvary nepravidelných slovies (60 slovies)
- otázku a zápor v daných slovesných časoch
- skrátené slovesné tvary v jednotlivých slovesných časoch.
- Osvojiť si jednoduché predložky
- viacvýznamovosť predložiek (miesta, času).
- Oboznámiť sa s pevným slovosledom v oznamovacej vete
- poznať základné zvláštnosti vetnej stavby anglickej vety
- postavenie príslovkového určenia vo vete (spôsobu, miesta, času)
- postavenie frekvenčných prísloviiek
- používať znaky fonetického prepisu (slovenská a medzinárodná transkripcia)
- správne vyslovovať slová podľa fonetického prepisu

Tematické okruhy

- rodina: členovia rodiny, rodinné vzťahy
- bývanie: opis bytu/domu, jeho zariadenia, farieb, izieb
- mestá a miesta: orientácia v meste, popis budov, úradov, inštitúcií, mesto v ktorom zijem: Humenné
- voľný čas a záľuby: možnosti trávenia voľného času
- zamestnanie: druhy zamestnaní, písanie žiadosti do zamestnania
- stravovanie: popis a názov jednotlivých surovín a jedál

Obsah učiva

2. ročník (132 hodín)

Rečové zručnosti

1. Posluch

- porozumieť bežnej, každodennej komunikácii
- rozlíšiť základné a rozširujúce informácie
- zachytiť špecifické informácie z vypočutého textu
- pochopiť úmysel hovoriaceho
- po vypočutí krátkeho príbehu tvoriť hypotézy, čo bude ďalej nasledovať
- odhadnúť význam neznámych slov/ viet na základe kontextu
- prehlbovať zručnosti získané v prvom ročníku

2. Čítanie

- prečítať, pochopiť a jednoducho rozobrať tému daného textu
- rozlíšiť podstatné a nepodstatné informácie
- odhadnúť význam neznámych slov a fráz v texte bez použitia slovníka
- upevňovať čítanie

3. Ústny prejav

- vedieť sa primerane vyjadriť k témam, týkajúcich sa každodenného života
- sa dokázať podieľať na krátkych rozhovoroch a tvoriť jednoduché súvetia
- dokázať samostatne reagovať na rozhovor
- vedieť zostaviť osnovu a prerozprávať tak príbeh,
- prehlbovať zručnosti získané v prvom ročníku

4. Písomný prejav

- napísať stručný oznam, správu, ospravedlnenie
- vyplniť jednoduchý formulár
- zostaviť jednoduchý text opisno-výkladového charakteru na danú tému v rozsahu asi 150-200 slov (napr. priateľstvo, láska, kniha)
- poznať rozdiely medzi formálnou a neformálnou korešpondenciou
- naučiť sa pripraviť si koncept
- členiť text do odsekov

Morfológia a syntax

- osvojiť si slovnú zásobu v rozsahu 400 slov
- zopakovať si počítateľné a nepočítateľné podstatné mená
- neurčitý člen
- určitý člen
- nulový člen
- upevniť si stupňovanie prídavných mien
- poznať samostatné privlastňovacie zámená
- zopakovať si príslovky času a miesta
- slovesné časy prítomný jednoduchý, priebehový, predprítomný čas, minulý jednoduchý, priebehový čas, will a blízka budúcnosť
- používať imperatív a frázu Let's
- zvládnuť tvorbu prídavných mien od sloviac pomocou koncoviek -ed, -ing
- začať tvoriť jednoduché súvetia s but a and
- osvojiť si slovesné vzory
- poznať používanie slov like/ would like

Tematické okruhy

- rodina: rozprávanie o sebe a svojich blízkych
- obchod a služby: tvorenie krátkych dialógov medzi predajcom a zákazníkom
- kniha -priateľ človeka: prerozprávanie obsahu knihy
- starostlivosť o zdravie: zdravý životný štýl
- komunikácia: druhy komunikácie
- krajina, ktorej jazyk sa učím: USA, Veľká Británia
- Slovensko-moja vlasť: základné údaje o krajine

Obsah učiva

3. ročník (132 hodín)

Rečové zručnosti

1. Posluch

- rozlíšiť základné a rozširujúce informácie
- zachytiť špecifické informácie z vypočutého textu
- zachytiť logickú štruktúru textu
- porozumieť obsah primeraných rozhlasových a TV programov, v ktorých sa hovorí štandardným jazykom, relatívne pomaly a zreteľne.

2. Čítanie

- aktívne využívať techniky efektívneho čítania
- rozlíšiť podstatné a nepodstatné informácie
- vyhľadať špecifické informácie v texte
- zachytiť logickú štruktúru textu
- odhadnúť význam neznámych slov a fráz v texte bez použitia slovníka
- chápať súvislosti medzi časťami textu

3. Ústny prejav

- dokážu začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor na im známe témy
- dokážu počas rozhovoru prebrať iniciatívu (napr. zmeniť tému)
- vedia získať a sprostredkovať informácie o prítomných, minulých a budúcich udalostiach
- dokážu vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho
- vedia súvislo popísať skúsenosti a udalosti
- vedia ústne prezentovať výsledky svojej samostatnej práce.

4. Písomný prejav

- zostaviť osnovu a na základe osnovy vytvoriť koncept a súvislý text
- napísať životopis.
- preformulovať texty
- zdôrazniť a vysvetliť niektorú mšlienku v texte
- napísať poznámky hneď po vypočutí textu
- napísať vlastný súvislý text

Morfológia a syntax

- rozšíriť slovnú zásobu o ďalších v priemere 300 slov
- používať primerané lexikálne prostriedky zodpovedajúce formálnemu prejavu
- chápať viacvýznamové slová v rôznych kontextoch
- používať: synonymá a antonymá
- osvojiť si frazeologizmy a idiómy
- osvojiť si základné frázové slovesá .
- zopakovať si stupňovanie prídavných mien
- používať predložkové väzby
- tvoriť prísloviak pomocou koncovky -ly
- stupňovanie prísloviak – jednoslabičné príslovky
- používať tvary pomocných sloviak - be, shall, will, would, should a modálnych sloviak

- gerundium a infinitív sloviess
- slovesné časy : predprítomný jednoduchý a preibehový čas a predminulý jednoduchý čas
- používať priraďovacie a podrad'ovacie spojky
- používať gramatiku used to a sloveso have
- osvojiť si časové súvetia a používanie 1.podmienkovej vety

Tematické okruhy

- mestá a miesta: orientácia v meste, popis města, inštitúcií
- kniha-priateľ človeka: rozdelenie literatúry, moja obľúbená kniha
- cestovanie: príčiny cestovania, dopravné prostriedky, hotely
- mladí ľudia: ideály, správanie sa mladého človeka dnes
- starostlivosť o zdravie: návšteva lekára a popis ľudského tela
- veda a technika: vynálezcovia a vynálezy
- človek a príroda: ochrana životného prostredia, katastrofy, počasie

Obsah učiva

4. ročník (120 hodín)

Rečové zručnosti

1. Posluch

- zachytiť špecifické informácie z vypočutého textu
- zachytiť logickú štruktúru textu
- po vypočutí krátkeho príbehu tvoriť hypotézy, čo bude ďalej nasledovať
- porovnávať a analyzovať získané informácie

2. Čítanie

- samostatne používať techniky efektívneho čítania
- prečítať, pochopiť, kriticky zhodnotiť prečítaný text a zaujať k nemu stanovisko
- zachytiť logickú štruktúru textu
- získavať potrebné informácie z rôznych písaných zdrojov.

3. Ústny prejav

- dokážu vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho
- vedia popísať sny, nádeje a ciele
- vedia jednoduchými jazykovými prostriedkami porozprávať dej filmu, knihy
- všímať si neverbálnu komunikáciu a snažiť sa ju interpretovať
- zvyšovať náročnosť na ústny prejav s využitím zložitých vetných štruktúr, slovnej zásoby
- vedieť predniesť krátky prejav (3min)

4. Písomný prejav

- kompetentne používať osvojené jazykové prostriedky v písomnom prejave
- zdokonaľovať výber jazykových prostriedkov
- poznať rozdiel medzi formálnou a neformálnou korešpondenciou

Morfológia a syntax

- osvojiť si slovnú zásobu v rozsahu 400 slov

- rozlíšiť synonymá, homonymá, antonymá
- prakticky používať základné spôsoby tvorenia slov – konverziou, skladaním, odvodzovaním, skracovaním
- používať modálnych sloviess
- neurčité slovesné tvary: participium prítomné a minulé (pravidelných aj nepravidelných sloviess)
- gerundium
- slovesné podstatné meno
- neurčitok prítomný a minulý
- všetky slovesné časy (jednoduché aj priebehové): prítomné, minulé, budúce, predprítomné,
- slovesný rod: trpný a činný
- slovesný spôsob: oznamovací, rozkazovací, podmieňovací
- poznať slovotvorné prípony a predpony
- zopakovať si počítateľné a nepočítateľné podstatné mená, slová some, any, much, many
- pripomenúť si rozdiel medzi like, would like, tvorenie prídavných mien zo sloviess
- používať nepriamu reč
- používať priraďovacie, podrad'ovacie spojky

Tematické okruhy

- rodina: súvisle rozprávať o svojej blízkej ale aj o budúcej rodine
- komunikácia: moderné formy komunikácie
- anglicky hovoriace krajiny: základné informácie o nich, kultúrne pamiatky
- obchod a služby: dialóg v obchode, rozdelenie obchodov a služieb
- bývanie: opis vysneného bytu/domu
- vzťahy medzi ľuďmi: priateľstvo, láska, správanie sa k ostatným v práci, susedstve, rodine..
- umenie a kultúra: druhy umení, obľúbené umenie
- cestovanie: porovnanie dopravných prostriedkov, výhody a nevýhody
- človek a príroda: ročné obdobia, fauna a flóra
- vzdelanie. Na Slovensku a vo Veľkej Británii
- zamestnanie: rozdelenie povolání, kariéra, interview, životopis, žiadosť do zamestnania
- veda a technika: dnes verzus minulosť
- človek a spoločnosť: pravidlá správania sa, kriminalita
- odborná angličtina z oblasti hotelierstva: objednanie si jedla, zariadenie izieb v hoteli, personál, kuchynský riad

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
Rečové zručnosti: Posluch s porozumením	Liz and John Soars: New Headway Elementary, Oxford University Press 2000	Rádiomagnetofón Videoprehrávač		Nahrávky piesní Internet

Čítanie s porozumením	PhDr. Richard Repka, CSc. a kol.: Anglický jazyk pre 1. ročník SŠ, SPN Bratislava 1992, 4. vydanie, *1 Raymond Murphy: English grammar in use, Cambridge University Press, 1994	PC	Anglické časopisy	Knižnica
Ústny prejav			Audionahrávky	Prekladové slovníky
Písomný prejav				Obrazový materiál
Jazykové prostriedky:			Tabuľa Magnetická tabuľa Videopásy	
Výslovnosť	PhDr. Richard Repka, CSc. a kol.: Anglický jazyk pre 1. ročník SŠ, SPN Bratislava 1992, 4. vydanie, *1	PC		
Slovná zásoba		Rádiomagnetofón Videoprehrávač Diaprojektor	Plagáty Časopisy Magnetická tabuľa Tabuľa Slovníky	Prekladové slovníky Obrázkový slovník Propagačné a informačné letáky Súbor gramatických kartičiek
Gramatika	Liz and John Soars:New Headway Elementary, Oxford University Press 2000	Meotar	Gramatické tabuľky Videopásy Audionahrávky	Knížnica
Pravopis	Raymond Murphy: English grammar in use, Cambridge University Press, 1994			
Komunikačné situácie a reálie	Liz and John Soars:New Headway Elementary, Oxford University Press 2000	PC Rádiomagnetofón Videoprehrávač Diaprojektor Meotar	Tabuľa Magnetická tabuľa Obrázky Fotografie Videopásy Audionahrávky Časopisy	Príručky reálií Knížnica

Názov predmetu	Nemecký jazyk
Časový rozsah výučby	4 hodiny týždenne, spolu 516 vyučovacích hodín 132/132/132/120
Ročník	prvý, druhý, tretí, štvrtý
Kód a názov študijného odboru	6444 K čašník, servírka

Charakteristika predmetu

Vyučovaci predmet nemecký jazyk patrí medzi všeobecnovzdelávacie predmety a spoločne s vyučovacím predmetom slovenský jazyk a literatúra, resp. jazyk národností a literatúra vytvára vzdelávaciu oblasť Jazyk a komunikácia.

Vzhľadom na široké využitie cudzích jazykov v súkromnej aj profesijnej oblasti života, či už pri ďalšom štúdiu, cestovaní, spoznávaní kultúr aj práci, sa dôraz pri vyučovaní cudzích jazykov kladie na praktické využitie osvojených spôsobilostí a efektívnu komunikáciu, pričom komunikácia v cudzích jazykoch je podľa Európskeho referenčného rámca založená na schopnosti porozumieť, vyjadrovať myšlienky, pocity, fakty a názory ústnou a písomnou formou v primeranej škále spoločenských a kultúrnych súvislostí podľa želaní a potrieb jednotlivca.

Vzdelávací štandard pre študijné odbory, ktorých absolvovaním žiak získa úplné stredné odborné vzdelanie, svojim spracovaním korešponduje so vzdelávacím štandardom pre učebné odbory. Z uvedeného dôvodu je vzdelávací štandard pre študijné odbory určený aj pre žiakov v nadstavbovom štúdiu, ktorí si rozvíjajú už nadobudnuté spôsobilosti získané v učebnom odbore.

CIELE PREDMETU

Všeobecné ciele vyučovacieho predmetu nemecký jazyk vychádzajú z modelu všeobecných kompetencií a komunikačnej jazykovej kompetencie, ako ich uvádza Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky. Pri formulácii cieľov vyučovacieho predmetu sa zdôrazňuje činnostne zameraný prístup - na splnenie komunikačných úloh sa žiaci musia zapájať do komunikačných činností a ovládať komunikačné stratégie:

- v receptívnych jazykových činnostiach (počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením) a stratégiách dokážu ako poslucháči alebo čitatelia spracovať hovorený alebo napísaný text,
- v produktívnych (ústny prejav, písomný prejav) a interaktívnych jazykových činnostiach (ústna interakcia, písomná interakcia) a stratégiách dokážu vytvárať ústny alebo písomný text,
- budú efektívne používať všeobecné kompetencie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností,
- dokážu využívať komunikačnú kompetenciu, aby realizovali komunikačný zámer vymedzeným spôsobom,
- budú zvládať spoločenské dimenzie jazyka.

Kľúčové kompetencie

a) Spôsobilosti konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote

- logicky a reálne zdôvodňovať svoje názory, konania a rozhodnutia,
- porovnať formálne a neformálne pravidlá, zákonitosti, predpisy, sociálne normy, morálne
- zásady, vlastné a celospoločenské očakávania v systéme, v ktorom existuje,
- identifikovať priame a nepriame dôsledky svojej činnosti,
- vybrať si správne rozhodnutie a cieľ z rôznych možností,
- vysvetliť svoje životné plány, záujmy a predsavzatia,
- popísať svoje povinnosti, záujmy, obmedzenia a potreby,

- definovať svoje ciele a prognózy,
- zdôvodňovať svoje argumenty, riešenia, potreby, práva, povinnosti a konanie.

b) Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v materinskom a cudzom jazyku

- efektívne využívať písaný a hovorený materinský a cudzí jazyk
- vyjadrovať sa spoľahlivo v cudzom jazyku v písomnej a hovorenej forme,
- identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať rôzne informácie a informačné zdroje,
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov,
- hodnotiť kriticky získané informácie,
- formulovať, pozorovať, triediť a merať hypotézy,
- overovať a interpretovať získané údaje

c) Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách

- motivovať pozitívne seba a druhých
- hodnotiť a rešpektovať svoju vlastnú prácu a prácu iných,
- prezentovať svoje myšlienky, návrhy a postoje,
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi,
- učiť sa, nažívať a pracovať nielen ako jednotlivci, ale v sociálne vyváženej skupine
- určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom učení, pracovných výkonoch a osobnostnom raste,
- pracovať samostatne

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Žiaci po absolvovaní daného študijného odboru nadobudnú:

<p>Receptívne jazykové činnosti a stratégie</p>	<p>Žiaci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porozumejú jednoducho vyjadreným faktografickým informáciám o každodenných témach, identifikujú všeobecné informácie aj konkrétne detaily za predpokladu, že ide o štandardný rečový prejav. • Porozumejú hlavným myšlienkam vypočutého textu na známe témy, s ktorými sa pravidelne stretávajú v škole, vo voľnom čase atď. vrátane krátkych rozprávání. • Sledujú hlavnú líniu krátkej, jednoducho členenej prednášky na známu tému v spisovnom jazyku. • Porozumejú podrobným pokynom. • Porozumejú opisu udalostí, pocitov a želaní v osobných listoch dostatočne na to, aby si pravidelne dokázali písať s priateľom. • Zbežne prečítajú a pochopia kratšie aj dlhšie texty, nájdu v nich potrebné informácie.
--	---

	<ul style="list-style-type: none"> • Nájdu a pochopia dôležité informácie v bežných materiáloch, akými sú napríklad listy, brožúry a krátke úradné dokumenty. • V textoch pochopia argumentačnú líniu v prezentovanej problematike a rozoznajú hlavné závery, i keď nie vždy do podrobností.
<p>Produktívne jazykové činnosti a stratégie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pomerne plynulo podajú jednoducho formulovaný súvislý opis ľubovoľnej oblasti ich záujmu, pričom ho prezentujú ako lineárny sled myšlienok. • Podrobne opíšu udalosti, zážitky, pocity a reakcie, svoje sny, nádeje a ambície. • Vyroprávajú príbeh (pravdivý alebo vymyslený). • Rozvinú argumentáciu, stručne zdôvodnia a vysvetlia svoje názory, postoje, plány a činnosti. • Prednesú krátke odskúšané oznámenia na témy z každodenného života. • Napíšu jednoducho členený súvislý text (opis udalosti, zážitkov, pocitov a reakcií) na známe témy z oblasti ich záujmu, spájaním krátkych odlišných prvkov do lineárneho sledu. • Napíšu príbeh. • Napíšu krátky jednoduchý referát na zadanú tému.
<p>Interaktívne jazykové činnosti a stratégie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sledujú a zapoja sa do rozhovoru na známe témy, príležitostne požiadajú o zopakovanie určitých slov alebo častí výpovede. • Vyjadria svoje myšlienky na abstraktné a kultúrne témy. • Vyjadria stručné komentáre na názory iných a porovnajú postoje účastníkov diskusie. • Zrozumiteľne vyjadria svoje názory alebo požiadajú o osobné názory a stanoviská v diskusii. • Získajú a odovzdajú nové informácie, vymieňajú si a overujú

	<p>nazhromaždené informácie.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opíšu, ako treba niečo urobiť a uvedú podrobné inštrukcie. • Vyžadujú alebo poskytnú písomné informácie na abstraktné aj konkrétne témy, pýtajú sa na problémy alebo ich vysvetľujú. • Vedú osobnú korešpondenciu opisujúcu skúsenosti, pocity a udalosti. • Zrozumiteľne a vecne zaznamenajú odkaz, ktorý obsahuje informácie bezprostrednej dôležitosti pre adresáta.
<p>Všeobecné kompetencie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Poznajú a uvedomujú si spoločné a rozdielne črty medzi vlastnou a cieľovou jazykovou komunitou. • Disponujú vedomosťami o spoločnosti a kultúre komunity, v ktorej sa cieľový jazyk používa (životné podmienky, kultúrne tradície, hodnoty a presvedčenia, spoločenské normy a konvencie). • Cieľavedome sa sústredia na prijímanie poskytovaných informácií. • Osvoja si jazyk na základe uplatnenia komparácie kognitívnych procesov a činnostných aktivít. • Využívajú dostupné materiály pri samostatnom štúdiu. • Stanovia si vlastné učebné ciele a spôsoby ich dosiahnutia.
<p>Jazykové kompetencie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ovládajú lexikálne jednotky v dostatočnom rozsahu na to, aby vedeli opísať situácie, vysvetliť myšlienky alebo problémy so značnou dávkou precíznosti, ktoré sa týkajú abstraktných a kultúrnych tém. • Majú dostatočnú slovnú zásobu na to, aby sa vyjadrili na väčšinu tém, ktoré sa vzťahujú na každodenný život (rodina, záujmy, práca, cestovanie, bývanie a aktuálne udalosti). • Dobre ovládajú základnú slovnú zásobu, ale pri vyjadrovaní zložitejších myšlienok na menej

	<p>známe témy a situácie sa dopúšťajú chýb pri použití menej frekventovanej slovnej zásoby.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ovládajú a vedia použiť vybrané gramatické javy pre danú úroveň ovládania jazyka v známych kontextoch, pri používaní zložitejších gramatických javov sa môže prejavovať interferencia (negatívny vplyv materinského jazyka). • Ovládajú celý repertoár segmentálnych javov (výslovnosť všetkých hlások/foném) a pre správne pochopenie výpovede relevantne používajú suprasegmentálne javy (intonácia, slovný a vetný prízvuk). • Vytvoria pravopisne a interpunkčne správny súvislý text, ktorý je všeobecne zrozumiteľný. • V prípade potreby overia správny pravopis zložitejších alebo menej známych výrazov v slovníku.
<p>Sociolingválna primeranosť a výstavba výpovede</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Používajú škálu jazykových prostriedkov neutrálneho funkčného štýlu. • Uvedomujú si zásadné zdvorilostné normy a podľa nich sa aj správajú. • Uvedomujú si najdôležitejšie rozdiely v zvyklostiach, postojoch, hodnotách a presvedčení, ktoré sú typické pre spoločenstvo osvojovaného cudzieho jazyka. • Vhodne využívajú široký rozsah jazykových prostriedkov, aby sa dokázali vyjadriť v obvyklých i v menej obvyklých situáciách. • Zasiachnu do diskusie na známu tému, pričom používajú vhodné frázy, aby sa ujali slova. • Spoja sériu kratších jednotlivých bodov do prepojeného a lineárneho sledu určitých bodov. • Vyjadria sa relatívne ľahko, napriek príležitostným problémom s verbálnou formuláciou myšlienok sú schopní pokračovať v zmysluplnej komunikácii bez pomoci. • Zrozumiteľne vyjadria podstatu svojich myšlienok a definujú

	problém. • Jednoducho a jasne sformulujú a oznámia dôležitú informáciu.
--	--

Výkonové štandardy:

- poznať a používať zvukové a grafické prostriedky nemeckého jazyka, slovnú zásobu vrátane vybranej frazeológie v rozsahu daných tematických okruhov, vybrané morfológické a syntaktické javy, základné spôsoby tvorby slov (odvodzovanie, skladanie, skracovanie), vybrané javy z oblasti štylistiky
- vymieňať si informácie o všeobecných i odborných témach ústne i písomne, pričom odborné témy sa týkajú gastronomických a hotelových služieb
- voliť vhodné jazykové prostriedky, vyjadrovať zrozumiteľne hlavné myšlienky s komunikačným zámerom na zodpovedajúcej úrovni B1/B2 podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky
- vedieť vhodne reagovať na partnerove podnety, odhadovať významy neznámych slov, používať kompenzačné vyjadrovanie
- pracovať so slovníkom (prekladovým, výkladovým), jazykovými a inými príručkami, internetom
- vedieť komunikovať v rôznych spoločenských úlohách, bežných komunikačných situáciách, používať verbálne a neverbálne výrazové prostriedky v súlade so socio-lingvistickým úzusom danej jazykovej oblasti, preukázať všeobecné kompetencie a komunikačné kompetencie v komunikačných situáciách v rámci tematických okruhov, preukázať úroveň receptívnych a produktívnych rečových schopností na komunikačnej úrovni B1/B2 podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky
- chápať a rešpektovať tradície, zvyky, odlišné sociálne a kultúrne hodnoty nemecky hovoriacich krajín

Prehľad jazykových spôsobilostí a funkcií jazyka, ktoré žiak nadobudol počas štúdia je dostupný na internetovej stránke štátneho inštitútu odborného vzdelávania:

<http://www.siov.sk/svp-na-sos-pre-vseobecne-vzdelavanie/21653s>

Finančná gramotnosť:

V rámci programu rozvoja finančnej gramotnosti budú vyučujúci nemeckého jazyka a komunikácie v nemeckom jazyku začleňovať v jednotlivých ročníkoch finančné vzdelávanie do takých konverzačných tém, ktoré to umožňujú, napr.: nákupy a služby, rodina a spoločnosť, domov a bývanie, starostlivosť o zdravie, cestovanie, škola a štúdium, práca a povolanie, ochrana životného prostredia, voľný čas a záľuby, stravovanie, obliekanie a móda, šport, mládež a jej svet, vzory a ideály.

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania

Názov obsahovej zložky	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
Obsahové štandardy:		

Posluch s porozumením	Prípravné posluchové cvičenia Výberový posluch kľúčových informácií	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou Práca s magnetofónovou nahrávkou
Čítanie s porozumením	Hlasité čítanie – nácvik techniky čítania Orientačné tiché čítanie Analytické čítanie (vyhľadávanie gramatických javov, lexikálnych jednotiek) Syntetické čítanie (odpoveď na vopred zadané otázky)	
Ústny prejav	Produktívne metódy – opis, rozprávanie, rozhovor, diskusia Metódy s oporou na čítaný text (ústna reprodukcia)	
Písomný prejav	Reproduktívne metódy – doslovný prepis celých viet, slov Produktívne metódy – opis vecí, rozprávanie, list	
Interkultúrna komunikácia	Heuristická – rozhovor Informačno-receptívna metóda Komunikatívna - dialógy	
Jazykové prostriedky:		
Výslovnosť	Posluchové cvičenia zamerané na segmentálne a suprasegmentálne javy	Frontálna výučba Individuálna práca žiakov Práca s magnetofónovou nahrávkou
Slovná zásoba	Metódy tematického osvojenia lexiky	Práca žiakov so slovníkom Práca s učebnicou
Gramatika	Induktívna metóda Deduktívna metóda Funkčná metóda Heuristická metóda	Skupinová práca Frontálna výučba Skupinová výučba
Pravopis	Informačno - receptívna metóda	Individuálna práca

Obsah učiva

1.ročník : 132 hodín

Rečové zručnosti

1. *Posluch*

- porozumieť bežným, jednoducho formulovaným výpovediam
- porozumieť podstatným informáciám v krátkych textoch na počúvanie, ako aj v jednoduchých rozhovoroch o bežných témach
- určiť tému a hlavnú myšlienku vypočutého textu

2. *Čítanie*

- získať potrebné informácie z krátkeho jednoduchého textu
- pochopiť hlavnú myšlienku jednoduchého textu
- porozumieť krátkym, jednoduchým textom s obrazovou informáciou (príbeh

v obrázkoch)

- odhadovať význam neznámych slov na základe kontextu

3. Ústny prejav

- primerane sa vyjadrovať k témam každodenného života
- zapojiť sa do dialógov v bežných každodenných situáciách
- jednoduchým jazykom opísať ľudí, miesta a predmety
- zostaviť osnovu a rozprávať podľa osnovy
- jednoducho opísať svoje želania a záujmy

4. Písomný prejav

- správne používať osvojené lexikálne, gramatické a syntaktické prostriedky v písomnom prejave
- písať si poznámky v súvislosti s počúvaním a čítaním s porozumením
- zvládnuť písanie krátkych diktátov
- napísať súkromný list (v rozsahu 50 – 70 slov) a opísať v ňom miesto a osobu
- osvojiť si kompozičné postupy : opis, rozprávanie
- popísať bezprostredné okolie

Morfológia a syntax

- časovanie pravidelných, pomocných, modálnych a nepravidelných slovies v prítomnom čase
- slovesné predpony odlučiteľné a neodlúčiteľné
- zvrtné slovesá
- perfektum pravidelných slovies, préteritum slovies haben a sein
- skloňovanie podstatných mien v jednotnom i množnom čísle
- slabé skloňovanie niektorých podstatných mien rodu mužského
- používanie prídavných mien v prísudku
- skloňovanie osobných a privlastňovacích zámen
- zámeno es vo funkcii formálneho podmetu
- zámená dieser, welcher, jeder
- neurčitý podmet man
- základné číslovky, udanie ceny
- vyjadrovanie času
- predložky a akuzatívom a datívom, s datívom, s akuzatívom
- zápor nein, nicht, kein
- poradie vetných členov v jednoduchej vete oznamovacej, opytovacej, rozkazovacej
- priraďovacie súvetie, bezspojkové vety

Tematické okruhy

- rodina: ja, členovia rodiny, ich osobné údaje, záľuby
- vzdelanie : opis triedy, vyučovacie predmety
- voľný čas a záľuby : možnosti trávenia voľného času, koničky
- človek a spoločnosť : stretnutia, pozdravy, etiketa návštev
- stravovanie : návšteva reštaurácie, stravovanie počas dňa
- obchod a služby : typy obchodov, rozhovory v obchode
- multikultúrna spoločnosť: vianočné sviatky u nás
- starostlivosť o zdravie : zdravý životný štýl
- mládež a jej svet : priateľstvo, môj priateľ, denný režim
- mestá a miesta : orientácia v meste
- človek a príroda : ročné obdobia a počasie
- kultúra a umenie : kultúrny život v našom meste, návšteva divadla
- krajina, ktorej jazyk sa učím : Nemecká spolková republika
- Slovensko – moja vlasť : základné informácie o Slovensku

2. ročník : 132 hodín

Rečové zručnosti

1. *Posluch*

- určiť tému a hlavnú myšlienku jednoduchého textu
- porozumieť podstatným detailom v jednoduchých výpovediach
- zachytiť špecifické informácie z jednoduchého textu
- porozumieť jednoduchým návodom a pokynom k činnosti

2. *Čítanie*

- pochopiť obsah textu aj bez znalosti niekoľkých slov
- odhadovať význam neznámych slov na základe kontextu
- upevňovať techniky efektívneho čítania
- porozumieť krátkym textom s obrazovou informáciou (komiks, knižná ilustrácia)
- začať chápať vzťahy medzi časťami kontextu pomocou lexikálnych a gramatických prostriedkov

3. *Ústny prejav*

- reprodukovať krátky prečítaný text
- prerozprávať krátky príbeh na základe vypočutého textu
- získať a sprostredkovať krátke informácie o súčasných, minulých a budúcich udalostiach, zážitkoch a pozorovaniach
- vymieňať si informácie o predvídateľných každodenných situáciách
- porozumieť krátkym, jednoduchým pokynom a návodom a reagovať na ne

4. *Písomný prejav*

- samostatne si pripraviť koncept
- členiť písomný prejav do odsekov
- napísať jednoduchšie útvary úradného štýlu (list so žiadosťou o informácie) a vyplniť základné úradné tlačivá (osobný dotazník, prihlasovací lístok v hoteli a pod.)
- napísať súkromný list (v rozsahu 100 – 120 slov)

Morfológia a syntax

- perfektum nepravidelných slovies
- préteritum pravidelných a modálnych slovies
- préteritum nepravidelných slovies
- miestne názvy, názvy obyvateľov
- stupňovanie prídavných mien a prísloviak
- skloňovanie adjektív v prívlastku po člene určitom, po člene neurčitom a bez člena
- radové číslovky, určovanie dátumu
- podrad'ovacie súvetie : spojky dass, weil

Tematické okruhy

- rodina : pomoc v domácnosti
- vzdelanie : spolužiaci, prázdniny, náš školský systém
- voľný čas a záľuby : šport, ručné práce a iné koníčky
- šport : druhy športu, individuálny a kolektívny šport
- obchod a služby : nákup potravín
- veda a technika : význam techniky, moderná technika
- cestovanie : ubytovacie zariadenia, vybavenie hotelovej izby
- krajina, ktorej jazyk sa učím: Berlín, nemecky hovoriace krajiny, dopisovanie s nemeckými študentmi

3.ročník : 132 hodín

Rečové zručnosti

1. Posluch

- rozlíšiť pri počúvaní základné a rozširujúce informácie
- pochopiť úmysel hovoriaceho
- aktívne používať stratégie efektívneho počúvania, napr. globálne porozumenie textu, pochopenie špecifických informácií, niektorých kľúčových slov v texte a pod.

2. Čítanie

- aktívne využívať techniky efektívneho čítania
- získať konkrétne informácie z bežne používaných textov (prospekty, inzeráty, jedálne lístky a pod.)
- rozlišovať podstatné a nepodstatné informácie v texte
- porozumieť sledu udalostí a faktov v krátkom literárnom útvare, napísanom jednoduchým jazykom
- zaujať stanovisko k prečítanému textu

3. Ústny prejav

- aktívne sa zúčastňovať rozhovorov na bežné témy a na témy týkajúce sa vlastných záujmov, zvoleného povolania a pod.
- získať a sprostredkovať informácie o prítomných, minulých a budúcich udalostiach
- súvislo opísať udalosti a skúsenosti
- dokázať vyjadriť vlastný názor a odôvodniť ho
- používať osvojené zručnosti ústneho prejavu s využitím zložitejších vetných štruktúr a gramatických konštrukcií

4. Písomný prejav

- vytvoriť krátke, jednoduché texty so súvislými vetami o svojich skúsenostiach z diania v okolitom svete, o bežných udalostiach
- kompetentne používať osvojené jazykové prostriedky v písomnom prejave
- jednoducho sformulovať výpovede o rodine, škole, vlastných aktivitách a záujmoch
- napísať poznámky bezprostredne po vypočutí alebo prečítaní textu

Morfológia a syntax

- perfektum ďalších nepravidelných slovies
- trpný rod v prítomnom čase a v préterite
- vyjadrovanie budúceho času
- najfrekvencovanejšie slovesné predložkové väzby
- konjunktív préterita pomocných a modálnych slovies
- jednoduchý infinitív a infinitív s zu
- zámenné príslovky
- skratky a skratkové slová
- tvorenie slov skladaním a odvodzovaním
- podrad'ovacie súvetie : nepriama otázka, časové vety s als a wenn, vzťahné vety so zámenami der, die, das

Tematické okruhy

- rodina : rodinné oslavy
- vedecko-technický rozvoj : automobily, veľtrhy a výstavy
- obchod a služby : druhy služieb, na pošte
- Slovensko – moja vlasť : Vysoké Tatry, Bratislava
- krajina, ktorej jazyk sa učím : nemecké mestá – Lipsko, Weimar, rakúske mestá – Viedeň
- kniha – priateľ človeka : v knižnici, literatúra a ja
- cestovanie : zimná dovolenka na horách
- oblečenie a móda : vplyv počasia na naše oblečenie, oblečenie pri rôznych príležitostiach

4.ročník : 120 hodín

Rečové zručnosti

1. Posluch

- aktívne používať stratégie efektívneho počúvania, napr. globálne porozumenie textu, pochopenie špecifických informácií, niektorých kľúčových slov v texte a pod.
- pochopiť úmysel hovoriaceho
- zachytiť logickú štruktúru textu
- po vypočutí krátkeho textu tvoriť hypotézy, čo bude nasledovať
- rozlíšiť základné a rozširujúce informácie
- porovnávať a analyzovať získané informácie

2. Čítanie

- rozlišovať podstatné a nepodstatné informácie v texte
- kriticky zhodnotiť prečítaný text a zaujať stanovisko
- porozumieť vyjadreniam názorov a argumentáciám v jasne štruktúrovaných textoch
- získať konkrétne informácie z odborného alebo publicistického textu
- priradiť a porovnať informácie z rôznych textov

3. Ústny prejav

- kompetentne používať osvojené zručnosti ústneho prejavu s využitím zložitejších vetných štruktúr, slovnej zásoby a gramatických konštrukcií
- zvyšovať náročnosť na ústny prejav, čo sa týka obsahu aj formy
- prebrať iniciatívu počas rozhovoru
- zreprodukovať obsah – napr. poviedky, filmu
- predniesť krátky prejav na danú tému
- všimnúť si neverbálnu komunikáciu a usilovať sa ju správne interpretovať

4. Písomný prejav

- jednoducho sformulovať výpovede o rodine, škole, záľubách, vlastných aktivitách a pod.
- kompetentne používať osvojené jazykové prostriedky v písomnom prejave
- zdokonaľovať výber jazykových prostriedkov (slovnej zásoby a gramatiky)
- vedieť zostaviť jednoduchú osnovu odborného textu z odboru gastronómických služieb
- napísať poznámky bezprostredne po vypočutí alebo prečítaní textu

Morfológia a syntax

- perfektum ďalších nepravidelných slovies
- konjunktív II pomocných a modálnych slovies
- opisná forma ich würde + infinitív pre vyjadrenie podmieňovacieho spôsobu
- prídavné prídavné v prísudku
- prídavné minulé a prídavné prítomné vo funkcii prívlastku
- trpný rod priebehový a stavový
- najfrekvencovanejšie slovesné väzby s datívom a akuzatívom
- slovesné spojenia vo význame modálnych slovies
- podstatné mená utvorené od iných slovných druhov
- tvorenie slov odvodzovaním, skladaním, skracovaním
- recipročné zámená (einander a pod.)
- predložky s genitívom
- spojky prirad'ovacie a podrad'ovacie, vetný rámec
- zdvojené spojky

Tematické okruhy

- zamestnanie : súvislosť medzi vzdelaním a povoláním, moja profesia

- človek a príroda : žiadosť o zamestnanie
význam prírody, životné prostredie a jeho ochrana jednotlivcami i spoločnosťou
- vzory a ideály : človek, ktorého si vážim, ideály mládeže
- cestovanie : význam cestovania, dopravné prostriedky, prípravy na cestu
- multikultúrna spoločnosť : vzťahy medzi národnostnými skupinami, rasami
- vzťahy medzi ľuďmi : priateľstvo, láska, vzťahy v rodine, na pracovisku
- mestá a miesta : miesta, kde sa dobre cítim
- masmédiá : význam médií, moderné médiá (internet) v našom živote
- človek a spoločnosť : morálka, právo
- Slovensko- moja vlasť : Slovensko ako krajina cestovného ruchu

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
Rečové zručnosť	E. Čulenová a kol. : Nemecký jazyk pre 1. – 4. ročník SŠ, SPN – Mladé letá, Bratislava * 1 T. Balcová : Nemecko-slovenský a slovensko-nemecký vreckový slovník, Bratislava 2002 Z. Radeva : Zmaturuj z nemeckého jazyka 1, 2 Didaktis	Rádiomagnetofón	Nemecké časopisy Obrazový materiál Tabuľa Magnetická tabuľa	Internet
Jazykové prostriedky	E. Čulenová a kol. : Nemecký jazyk pre 1. – 4. ročník SŠ, SPN - Mladé letá , Bratislava *1 T. Balcová : Nemecko-slovenský a slovensko-nemecký vreckový slovník, Bratislava 2002	Rádiomagnetofón Meotar	Časopisy Magnetická tabuľa Tabuľa Gramatické tabuľky	Prekladové slovníky Propagačné a informačné letáky Súbor gramatických kartičiek
Komunikačné situácie a reálie	E. Čulenová a kol. : Nemecký jazyk pre 1. – 4. ročník SŠ, SPN – Mladé letá, Bratislava *1 T. Balcová: Nemecko-slovenský a slovensko-nemecký vreckový slovník,		Tabuľa Magnetická tabuľa Obrázky Fotografie Mapy	Príručky reálií

Bratislava 2002

M. Kouřimská a kol. :
Nemecká konverzácia pre
SS, SPN 2006 **2

Názov predmetu	Ruský jazyk
Časový rozsah výučby	4 hodiny týždenne, spolu 516 vyučovacích hodín 132/132/132/120
Ročník	prvý, druhý, tretí, štvrtý
Kód a názov študijného odboru	6444 K čašník, servírka
Vyučovací jazyk	štátny jazyk

Charakteristika predmetu

Vyučovací predmet ruský jazyk patrí medzi všeobecnovzdelávacie predmety a spoločne s vyučovacím predmetom slovenský jazyk a literatúra, resp. jazyk národností a literatúra vytvára vzdelávaciu oblasť Jazyk a komunikácia.

Vzhľadom na široké využitie cudzích jazykov v súkromnej aj profesijnej oblasti života, či už pri ďalšom štúdiu, cestovaní, spoznávaní kultúr aj práci, sa dôraz pri vyučovaní cudzích jazykov kladie na praktické využitie osvojených spôsobilostí a efektívnu komunikáciu, pričom komunikácia v cudzích jazykoch je podľa Európskeho referenčného rámca založená na schopnosti porozumieť, vyjadrovať myšlienky, pocity, fakty a názory ústnou a písomnou formou v primeranej škále spoločenských a kultúrnych súvislostí podľa želaní a potrieb jednotlivca.

Vzdelávací štandard pre študijné odbory, ktorých absolvovaním žiak získa úplné stredné odborné vzdelanie, svojim spracovaním korešponduje so vzdelávacím štandardom pre učebné odbory. Z uvedeného dôvodu je vzdelávací štandard pre študijné odbory určený aj pre žiakov v nadstavbovom štúdiu, ktorí si rozvíjajú už nadobudnuté spôsobilosti získané v učebnom odbore.

CIELE PREDMETU

Všeobecné ciele vyučovacieho predmetu ruský jazyk vychádzajú z modelu všeobecných kompetencií a komunikačnej jazykovej kompetencie, ako ich uvádza Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky. Pri formulácii cieľov vyučovacieho predmetu sa zdôrazňuje činnostne zameraný prístup - na splnenie komunikačných úloh sa žiaci musia zapájať do komunikačných činností a ovládať komunikačné stratégie:

- v receptívnych jazykových činnostiach (počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením) a stratégiách dokážu ako poslucháči alebo čitatelia spracovať hovorený alebo napísaný text,
- v produktívnych (ústny prejav, písomný prejav) a interaktívnych jazykových činnostiach (ústna interakcia, písomná interakcia) a stratégiách dokážu vytvárať ústny alebo písomný text,
- budú efektívne používať všeobecné kompetencie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale

sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností,

- dokážu využívať komunikačnú kompetenciu, aby realizovali komunikačný zámer vymedzeným spôsobom,
- budú zvládať spoločenské dimenzie jazyka.

Kľúčové kompetencie

a) Spôsobilosti konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote

- logicky a reálne zdôvodňovať svoje názory, konania a rozhodnutia,
- porovnať formálne a neformálne pravidlá, zákonitosti, predpisy, sociálne normy, morálne zásady, vlastné a celospoločenské očakávania v systéme, v ktorom existuje,
- identifikovať priame a nepriame dôsledky svojej činnosti,
- vybrať si správne rozhodnutie a cieľ z rôznych možností,
- vysvetliť svoje životné plány, záujmy a predsavzatia,
- popísať svoje povinnosti, záujmy, obmedzenia a potreby,
- definovať svoje ciele a prognózy,
- zdôvodňovať svoje argumenty, riešenia, potreby, práva, povinnosti a konanie.

b) Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v materinskom a cudzom jazyku

- efektívne využívať písaný a hovorený materinský a cudzí jazyk
- vyjadrovať sa spoľahlivo v cudzom jazyku v písomnej a hovorenej forme,
- identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať rôzne informácie a informačné zdroje,
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov,
- hodnotiť kriticky získané informácie,
- formulovať, pozorovať, triediť a merať hypotézy,
- overovať a interpretovať získané údaje

c) Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách

- motivovať pozitívne seba a druhých
- hodnotiť a rešpektovať svoju vlastnú prácu a prácu iných,
- prezentovať svoje myšlienky, návrhy a postoje,
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi,
- učiť sa, nažívať a pracovať nielen ako jednotlivci, ale v sociálne vyváženej skupine
- určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom učení, pracovných výkonoch a osobnostnom raste,
- pracovať samostatne

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Žiaci po absolvovaní daného študijného odboru nadobudnú:

Receptívne jazykové činnosti a stratégie	Žiaci: <ul style="list-style-type: none">• porozumejú jednoducho vyjadreným faktografickým informáciám o každodenných témach, identifikujú všeobecné informácie aj konkrétne detaily za predpokladu, že ide o
---	--

	<p>štandardný rečový prejav.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Porozumejú hlavným myšlienkam vypočutého textu na známe témy, s ktorými sa pravidelne stretávajú v škole, vo voľnom čase atď. vrátane krátkych rozprávání. • Sledujú hlavnú líniu krátkej, jednoducho členenej prednášky na známú tému v spisovnom jazyku. • Porozumejú podrobným pokynom. • Porozumejú opisu udalostí, pocitov a želaní v osobných listoch dostatočne na to, aby si pravidelne dokázali písať s priateľom. • Zbežne prečítajú a pochopia kratšie aj dlhšie texty, nájdu v nich potrebné informácie. • Nájdu a pochopia dôležité informácie v bežných materiáloch, akými sú napríklad listy, brožúry a krátke úradné dokumenty. • V textoch pochopia argumentačnú líniu v prezentovanej problematike a rozoznajú hlavné závery, i keď nie vždy do podrobností.
<p>Produktívne jazykové činnosti a stratégie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pomerne plynulo podajú jednoducho formulovaný súvislý opis ľubovoľnej oblasti ich záujmu, pričom ho prezentujú ako lineárny sled myšlienok. • Podrobne opíšu udalosti, zážitky, pocity a reakcie, svoje sny, nádeje a ambície. • Vyroprávajú príbeh (pravdivý alebo vymyslený). • Rozvinú argumentáciu, stručne zdôvodnia a vysvetlia svoje názory, postoje, plány a činnosti. • Prednesú krátke odskúšané oznámenia na témy z každodenného života. • Napíšu jednoducho členený súvislý text (opis udalosti, zážitkov, pocitov a reakcií) na známe témy z oblasti ich záujmu, spájaním krátkych odlišených prvkov do lineárneho sledu. • Napíšu príbeh. • Napíšu krátky jednoduchý referát na

	zadanú tému.
Interaktívne jazykové činnosti a stratégie	<ul style="list-style-type: none"> • Sledujú a zapoja sa do rozhovoru na známe témy, príležitostne požiadajú o zopakovanie určitých slov alebo častí výpovede. • Vyjadria svoje myšlienky na abstraktné a kultúrne témy. • Vyjadria stručné komentáre na názory iných a porovnajú postoje účastníkov diskusie. • Zrozumiteľne vyjadria svoje názory alebo požiadajú o osobné názory a stanoviská v diskusii. • Získajú a odovzdajú nové informácie, vymieňajú si a overujú nazhromaždené informácie. • Opíšu, ako treba niečo urobiť a uvedú podrobné inštrukcie. • Vyžadujú alebo poskytnú písomné informácie na abstraktné aj konkrétne témy, pýtajú sa na problémy alebo ich vysvetľujú. • Vedú osobnú korešpondenciu opisujúcu skúsenosti, pocity a udalosti. • Zrozumiteľne a vecne zaznamenajú odkaz, ktorý obsahuje informácie bezprostrednej dôležitosti pre adresáta.
Všeobecné kompetencie	<ul style="list-style-type: none"> • Poznajú a uvedomujú si spoločné a rozdielne črty medzi vlastnou a cieľovou jazykovou komunitou. • Disponujú vedomosťami o spoločnosti a kultúre komunity, v ktorej sa cieľový jazyk používa (životné podmienky, kultúrne tradície, hodnoty a presvedčenia, spoločenské normy a konvencie). • Cieľavedome sa sústredia na prijímanie poskytovaných informácií. • Osvoja si jazyk na základe uplatnenia komparácie kognitívnych procesov a činnostných aktivít. • Využívajú dostupné materiály pri samostatnom štúdiu. • Stanovia si vlastné učebné ciele a

	spôsoby ich dosiahnutia.
Jazykové kompetencie	<ul style="list-style-type: none"> • Ovládajú lexikálne jednotky v dostatočnom rozsahu na to, aby vedeli opísať situácie, vysvetliť myšlienky alebo problémy so značnou dávkou precíznosti, ktoré sa týkajú abstraktných a kultúrnych tém. • Majú dostatočnú slovnú zásobu na to, aby sa vyjadrili na väčšinu tém, ktoré sa vzťahujú na každodenný život (rodina, záujmy, práca, cestovanie, bývanie a aktuálne udalosti). • Dobre ovládajú základnú slovnú zásobu, ale pri vyjadrovaní zložitejších myšlienok na menej známe témy a situácie sa dopúšťajú chýb pri použití menej frekventovanej slovnej zásoby. • Ovládajú a vedia použiť vybrané gramatické javy pre danú úroveň ovládania jazyka v známych kontextoch, pri používaní zložitejších gramatických javov sa môže prejavovať interferencia (negatívny vplyv materinského jazyka). • Ovládajú celý repertoár segmentálnych javov (výslovnosť všetkých hlások/foném) a pre správne pochopenie výpovede relevantne používajú suprasegmentálne javy (intonácia, slovný a vetný prízvuk). • Vytvoria pravopisne a interpunkčne správny súvislý text, ktorý je všeobecne zrozumiteľný. • V prípade potreby overia správny pravopis zložitejších alebo menej známych výrazov v slovníku.
Sociolingválna primeranosť a výstavba výpovede	<ul style="list-style-type: none"> • Používajú škálu jazykových prostriedkov neutrálneho funkčného štýlu. • Uvedomujú si zásadné zdvorilostné normy a podľa nich sa aj správajú. • Uvedomujú si najdôležitejšie rozdiely v zvyklostiach, postojoch, hodnotách a presvedčení, ktoré sú typické pre spoločenstvo osvojovaného cudzieho jazyka.

	<ul style="list-style-type: none"> • Vhodne využívajú široký rozsah jazykových prostriedkov, aby sa dokázali vyjadriť v obvyklých i v menej obvyklých situáciách. • Zasiahnu do diskusie na známu tému, pričom používajú vhodné frázy, aby sa ujali slova. • Spoja sériu kratších jednotlivých bodov do prepojeného a lineárneho sledu určitých bodov. • Vyjadria sa relatívne ľahko, napriek príležitostným problémom s verbálnou formuláciou myšlienok sú schopní pokračovať v zmysluplnej komunikácii bez pomoci. • Zrozumiteľne vyjadria podstatu svojich myšlienok a definujú problém. • Jednoducho a jasne sformulujú a oznámia dôležitú informáciu.
--	--

Výkonové štandardy:

- poznať a používať zvukové a grafické prostriedky ruského jazyka, slovnú zásobu vrátane vybranej frazeológie v rozsahu daných tematických okruhov, vybrané morfológické a syntaktické javy, základné spôsoby tvorby slov (odvodzovanie, skladanie, skracovanie), vybrané javy z oblasti štylistiky
- vymieňať si informácie o všeobecných i odborných témach ústne i písomne, pričom odborné témy sa týkajú gastronomických a hotelových služieb
- voliť vhodné jazykové prostriedky, vyjadrovať zrozumiteľne hlavné myšlienky s komunikačným zámerom na zodpovedajúcej úrovni B1/B2 podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky
- vedieť vhodne reagovať na partnerove podnety, odhadovať významy neznámych slov, používať kompenzačné vyjadrovanie
- pracovať so slovníkom (prekladovým, výkladovým), jazykovými a inými príručkami, internetom
- vedieť komunikovať v rôznych spoločenských úlohách, bežných komunikačných situáciách, používať verbálne a neverbálne výrazové prostriedky v súlade so socio-lingvistickým úzusom danej jazykovej oblasti, preukázať všeobecné kompetencie a komunikačné kompetencie v komunikačných situáciách v rámci tematických okruhov, preukázať úroveň receptívnych a produktívnych rečových schopností na komunikačnej úrovni B1/B2 podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky
- chápať a rešpektovať tradície, zvyky, odlišné sociálne a kultúrne hodnoty nemecky hovoriacich krajín

Prehľad jazykových spôsobilostí a funkcií jazyka, ktoré žiak nadobudol počas štúdia je dostupný na internetovej stránke štátneho inštitútu odborného vzdelávania:

<http://www.siov.sk/svp-na-sos-pre-vseobecne-vzdelavanie/21653>

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania

Názov obsahovej zložky 1.,2.,3.,4, ročník	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
Rečové zručnosti:		
Posluch s porozumením	Prípravné posluchové cvičenia Výberový posluch kľúčových informácií	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov
Čítanie s porozumením	Hlasité čítanie – nácvik techniky čítania Orientačné tiché čítanie Analytické čítanie (vyhľadávanie gramatických javov, lexikálnych jednotiek) Syntetické čítanie (odpoveď na vopred zadané otázky)	
Ústny prejav	Produktívne metódy – opis, rozprávanie, rozhovor, diskusia Metódy s oporou na čítaný text (ústna reprodukcia)	
Písomný prejav	Reproduktívne metódy – doslovný prepis celých viet, slov Produktívne metódy – opis vecí, rozprávanie, list	
Jazykové prostriedky:		
Výslovnosť	Posluchové cvičenia zamerané na segmentálne a suprasegmentálne javy	Frontálna výučba Individuálna práca žiakov
Slovná zásoba	Metódy tematického osvojenia lexiky	Práca žiakov so slovníkom Práca s učebnicou
Gramatika	Induktívna metóda Deduktívna metóda Funkčná metóda Heuristická metóda	Skupinová práca Frontálna výučba Skupinová výučba
Pravopis	Informačno - receptívna metóda	Individuálna práca
Komunikačné situácie a reálie	Heuristická – rozhovor Komunikatívna – rozhovor vo dvojiciach Kognitívno – receptívna	Frontálna výučba Práca v skupinách Sociálne roly Samostatná práca žiakov

Obsah učiva:

1.ročník

Rečové zručnosti

1. Čítanie

- čítať a porozumieť kratším textom
- pochopiť podstatu kratších textov z umeleckej literatúry
- používať pri čítaní prekladový slovník a využívať jazykový odhad
- porozumieť obsahu osobných listov
- získať informácie z jednoduchých tlačенých formulárov (prihlasovací lístok, jedálne lístky...)

2. Ústny prejav

- zapojiť sa do dialógov v bežných situáciách
- reprodukovať krátky prečítaný text
- porozumieť krátkym, jednoduchým pokynom a návodom
- pri kontakte s inými osobami realizovať tieto jazykové funkcie: osloviť niekoho, pozdraviť, zablahoželať niekomu; opýtať sa na presný čas; pri konverzácii s inými ľuďmi začať a ukončiť konverzáciu, vedieť odpovedať na otázky a tvoriť otázky k prečítanému alebo vypočutému textu; predniesť krátku báseň, pieseň

3. Písomný prejav

- osvojiť si grafické návyky, vrátane písomnej formy azbuky
- písomne zafixovať ústne pripravený ruský text
- zaznamenať ruský text prezentovaný učiteľom
- vyplniť jednoduchý formulár (dotazník), uviesť meno, pohlavie, údaje o narodení, národnosť, adresu, druh dokladu, ktorým sa môže preukázať
- vedieť napísať pozdrav, krátky list
- vedieť vybrať relevantné informácie s kratších funkčných textov reprezentovaných prostredníctvom rozhlasu alebo televízie (predpoveď počasia)
- písanie diktátov na precvičovanie gramatiky

Gramatika (morfológia a syntax)

Vedieť aktívne používať morfológické a syntaktické javy ruského jazyka, ktoré sú potrebné na dosiahnutie požadovanej úrovne rečových zručností najmä:

- časovanie sloves 1. a 2. časovania bez zmeny a so zmenou kmeňovej spoluhlásky a prízvuku
- písanie tvrdého znaku
- písanie mäkkého znaku v slovesách
- inštrumentál podstatných mien
- skloňovanie základných produktívnych typov podstatných mien
- písanie záporovej častice „ne“ v slovesách
- skloňovanie osobných zámen
- správne používanie predložiek
- tvorenie budúceho a minulého času
- väzby „u meňa jest“, „u meňa net“

Tematické okruhy

- Zoznámenie: meno, priezvisko, rodisko, ulica
- Rodina: členovia rodiny, vek, stav, zamestnanie, záľuby, vzťahy medzi členmi rodiny
- Vzdelanie: moja profesia, naša škola, trieda, spolužiaci, vyučovacie predmety, vyučujúci, môj vzťah k štúdiu, v ruskej škole

- Oblekanie, móda, vkus: časti odevu, oblečenie na rôzne príležitosti, čo je módne a vkusné
- Príroda: ročné obdobia, mesiace, počasie, prostredie v našom meste, dedine
- Kultúra a umenie: zoznámenie sa s ruským baletom a hudbou moja obľúbená hudobná skupina hudobné nástroje

2. ročník

Rečové zručnosti

1. Čítanie

- upevňovať techniky efektívneho čítania
- začať rozumieť vzťahom medzi časťami kontextu pomocou lexikálnych a gramatických prostriedkov
- odhadovať význam neznámych slov na základe kontextu

2. Ústny prejav

- vedieť sa primerane vyjadriť k témam týkajúcim sa každodenného života
- reprodukovať krátky prečítaný text
- viesť dialóg po telefóne
- porozumieť a formulovať jednoduché pokyny a návyky

3. Písomný prejav

- osvojiť si kompozičné postupy: opis, rozprávanie, inštrukcia
- naučiť sa samostatne pripraviť koncept
- popísať bezprostredné okolie
- písomne spracovať dialógy a texty

Gramatika (morfológia a syntax)

- vyjadrovanie času
- lokál podstatných mien
- osobné a privlastňovacie zámena
- používanie „jesli, jesli by“
- používanie častice „li“
- základné a radové číslovky
- opytovacie zámená „kuda“, „gde“
- slovesá pohybu

Tematické okruhy

- Multikultúrna spoločnosť: ľudová slovesnosť, ruské sviatky, tradície a obyčaje
- Záluby, voľný čas a životný štýl: možnosti trávenia voľného času, organizovaný voľný čas, individuálne záluby
- Mestá a miesta: dôležité miesta v mojom živote, sprevádzanie turistov (privítanie, základné informácie o meste, možnosti ubytovania a stravovania)

- **Kniha – priateľ človeka:** obľúbený autor a žánre
prečítané dielo spisovateľa a krajiny, ktorej jazyk sa učím
A.S. Puškin, N.V. Gogoľ, L.N. Tolstoj
- **Stravovanie:** jedlá a nápoje
stravovacie zariadenia
príprava obľúbeného jedla
- **Bývanie:** môj dom
bývanie v meste a na vidieku
vlastné predstavy o bývaní
- **Slovensko – moja vlasť:** miesta, ktoré by som odporúčal cudzincom
- **Cestovanie:** informácie o vlaku
druhy dopravných prostriedkov
ubytovanie v hoteli

3. ročník

Rečové zručnosti

1. Čítanie

- aktívne využívať techniky efektívneho čítania
- porozumieť sledu faktov a udalostí v krátkom literárnom útvare
- zaujať stanovisko k prečítanému textu
- získať konkrétne informácie z odborného alebo mediálneho textu

2. Ústny prejav

- prezentovať jednoduchú projektovú prácu vo svojom odbore
- aktívne sa zúčastňovať rozhovoru na bežné témy týkajúce sa vlastných záujmov
- súvislo opísať skúsenosti a udalosti
- dokázať vyjadriť vlastný názor
- vedieť predniesť krátky prejav na danú tému
- vedieť prebrať iniciatívu počas rozhovoru

3. Písomný prejav

- kompletne používať osvojené jazykové prostriedky a v písomnom texte
- vytvoriť krátke, jednoduché texty so súvislými vetami o každodenných aspektoch okolitého sveta (pozorovania, udalosti, skúsenosti)
- vedieť zostaviť osnovu odborného textu podľa učebného a stručne rozvinúť jednotlivé body osnovy
- vedieť napísať reklamu
- opísať jednoduchý pracovný postup prípravy jedla
-

Gramatika (morfológia a syntax)

- neosobné vety
- slovesá na –ova, -eva
- slovné spojenie bez „jest“
- predložky „sredi“ a „meždu“
- datív s predložkou „k“

Tematické okruhy

- Odchod a služby: nákupné zariadenia
služby
reklama
- Vzory a ideály: človek, ktorého si vážim
skutoční a literárni hrdinovia
pozitívne a negatívne charakterové vlastnosti
- Krajina, ktorej jazyk sa učím: poloha, obyvatelia
miesto, ktoré by som chcel navštíviť
- Kultúra a umenie: múzeá, výstavy, divadlá, kiná
známe osobnosti (speváci, režiséri, herci)
návšteva kina, divadelného predstavenia
A. Blok, M. Cvetajeva
- Človek a spoločnosť: morálka (správanie sa mladých a starších ľudí)
spoločenská etiketa, etiketa návštev, pohostenie
- Masmédia: typy masovokomunikačných prostriedkov
tlač
rozhlas, televízia (obľúbené typy programov)

4. ročník

Rečové zručnosti

1. Čítanie

- posúdiť, či obsah textu je v súlade s názvom článku
- prečítať aspoň jedno dielo v originále (krátku poviedku)
- aktívne využívať techniky efektívneho čítania

2. Ústny prejav

- porozprávať o svojich želaniach a záujmoch
- zreprodukovať obsah filmu, poviedky, piesne
- prezentovať jednoduchú projektovú prácu vo svojom odbore
- vedieť predniesť prejav na danú tému
- vedieť sprostredkovať informácie o prítomných, minulých a budúcich udalostiach

3. Písomný prejav

- napísať poznámky bezprostredne po vypočutí textu
- napísať príbeh na základe vizuálneho podnetu
- vytvoriť krátku kompozíciu s vyjadrením vlastného názoru v rozsahu 120 – 150 slov
- opísať jednoduchý pracovný postup
- napísať úradný list na základe východiskového textu
- zostaviť zmluvu

Gramatika (morfológia s syntax)

- používanie čísloviek
- vety bez vyjadrenia podmetu
- nepravidelné časovanie slovies

- opakovanie stupňovania prídavných mien
- vyjadrenie väzby ne..., a...
- vyjadrenie vlastníctva
- opakovanie časovania slovíes

Tematické okruhy

- Starostlivosť o zdravie: ľudské telo
telesné a fyzické stavy, choroby, návšteva lekára
zdravý spôsob života (správna životospráva a duševná hygiena)
- Zamestnanie: typy zamestnania, voľba povolania
žiadosť o zamestnanie
- Vzťahy medzi ľuďmi: medziľudské vzťahy v rodine, na pracovisku, v škole
priateľstvo a láska
spoločenské problémy (postihnutí, závislí, bezdomovci)
- Literatúra: Ruskí nositelia Nobelovej ceny, I.A. Solženicyn
- Človek a príroda: fauna, zvieratá
ochrana životného prostredia
- Vedecko-technický rozvoj: život kedysi a dnes (výdobytky vedy a techniky, prístroje
v domácnosti)
veda a technika na pomoc človeku
- Komunikácia a jej formy: typy komunikácie a jej význam
moderné formy komunikácie (mobilný telefón, počítač, internet)

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
Rečové zručnosti:	E.Kollárová-L.B.Trušinová: Ruský jazyk pre 1.-2. ročník Stredných škôl „ Встречи с Россией“			
Posluch s porozumením		Rádiomagnetofón		Audiokazety Internet CD
Čítanie s porozumením		Magnetická tabuľa	Ruský časopis	Časopis
Ústny prejav		Tabuľa	Obrazový materiál	Videokazety
Písomný prejav				

Jazykové prostriedky:	E.Kollárová-L.B.Trušinová: Ruský jazyk pre 1.-2. ročník Stredných škôl „ Встречи с Россией“			
Výslovnosť		Rádiomagnetofón	Slovníky	Prekladové slovníky
Slovná zásoba		Diaprojektor	Časopisy	Obrazové slovníky
Gramatika		PC	Gramatické tabuľky	Výkladové slovníky
Pravopis		Tabuľa		
Komunikačné situácie a reálie	E.Kollárová-L.B.Trušinová: Ruský jazyk pre 1.-2. ročník Stredných škôl „ Встречи с Россией“	Tabuľa Tabuľa Magnetická tabuľa	Obrazový materiál Plagáty	Príručky reálií

Názov predmetu	Etická výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 66 vyučovacích hodín, 33/33
Ročník	prvý, druhý
Kód a názov študijného odboru	6444 K čašník, servírka
Vyučovací jazyk	štátny jazyk

Charakteristika predmetu

Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ je aj predmet etická výchova. Poslaním tohto povinne voliteľného predmetu je vychovávať osobnosť s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej významné miesto zaujíma prosociálne správanie. Pri plnení tohto cieľa sa využíva primárne zážitkové učenie, ktoré popri informáciách účinne podporuje pochopenie a interiorizáciu (zvnútornenie) mravných noriem a napomáha osvojeniu správania sa, ktoré je s nimi v súlade.

Pre etickú výchovu je primárny rozvoj etických postojov a prosociálneho správania. Jej súčasťou je rozvoj sociálnych zručností (otvorená komunikácia, empatia, pozitívne hodnotenie iných...), ako aj podpora mentálnej hygieny, podieľa sa na primárnej prevencii porúch správania a učenia.

Žiaci sú vedení k harmonickým a stabilným vzťahom v rodine, na pracovisku a k spoločenským skupinám. Získajú kompetencie samostatne a zodpovedne sa rozhodovať v oblasti sexuálneho správania. Budú pripravení rešpektovať profesionálnu etiku založenú na zodpovednosti a úcte k zákazníkovi (odberateľovi).

Ciele vyučovacieho predmetu

Žiaci:

- nadobudnú komunikačné spôsobilosti ako sú prezentácia vlastných názorov, vedenie dialógu,

diskusie, odmietanie manipulácie, kultivované vyjadrovanie citov potrebné na vzájomné spolužitie,

- osvoja si pravidlá konštruktívnej kritiky,
- rozvinú sebaoceňovanie a sebaovládanie,
- uznajú za najvyššiu hodnotu život človeka a všetko, čo ho rozvíja,
- pochopia pravidlá vzájomného spolužitia rodiny,
- prejavia ochotu participovať na živote svojej rodiny,
- uznajú dôležitosť autority,
- akceptujú inakosť v oblasti názorov, sexuálnej orientácie, zvykov, kultúr,
- pochopia dôležitosť nezávislosti od vecí, drog, sexu, médií,
- osvoja si poznanie metód regulácie počatia,
- porozumejú hodnotám priateľstva, lásky, manželstva a rodiny,
- pochopia riziká spojené s predčasným sexuálnym životom,
- osvoja si rešpektovanie etických zásad v práci,
- osvoja si prosociálne správanie ako jednu z podmienok naplneného života.

Kľúčové kompetencie

a) Spôsobilosti konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote

- vytvárať svoju osobnú identitu vo vzťahu k životným podmienkam, povolaniu, práci a životnému prostrediu, spoločenským normám, sociálnym inštitúciám,
- osvojiť si kultúry myslenia a poznávania.
- logicky a reálne zdôvodňovať svoje názory, konania a rozhodnutia,
- porovnať formálne a neformálne pravidlá, zákonitosti, predpisy, sociálne normy, morálne zásady, vlastné a celospoločenské očakávania v systéme, v ktorom existuje,
- identifikovať priame a nepriame dôsledky svojej činnosti,
- vybrať si správne rozhodnutie a cieľ z rôznych možností,
- vysvetliť svoje životné plány, záujmy a predsavzatia,
- popísať svoje ľudské práva, popísať svoje povinnosti, záujmy, obmedzenia a potreby,
- zdôvodňovať svoje argumenty, riešenia, potreby, práva, povinnosti a konanie.

b) Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v materinskom a cudzom jazyku

- vyjadrovať sa správne v materinskom jazyku v písomnej a hovorenej forme,
- identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať rôzne informácie a informačné zdroje,
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov,
- hodnotiť kriticky získané informácie,
- formulovať, pozorovať, triediť a merať hypotézy,
- overovať a interpretovať získané údaje,
- pracovať s elektronickou poštou, s rôznymi informačnými a komunikačnými technológiami.

c) Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách

- prejaviť empatiu a sebareflexiu,
- vyjadriť svoje pocity a korigovať negatívu,
- motivovať pozitívne seba a druhých,
- ovplyvňovať ľudí (prehováranie, presvedčovanie),
- stanoviť priority cieľov,
- predkladať primerané návrhy na rozdelenie jednotlivých kompetencií a úloh pre ostatných členov tímu a posudzovať spoločne s učiteľom a s ostatnými, či sú schopní určené kompetencie zvládnuť,
- prezentovať svoje myšlienky, návrhy a postoje,
- diskutovať konštruktívne, aktívne predkladať progresívne návrhy a pozorne počúvať druhých,
- budovať a organizovať vyrovnanú a udržateľnú spoluprácu,
- rozhodnúť o výbere správneho názoru z rôznych možností,
- analyzovať hranice problému,
- určovať najzávažnejšie rysy problému, rôzne možnosti riešenia, ich klady a zápory v danom kontexte aj v dlhodobjších súvislostiach, kritériá pre voľbu konečného optimálneho riešenia,
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi,
- určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom učení, pracovných výkonoch a osobnostnom raste,
- prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom, nepodliehať predsudkom a stereotypom v prístupe k druhým.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Žiaci po absolvovaní daného študijného odboru

Výkonový štandard	Obsahový štandard	Tematický celok
<ul style="list-style-type: none">• dokážu začať, rozvíjať a ukončiť rozhovor v súlade so zásadami spoločenskej komunikácie• vymenujú pravidlá konštruktívnej kritiky• vyjadrujú kultivovane svoje city• rozlišujú manipuláciu v komunikácii• správajú sa asertívne	<ul style="list-style-type: none">• rozhovor, pravidlá rozhovoru• empatia v komunikácii• diskusia a jej pravidlá• city, pocity, spôsoby ich vyjadrenia• manipulácia, typy manipulátorov, spôsoby odmietnutia manipulácie• asertívne práva a manipulačné povery	Komunikácia
<ul style="list-style-type: none">• aplikujú základné komunikačné spôsobilosti vo vlastnej rodine• participujú pozitívne na živote rodiny• zaujímajú sa o členov širšej rodiny• vysvetlia pôvod a zmysel rodových stereotypov	<ul style="list-style-type: none">• rodinné pravidlá, spoločný priestor, intimita, odpúšťanie, empatia, zdieľanie, blízkosť, pomoc, participácia, špecifiká členov rodiny – otec, matka, súrodenec, starý rodič, širšia rodina• funkcie rodiny, vzájomnosť, emocionalita, hospodárnosť, podpora• rodinné dedičstvo, zvyky, kultúra,• jedinečnosť rodiny• rodové stereotypy, ich pôvod a zmysel	Dobré vzťahy v rodine

<ul style="list-style-type: none"> • objasnia význam dôstojnosti ľudskej osoby • rozlišujú silné a slabé stránky svojej osobnosti • prejavujú sebaúctu v bežných situáciách • vysvetlia dôvody rešpektu voči ľudskej osobe • akceptujú inakosť v oblasti názorov, sexuálnej orientácie, zvykov, kultúr • uznávajú dôležitosť autority 	<ul style="list-style-type: none"> • pôvod dôstojnosti ľudskej osoby • princíp jedinečnosti, neopakovateľnosti, nenahraditeľnosti ľudskej osoby • sebaúcta, sebaovládanie, rešpekt voči iným • akceptácia ľudí s rozdielnosťou vo svetonázore, sexuálnej orientácii, zvykoch, kultúre • autorita – jej pôvod a dôvody 	<ul style="list-style-type: none"> • Dôstojnosť ľudskej osoby
<ul style="list-style-type: none"> • vymenujú zásady etiky sexuálneho života • vysvetlia a rozlišujú metódy regulácie počatia • rozpoznajú príčiny a dôsledky pohlavných chorôb • hovoria úctivo o otázkach sexuality • prejavujú rozvahu pri nadväzovaní intímnych vzťahov 	<ul style="list-style-type: none"> • počatie života, prenatálny život, embryo • fyziologická a emocionálna prítlačivosť opačných pohlaví • predčasný sex • etika sexuálneho života • regulácia počatia, metódy antikoncepcie, prirodzené metódy regulácie počatia • zodpovednosť, citlivosť, sebaovládanie • vernosť jednému partnerovi • sociálno-patologické javy vyplývajúce z nezriadeného sexuálneho života 	<ul style="list-style-type: none"> • Etika sexuálneho života
<ul style="list-style-type: none"> • uvedú príklad zásad v etickom kódexe zamestnanca • rešpektujú pravidlá „fair play“ pri 	<ul style="list-style-type: none"> • profesijná etika, zodpovednosť, šetrnosť, ochota, úcta, vytrvalosť, trpezlivosť, loajalita 	<ul style="list-style-type: none"> • Etika práce

spoločnej práci v škole <ul style="list-style-type: none"> vyriešia jednoduchú etickú dilemu vo vzťahu k zákazníkovi (odberateľovi práce) 	zamestnanca <ul style="list-style-type: none"> etický kódex zamestnanca 	
--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> rozlišujú medzi jednotlivými druhmi prosociálneho správania rozlišujú jasne dobro od zla aplikujú v žiackom, kamarátskom kolektíve a v rodine prosociálne správanie vytvoria rebríček hodnôt prosociálneho človeka 	<ul style="list-style-type: none"> druhy prosociálneho správania: spolupráca, pomoc, dávanie, delenie sa, priateľstvo znaky prosociálneho správania: nezištnosť, osobné zaangažovanie, akceptácia prijímateľom nezištnosť v medziľudských vzťahoch 	<ul style="list-style-type: none"> Prosociálne správanie
---	---	---

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
I. ročník		
1. Komunikácia	Riadený rozhovor Heuristická metóda – riešenie úloh Diskusia Zážitková metóda	Pozorovanie Práca s knihou, textom Skupinová práca
2. Dôstojnosť ľudskej osoby	Riadený rozhovor Reflexia Referát Dialóg	Pozorovanie Skupinová práca Práca s textom
3. Etika sexuálneho života	Riadený rozhovor Diskusia	Práca s textom, knihou Individuálna práca
4. Dobré vzťahy v rodine	Riadený rozhovor Reflexia Referát Diskusia	Individuálna práca Skupinová práca
II. ročník		
1. Filozofické zovšeobecnenie	Riadený rozhovor	Pozorovanie

dosiaľ osvojených etických zásad	Zážitková metóda Diskusia	Individuálna práca
2. Etika práce, etika a ekonomika	Riadený rozhovor Zážitková metóda	Návšteva Úradu práce - pozorovanie
3. Zmysel a spôsob života	Riadený rozhovor	Skupinová práca
4. Moje budúce povolanie	Diskusia Referát Zážitková metóda Riadený rozhovor Reflexia	Práca s textom Skupinová práca Práca s textom

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
 Komunikácia	J. Miedzgová: Základy etiky Ako sa stať sám sebou	PC dataprojektor	fotografie obrazový materiál	internet knižnica
 Dôstojnosť ľudskej osoby	J. Miedzgová: Základy etiky Ako sa stať sám sebou L. Lencz-O. Křížová:	PC dataprojektor	fotografie časopisy	internet knižnica
3. Etika sexuálneho života	Metodický materiál k predmetu Etická výchova J. Miedzgová: Základy etiky	PC dataprojektor	odborná literatúra časopisy	internet knižnica
4. Dobré vzťahy v rodine	Ako sa stať sám sebou L. Lencz-O. Křížová: Metodický materiál k predmetu Etická výchova	PC dataprojektor	obrazový materiál odborná literatúra časopisy obrazový materiál	internet knižnica
II. ročník				

1. Filozofické zovšeobecnenie dosiaľ osvojených etických zásad	J. Miedzgová: Základy etiky		odborná literatúra časopisy	internet knižnica
2. Etika práce, etika a ekonomika	PhDr. M. Hargašová CSc a kol.: Úvod do sveta práce	PC dataproyekt or	odborná literatúra časopisy	Úrad práce internet knižnica
3. Zmysel a spôsob života		PC dataproyekt or	odborná literatúra časopisy	internet knižnica
4. Moje budúce povolanie		PC dataproyekt or	fotografie obrázový materiál	internet knižnica

1. ročník

Obsah

1. Komunikácia. Nadviazanie, udržovanie a ukončenie rozhovoru. Vyjadrenie pozitívnych a negatívnych citov. Empatia a asertivita v komunikácii.
2. Poznanie a pozitívne hodnotenie seba a druhých.
Poznanie svojich silných a slabých stránok. Sebaovládanie a seba výchova.
3. Iniciatíva. Riešenie problémov. Tvorivé riešenie medzil'udských vzťahov.
4. Prosociálne hodnoty a vzory.
Televízia; výchova kritického diváka.
Etické hodnoty súťaživosti a spolupráce. Pravidlá „fair play“.
Prosociálne správanie ako vedomé vytváranie dobrých vzťahov.
5. Dobré vzťahy v rodine. Zdravá a nesprávna kritickosť.
Pochopenie rodičov, starých rodičov a súrodencov.
Práva a povinnosti členov rodiny.
6. Pohľad etiky na priateľstvo, lásku, manželstvo a sexualitu.
Počatie a prenatalny život.
Zdržanlivosť a vernosť ako optimálna prevencia pohlavne prenosných chorôb a AIDS odporúčaná Svetovou zdravotníckou organizáciou.
Prirodzené a umelé metódy regulácie počatí, ich účinnosť a zdravotná nezávadnosť.
Dôsledky predčasného sexuálneho života.

2. ročník

Obsah

1. Filozofické zovšeobecnenie dosiaľ osvojených etických zásad.
Súvislosť medzi hodnotami a mravnými normami, medzi právnymi a mravnými normami.
Svedomie, rozvíjanie morálneho úsudku.
2. Život, fyzické a psychické zdravie ako etická hodnota.
Závislosti (drogy, alkohol).
3. Akceptácia ľudí s rozdielnosťou vo svetonázore, sexuálnej orientácii, zvykoch, kultúre

4. Česť, pravda, poznanie a kultúra ako etická hodnota.
Mravné aspekty národného uvedomenia a demokratického občianstva.
5. Etika práce, etika a ekonomika. Zamestnanie a povolanie, práca a odpočinok. Profesiová etika.
Zmysluplné využitie voľného času.

Názov predmetu	Náboženská výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 66 vyučovacích hodín, 33/33
Kód a názov študijného odboru	6444 K čašník, servírka
Ročník	prvý, druhý
Vyučovací jazyk	štátny jazyk

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Keďže človek je z psychologického a sociologického hľadiska prirodzene bytosť náboženská, má potrebu smerovať k tomu, čo ho presahuje. Vyučovací predmet náboženská výchova má preto opodstatnenú úlohu v celistvom ponímaní výchovy v škole.

Vyučovací predmet náboženská výchova formuje v človeku náboženské myslenie, svedomie, náboženské vyznanie a osobnú vieru ako osobný prejav náboženského myslenia a integrálnej súčasti identity človeka. Ponúka prístup k biblickému posolstvu, k učeniu kresťanských cirkví a k ich tradíciám, otvára pre neho možnosť života s cirkvou.

Vyučovací predmet náboženská výchova sa zameriava na pozitívne ovplyvnenie hodnotovej orientácie žiakov tak, aby sa z nich stali slušní ľudia s vysokým morálnym kreditom, ktorých hodnotová orientácia bude prínosom pre ich osobný a rodinný život i pre život spoločnosti. Náboženská výchova je výchovou k zodpovednosti voči sebe, voči iným jednotlivcom i celej spoločnosti. Učí žiakov kriticky myslieť, nenechať sa manipulovať, rozumieť sebe, iným ľuďom a svetu, v ktorom žijú.

Výučba predmetu zároveň naväzuje na ďalšie spoločenskovedné predmety, umožňuje žiakom ozrejmiť si morálny pohľad na mnohé témy otvorenej spoločenskej diskusie. Učí žiakov rozlišovať medzi tým, čo je akceptované spoločnosťou, a tým, čo je skutočne morálnym dobrom pre jednotlivca i pre celú spoločnosť.

Ciele vyučovacieho predmetu

Predmet náboženská výchova umožňuje žiakom:

- o formulovať otázky týkajúce sa základných životných hodnôt, postojov a konania
- o konfrontovať ich s vedecky a nábožensky (kresťansky) formulovanými pohľadmi na svet
- o hľadať svoju vlastnú životnú hodnotovú orientáciu
- o formovať svedomie
- o spoznávaním identity človeka reflektovať vlastnú identitu
- o uvedomiť si dôležitý význam vlastného rozhodnutia pre svetonázorový postoj
- o prehlbovať medziľudské vzťahy cez skvalitnenie komunikácie
- o v trojičnom rozmere budovať ľudský rozmer vzťahov ako naplnenie zmyslu života
- o rozvíjať kritické myslenie hodnotením pozitívnych aj negatívnych javov v spoločnosti a v cirkvi

Napĺňanie cieľov jednotlivých vzdelávacích oblastí a vyučovacích predmetov sa realizuje v školskom

prostredí prostredníctvom klúčových a predmetových kompetencií žiakov, ktoré zároveň rozvíja. Vyučovaci predmet náboženská výchova sa podieľa na rozvoji klúčových kompetencií najmä rozvíjaním týchto predmetových kompetencií:

kompetencie k učeniu sa - žiak vyberá a využíva pre efektívne učenie vhodné spôsoby, metódy a stratégie, plánuje, organizuje a riadi vlastné učenie, žiak vníma udalosti svojho života a spracováva ako životnú skúsenosť, tj. je schopný na základe reflexie prežitých udalostí, transformovať svoje konanie v budúcnosti.

kompetencie k riešeniu problémov – žiak vníma, rozpozná a pochopí problém, premyslí a naplánuje riešenie problému, žiak samostatne rieši problém s dôrazom na etický princíp k druhým ľuďom a k životnému prostrediu, kriticky myslí, hľadá kritéria pre voľbu riešenia problémov, zdôvodní návrhy svojich riešení s ohľadom na učenie cirkvi, žiak robí uvážené rozhodnutia, je schopný ich obhájiť, zhodnotí výsledky svojich činov, žiak chápaním vlastnej tradície a chápaním postojov inak svetonázorovo alebo zmýšľajúcich ľudí predchádza konfliktom a postoj vzájomnej tolerancie vníma ako základnú zásadu vlastného konania.

komunikačné kompetencie – žiak formuluje a vyjadruje svoje myšlienky a názory v logickom slede, vyjadruje sa výstižne, súvisle a kultivovane, žiak sa účinne zapája do diskusie, obhajuje svoj názor a vhodne argumentuje, žiak využíva získané komunikačné zručnosti k vytváraniu vzťahov potrebných k plnohodnotnému súžitiu a kvalitnej spolupráci s ostatnými ľuďmi, žiak objavuje zmysel symbolického vyjadrovania, rozumie symbolickému vyjadrovaniu v rituáloch a slávnostiach.

sociálne a interpersonálne kompetencie – žiak účinne spolupracuje v skupine, na základe poznania alebo prijatia novej roly v pracovnej činnosti pozitívne ovplyvňuje kvalitu spoločnej práce, žiak sa podieľa na utváraní príjemnej atmosféry v triednom tíme, ohľaduplnosťou prispieva k upevňovaniu medziľudských vzťahov, v prípade nutnosti poskytne pomoc alebo o ňu požiada, žiak prispieva k diskusii v pracovnej skupine a v triede, chápe potrebu efektívne spolupracovať s druhými pri riešení danej úlohy, oceňuje skúsenosti druhých ľudí, žiak sa angažuje a uskutočňuje vo svojom živote humánne princípy v duchu solidarity a lásky, žiak si uvedomuje si svoje silné a slabé stránky, ktoré vníma ako svoje rozvojové možnosti, žiak si vytvára si pozitívny obraz o sebe, ktorý podporuje jeho sebadôveru a samostatný rozvoj, ovláda a riadi svoje konanie a správanie tak, aby bol so sebou spokojný a vážil si sám seba

občianske kompetencie – žiak rešpektuje, chráni a oceňuje národnú tradíciu, kultúrne a historické dedičstvo, žiak rešpektuje presvedčenie iných ľudí a váži si ich vnútorné hodnoty, je otvorený kultúrnej etnickej a náboženskej rôznorodosti, žiak pozná spoločné základy viery aj špecifiká kresťanských cirkví a je pripravený v ekumenickom duchu s nimi spolupracovať, žiak rozumie rozdielom a spoločným prvkom v učení svetových náboženstiev a postoj vzájomnej tolerancie vníma ako základnú zásadu svojho konania, žiak objavuje zmysel pravdy, spravodlivosti a akceptuje skutočnosť existencie objektívnej pravdy, žiak si uvedomuje svoje práva v kontexte so zodpovedným prístupom k svojim povinnostiam, prispieva k naplneniu práv iných, Dekalóg vníma (IV- X) ako spoločnosťou overenú a Bohom garantovanú normu medziľudských vzťahov

pracovné kompetencie – žiak si dokáže stanoviť ciele s ohľadom na svoje profesijné záujmy, kriticky hodnotí svoje výsledky a aktívne pristupuje k uskutočneniu svojich cieľov, žiak vníma prácu nielen ako zdroj príjmu zaisťujúci určitú životnú úroveň, ale aj ako povolanie k spolupráci na rozvoji dobrej budúcnosti pre ľudí a pre svet

kultúrne kompetencie – žiak si osvojí tvorivý prístup k umeleckým dielam vyrastajúcim s kresťanstvom (obraz, literatúra, stavba, hudba, literárne žánre), vníma ich ako výraz kresťanského učenia a kresťanskej tradície, žiak cez umelecké diela rozvíja chápanie biblického textu a jeho posolstva,

žiak nadobudne zodpovedné postoje a kritické myslenie k súčasnej kultúrnej ponuke a k médiám

existenciálne kompetencie – žiak akceptuje existenciu nemennej pravdy, žiak uznáva hodnotu individuálneho ľudského života, objavuje zmysel života, preberá sebariadenie, preberá zodpovednosť za sebaurčenie, žiak rozumie psychickým, sociálnym a historickým súvislostiam, ktoré podmieňujú hľadanie zmyslu života a je otvorený pre jeho transcendentnú hĺbku, žiak je schopný posúdiť a oceniť hodnotu vzťahov /priateľstva, manželstva, rodiny/, chápe význam manželstva a rodiny a posúdi ich prínos pre spoločnosť, chápe zmysel vernosti, žiak sa dokáže konfrontovať s vlastnou vinou, je otvorený pre kresťanský pohľad na vinu a odpustenie, žiak aplikuje vo svojom živote jednotlivé prvky kresťanskej spirituality, je otvorený pre vnímanie rozmeru večnosti vo svojom živote

Výchovné a vzdelávacie stratégie

Vo vyučovacom predmete náboženská výchova využívame výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú:

Kompetencie k učeniu sa

- o rozumieť symbolickému spôsobu vyjadrovania biblického jazyka a jazyka cirkvi, integrovať náboženský spôsob vnímania a chápania sveta do svojho celkového vzťahu k svetu, súbežne s pohľadom prírodných a humanitných vied, prejavovať ochotu venovať sa ďalšiemu štúdiu a dialógu medzi týmito obormi aj v ďalšom živote

Komunikačné kompetencie

- o porozumieť rôznym textom; poetickým, obrazným a náboženským, porovnať ich s inými druhmi textov, rozlíšiť rôzne literárne druhy v Biblii, oceniť ich krásu a reflektovať rôznosť významov ich posolstva
- o vnímaním a porozumením symboliky rituálov ako súčasti vytvárania slávnosti rozvíjať schopnosť neverbálnej komunikácie

Kompetencie k riešeniu problémov

- o rozvíjať kritické myslenie reflexiou problémových situácií, ich riešením v spoločnej diskusii a kladením filozofických otázok
- o hľadať kritéria pre voľbu riešenia problémov, vedieť zdôvodniť svoje návrhy riešenia s dôrazom na etický prístup k ľuďom a k životnému prostrediu

Sociálne a interpersonálne kompetencie

- o pri práci vo dvojiciach alebo v skupinách si uvedomiť, čo všetko so sebou prináša kooperatívny spôsob práce
- o prostredníctvom cvičení a aktivít rozvíjať schopnosť stíšenia sa, vnútornej koncentrácie a meditácie, ktoré sú predpokladom hlbšej reflexie potrebnej pri vytváraní vlastného sebaobrazu

Občianske kompetencie

- o porozumením postojov inak nábožensky alebo svetonázorovo zmýšľajúcich ľudí a chápaním kultúrneho a historického kontextu iných náboženstiev budovať postoj tolerancie
- o prostredníctvom diskusie o rôznych konfliktoch z histórie aj zo súčasnosti, hľadať nielen príčiny konfliktov ale aj vzory osobností, ktoré sa vďaka svojim kresťanským postojom zasadili o ich nápravu
- o postoj zodpovednosti dať do súvisu s hodnotou slobody, hľadať ich vzájomný vzťah ako aj vzťah k Božej autorite

Pracovné kompetencie

- o chápaním dôstojnosti človeka, ktorá nezávisí od jeho výkonu, rozvíjať zdravý postoj k požiadavkám na výkon zo strany súčasnej spoločnosti

Kultúrne kompetencie

- o prezentáciou obsahov svetových náboženstiev predstavených vo vzťahu ku kresťanstvu porozumieť vzájomnému vzťahu náboženstva a kultúry
- o integrovať náboženský rozmer života do vlastného vzťahu ku kultúre v jej historickom

a súčasnom prejave

Existenciálne kompetencie

- o prostredníctvom práce so symbolmi a symbolickou rečou objavovať v sebe túžbu po prekročení všednej každodennej ohraničenosti svojho života smerom k transcendentnu
- o filozofickým rozmerom vedenia diskusie spoznávať súvislosti podmieňujúce hľadanie a nachádzanie životného zmyslu a byť otvorený pre jeho transcendentnú hĺbku
- o filozofickým rozmerom vedenia diskusie spoznávať význam kresťanského pohľadu na hranice človeka – utrpenie a smrť, otvoriť sa pre možnosti ich prekonania, ktoré ponúka kresťanská viera

Stratégia vyučovania

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliada učiteľ na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kľúčových kompetencií žiakov. Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia.

Na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť možno využiť *motivačné metódy*, ako je *motivačné rozprávanie* (približovanie obsahu učenia), *motivačný rozhovor* (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov), *motivačný problém* (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému), *motivačnú demonštráciu* (vzbudenie záujmu pomocou umeleckého diela).

Expozičné metódy je potrebné využívať pri vytváraní nových poznatkov a zručností. Odporúča sa *rozprávanie* (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie), *vysvetľovanie* (logické systematické sprostredkovanie učiva), *rozhovor* (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie), *demonštračná metóda* (demonštrácia obrazov), *pozorovanie* (cielené systematické vnímanie objektov a procesov), *manipulácia s predmetmi* (práca so symbolom, didaktická hra).

Významné miesto majú *problémové metódy*, ku ktorým patrí *heuristická metóda* (učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozbere problému, tvorbe a výbere možných riešení a vlastnom riešení) a *projektová metóda* (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého produktu).

Pre realizáciu cieľov sú dôležité *aktivizujúce metódy*, z nich je vhodná *diskusia* (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovanie za účelom riešenia daného problému), *filozofická diskusia* je efektívnym prostriedkom, ako vytvárať rovnováhu medzi vyučovaním zameraným na prežívanie a vyučovaním zameraným na rozumové zdôvodňovanie viery, *situčná metóda* (riešenie problémového prípadu reálnej situácie so stretom záujmov), *inscenačná metóda* (sociálne učenie v modelovej predvádzanej situácii, pri ktorej sú žiaci aktérmi danej situácie), *didaktické hry* (seberealizačné aktivity na uplatnenie záujmov, a spontánnosti), *kooperatívne vyučovanie* (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny), *dramatizácia* (plánovaný dramatizovaný prednes hry, príbehu a pod.) *simulácia* (simulovanie, napodobňovanie životných situácií, aktivity, ktoré vyžadujú interakciu medzi skupinou žiakov a jednotlivcami), *kompozícia* (vypracovanie osnovy referátu, písomné rozvíjanie témy, príbehu a pod.), "A propos": konverzácia alebo iná spoločensky orientovaná interakcia, podľa rozprávania učiteľa, žiakov, návštevníka o najdôležitejších a najaktuálnejších témach zo života. Typické autentické rozhovory.

Fixačné metódy sú neoddeliteľnou súčasťou vyučovania, napr. metódy opakovania a precvičovania, (ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím hry AZ kvíz, domáce úlohy).

Žiaci počas hodín NV sedia v kruhu, aby si videli navzájom do tváre, aby sa vzájomne poznávali. Je to východisková pozícia, ktorá nie je cieľom, ale prostriedkom. Samozrejme, je možné aj iné

usporiadanie priestoru v závislosti od metódy, ktorú učiteľ pre danú aktivitu zvolil.

Domáce úlohy (transfer) sa netýkajú písomného vypracovávanía, ale konkrétnych jednoduchých cvičení či predsavzatí orientovaných na požadované správanie. Dôležitou súčasťou každej hodiny je podelenie sa s niekým so získanou skúsenosťou v bežnom živote.

Učebné zdroje

Učiteľ má k dispozícii metodický materiál v metodickej príručke katolíckeho náboženstva pre prvý ročník stredných škôl „Vzťahy a zodpovednosť“, vydanú Katolíckym pedagogickým a katechetickým centrom, n.o. v Spišskej Novej Vsi. Metodická príručka obsahuje metodicky spracované témy, farebné obrazové prílohy a precovné listy. Metodické materiály pre náboženskú výchovu obsahujú ku každej téme bohatú ponuku aktivít. Z nich si učiteľ vyberie tie, ktoré považuje za vhodné vzhľadom na svoje osobné dispozície, dispozície študentov a iné okolnosti.

K neodmysliteľným zdrojom patrí : Sväté písmo, Katechizmus Katolíckej cirkvi, Dokumenty Katolíckej cirkvi, biblické mapy.

Obsah predmetu náboženská výchova v 1. ročníku

Základné tematické okruhy sú:

1. Hľadanie cesty
2. Boh v ľudskom svete
3. Byť človekom
4. Na ceste k osobnosti – šance a riziká
5. Boh a človek
6. Človek v spoločenstve

**Poznámka: Učivo, ktoré rozširuje štátny vzdelávací program je v texte zvýraznené tučnou kurzívou*

1. téma: HĽADANIE CESTY

Hodinová dotácia témy: 7 hod.

Kľúčové pojmy: komunikácia, modlitba, vzťahy, trojrozmernosť človeka, zmysel života, náboženstvo

Obsahový štandard

Človek tvor komunikatívny. Komunikácia a jej formy, modlitba – komunikácia s Bohom.

Trojrozmernosť človeka. Celistvosť človeka – harmónia tela, duše a ducha.

Zmysel života. Človek - jeho otázky a hľadanie odpovedí. Odkrývanie zmyslu života.

Náboženstvo - rozdelenie, prvky a prejavy náboženstva.

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Zdôvodniť význam komunikácie a modlitby v živote človeka. Definovať a vysvetliť trojrozmernosť človeka. V kontexte Svätého písma a na podklade učenia Katolíckej cirkvi vysvetliť zmysel života človeka. Charakterizovať prvky náboženstva. Na podklade Katechizmu Katolíckej cirkvi (KKC) zdôvodniť vznik a potrebu náboženstva. Vysvetliť rozdiel medzi prirodzeným a nadprirodzeným náboženstvom.

Afektívny cieľ: Spoznať sa navzájom a prejavíť záujem o spoluprácu v skupine. Objavovať v sebe túžbu po prekročení všednej každodennej ohraničenosti svojho života smerom k transcendentnu.

Psychomotorický cieľ: Precvičiť a osvojiť si základné prvky verbálnej a neverbálnej komunikácie. Rozvíjať postoj zmysluplného konania v živote.

Výkonový štandard

Žiak má

- definovať komunikáciu a vymenovať druhy komunikácie
- vnímať neverbálne prejavy komunikácie druhých
- uplatniť spoločensky vhodné spôsoby komunikácie vo formálnych a neformálnych vzťahoch

- vnímať vzťah medzi verbálnou a neverbálnou komunikáciou, uvedomovať si reč tela ako súhrnu pohybov hlavy a končatín (gest, mimiky)
- má autentickú reč tela, ktorá nie je v rozpore s verbálnym vyjadrovaním sa
- zdôvodniť dôležitosť správnej komunikácie pre medziľudské vzťahy
- nájsť analógiu medzi komunikáciou a modlitbou
- zdôvodniť potrebu modlitby
- pomenovať a vysvetliť trojrozmernosť človeka
- rozvíjať svoj telesný, duševný a duchovný rozmer
- vysvetliť zmysel života človeka v kontexte Svätého písma (Ef 1,5; 1 Jn 4,8.16; 1 Kor 13,1-3) a na podklade učenia Katolíckej cirkvi (KKC 356; Redemptor hominis, 45; Evangelium vitae, Úvod 2)
- dávať svojmu správaniu a životu zmysel
- zdôvodniť vznik a potrebu náboženstva (KKC 27- 28)
- vysvetliť pojmy religionistika, monoteizmus, polyteizmus
- vysvetliť rozdiel medzi prirodzeným a zjaveným náboženstvom
- uviesť príklady prirodzených náboženstiev a zjavených náboženstiev
- charakterizovať jednotlivé prvky náboženstva
- charakterizovať prirodzené náboženstvá, vnímať v nich túžbu človeka, prirodzene hľadať to, čo ho presahuje

2. téma: BOH V ĽUDSKOM SVETE

Hodinová dotácia témy: 8 hod.

Kľúčové pojmy: metafora, počúvanie, oslovenie, odpoveď, viera, svedomie, Dekalóg, zákon

Obsahový štandard

Metafora. Metaforická biblická reč - obrazná reč viery.

Metafora - Boh povedal. Abrahám. Mária. Samuel.

Morálne svedomie. Formovanie svedomia, Tomáš Morus.

Dekalóg ako pomoc na ceste pri uskutočňovaní svojho ľudstva.

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Uviesť príklad metaforického vyjadrenia vo Svätom písme. Interpretovať oslovenie Bohom a dôveru v Boha u Abraháma, Samuela a Márie. Uviesť príklady ľudskej skúsenosti zdieľania Boha s človekom. Vysvetliť význam morálneho svedomia pre život človeka na podklade učenia KKC. Určiť prvky spravodlivých zákonov na podklade Dekalógu.

Afektívny cieľ: Vnímať hodnotu ticha, objavovať hĺbku svojho vnútra. Vnímať metaforickú reč slov. Oceniť hodnotu dôvery a zodpovednosti v medziľudských vzťahoch a vo vzťahu k Bohu.

Psychomotorický cieľ: Precvičiť pozorné počúvanie a poukázať na komunikačné chyby. Osvojiť si pravidlá spolupráce vo vzájomnom dialógu.

Výkonový štandard

Žiak má

- použiť metafory na vyjadrenie ťažko vyjadriteľných skutočností
- rozlíšiť aktívne a pasívne počúvanie
- ohodnotiť význam počúvania v komunikácii
- rozlíšiť medzi pasívnym a aktívnym počúvaním
- aktívne a so záujmom počúvať
- interpretovať príbeh Božieho oslovenia Abraháma, Samuela a Márie ako príklady skúsenosti zdieľania Boha s človekom
- uviesť iné príklady ľudskej skúsenosti zdieľania Boha s človekom
- definovať svedomie (KKC 1796)
- zdôvodniť potrebu formovania svedomia (KKC 1783-1785)
- vysvetliť všeobecne platné pravidlá pri neistom rozhodovaní sa podľa svedomia (KKC 1789)
- rozlíšiť prirodzený a ľudský zákon

- určiť prvky spravodlivých zákonov na podklade Dekalógu (KKC 1959)
- obhájiť svoje práva, rešpektovať ľudské práva druhých ľudí a osobne sa angažovať proti ich porušovaniu
- vnímať životné situácie, ktoré si vyžadujú zodpovedné rozhodnutie vzhľadom k sebe, k druhým ľuďom a k svetu
- pozitívne oceniť rozhodnutie pre mravne dobrý skutok

3. téma: BYŤ ČLOVEKOM

Hodinová dotácia témy: 3 hod.

Kľúčové pojmy: človek, Ježiš, prirodzenosť, podstata, osoba, bytie

Obsahový štandard

Ohraničenosť človeka. Ľudská osoba. Pôvod dôstojnosti človeka.

Ježišovo ľudstvo, historické pramene dokumentujúce historickosť Ježiša z Nazareta.

Ježišovo božstvo, ponímanie Ježiša Krista v evanjeliách.

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Vysvetliť tajomstvo svojho počiatku na vedeckom podklade a v kontexte Svätého písma. Vysvetliť pojmy: podstata, prirodzenosť, bytie. Definovať učenie Katolíckej cirkvi o osobe Ježiša Krista Na základe prameňov obhájiť historickosť Ježiša Krista, aplikovaním poznatkov z predošlých ročníkov predložiť argumenty viery a Kristovho učenia. Zaujať kritický postoj k spochybňujúcim tendenciám kresťanského učenia o Ježišovi Kristovi.

Afektívny cieľ: Uvedomiť si dar vlastnej existencie pri počatí. Vnímať ohraničenosť a priestor svojho života.

Psychomotorický cieľ: Zostaviť charakteristiku ľudskej osoby. Vyhľadať v rôznych vyjadrovaných prostriedkoch, médiách, tendencie spochybňujúce kresťanské učenie o Ježišovi Kristovi.

Výkonový štandard

Žiak má

- definovať učenie cirkvi o ľudskej osobe (KKC 357)
- definovať učenie cirkvi o osobe Ježiša Krista (KKC 471, 480)
- obhájiť dôstojnosť ľudského života od počatia
- vážiť si hodnotu ľudského života
- uvedomiť si dar vlastnej existencie
- analyzovať a prehodnotiť komponenty problémovej situácie spochybňovania Ježišovej ľudskej alebo božskej prirodzenosti
- obhájiť historickosť Ježiša Krista
- kriticky posúdiť informácie v médiách

4. téma: NA CESTE K OSOBNOSTI – ŠANCE A RIZIKÁ

Hodinová dotácia témy: 5 hod.

Kľúčové pojmy: osobnosť, vývoj osobnosti, deformácia osobnosti, legenda o sv. Krištofovi

Obsahový štandard

Osobnosť - vývoj osobnosti; deformácia osobnosti – závislosti.

Legenda a jej symbolická výpoveď (sv. Krištof – pútnik hľadajúci zmysel života).

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Charakterizovať vývoj osobnosti. Uviesť predpoklady k úspešnému utváraniu vlastnej osobnosti. Zdôvodniť negatívne vplyvy (závislosti) na dozrievanie osobnosti. Charakterizovať legendu ako literárny útvar, rozlíšiť ju od historickej správy. V legende o sv. Krištofovi objaviť výzvu pre hľadanie a odкрývanie zmyslu svojho života.

Afektívny cieľ: Uvedomiť si dôležitosť vnútorného rastu a zrelosti osobnosti. Vnímať význam životného zmyslu pri vytváraní životného štýlu. Oceniť nachádzanie zmyslu a vlastného človečenstva v stretnutí s Ježišom Kristom.

Psychomotorický cieľ: Vedome spolupracovať na formovaní vlastnej osobnosti spytovaním

svedomia.

Výkonový štandard

Žiak má

- porovnať a rozlíšiť pojmy osoba a osobnosť
- vymenovať znaky zrelej osobnosti
- **vysvetliť základné kroky k zrelosti osobnosti**
- vie zaradiť obdobie, v ktorom sa nachádza, do vývinového obdobia osobnosti
- vymenovať a zdôvodniť negatívne vplyvy na dozrievanie osobnosti (drogy, gemblérstvo...)
- ohraničiť pravdivosť legendy voči historickým faktom
- vysvetliť zmysel vzniku kresťanských stredovekých legiend
- interpretovať zmysel symbolickej reči legendy o sv. Krištofovi
- vysvetliť znaky a pravdivosť kresťanských stredovekých legiend
- objaviť v legende o sv. Krištofovi výzvu pre hľadanie a naplnenie zmyslu svojho života

5. téma: BOH A ČLOVEK

Hodinová dotácia témy: 4 hod.

Kľúčové pojmy: sviatosti, znaky, život, vzťahy, Trojica, človek

Obsahový štandard

Sviatosti – aktuálne pôsobenie Boha v živote človeka od narodenia až po smrť.

Človek žijúci vo vzťahoch ako obraz Trojice.

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Vysvetliť schopnosť vytvárať vzťahy na základe spätného pohľadu na svoj počiatok. Definovať učenie o vzťahoch Najsvätejšej Trojice na podklade KKC. Nájsť analógiu medzi vzťahmi Najsvätejšej Trojice a schopnosťou človeka vytvárať vzťahy. Posúdiť svoju sieť vzťahov. Definovať sviatosti.

Afektívny cieľ: Oceniť hodnotu osobných vzťahov. Uvedomiť si prítomnosť Božej blízkosti vo sviatostiach spôsobom, ktorý oslovuje zmysly.

Psychomotorický cieľ: Nakresliť sieť svojich vzťahov. Na ceste svojho života znázorniť dôležité udalosti a priradiť k nim sviatosti sprevádzajúce tieto udalosti.

Výkonový štandard

Žiak má

- opísať schopnosť človeka vytvárať vzťahy na základe spätného pohľadu na svoj počiatok
- vytvárať plnohodnotné vzťahy
- nájsť analógiu medzi vzťahmi Najsvätejšej Trojice a schopnosťou človeka vytvárať vzťahy
- definovať učenie o vzťahoch Najsvätejšej Trojice na podklade KKC.
- definovať sviatosti
- disponovať sa pre prítomnosť Božej blízkosti vo sviatostiach spôsobom, ktorý oslovuje zmysly človeka
- konfrontovať sa s vlastnou vinou, byť otvorený pre kresťanský pohľad na vinu a odpustenie

6. téma: ČLOVEK V SPOLOČENSTVE

Hodinová dotácia témy: 6 hod.

Kľúčové pojmy: sexualita, muž, žena, povolanie, slávenie, spoločenstvo

Obsahový štandard

Boží obraz človeka ako muža a ženy, sexualita ako dar a úloha, sociálne role muža a ženy, rizikové sexuálne správanie, **AIDS**

Povolanie ako služba ľuďom (manželstvo, kňazstvo, zasvätený život)

Podstata slávania v spoločenstve (vzťah k času, k ľudskému spoločenstvu, k transcendentnu).

Zmysel slávania kresťanskej nedele – deň Pána a deň pre človeka, sviatky, farské spoločenstvo.

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Vysvetliť úlohu a význam sexuality človeka. Vysvetliť črty a význam pohlavnosti človeka v manželstve a rodine. Vysvetliť poslanie jednotlivých povolání, ich prínos pre cirkev a spoločnosť. Uviesť ľudský, náboženský a kresťanský dôvod na potrebu slávenia v živote človeka aj ľudského spoločenstva. Zdôvodniť kresťanské slávenie nedele a sviatkov.

Afektívny cieľ: Oceniť hodnotu otcovstva a materstva. Upevniť vedomie zodpovednosti za vlastné správanie a za svoju budúcnosť. Oceniť hodnotu jednotlivých povolání. Vnímať slávnosť ako hodnotu, ktorá dáva životu hlbší rozmer.

Psychomotorický cieľ: Podieľať sa v skupine na hraní životných rolí potrebných k stabilite vzťahu. Hľadať si svoje miesto v cirkvi. Formovať návyk modlitby za spoznanie svojho životného povolania.

Výkonový štandard

Žiak vie

- vysvetliť úlohu, význam a črty sexuality človeka v manželstve a rodine
- vysvetliť kultivovanú sexualitu ako obraz mravného a sexuálne zrelého človeka
- na základe Božieho obrazu človeka ako muža a ženy vie oceniť vzťah medzi mužom a ženou a zdôvodniť rovnoprávnosť ich životných rolí
- oceniť hodnotu otcovstva a materstva
- **vyberať si z alternatív s uvedomovaním si následkov rizikového sexuálneho správania**
- upevniť vedomie zodpovednosti za vlastné správanie, za svoju budúcnosť
- vymenovať škálu povolání v cirkvi
- povolanie vysvetliť z pohľadu služby človeku
- vysvetliť poslanie jednotlivých povolání a ich prínos pre cirkev a spoločnosť
- **vysvetliť ponímanie bratstva v historickom kontexte (osvietenstvo) ako aj jeho biblický význam**
- demonštrovať ľudský, náboženský a kresťanský dôvod potreby slávenia v živote človeka aj ľudského spoločenstva
- vnímať slávnosť ako hodnotu, ktorá dáva životu hlbší rozmer
- zdôvodniť kresťanské slávenie nedele a sviatkov
- aktívne sa podieľať na slávení liturgie vo farskom spoločenstve

Kritéria hodnotenia

Na hodine náboženskej výchovy žiakov učiteľ nehodnotí známku. Pri praktických aktivitách je vhodné slovné hodnotenie praktických zručností s dôrazom na samostatnosť a správnosť tvorby záverov z riešenia úloh. Optimálne je slovné hodnotenie so stručným komentárom k výkonu žiaka. Úroveň kombinovaných verbálnych, písomných, výtvarných, literárnych prejavov a komunikatívnych zručností je vhodné kontrolovať a hodnotiť prostredníctvom prezentácie projektov.

Medzipredmetové vzťahy

Dejepis

- Revolúcia bez mantinelov- *osvietenstvo, ľudské práva*

Literárna výchova

- Epická poézia - *metafora*

Slovenský jazyk - konverzácia

- Rodina – *vzťahy v rodine, rodinná oslava*

Umenie a kultúra

- Odlišnosť každodenných a umeleckých vyjadrovacích prostriedkov -*všednosť a slávnosť, sakrálne umenie*

Začlenenie prierezových tém

Prostredníctvom začlenenia prierezových tém do obsahu učiva náboženskej výchovy, žiak rozvíja nasledovné kompetencie:

Mediálna výchova

3. téma: Byť človekom

Žiak

- dokáže preskúmať rôzne druhy prameňov informácií a vie zaujať k nim kritický postoj
- osvojí si schopnosť kriticky posudzovať mediálne šírené posolstvá

Osobný a sociálny rozvoj

1 téma: Hľadanie cesty

Žiak

- je pripravený pre otvorené vzťahy v dôveryhodnom prostredí
- využíva možnosti na vytváranie medziľudských vzťahov
- uvedomuje si význam sebazdieľania

4. téma: Na ceste k osobnosti – šance a riziká

Žiak

- má pozitívny vzťah k druhým ľuďom
- ovláda a riadi svoje konanie a správanie tak, aby bol so sebou spokojný a vážil si sám seba
- cení si vlastnú jedinečnosť a rešpektuje jedinečnosť ostatných
- je pripravený byť v interakcii s inými ľuďmi v rôznych kontextoch

6. téma: Človek v spoločnosti

Žiak

- nachádza si svoje miesto v spoločnosti iných ľudí
- v medziľudských vzťahoch vníma túžbu človeka po prekročení samého seba, zároveň si uvedomuje možnosť jej zneužitia

Enviromentálna výchova

3. téma: Byť človekom

Žiak

- vníma život ako najvyššiu hodnotu

2. ročník

HODNOTY A ROZHODNUTIA

Žiaka charakterizuje vytváranie obrazu o sebe samom. Hovoríme o hľadaní vlastnej identity, ktorej predstupňom je zvnútorňovanie hodnôt. Hľadanie má ešte rysy nesamostatnosti a potrebu opory.

V tomto veku dokáže premýšľať o vlastnej osobnej histórii. Kým dieťa svoje príbehy prežíva, mladý človek svoje príbehy už má a pýta sa, čo znamenajú. Viera sa môže stať hlbšou, osobnejšou, ale aj kritickejšou. Boh sa pre život mladého človeka môže stať mimoriadne dôležitou hodnotou, ale do veľkého rozmeru môže prerásť aj v sklamanie.

V každom prípade platí, že spojenie vlastného presvedčenia so životnými hodnotami podporuje identitu a posilňuje pocit spolupatričnosti s ostatnými ľuďmi.

Ak sa v živote žiaka Boh stane najvyššou hodnotou, potom všetky ostatné hodnoty dostanú vzhľadom naň svoje správne miesto a význam.

Ročníkový cieľ: Objavovať hodnotu človeka stvoreného na Boží obraz. Zdôvodniť potrebu budovania plnohodnotného života. Oceniť úlohu cirkvi pri odovzdávaní hodnôt. Nadobudnúť základné zručnosti interiorizácie kresťanských hodnôt.

1. téma: Moje hodnoty

dotácia hodín: 2 hod

- moje hodnoty
- Babylonská veža

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Vysvetliť pojem hodnota. Na pozadí biblického textu o Babylonskej veži vyvodit'

závery pre životný štýl človeka.

Afektívny cieľ: Prejaviť záujem o pravé hodnoty vo svojom živote.

Psychomotorický cieľ: Zostaviť rebríček svojich hodnôt.

2. téma: Hodnoty života

dotácia hodín: 6 hod

- stvorenie sveta (odpoveď náboženstva a odpoveď vedy)
- moje miesto na Zemi
- sme správcovia Zeme
- stvorenie človeka (plodnosť)
- hodnota čistoty – 6. a 9. Božie prikázanie (Anka Kolesárová)
- hodnota života – 5. Božie prikázanie (Gianna Beretta Mola)
- rodina - archa záchranu ľudstva (súčasná ohrozenia rodiny a vzťahov)

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Opísať historické pozadie vzniku obidvoch správ o stvorení sveta a človeka vo Svätom písme. Na pozadí biblického textu o stvorení vysvetliť správcovstvo Zeme človekom. Porovnať vedu a vieru ako dve cesty vedúce k pravde. Na podklade KKC definovať pojem čistota. Analyzovať 5. Božie prikázanie.

Obhájiť právo človeka na život od počatia, na vedeckom podklade a na základe učenia KKC. Posúdiť hodnotu rodiny a pomenovať jej ohrozenia v súčasnosti.

Afektívny cieľ: Oceniť pôvod svojej existencie z Božej lásky. Prejaviť zdravú sebaúctu a vzájomnú úctu.

Psychomotorický cieľ: Vytvoriť pravidlá pre jednotlivcov aj pre spoločnosť na ochranu prírody. Vytvoriť ponuku aktivít na ochranu života od počatia a podieľať sa na nich.

3. téma: Šírenie kresťanských hodnôt v Európe

dotácia hodín: 6 hod

- cirkev (predobrazy, štruktúra, vlastnosti)
- cirkev - dom zo živých kameňov (Božia stavba 1 Kor 3,9)
- šírenie kresťanstva (sv. Štefan, sv. Pavol)
- prenasledovanie kresťanov (mučeníci, Milánsky edikt)
- vznik mníšstva
- patróni Európy
- kríza hodnôt (osvietenstvo, konzumizmus)
- Európa – náš spoločný dom

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Vysvetliť predobrazy cirkvi. Zdôvodniť založenie cirkvi Ježišom Kristom. Definovať znaky cirkvi. Vysvetliť hierarchiu cirkvi. Opísať šírenie kresťanstva v prvých storočiach a vznik mníšstva. Analyzovať dôsledky osvietenstva a konzumizmu na život človeka v súčasnosti.

Afektívny cieľ: Prejaviť záujem o dianie v cirkvi. Oceniť úlohu cirkvi pri šírení kresťanských hodnôt v Európe.

Psychomotorický cieľ: Na obraze domu – stavby Cirkvi, vyznačiť svoje miesto.

4. téma: Kresťanské hodnoty v spoločnosti

dotácia hodín: 2 hod

- zasahovanie štátnej moci do cirkevných záležitostí
- investitúra

- štátne cirkevníctvo
- totalita komunizmu, nacionalizmu, fašizmu (Peter Pavol Gojdič, Ján Vojtašák, Ján Pavol II.)
- hodnota viery

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Posúdiť vzťah cirkvi a štátu v dejinách. Rozlíšiť úlohu cirkvi a úlohu politiky. Posúdiť hodnotu viery v živote martýrov totalitného režimu.

Afektívny cieľ: Oceniť úlohu cirkvi a úlohu politiky v spoločnosti.

Psychomotorický cieľ: Navrhnuť možnosti zodpovednosti za chod politiky vychádzajúce zo zákona (pripravovať sa na účasť vo voľbách...)

5. téma: Pramene plnohodnotného života

dotácia hodín: 5 hod

- modlitba (formy, gestá)
- podobenstvá o modlitbe
- modlitba Pána (Otče náš)
- Ježiš vypočuje modlitbu viery (zázraky)
- slávenie sviatostí viery v liturgii cirkvi (KKC 1123)

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Definovať modlitbu na podklade KKC. Opísať jednotlivé formy modlitby. Pomenovať podmienky dobrej modlitby a ťažkosti v modlitbe. Vysvetliť štruktúru modlitby Otče náš a charakterizovať jednotlivé prosby tejto modlitby. Definovať modlitbu na podklade učenia KKC. Vysvetliť podobenstvá o modlitbe. Analyzovať obrady slávenia sviatostí. Afektívny cieľ: Oceniť hodnotu stretnutia sa s Bohom v modlitbe. Uvedomiť si význam sviatostí pre osobný rast vo viere. Psychomotorický cieľ: Formovať návyk pravidelnej modlitby a pristupovania k sviatostiam.

6. téma: Plnosť života

dotácia hodín: 4 hod

- smrť (klinická, biologická)
- posmrtný život (osobitný a osobný súd, nebo, peklo, očistec)
- ekonómia spásy (Nový Jeruzalem)
- Mária – nanebovzatá – oslávené telo
- negatívne javy (špiritizmus, Silvova metóda, mágia, okultizmus)
- večný život a iné náboženstvá (reinkarnácia)

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Interpretovať učenie cirkvi o smrti a posmrtnom živote. Analyzovať negatívne vplyvy špiritizmu, okultizmu, Silvovej metódy, mágie. Definovať reinkarnáciu. Porovnať kresťanské učenie o posmrtnom živote s učením iných náboženstiev.

Afektívny cieľ: Uvedomiť si potrebu systematického prehlbovania kresťanského učenia.

Psychomotorický cieľ: Spoločne vytvoriť propagačný materiál (nástenka, www stránka...) na tému Kresťan a večný život. Osvojiť si formy obhájenia svojho názoru a odmietnutia manipulácie.

Názov predmetu	Dejepis
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 66 vyučovacích hodín, 33/33
Ročník	prvý, druhý
Kód a názov študijného odboru	6444 K čašník, servírka
Vyučovací jazyk	štátny jazyk

Charakteristika predmetu

Obsah výučby vyučovacieho predmetu dejepis vychádza zo vzdelávacej oblasti „Človek a spoločnosť“, ŠVP 64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby. Hlavnou funkciou predmetu je kultivovanie historického vedomia žiakov ako celistvých osobností a uchovanie kontinuity historickej pamäti v zmysle odovzdávania historických skúseností či už z miestnej, regionálnej, celoslovenskej, európskej alebo svetovej perspektívy. Súčasťou jej odovzdávania je predovšetkým postupné poznávanie takých historických udalostí, dejov, javov a procesov v priestore a čase, ktoré zásadným spôsobom ovplyvnili vývoj celosvetovej ale aj slovenskej spoločnosti a premietli sa do obrazu našej prítomnosti. Žiaci si prostredníctvom dejepisu postupne osvojujú kultúru spoločenskej komunikácie a demokratické spôsoby svojho konania, lebo chápanie, vnímanie a porozumenie historických procesov predstavuje jeden zo základných predpokladov komplexného poznávania ľudskej spoločnosti.

V procese vyučovania dejepisu na SOŠ sa kladie osobitný dôraz na dejiny 19. a 20. storočia preto, lebo v nich môžeme nájsť z väčšej časti korene súčasných spoločenských javov i problémov. Pomocou vybraných dejepisných tematických celkov a tém dejepis vedie žiakov k úcte k vlastnému národu, k rozvíjaniu vlastenectva ako súčasť kultivovania ich historického vedomia, v ktorom rezonuje i úcta k iným národom a etnikám, rovnako tak rešpektovanie kultúrnych a iných odlišností ľudí, rôznych diverzifikovaných skupín a spoločenstiev. Prispieva tak k rozvíjaniu hodnotovej škály demokratickej spoločnosti. Rovnako dôležitosť pripisuje aj demokratickým hodnotám európskej civilizácie.

CIELE PREDMETU

Žiaci

- nadobudnú spôsobilosti orientovať sa v historickom čase a historickom priestore,
- získajú základné vedomosti z oblasti historických udalostí, javov, procesov z národných a svetových dejín,
- nadobudnú spôsobilosť pochopiť príčiny a dôsledky historických udalostí,
- získajú schopnosti poznávať históriu na základe analýzy primeraných školských historických písomných, obrazových, hmotných a grafických prameňov a sú schopní týmto prameňom klásť primerané otázky,
- rozvinú si komplex kompetencií – spôsobilostí, schopností rozvíjať a kultivovať kultúrny dialóg a otvorenú diskusiu ako základný princíp fungovania histórie i školského dejepisu v demokratickej spoločnosti,
- získajú spôsobilosti, ktorými posilnia a uchovajú úctu k národným a kresťanským tradíciám ako aj úctu k vlastnému národu a k iným národom a národnostným menšinám,
- nadobudnú spôsobilosti na pochopenie a rešpektovanie kultúrnych, náboženských a iných odlišností ľudí a spoločenstiev.

Kľúčové kompetencie

a) Spôsobilosti konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote

- vytvárať svoju osobnú identitu vo vzťahu k životným podmienkam, povolaniu, práci a životnému prostrediu, spoločenským normám, sociálnym a ekonomickým inštitúciám,
- osvojiť si kultúry myslenia a poznávania.
- logicky a reálne zdôvodňovať svoje názory, konania a rozhodnutia,
- porovnať formálne a neformálne pravidlá, zákonitosti, predpisy, sociálne normy, morálne zásady, vlastné a celospoločenské očakávania v systéme, v ktorom existuje,
- zdôvodňovať svoje argumenty, riešenia, potreby, práva, povinnosti a konanie.

b) Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v materinskom a cudzom jazyku

- vyjadrovať sa správne v materinskom jazyku v písomnej a hovorenej forme,
- identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať rôzne informácie a informačné zdroje,
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov,
- formulovať, pozorovať, triediť a merať hypotézy,
- overovať a interpretovať získané údaje,

c) Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách

- učiť sa, nažívať a pracovať nielen ako jednotlivci, ale v sociálne vyváženej skupine,
- prejavíť empatiu a sebareflexiu,
- vyjadriť svoje pocity a korigovať negatívu,
- motivovať pozitívne seba a druhých,
- prezentovať svoje myšlienky, návrhy a postoje,
- prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom, nepodliehať predsudkom a stereotypom v prístupe k druhým.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Žiaci po absolvovaní daného študijného odboru

Výkonový štandard	Obsahový štandard	Tematický celok
<ul style="list-style-type: none">• sa orientujú v historickom čase a historickom• priestore• vizualizujú na časovej priamke jednotlivé časové kategórie• rozoznávajú kľúčové historické pojmy• zostavia chronologickú tabuľku• identifikujú rôzne druhy historických prameňov	<ul style="list-style-type: none">• čas a priestor• historické pramene• práca historika• chronológia, periodizácia	Ako to vyzerá v historikovej „dielni“

<ul style="list-style-type: none"> • vystihnú znaky antickej demokracie • porovnajú antickú demokraciu s modernou demokraciou • porovnajú systém aténskej demokracie a rímskej republiky • odlišia politický systém rímskej republiky a rímskeho cisárstva • rozoznajú prínos antického kultúrneho dedičstva pre európsku civilizáciu 	<ul style="list-style-type: none"> • antický človek- občan • antická demokracia • antická vzdelanosť a kultúra • zrod kresťanstva • odkaz antiky 	<p>Starovek</p>
<ul style="list-style-type: none"> • vystihnú základné problémy stredovekej spoločnosti • identifikujú sociálnu štruktúru spoločnosti v období stredoveku • charakterizujú postavenie slobodných kráľovských miest 	<ul style="list-style-type: none"> • feudalizmus, feudum • stredoveký štát • vazal, stredoveké stavy • hrad, kláštor • christianizácia a cirkev 	<p>Stredovek</p>
<ul style="list-style-type: none"> • vymedzia pravlasť Slovanov • rozoznajú migračné prúdy Slovanov • vysvetlia vznik, rozvoj a zánik Veľkej Moravy • rozoznajú základné etapy vývoja Veľkej Moravy • identifikujú vzťahy medzi Veľkou Moravou a Franskou ríšou • špecifikujú pôsobenie Konštantína a Metoda • zdôvodnia význam a prínos byzantskej 	<ul style="list-style-type: none"> • pravlasť Slovanov • Avari • Veľká Morava • osídlenie • kmeňové zväzy, hradisko • Rastislav, Svätopluk • byzantská misia • formovanie uhorského kráľovstva • Slováci v Uhorsku • fungovanie štátu • panovník, dynastia • tatársky vpád • župa, magnáti • baníctvo 	<p>Slovensko v období stredoveku</p>

<p>misie</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvetlia proces formovania Uhorska a začleňovania územia Slovenska do Uhorského kráľovstva • zhodnotia význam Zlatej buly • identifikujú dôsledky tatárskeho vpádu do Uhorska • analyzujú mestské privilégia na príkladoch slovenských miest 		
---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • identifikujú základné myšlienky humanizmu • vystihnú základné znaky kníhtlače ako média • identifikujú príčiny a dôsledky zámorských objavov • vymedzia príčiny a dôsledky reformácie • posúdia význam meštianskej vrstvy ako nového prvku v stredovekej a novovekej spoločnosti • vystihnú rozdiely medzi absolutistickou a konštitučnou monarchiou • vysvetlia spôsob vytvárania európskych i vybraných mimoeurópskych impérií 	<ul style="list-style-type: none"> • novoveké myslenie • kníhtlač • humanizmus, renesancia • reformácia, protireformácia • zámorské objavy • objavitelia, dobyvatelia, koloniálna ríša, impérium • novoveký človek, remeslo, obchod • mestá, mešťan • absolutizmus, parlamentarizmus 	Novovek
<ul style="list-style-type: none"> • identifikujú príčiny a dôsledky nástupu 	<ul style="list-style-type: none"> • koniec stredovekého Uhorska 	Habsburská monarchia v novoveku

<p>Habsburgovcov na uhorský trón</p> <ul style="list-style-type: none"> • zovšeobecnia dôsledky tureckej prítomnosti v Uhorsku • vymedzia príčiny a dôsledky protihabsburských povstaní • vymedzia znaky osvieteniského absolutizmu • analyzujú najvýznamnejšie reformy Márie Terézie a Jozefa II. 	<ul style="list-style-type: none"> • Moháč • stavovský odboj • Turci na Slovensku • osvieteniský absolutizmus • náboženská tolerancia • tereziánske a jozefínske reformy 	
<ul style="list-style-type: none"> • rozlíšia charakter napoleonských vojen • rozpoznajú základné znaky priemyselnej revolúcie • identifikujú znaky kapitalistickej spoločnosti • vymedzia základné dôsledky zjednotenia Talianska a Nemecka • identifikujú jednotlivé politické a ideologické prúdy 	<ul style="list-style-type: none"> • osvietenstvo a idea slobody • ľudské a občianske práva • premeny spoločnosti, jar národov • reštaurácia, Viedenský kongres, Svätá aliancia • priemyselná revolúcia, rozvoj výroby a vedy • kapitalizmus, kapitál • továreň, robotník • národný štát • nacionalizmus, konzervativizmus, liberalizmus • ženská otázka 	Zrod modernej doby
<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznajú základné aktivity troch generácií národne uvedomelých Slovákov • zovšeobecnia ciele politického programu Slovákov • analyzujú revolučné roky 1848/49 v kontexte slovenského národného hnutia • vymedzia spoločné 	<ul style="list-style-type: none"> • tri generácie národne uvedomelých Slovákov • spisovný jazyk • národné hnutia • všeslovanská vzájomnosť • slovenský politický program • štúrovska generácia • Slováci v revolúcii 1848/49 	Moderný slovenský národ

<p>znaky revolúcií 1848/49 v Európe</p> <ul style="list-style-type: none"> • špecifikujú postavenie Slovákov v Rakúsko - Uhorsku • rozoznajú ciele maďarizácie v Uhorsku • zhodnotia význam Matice slovenskej, slovenských gymnázií a slovenských kultúrnych spolkov • identifikujú proces modernizácie Rakúsko – Uhorska 	<ul style="list-style-type: none"> • kultúrne požiadavky, slovenské gymnáziá, Matica slovenská • Memorandum národa slovenského • Rakúsko - Uhorsko • dualizmus 	<p>Slováci v Rakúsko – Uhorsku</p>
<ul style="list-style-type: none"> • vymedzia príčiny a dôsledky vyst'ahovania Slovákov do zámoria • zhrnú hlavné znaky imperializmu • rozlíšia ciele Trojspolku a Dohody • vymedzia príčiny prvej svetovej vojny • vysvetlia priebeh a dôsledky prvej svetovej vojny • zostavia pamäťovú mapu nástupníckych štátov 	<ul style="list-style-type: none"> • maďarizácia • slovenská otázka • politické aktivity Slovákov • industrializácia Uhorska a Slovenska • vyst'ahovalectvo Slovákov • zápas o veľmocenské postavenie • európska rovnováha • imperializmus • Trojspolok, Dohoda • život vojakov v zákopoch • život v zázemí • nová politická mapa Európy • versailleský systém 	<p>Prvá svetová vojna a vznik Československa</p>
<ul style="list-style-type: none"> • vymedzia základné medzníky domáceho a zahraničného odboja • analyzujú hospodárske, sociálne a kultúrne podmienky života občanov v ČSR • rozoznajú príčiny a 	<ul style="list-style-type: none"> • slovenská spoločnosť počas prvej svetovej vojny • idea vzniku Československa • zahraničný odboj • vznik Československa • čechoslovakizmus • medzivojnové Slovensko v 	<p>Charakteristika Československej republiky</p>

<p>dôsledky Mníchovskej dohody a Viedenskej arbitráže</p> <ul style="list-style-type: none"> • identifikujú príčiny vzniku Slovenského štátu 	<p>Československu</p> <ul style="list-style-type: none"> • politický systém v Československu • problematika menšín • slovenské politické prúdy • slovenská kultúra a veda • Mníchovská dohoda • Viedenská arbitráž 	
---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • rozlíšia znaky totalitného politického systému v Rusku a ZSSR (1917-1953) • špecifikujú znaky totalitných politických systémov v Taliansku a Nemecku 	<ul style="list-style-type: none"> • totalitný politický systém • bolševický prevrat • komunizmus • fašizmus • nemecký národný socializmus 	<p>Na ceste k druhej svetovej vojne</p>
<p>○</p> <ul style="list-style-type: none"> • identifikujú príčiny vzniku druhej svetovej vojny • rozčlenia jednotlivé etapy priebehu druhej svetovej vojny • zdokumentujú holokaust na konkrétnom prípade • dokážu vplyv vedy a techniky na priebeh druhej svetovej vojny • rozpoznať kľúčové medzníky vnútropolitického a zahraničnopolitického vývoja Slovenskej republiky • analyzujú hospodárske, sociálne a kultúrne podmienky života v Slovenskej republike • objasnia riešenie židovskej otázky • špecifikujú dôsledky 	<p>○</p> <ul style="list-style-type: none"> • Európa pod Nemeckou hegemoniou • plán Barbarossa • protifašistická koalícia, protifašistický odboj • život v čase vojny • vojenské operácie v období druhej svetovej vojny • holokaust • dôsledky vojny • autonómia • totalitný režim • židovský kódex • protifašistický odboj, SNP • studená vojna • od výstavby k pádu berlínskeho múru • krízy v sovietskom bloku • Solidarita • perestrojka, glasnosť 	<p>Druhá svetová vojna</p> <p>Slovenská republika</p> <p>(1939 – 1945)</p> <p>Konflikt ideológií</p>

<p>2. svetovej vojny</p> <ul style="list-style-type: none"> • identifikujú príčiny vzniku bipolárneho sveta • zhodnotia proces dekolonizácie v 2. polovici 20.storočia • zdôvodnia príčiny pádu železnej opony • identifikujú podstatné problémy procesu európskej integrácie 	<ul style="list-style-type: none"> • konflikty na Blízkom Východe • Európske hospodárske spoločenstvo • Európska únia 	
<ul style="list-style-type: none"> • rozoznajú medzníky vnútropolitického vývoja ČSR v rokoch 1945 - 1948 • vymedzia príčiny a dôsledky začlenenia ČSR do sovietskeho bloku • identifikujú formy odporu proti komunistickej moci • vymedzia príčiny a dôsledky reformného procesu • analyzujú hlavné dôsledky obdobia tzv. normalizácie 	<ul style="list-style-type: none"> • od ľudovej demokracie k totalite • odsun Nemcov • maďarská otázka • februárový prevrat • podoby totality a jej obete • pražská jar • normalizácia • podoby socialistickej každodennosti 	<p>Slovensko v totalitnom Československu</p>
<ul style="list-style-type: none"> • vymedzia príčiny a dôsledky zrútenia totality v Československu • identifikujú príčiny a dôsledky rozdelenia Česko - Slovenska • rozoznajú kľúčové medzníky vývoja Slovenskej republiky od jej vzniku 	<ul style="list-style-type: none"> • nežná revolúcia • rozdelenie Česko - Slovenska • vznik Slovenskej republiky • Slovenská republika a EU 	<p>Vznik a rozvoj Slovenskej republiky (1993)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • špecifikujú globálne problémy súčasného sveta • zdokumentujú klady a zápory globalizácie • zhodnotia kriticky informácie z rôznych 	<ul style="list-style-type: none"> • krízové javy vo svete (Balkán, Blízky Východ, Afganistan, Irak) • svet ako globálna dedina • terorizmus 	<p>Globalizácia</p>

mediálnych zdrojov	<ul style="list-style-type: none"> • environmentálna kríza • informačná explózia 	

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
Všetky tematické celky	Informačnoreceptívna – výklad Reprodukívna – riadený rozhovor Heuristická – rozhovor Monologická – rozprávanie, prednáška	Frontálna výučba Frontálna práca žiakov Práca s knihou Demonštrácia Práca s videom

Obsah učiva

1. ročník

1. Význam histórie pre jednotlivca a ľudstvo

Periodizácia dejín. Orientácia na časovej priamke. Orientácia na historickej mape.

2. Starovek

Najstaršie civilizácie: Vznik štátu Mezopotámia a Egypt.

Staroveké Grécko: Vznik aténskej demokracie, helenizmus, prínos gréckej kultúry a civilizácie.

Staroveký Rím: Charakteristika republiky. Charakteristika cisárstva. Kríza rímskej spoločnosti. Vznik kresťanstva. Prínos rímskej vzdelanosti a kultúry.

3. Slovensko v susedstve Rímskej ríše

Kelti, Germáni a Rimania na Slovensku. Sťahovanie národov, príchod Slovanov.

4. Stredovek

Charakteristika spôsobu výroby a života poddaných a šľachty. Vznik Franskej a Byzantskej ríše. Cirkev v stredoveku - úloha pri vzdelávaní, kultúre a v politickom živote. Vznik Veľkej Moravy, jej vývoj a význam. Vznik uhorského štátu a začleňovanie Slovenska do uhorského štátu. Uhorsko za Arpádovcov. Tatárske vpády. Vznik a význam stredovekých miest - centier remesla a obchodu. Románska a gotická kultúra.

5. Na ceste k novoveku

Križiacke výpravy. Vývoj nemeckých štátov a českého štátu. Anjouovci, Luxemburgovci a Matej Korvín na uhorskom tróne. Humanizmus a renesancia. Reformačné hnutie v cirkvi: V Čechách - husiti, v Nemecku. Protireformácia. Zámorské objavy a ich význam pre Európu. Šľachtická anarchia za Jagelovcov v Uhorsku. Porážka pri Moháči a vpád Turkov. Tridsaťročná vojna v Európe a v Uhorsku. Protihabsburské povstania uhorskej šľachty. Porážka Turkov, Szatmársky mier.

6. Premeny spoločnosti v 17. a 18. storočí

Vznik absolutistických monarchií v Európe - Anglicko, Francúzsko, Rusko. Osvietenský absolutizmus - Mária Terézia a Jozef II., Peter I. v Rusku. Barok a klasicizmus. Vznik USA - formovanie štátu nového typu.

7. Po cestách revolúcií

Francúzska revolúcia a jej priebeh. Napoleon Bonaparte, francúzske výboje. Viedenský kongres. Veda, technika a životný štýl v Európe v 19. storočí.

8. Formovanie novodobého slovenského národa

Tri fázy formovania slovenského národa - od A. Bernoláka po Ľ. Štúra. Revolučné udalosti v roku 1848 v Európe a v Rakúsku. Sformovanie slovenského národného politického programu. Účasť Slovákov v revolúcii 1848/49. Romantizmus a realizmus v kultúre a umení.

Obsah učiva

2. ročník

1. Slovensko po revolúcii a za dualizmu

Obdobie Bachovho absolutizmu, oživenie národného života - Matica slovenská, gymnáziá. Následky rakúsko-uhorského vyrovnania pre slovenský národný život. Vplyv zjednotenia Nemecka a Talianska na Európu. Politická a spolková činnosť Slovákov po rakúsko-uhorskom vyrovnaní. Hospodárstvo a kultúrny vývoj na Slovensku.

2. Zmeny vo svete v II. polovici 19. storočia

Vznik kolonializmu. Občianska vojna v USA. Rozvoj vedy, techniky a kultúry v II. pol. 19. storočia.

3. Slovensko a I. svetová vojna

Charakteristika hospodárskeho, politického, kultúrneho a sociálneho života na Slovensku, problém vystaňovalectva. Vznik národných štátov na Balkáne, príčiny vojny, rozdelenie blokov. Slováci v armáde Rakúsko-Uhorska. Priebeh vojny, udalosti v Rusku, vstup USA do vojny, výsledky I. svetovej vojny. Politické a vojenské aktivity Slovákov v zahraničí - významné osobnosti domáceho a zahraničného odboja. Vznik ČSR. Vznik Versailleského systému a úloha ČSR v ňom.

4. Charakteristika Československej republiky

Zhodnotenie hospodárskej, národnostnej, kultúrnej a sociálnej situácie v ČSR, zahraničnopolitická orientácia, vnútorná politika, postavenie Slovenska v ČSR, snaha o autonómiu, zmeny v životnom štýle.

5. Na ceste k II. svetovej vojne

Európa tridsiatych rokov - následky hospodárskej krízy. Vznik autoritatívnych režimov v Taliansku, Nemecku a Rusku. Od politiky "appeasementu" k II. svetovej vojne. Mníchovská konferencia, Viedenská arbitráž.

6. Druhá svetová vojna

Vojna proti Poľsku, účasť ZSSR na ťažení v Poľsku, "čudná" vojna. "Blesková" vojna na Západe, vojna v Ázii. Útok na ZSSR. Holocaust. Prelom v II. svetovej vojne, diplomacia spojencov. Koniec II. svetovej vojny, použitie jadrových bômb, Postupimská konferencia, rozdelenie sfér vplyvu moci medzi veľmocami.

7. Slovensko počas II. svetovej vojny

Vznik Slovenskej republiky 14. marca 1939. Charakteristika hospodárskeho, politického života na Slovensku. Vplyv vojny na život občanov, účasť na vojne proti ZSSR. Riešenie židovskej otázky na

Slovensku. SNP, jeho ciele a význam. Protifašistický odboj doma a v zahraničí. Oslobodenie ČSR. Košický vládný program.

8. Vývoj vo svete po II. svetovej vojne

Zmeny v Európe a vo svete, Rozdelenie sfér vplyvu medzi mocnosti. Integrácia západnej Európy a sovielizácia východnej Európy. Vznik "studenej" vojny. Politické krízy na Strednom a Ďalekom východe a v Karibskej oblasti. Helsinský mierový proces, Gorbačovova perestrojka. Rozklad sovietskeho bloku a pád komunistických režimov vo východnej Európe v roku 1989, zjednotenie Nemecka.

9. Slovensko v Československej republike v rokoch 1945-1993

Udalosti na Slovensku po roku 1945, odsun nemeckého obyvateľstva, povojnové voľby, februárové udalosti 1948 a ich následky na hospodársky, politický život a zahraničnopolitickú orientáciu. Charakteristika 50-tych rokov na Slovensku, industrializácia, kolektivizácia, stalinské procesy. Postavenie národnostných menšín na Slovensku a snahy Slovenska o federatívne usporiadanie republiky. Pokus o "socializmus s ľudskou tvárou" v roku 1968, nástup normalizácie. Charta 77, udalosti v roku 1989, pád komunistickej diktatúry, vznik Slovenskej republiky 1993.

10. Globalizácia

Krízové javy vo svete (Balkán, Blízky Východ, Afganistan, Irak), svet ako globálna dedina, terorizmus, environmentálna kríza, informačná explózia, mediálny svet

Učebné zdroje

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje
Pravek	Kol. autorov: Dejepis pre SOS a SOU 1. Orbis Pictus Istropolitana. Bratislava 1997	Tabuľa Učebnica Videorekordér PC	Školský Atlas svetových dejín; Dejepisné tabuľky pre svetové a slovenské dejiny	Internet Jozef Kudlaček: Po stopách človeka, Bratislava 1957; Kol. autorov: Lexikón svetových dejín, SPN 1997
Starovek	Kol. autorov: Dejepis pre SOS a SOU 1. Orbis Pictus Istropolitana. Bratislava 1997	Tabuľa Učebnica Videorekordér PC	Školský Atlas svetových dejín; Dejepisné tabuľky pre svetové a slovenské dejiny	Internet; Kol. autorov: Lexikón svetových dejín, SPN 1997

Stredovek	Kol. autorov: Dejepis pre SOS a SOU 2. Orbis Pictus Istropolitana. Bratislava 1997	Tabuľa Učebnica Videorekordér PC	Školský Atlas svetových dejín; Dejepisné tabuľky pre svetové a Sslovensk dejiny	Internet; Kol. autorov: Lexikón svetových dejín, SPN 1997; Kol. autorov: Lexikón slovenských dejín, SPN. Bratislava 1997; Dušan Kováč: Dejiny Slovenska, NLN Praha 2002
Novovek	Kol. autorov: Dejepis pre SOS a SOU 3. Orbis Pictus Istropolitana. Bratislava 1997	Tabuľa Učebnica Videorekordér PC	Školský Atlas svetových dejín; Dejepisné tabuľky pre svetové a slovenské dejiny	Internet; Kol. autorov: Lexikón svetových dejín, SPN 1997; Kol. autorov: Lexikón Slovenských dejín, SPN. Bratislava 1997; Dušan Kováč: Dejiny Slovenska, NLN Praha 2002

Najnovšie dejiny	Kol. autorov: Dejepis pre SOS a SOU 3. Orbis Pictus Istropolitana. Bratislava 1997	Tabuľa Učebnica Videorekordér PC	Školský Atlas svetových dejín; Dejepisné tabuľky pre svetové a slovenské dejiny	Internet; Kol. autorov: Lexikón svetových dejín, SPN 1997; Kol. autorov: Lexikón Slovenských dejín, SPN. Bratislava 1997; Dušan Kováč: Dejiny Slovenska, NLN Praha 2002; Kazimierz Smolen: Osvietim, Osvietim 1966; H-Henning Scharsach: Lékaři a nacismus, Praha 2001; Roman Cílek: Vždyť zabíjet je tak snadné, Jihlava 1995
-------------------------	--	----------------------------------	---	--

Názov predmetu	Občianska náuka
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 99 vyučovacích hodín, 33/33/33
Ročník	prvý, druhý, tretí
Kód a názov študijného odboru	6444 K čašník, servírka
Vyučovací jazyk	štátny jazyk

Charakteristika predmetu

Predmet občianska náuka je koncipovaný tak, aby svojim obsahom pomáhal žiakovi orientovať sa v sociálnej realite a ich začleňovaní do rôznych spoločenských vzťahov a väzieb. Otvára cestu k realistickému sebaopoznávaniu a poznávaniu osobností druhých ľudí a k pochopeniu vlastného konania i konania druhých ľudí v kontexte rôznych životných situácií. Oboznamuje žiakov so vzťahmi v rodine a v škole, činnosťou dôležitých politických inštitúcií a orgánov a s možnými spôsobmi zapojenia sa jednotlivcov do občianskeho života. Rozvíja občianske a právne vedomie žiakov, posilňuje zmysel jednotlivcov pre osobnú i občiansku zodpovednosť a motivuje žiakov k aktívnej účasti na živote demokratickej spoločnosti. Oboznamuje so základným kategoriálno-

pojmovým aparátom filozofie, prezentuje filozofiu a jej dejiny ako určité laboratórium ľudského myslenia. Štátny vzdelávací program pre tento predmet je určený štvorročným a päťročným študijným odborom stredných odborných škôl.

CIELE PREDMETU

Žiaci

- pochopia jedinečnosť a neopakovateľnosť každého človeka v spoločnosti,
- utvoria si vedomie vlastnej identity a identity druhých ľudí,
- akceptujú vlastnú osobnosť a osobnosť druhých ľudí,
- zorientujú sa v spoločenských, politických a právnych faktoch, tvoriacich rámec každodenného života,
- uvedomia si práva a povinnosti občana Slovenskej republiky,
- rešpektujú základné princípy demokracie a tolerancie,
- uplatnia vhodné komunikačné prostriedky k vyjadrovaniu vlastných myšlienok, citov, názorov a postojov, k obhajovaniu vlastných postojov a k primeranému obhajovaniu svojich práv,
- nadobudnú rešpekt ku kultúrnym, náboženským a iným odlišnostiam ľudí a spoločenským,
- zvládnu základný kategoriálno-pojmový aparát filozofie,
- prezentujú filozofiu a jej dejiny ako určité laboratórium ľudského myslenia a výkony jednotlivých filozofov ako inšpirujúcu ukážku toho, ako sa ľudské myslenie rodilo, v čase menilo a precizovalo v strete s inými myšlienkovými platformami,
- rešpektujú a uplatňujú mravné princípy a pravidlá spoločenského spolunažívania a prebratie zodpovednosti za vlastné názory, správanie sa a dôsledky konania.

Kľúčové kompetencie

a) Spôsobilosti konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote

- vytvárať svoju osobnú identitu vo vzťahu k životným podmienkam, povolaniu, práci a životnému prostrediu, spoločenským normám, sociálnym a ekonomickým inštitúciám,
- robiť správne rozhodnutia, voľby, opatrenia a postupy,
- osvojiť si kultúry myslenia a poznávania.
- logicky a reálne zdôvodňovať svoje názory, konania a rozhodnutia,
- porovnať formálne a neformálne pravidlá, zákonitosti, predpisy, sociálne normy, morálne zásady, vlastné a celospoločenské očakávania v systéme, v ktorom existuje,
- identifikovať priame a nepriame dôsledky svojej činnosti,
- vybrať si správne rozhodnutie a cieľ z rôznych možností,
- vysvetliť svoje životné plány, záujmy a predsavzatia,
- popísať svoje ľudské práva, popísať svoje povinnosti, záujmy, obmedzenia a potreby,
- definovať svoje ciele a prognózy,
- zdôvodňovať svoje argumenty, riešenia, potreby, práva, povinnosti a konanie.

b) Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v materinskom a cudzom jazyku

- vyjadrovať sa správne v materinskom jazyku v písomnej a hovorenej forme,
- identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať rôzne informácie a informačné zdroje,
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov,
- hodnotiť kriticky získané informácie,
- formulovať, pozorovať, triediť a merať hypotézy,
- overovať a interpretovať získané údaje,
- pracovať s elektronickou poštou

c) Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách

- učiť sa, nažívať a pracovať nielen ako jednotlivci, ale v sociálne vyváženej skupine,
- prejavíť empatiu a sebareflexiu,
- vyjadriť svoje pocity a korigovať negatívu,
- motivovať pozitívne seba a druhých,
- ovplyvňovať ľudí (prehováranie, presvedčovanie),
- stanoviť priority cieľov,
- predkladať primerané návrhy na rozdelenie jednotlivých kompetencií a úloh pre ostatných členov tímu a posudzovať spoločne s učiteľom a s ostatnými, či sú schopní určené kompetencie zvládnuť,
- prezentovať svoje myšlienky, návrhy a postoje,
- diskutovať konštruktívne, aktívne predkladať progresívne návrhy a pozorne počúvať druhých,
- rozhodnúť o výbere správneho názoru z rôznych možností,
- určovať najzávažnejšie rysy problému, rôzne možnosti riešenia, ich klady a zápory v danom kontexte aj v dlhodobějších súvislostiach, kritériá pre voľbu konečného optimálneho riešenia,
- určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom učení, pracovných výkonoch a osobnostnom raste,
- prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom, nepodliehať predsudkom a stereotypom v prístupe k druhým.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Žiaci po absolvovaní daného učebného odboru

Výkonový štandard	Obsahový štandard	Tematický celok
-------------------	-------------------	-----------------

<ul style="list-style-type: none"> ☐ uvedú možné spôsoby ľudského vnímania, prežívania a poznávania skutočnosti ☐ určia faktory, ovplyvňujúce sebapoznávanie a poznávanie druhých ľudí ☐ vysvetlia príčiny a spôsoby odlišností ľudí v prejavoch správania ☐ porovnajú rôzne metódy učenia, poznajú a uplatnia zásady duševnej hygieny ☐ identifikujú príčiny stresu a uvedú dôsledky stresu ☐ využijú získané poznatky pri sebapoznávaní, poznávaní druhých ľudí, voľbe profesijnej orientácie ☐ uvedú vhodné spôsoby vyrovnávania sa s náročnými životnými skúsenosťami <p>uvedú na príkladoch zo života rôzne vplyvy na</p>	<p><u>Podstata ľudskej jedinečnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ psychika ☐ vnímanie, pozorovanie, pamäť, myslenie ☐ emócie <p><u>Osobnosť človeka</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ osobnosť, identita ☐ temperament ☐ schopnosti ☐ motívy a postoje ☐ učenie ☐ duševná hygiena ☐ zdravie a stres ☐ poradenstvo 	<p>Človek ako jedinec</p>
<ul style="list-style-type: none"> ☐ objasnia významnosť procesu socializácie ľudskej bytosti ☐ popíšu sociálne roly, ktoré v svojom živote prežívajú ☐ uplatnia spoločensky vhodné spôsoby komunikácie vo formálnych a neformálnych vzťahoch ☐ uvedú dôsledky predsudkov a nerešpektovania odlišností príslušníkov rôznych sociálnych skupín ☐ vysvetlia rozdiely v jednotlivých typoch rodín ☐ uvedú podmienky vzniku manželstva ☐ poznajú práva a povinnosti v škole ☐ ilustrujú na príkladoch možnosti angažovanie sa v školskom prostredí ☐ obhája svoju verziu racionálneho využívania voľného času 	<p><u>Proces socializácie</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ socializácia ☐ sociálne vzťahy ☐ sociálne skupiny ☐ sociálne roly ☐ sociálne pozície ☐ medziľudská komunikácia <p><u>Sociálne procesy</u></p> <p><u>rodina</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ funkcie rodiny ☐ typy rodín ☐ partnerské vzťahy, manželstvo, rodičovstvo <p><u>Škola a jej súčasti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ rola žiaka a pedagóga ☐ školská trieda, vzťahy ☐ práva a povinnosti v škole 	<p>Človek a spoločnosť</p>

<ul style="list-style-type: none"> ☐ objasnia podstatu niektorých vybraných sociálnych problémov súčasnosti ☐ uvedú niektoré spoločenské organizácie a inštitúcie vo svojom okolí pracujúce s mládežou ☐ vysvetlia svoje chápanie kultúrnej identity ☐ popíšu možné dopady sociálno-patologického správania na jedinca a spoločnosť 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ školská samospráva ☐ škola a rodina <p><u>Voľný čas a aktivity mladých ľudí</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ záujmy ☐ rovesnícke skupiny ☐ spoločenské organizácie a inštitúcie <p><u>Sociálne fenomény</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ kultúra, kultúrna identita ☐ normy správania ☐ deviácie ☐ sociálne problémy (kriminalita, extrémizmus) 	
<ul style="list-style-type: none"> ☐ objasnia význam občianstva pre človeka ☐ rozlíšia občianske práva a občianske povinnosti ☐ analyzujú na vybraných príkladoch z histórie a súčasnosti mechanizmus fungovania štátu ☐ vysvetlia funkciu ústavy v štáte i oblasti, ktoré upravuje 	<p><u>Občan a občianstvo</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ proces formovania občianskej spoločnosti ☐ občianske práva a povinnosti ☐ občianske iniciatívy ☐ regionálna správa a samospráva 	<p>Občan a štát</p>

<ul style="list-style-type: none"> ☐ objasnia príčiny rozdelenia štátnej moci v SR na tri nezávislé zložky ☐ porovnajú funkcie a úlohy orgánov štátnej moci SR ☐ charakterizujú podstatu demokracie ☐ porovnajú na vybraných príkladoch demokratické a nedemokratické formy riadenia spoločnosti ☐ objasnia podstatu a význam politického pluralizmu pre život v štáte ☐ charakterizujú podstatu komunálnych, parlamentných a prezidentských volieb ☐ rozlíšia spôsoby volieb ☐ vysvetlia dôležitosť jednotlivých zložiek politického systému ☐ uvedú príklady, ako môže občan ovplyvňovať spoločenské dianie v obci a v štáte ☐ ovládajú praktickú občiansku komunikáciu v styku s úradmi ☐ poznajú mechanizmy ochrany ústavnosti a zákonnosti, uvedú príklady právnych problémov, s ktorými sa môžu občania na nich obrátiť 	<p><u>Štát</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ znaky štátu ☐ formy štátu ☐ právny štát ☐ Ústava SR, ústavnosť ☐ občan a právo ☐ ochrana ústavnosti a zákonnosti <p><u>Demokracia</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ princípy ☐ politický systém, ☐ voľby, volebné správanie ☐ volebné systémy 	
---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> ☐ poznajú dokumenty, zakotvujúce ľudské práva ☐ vysvetlia systém ochrany zabezpečujúci ochranu ľudských práv ☐ zdôvodnia, že nie všetko, na čo si človek nárokuje, má na to aj právo ☐ ovládajú svoje práva i práva iných ☐ obhajujú svoje práva, rešpektuje ľudské práva druhých ľudí a osobne sa angažuje proti ich porušovaniu ☐ rozlišujú náplň činnosti orgánov ochrany ľudských práv na vnútroštátnej aj medzinárodnej úrovni 	<p><u>Ľudské práva a slobody</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ ľudské práva ☐ dokumenty ☐ systém ochrany ľudských práv ☐ práva dieťaťa 	<p>Ľudské práva a slobody</p>
<ul style="list-style-type: none"> ☐ rozumejú zákonom a zákonitostiam spoločenského pohybu ☐ vedia posudzovať sociálny vplyv a odhaľovať príčiny sociálnych zmien ☐ chápu príčiny, prejavy a dôsledky migrácie aj na základe informácií z médií 	<p><u>Spoločenský pohyb v jednotlivých oblastiach spoločenského života</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ problém pohybu v makrosociálnych skupinách, stratifikačné procesy ☐ sociálny vplyv ☐ sociálne zmeny ☐ migrácia 	<p>Spoločenský pohyb v jednotlivých oblastiach spoločenského života</p>
<ul style="list-style-type: none"> ☐ vedia identifikovať prejavy krízy v spoločnosti a ich riešenia aj na príkladoch z histórie ☐ uvedomujú si príčiny a dôsledky vojenských konfliktov a diktatúr ☐ rozumejú pojmu terorizmu-jeho príčinám a dôsledkom ☐ chápu vplyv tohto fenoménu na spoločnosť 	<p><u>Sociálne a politické napätie</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ spoločenské krízy ☐ vojenský konflikt ☐ terorizmus 	<p>Sociálne napätie v spoločnosti</p>

<p>vyhľadajú informácie o globálnych problémoch vo svete a objektívne ich zhodnotia</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ dokážu pomenovať globálne problémy sveta, ekonomická kríza, globálny obchod, detská práca, HIV/AIDS, obchodovanie s ľuďmi, chudoba ☐ uvedú príklady na súvislosti medzi globálnymi problémami, a ako sa nás dotýkajú ☐ rozlišujú fakty od mýtov ☐ dokážu si uvedomiť možnosti eliminácie dôsledkov pôsobenia globálnych problémov 	<p><u>Globálne problémy vo svete</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ globalizácia ☐ ekonomická kríza ☐ globálny obchod ☐ detská práca ☐ HIV/AIDS ☐ chudoba 	<p>Globálne témy v dnešnom svete</p>
<ul style="list-style-type: none"> ☐ vysvetlia prepojenie medzi ľudskými právami a humanitárnym právom ☐ načrtnú etiku humanitárnej akcie ☐ dokážu plánovať a aplikovať humanitárny projekt, ktorý podporuje ľudskú dôstojnosť 	<p><u>Humanitárna a rozvojová pomoc</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ humanitárna pomoc ☐ rozvojová pomoc ☐ humanitárne právo 	<p>Humanitárna a rozvojová pomoc</p>
<ul style="list-style-type: none"> ☐ uvedú rozdielne znaky filozofie a mýtu ☐ nájdu v texte znaky mytologického a filozofického uvažovania ☐ uvedú rozlišovacie znaky, ktoré odlišujú filozofické otázky od bežných otázok ☐ sformulujú otázku, ktorú konkrétny filozofický text rieši a zaradia ju do filozofickej disciplíny ☐ sformulujú vlastné stanovisko k filozofickému textu a postavia vlastnú otázku na základe inšpirácie filozofickým textom ☐ uvedú základné identifikačné znaky filozofie, vedy, náboženstva, umenia a ideológie a základné diferencie, ktoré odlišujú filozofiu od uvedených významových útvarov 	<p><u>Filozofia a jej atribúty</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ filozofia a mýtus ☐ filozofické otázky a zdroje filozofických úvah ☐ filozofické disciplíny ☐ filozofia, veda, náboženstvo, umenie ☐ ideológia 	<p>Filozofia a jej atribúty</p>

<ul style="list-style-type: none"> ☐ charakterizujú spoločné črty vlastné západnej filozofii ako celku a uvedú odlišnosti, ktoré ju odlišujú od filozofického myslenia spätého s inými kultúrnymi, resp. civilizačnými okruhmi ☐ uvedú, ktoré témy resp. problémy sú ťažiskové pre jednotlivé obdobia dejín filozofie ☐ vysvetlia príčiny zmien ťažiskových tém a problémov filozofického myslenia ☐ interpretujú dejiny filozofického myslenia ako proces vykazujúci dve rozhodujúce kvalitatívne posuny: <ul style="list-style-type: none"> - ako prechod od skúmania sveta k skúmaniu subjektu, ktorý o svete niečo vypovedá, - ako prechod od „myslenia o svete“ k analýze jazyka, v ktorom svet myslíme a vyjadrujeme ☐ identifikujú a analyzujú problémy, otázky a spory, ktoré zohrávali úlohu kryštalizačného jadra filozofických diskusií a polemík v rámci každej z uvedených myšlienkových domén ☐ charakterizujú stanoviská uvedených filozofov k ich riešeniu ☐ porovnajú alternatívne riešenia uvedených problémov a zaujmú k nim vlastné stanovisko 	<p><u>Základné znaky západnej filozofie ako celku</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ filozofia ako doba vyjadrená v myšlienke: periodizácia dejín filozofie (antická filozofia, stredoveká filozofia, renesančná filozofia, novoveká filozofia, filozofia 19. storočia, filozofia 20. storočia), ich profilové charakteristiky a kultúrohistorický kontext ☐ základné myšlienkové domény európskeho filozofického myslenia: <ul style="list-style-type: none"> a) myslenie orientované na poznanie sveta (Parmenides, Herakleitos, Aristoteles) b) myslenie orientované na poznávajúci subjekt a na podmienky a možnosti poznávania (R. Descartes, I. Kant) c) myslenie orientované na jazyk (L. Wittgenstein) 	<p>Dejinno-filozofický exkurz</p>
---	--	--

☐ rozlíšia medzi jednotlivými prvkami náboženstva a vysvetlia ich význam ☐ určia základné identifikačné znaky svetových náboženstiev ☐ identifikujú prejavy náboženskej neznášanlivosti ☐ rozoznajú prejavy sektárskeho myslenia	<u>Náboženstvo a jeho atribúty</u> ☐ prvky náboženstva náboženská viera náboženské symboly náboženské praktiky a prejavy (náboženský kult, náboženské obrady, sviatky a tradície) ☐ kresťanstvo a svetové náboženstvá ☐ alternatívne náboženské prejavy (nové náboženské hnutia)	Religionistika
---	---	-----------------------

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania

Názov tematického celku 1. roč./33 hod.	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
Človek jako jedinec	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou Demonštrácia a pozorovanie
Človek a spoločnosť	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou Demonštrácia a pozorovanie
Názov tematického celku 2. roč./33 hod.	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
Občan a štát	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou Demonštrácia a pozorovanie
Ľudské práva a slobody	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou Demonštrácia a pozorovanie
Spoločenský pohyb v jednotlivých oblastiach	Informačnoreceptívna - výklad	Frontálna výučba Frontálna a

spoločenského života	Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou Demonštrácia a pozorovanie Beseda so sociológom
Sociálne napätie v spoločnosti	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou Demonštrácia a pozorovanie Beseda so sociológom
Globálne témy v dnešnom svete	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou Demonštrácia a pozorovanie
Humanitárna a rozvojová pomoc	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou Demonštrácia a pozorovanie
Názov tematického celku 3. roč./33 hod.	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
Filozofia a jej atribúty	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou Demonštrácia a pozorovanie
Dejinno-filozofický exkurz	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou Demonštrácia a pozorovanie
Religionistika	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou Demonštrácia a pozorovanie

Obsah učiva podľa ročníkov

1. ročník

Človek ako jedinec

- Podstata ľudskej jedinečnosti /psychika, vnímanie, pozorovanie, pamäť, myslenie, emócie/
- Osobnosť človeka /osobnosť, identita, temperament, schopnosti, motívy a postoje, učenie, duševná hygiena, zdravie a stres, poradenstvo/

Človek a spoločnosť

- Proces socializácie /socializácia, sociálne vzťahy, sociálne skupiny, sociálne roly, sociálne pozície, medziľudská komunikácia/
- Sociálne procesy funkcie rodiny, typy rodín, partnerské vzťahy, manželstvo, rodičovstvo, rola žiaka a pedagóga, vzťahy v školskej triede, práva a povinnosti v škole, školská samospráva, škola a rodina, voľný čas a aktivity mladých ľudí, záujmy, rovesnícke skupiny, spoločenské organizácie a inštitúcie/
- Sociálne fenomény / kultúra a kultúrna identita, normy správania, deviácie, sociálne problémy – kriminalita a extrémizmus/

2.ročník

Občan a štát

- Občan a občianstvo /proces formovania občianskej spoločnosti, občianske práva a povinnosti, občianske iniciatívy, regionálna správa a samospráva/
- Štát / znaky štátu, formy štátu, právny štát, Ústava SR a ústavnosť, občan a právo, ochrana ústavnosti a zákonnosti/
- Demokracia / princípy, politický systém, voľba a volebné správanie, volebné systémy/

Ľudské práva a slobody

- Ľudské práva a slobody /ľudské práva, dokumenty, systém ochrany ľudských práv, práva dieťaťa/

Spoločenský pohyb v jednotlivých oblastiach spoločenského života

- Spoločenský pohyb v jednotlivých oblastiach spoločenského života /problémy pohybu v makrosociálnych skupinách, stratifikačné procesy, stratifikačné procesy, sociálny vplyv, sociálne zmeny, migrácia/

Sociálne napätie v spoločnosti

- Sociálne a politické napätie / spoločenské krízy, vojenský konflikt, terorizmus/

Globálne témy v dnešnom svete

- Globálne témy vo svete /globalizácia, ekonomická kríza, globálny obchod, detská práca, HIV a AIDS, chudoba/

Humanitárna a rozvojová pomoc

- Humanitárna a rozvojová pomoc /Humanitárna pomoc, rozvojová pomoc, humanitárne právo, humanitárna akcia, humanitárny projekt/

3.ročník

Filozofia a jej atribúty

- Filozofia a jej atribúty /Filozofia a mýtus, filozofické otázky a zdroje filozofických úvah, filozofické disciplíny, filozofia, veda, náboženstvo, umenie, ideológia/

Dejinno-filozofický exkurz

- Základné znaky západnej filozofie ako celku
- Základné myšlienkové domény európskeho filozofického myslenia
- Myslenie orientované na poznanie sveta /Parmenides, Herakleitos, Aristoteles/
- Myslenie orientované na poznávací subjekt a na podmienky a možnosti poznávania /R. Descartes, I. Kant/
- Myslenie orientované na jazyk /L. Wittgenstein/

Religionistika

- Náboženstvo a jeho atribúty /prvky náboženstva, viera, symboly, náboženské praktiky a prejavy, kresťanstvo a svetové náboženstvá, alternatívne náboženské prejavy – nové náboženské hnutia/

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
I. ročník Človek jako jedinec	Košč MJ.: Základy psychológie. SPN Bratislava 2006 Okruhlicová A., Zelina M.: Základy psychológie. LITERA Bratislava 1994	PC Tabuľa		Internet Knižnica Ľ. Kopál, Z. Bačová: Náuka o spoločnosti. FRAGMENT 2008
Človek a spoločnosť	Košč MJ.: Základy psychológie. SPN Bratislava 2006 J Sopóci, B. Búzik: Základy sociológie. SPN Bratislava 1995 J. Prevendárová, G. Kubičková: Základy rodinnej a sexuálnej výchovy SPN Bratislava 1996	PC Tabuľa		Ľ. Kopál, Z. Bačová: Náuka o spoločnosti. FRAGMENT 2008 Okruhlicová A., Zelina M.: Základy psychológie. LITERA Bratislava 1994
II. ročník Občan a štát	Zbierka zákonov SR Ústava SR Krsková A., Krátka D.: Základy práva. SPN Bratislava 2006	PC Tabuľa		Ľ. Kopál, Z. Bačová: Náuka o spoločnosti. FRAGMENT 2008

Ľudské práva a slobody	Zbierka zákonov SR Ústava SR Krsková A., Kratka D.: Základy práva. SPN .Bratislava 2006	PC Tabuľa		Ľ. Kopál, Z. Bačová: Náuka o spoločnosti. FRAGMENT 2008 Ľ. Bagalová, D. Gogolová: Ľudské práva a zručnosti. ŠPÚ 2007
Spoločenský pohyb v jednotlivých oblastiach spoločenského života	J Sopóci, B. Búzik: Základy sociológie. SPN Bratislava 1995	PC Tabuľa		Ľ. Kopál, Z. Bačová: Náuka o spoločnosti. FRAGMENT 2008
Sociálne napätie v spoločnosti	J Sopóci, B. Búzik: Základy sociológie. SPN Bratislava 1995	PC Tabuľa		Ľ. Kopál, Z. Bačová: Náuka o spoločnosti. FRAGMENT 2008
Globálne témy v dnešnom svete	J Sopóci, B. Búzik: Základy sociológie. SPN Bratislava 1995	PC Tabuľa		PC, knižnica Ľ. Kopál, Z. Bačová: Náuka o spoločnosti. FRAGMENT 2008
Humanitárna a rozvojová pomoc	J Sopóci, B. Búzik: Základy sociológie. SPN Bratislava 1995	PC Tabuľa		PC, knižnica Ľ. Kopál, Z. Bačová: Náuka o spoločnosti. FRAGMENT 2008
III. ročník Filozofia a jej atribúty	J. Kiczko, M. Marcelli, E. Dschutz, M. Zigo: Dejiny filozofie. SPN Bratislava 2004	PC Tabuľa		PC, knižnica Ľ. Kopál, Z. Bačová: Náuka o spoločnosti. FRAGMENT 2008
Dejinnofilozofický exkurz	J. Kiczko, M. Marcelli, E. Dschutz, M. Zigo: Dejiny filozofie. SPN Bratislava 2004	PC Tabuľa		PC, knižnica Ľ. Kopál, Z. Bačová: Náuka o spoločnosti. FRAGMENT 2008
Religionistika	J Sopóci, B. Búzik: Základy sociológie. SPN Bratislava 1995	PC Tabuľa		PC, knižnica Ľ. Kopál, Z. Bačová: Náuka o spoločnosti.

Názov predmetu	Chémia
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 99 vyučovacích hodín 33/33/33
Ročník	prvý, druhý, tretí
Kód a názov študijného odboru	6445 K čašník, servírka
Vyučovací jazyk	štátny jazyk

Charakteristika predmetu

Obsah výučby vychádza zo vzdelávacej oblasti „Človek a príroda“ ŠVP 63, 64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby I, II.

Vyučovací predmet chémia prispieva k hlbšiemu a komplexnejšiemu pochopeniu prírodných javov a zákonov, k formovaniu pozitívnych vzťahov k životnému prostrediu a umožňuje žiakom preniknúť do dejov, ktoré prebiehajú v živej a neživej prírode. Svojim obsahom nadväzuje na učivo základnej školy, rozvíja, rozširuje a prehľbuje ho. Vedomosti a zručnosti, ktoré žiaci získajú pri jeho štúdiu veľmi úzko súvisia so zabezpečením výživy, zložením potravín a biochemickými procesmi, ktoré v nich prebiehajú. Žiaci si musia uvedomiť, že chémia a jej chemické procesy poskytujú ľuďom nielen nové poznatky, ktoré postupne využívajú, ale ovplyvňuje aj zmeny výroby, spôsobu života, výživu a rôzne biochemické výskumy. Preto sme pri výbere učiva veľmi citlivo pristupovali už aj vzhľadom k jej aplikácii v odborných predmetoch, hlavne pre úzku previazanosť s predmetom potraviny a výživa, ale aj s prihliadnutím na vymedzenú dotáciu hodín.

Predmet vedie žiakov k tomu, aby získali a osvojili si teoretické vedomosti, ktoré by mohli využiť aj v občianskom živote a taktiež aby si uvedomili pozitívny a negatívny dopad chemických látok na zdravie a životné prostredie človeka.

Metódy, formy a prostriedky vyučovania chémie majú stimulovať rozvoj poznávacích schopností žiakov, podporovať ich cieľavedomosť, samostatnosť a tvorivosť.

Hodnotenie žiakov bude založené na kritériách hodnotenia v každom vzdelávacom výstupe.

Klasifikácia bude vychádzať z pravidiel hodnotenia tohto školského vzdelávacieho programu a klasifikačného poriadku hotelovej akadémie.

Pri klasifikácii výsledkov v tomto predmete sa hodnotí v súlade s učebnými osnovami a vzdelávacími štandardami nasledovné:

- kvalita myslenia, predovšetkým jeho logickosť, samostatnosť a tvorivosť,
- schopnosť zaujať stanovisko a uplatňovať osvojené poznatky a zručnosti pri riešení teoretických a praktických úloh, pri výklade a hodnotení prírodných javov a zákonitostí,
- celistvosť, presnosť, trvácnosť osvojenia požadovaných poznatkov, faktov, pojmov, definícií, zákonitostí a vzťahov,
- aktivita v prístupe k činnostiam, záujem o ne a vzťah k nim,
- presnosť, výstižnosť, odborná a jazyková správnosť ústneho a písomného prejavu,
- osvojenie účinných metód samostatného štúdia a schopnosti učiť sa učiť.

Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom vyučovacieho predmetu je predovšetkým naučiť žiakov využívať nadobudnuté chemické vedomosti, spôsobilosti a praktické zručnosti v profesionálnom aj v osobnom živote, rozšíriť a prehĺbiť vedomosti žiakov zo základnej školy. Realizovaním moderných foriem, prostriedkov a vyučovacích metód vytvoriť podmienky pre rozvíjanie logického myslenia a rozvíjať vedomosti, zručnosti a kľúčové kompetencie využiteľné aj v ďalšom vzdelávaní v danom odbore, v odbornom výcviku a v občianskom živote.

Cieľové vedomosti sú:

- základné predstavy o štruktúre a problematike chémie ako vedy,
- základné chemické pojmy, symboly a názvy, aby v prípade ďalšieho štúdia nemali problémy s orientáciou v odbornej literatúre týkajúcej sa chémie,
- základné predstavy o štruktúre látok, ich stavebných časticiach a vzťahoch medzi štruktúrou a vlastnosťami látok,
- základné charakteristiky chemického deja a najrozšírenejších typov chemických reakcií,
- prehľad o vlastnostiach a použití látok uplatňujúcich sa v odbore štúdia,
- zásady aktívnej tvorby a ochrany životného prostredia,
- vysvetlenie nevyhnutnosti udržateľného rozvoja a zároveň nadobudnutou motiváciou prispieť k dodržiavaniu zásad udržateľného rozvoja v osobnom aj pracovnom živote.

Cieľové zručnosti sú:

- uplatňovať zásady tvorby chemickej symboliky a názvoslovnia v praxi,
- vedieť sa orientovať v periodickej sústave prvkov,
- ovládnuť základné jednoduché výpočty,
- vedieť uplatňovať vybrané chemické poznatky v ostatných prírodovedných predmetoch a odbornej zložke vzdelávania,
- poznať využitie bežných látok v priemysle, poľnohospodárstve a každodennom živote a ich vplyv na zdravie človeka a životné prostredie,
- aplikovať získané poznatky v odbornej zložke vzdelávania, v praktickom živote a odbornej praxi.

Kľúčové kompetencie

Spôsobilosť konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote:

- identifikovať priame a nepriame dôsledky svojej činnosti,
- vybrať si správne rozhodnutie a cieľ z rôznych možností,
- definovať svoje ciele,
- zdôvodniť svoje riešenia, práva, povinnosti a konania.

Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v materinskom a cudzom jazyku:

- vyjadrovať sa správne v materinskom jazyku v písomnej a hovorenej forme,
- zhromažďovať, triediť, posudzovať a využívať informácie, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému alebo osvojiť si nové poznatky,
- identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať rôzne informácie a informačné zdroje,
- overovať a interpretovať získané údaje.

Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách:

- motivovať pozitívne seba a druhých,
- hodnotiť a rešpektovať svoju vlastnú prácu a prácu iných,
- prezentovať svoje myšlienky, návrhy a postoje,
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi,
- určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom učení, pracovných výkonoch a osobnostnom raste,
- pracovať samostatne.

Vzdelávací štandard

1. ročník, 33 hodín

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Atómy a chem. prvky, periodická sústava prvkov	
Vymenovať základné stavebné častice látok; popísať stavbu atómu a vysvetliť štruktúru elektrónového obalu; určiť elektrický náboj: p, e, n; definovať pojmy a rozlíšiť častice: atóm, ión, izotop; definovať pojem protónové a nukleónové číslo; určiť počet protónov, elektrónov, neutrónov v atóme zo zápisu; vyhľadať v PTP konkrétne prvky, poznať názvy a značky vybraných chemických prvkov; používať 3 skupinové názvy prvkov; zaradiť prvky v PTP medzi kovy a nekovy.	Zloženie a štruktúra atómu, protónové a nukleónové číslo, izotopy, názvy a značky chemických prvkov, periodický zákon a periodická tabuľka prvkov (PTP).
Chemická väzba a štruktúra látok	
Rozlíšiť a používať pojmy: chemický prvok, chemická zlúčenina, atóm, molekula, kation, anión; vysvetliť príčiny vzniku chemickej väzby; vymenovať typy chemických väzieb; uviesť príklady molekúl s jednoduchými, dvojitými a trojitými väzbami; určiť typ chemickej väzby na základe rozdielu elektronegativít atómov; vysvetliť vznik kovalentnej väzby v molekule vodíka; vysvetliť vznik iónovej väzby v zlúčenine NaCl.	Chemické látky, vznik chemickej väzby, druhy väzieb, kovalentná väzba, iónová väzba.
Základy názvoslovia anorganických látok	
Pomenovať a napísať vzorce látok: voda, peroxid vodíka, amoniak, sulfán, hydrogénuhličitan sodný - sóda bikarbóna, oxid uhličitý, uhličitan sodný; určiť oxidačné číslo atómov prvkov v chemických zlúčeninách; používať pravidlá tvorenia vzorcov a názvov zlúčenín: oxidov, hydroxidov, halogenidov, bezkyslíkatých kyselín, kyslíkatých kyselín (prvkov: N, S, C, Cl, P), solí kyselín prvkov.	Oxidačné číslo, chemický prvok a zlúčenina, chemický vzorec, tvorba vzorcov a názvov: oxidov, hydroxidov, halogenidov, bezkyslíkaté kyseliny, kyslíkaté kyseliny, soli kyselín.
Zmesi a roztoky	
Porovnať fyzikálne a chemické vlastnosti rôznych	Chemicky čisté látky, zmes, druhy

<p>látok; vymenovať príklady chemicky čistých látok a zmesí používaných v danom odbore; rozčleniť skupiny látok na chemicky čisté látky a zmesi; navrhnúť vhodný spôsob oddelenia zložiek konkrétnej zmesi; rozlíšiť homogénne a heterogénne zmesi.</p> <p>charakterizovať roztoky a ich rozdelenie; rozlíšiť rozpustenú látku a rozpúšťadlo; klasifikovať roztoky podľa skupenstva; Vypočítať látkové množstvo a molárnu hmotnosť zlúčeniny; vypočítať hmotnosť látky a vody potrebnej na prípravu roztoku.</p>	<p>zmesí, oddeľovanie zložiek zmesí. Roztoky – zákl. pojmy, zloženie, druhy. Látkové množstvo, molárna hmotnosť, vyjadrovanie zloženia roztokov.</p>
Chemické reakcie	
<p>Rozlíšiť reaktanty a produkty; zapísať jednoduchú rovnicu na základe slovného popisu chemickej reakcie; rozlíšiť reakcie chemického rozkladu a chemického zlučovania. Uviesť príklady reakcií, pri ktorých sa energia uvoľňuje a spotrebuje s dôrazom na bežný život; zdôvodniť vplyv teploty, množstva reaktantov a katalyzátora na rýchlosť chemickej reakcie.</p> <p>Popísať stupnicu pH, jej význam a použitie; vymedziť hodnoty pH pre kyslý, zásaditý a neutrálny roztok.</p> <p>Rozlíšiť pojmy oxidácia a redukcia, oxidovadlo a redukovadlo; vymenovať príklady redoxných reakcií v prírode a vysvetliť úlohu oxidácie v ľudskom organizme.</p>	<p>Chemický dej a chemická reakcia, chemická rovnica, druhy chemických reakcií – chemický rozklad a chemické zlučovanie, základy termochémie, rýchlosť chemických reakcií a faktory ovplyvňujúce jej rýchlosť. Kyselina a zásada, kyslé, zásadité a neutrálné roztoky, pH. Oxidácia a redukcia.</p>

2. ročník, 33 hodín

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Prvky a anorganické zlúčeniny dôležité v bežnom živote	
<p>Vymenovať a vysvetliť vlastnosti anorganických látok; tvoriť chemické vzorce a názvy anorganických látok: sóda, sóda bikarbóna, hasené vápno, pálené vápno, vápenec, kamenná soľ, sadrovec;</p> <p>vymenovať základné fyzikálno-chemické vlastnosti vybraných prvkov a ich zlúčenín (CO, CO₂, SO₂, SO₃, CaO, HCl, HNO₃, H₂SO₄, H₂CO₃, NaOH, KOH, Ca(OH)₂, NaCl, NaNO₃, CaCO₃, CaSO₄.2H₂O);</p> <p>uviesť príklady využitia vybraných prvkov a zlúčenín v odbornej praxi a bežnom živote; posúdiť vybrané prvky a zlúčeniny z hľadiska ich vplyvu na zdravie a životné prostredie (skleníkový efekt, kyslé dažde);</p>	<p>Klasifikácia anorganických látok, vlastnosti, výskyt, výroba, použitie dôležitých anorganických prvkov a zlúčenín: vodík, kyslík, voda, dusík, dusičnany, priemyselné hnojivá a ich vplyv na životné prostredie, uhlík, uhličitany, síra, kyselina sírová, sírany, halogény, kyselina chlorovodíková, chlorid sodný. Vplyv niektorých prvkov a ich zlúčenín na životné prostredie. Kovy, vlastnosti, použitie, korózia. Význam kovov: sodík, draslík, vápnik, horčík, železo, zinok, z hľadiska ich vplyvu na ľudský</p>

vysvetliť podstatu korózie, opísať jej dôsledky, vymenovať metódy ochrany kovov pred koróziou; vymenovať kovové prvky, ktoré sa používajú pri výrobe vodičov, šperkov, mincí, stavebných konštrukcií, súčasti automobilov, stavbe lietadiel, spájani kovov, výrobe vlákien do žiaroviek, ochrane ocele pred koróziou; vymenovať všeobecné vlastnosti kovov; popísať význam kovov: Na, K, Ca, Zn, Mg, Fe, Cu z hľadiska ich vplyvu na ľudský organizmus.	organizmus.
---	-------------

Charakteristika a rozdelenie organických látok

Rozdeliť uhl'ovodíky podľa druhu uhlíkového reťazca (otvorený - uzavretý) a podľa typu väzieb (jednoduchá, dvojitá, trojitá); zaradiť jednotlivé uhl'ovodíky medzi alkány, alkény, alkadiény, alkíny; vymenovať a zapísať vzorce prvých 10 alkánov, prvých 4 alkénov, prvých 3 alkínov, 2 alkadiénov; zapísať charakteristické reakcie pre alkány, alkény, alkíny; vymenovať najdôležitejšie použitie uhl'ovodíkov: metán, etán, propán, bután, heptán, izooktán, etén, acetylén, butadién, 2-metylbuta-1,3-dién; opísať spôsob väzby v benzéne a ostatných aromatických uhl'ovodíkoch; používať základy názvoslovia, uviesť vlastnosti a použitie arénov. Zaradiť danú zlúčeninu (podľa názvu alebo vzorca) do jednotlivých skupín derivátov uhl'ovodíkov; vplyv halogenderivátov na ozónovú vrstvu; charakterizovať najdôležitejšie karboxylové kyseliny z hľadiska ich využitia a použitia v bežnom živote.	Charakteristika a rozdelenie organických látok, väzbovosť, typy väzieb, základy názvoslovia, alkány, alkény, alkíny, alkadiény, arény, skupiny derivátov uhl'ovodíkov a ich význam v praxi.
--	---

3. ročník, 33 hodín

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Charakteristika a rozdelenie organických látok	
Vymenovať prírodné zdroje uhl'ovodíkov (uhlie, ropa, zemný plyn), spôsob ich získavania a využitia, alternatívne zdroje energie (bioplyn). Vysvetliť pojem makromolekulové látky a uviesť príklady; vysvetliť všeobecné vlastnosti plastov, ich význam, použitie a vplyv na životné prostredie; vymenovať príklady a použitie plastov a syntetických vlákien; vymenovať výhody a nevýhody používania plastov z environmentálneho hľadiska; vymenovať rozdiely medzi mydlami a saponátmi; popísať výhody a nevýhody používania pesticídov.	Prírodné zdroje uhl'ovodíkov – uhlie, ropa, zemný plyn. Uhl'ovodíky dôležité v praktickom živote, ich vlastnosti a vplyv na živé organizmy a životné prostredie, makromolekulové látky, plasty, syntetické vlákna, mydlá, pracie prostriedky, kozmetické prípravky, pesticídy.
Biolátky	
Vysvetliť výskyt a funkciu najdôležitejších prírodných látok, zhodnotiť význam dýchania a	Prírodné látky, biochemické deje, fotosyntéza, dýchanie, metabo-

<p>fotosyntézy. Popísať výskyt, vlastnosti a možnosti využitia sacharidov (glukóza, fruktóza, sacharóza, škrob, celulóza); definovať vlastnosti tukov (rozpusťnosť vo vode a v alkohole, pôsobenie svetla na tuky); roztriediť tuky podľa zloženia, skupenstva a pôvodu (výskytu); popísať vplyv rastlinných a živočíšnych tukov na ľudský organizmus ako aj vplyv cholesterolu; vysvetliť zloženie a vlastnosti bielkovín; definovať funkcie bielkovín v ľudskom tele; uviesť príklady zdrojov rastlinných a živočíšnych bielkovín; vysvetliť význam vitamínov, ich zdroje; definovať pojmy: avitaminóza, hypovitaminóza, hypervitaminóza; vysvetliť význam enzýmov a hormónov pre človeka; vysvetliť účinky skupín liekov (antibiotiká, analgetiká, antipyretiká); popísať škodlivosť návykových látok na ľudský organizmus; posúdiť kvalitu a správne zloženie stravy.</p>	<p>lizmus, sacharidy, tuky, bielkoviny, vitamíny, enzýmy, hormóny, liečivá, liek, alkaloidy, droga, návyková látka. Biologická hodnota potravín, vyvážená strava, geneticky upravované potraviny.</p>
---	---

Finančná gramotnosť:

- Chemické reakcie, chemické rovnice, výpočty
- Suroviny a produkty chemickej výroby
- Kvalita života a zdravie, ochrana životného prostredia a prírody

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
Všetky tematické celky	Informačno-receptívna – výklad, demonštrovanie, práca s knihou Reprodukčívna – rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh Motivačné metódy	Frontálna výučba Individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
Všetky tematické celky	Blažek, Fabini: Chémia pre ŠO SOŠ a SOU nechemického zamerania	Tabuľa Dataprojektor PC Magnetická	PTP Chemické	Internetové stránky chémie: Planéta

	Tibor Šramko, Emil Adamkovič: Ako tvoriť názvy a vzorce anorganických zlúčenín Jozef Heger: Ako tvoriť názvy organických zlúčenín	tabuľa	tabuľky	vedomostí, a i.
--	--	--------	---------	-----------------

Názov predmetu	Matematika
Časový rozsah výučby	1, 1, 1, 1 hodiny týždenne, spolu 129 vyučovacích hodín 33/33/33/30
Ročník	prvý, druhý, tretí, štvrtý
Kód a názov študijného odboru	6444 K čašník, servírka
Vyučovací jazyk	štátny jazyk

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Matematické vzdelávanie v odbornom školstve popri funkcii všeobecného vzdelania plní aj v jednotlivých odboroch prípravnú funkciu pre odbornú zložku vzdelávania i uplatnenie v praxi. Obsah výučby vychádza zo vzdelávacej oblasti „Matematika a práca s informáciami“ ŠVP 64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby.

Všeobecným cieľom matematického vzdelávania je výchova premýšľajúceho človeka, ktorý bude vedieť matematiku používať v rôznych životných situáciách (v odbornej zložke vzdelávania, v osobnom živote, budúcom zamestnaní i ďalšom vzdelávaní).

V predmete sú integrované tieto obsahové štandardy:

Čísla, premenná a početné výkony s číslami

Vzt'ahy, funkcie, tabuľky, diagramy

Geometria a meranie

Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika

Logika, dôvodenie, dôkazy

Hodnotenie žiakov bude založené na kritériách hodnotenia v každom vzdelávacom výstupe. Klasifikácia bude vychádzať z pravidiel hodnotenia tohto školského vzdelávacieho programu a klasifikačného poriadku hotelovej akadémie.

Pri klasifikácii výsledkov v tomto predmete sa hodnotí v súlade s učebnými osnovami a vzdelávacími

štandardami nasledovné:

- a) kvalita myslenia, predovšetkým jeho logickosť, samostatnosť a tvorivosť,
- b) schopnosť zaujať stanovisko a uplatňovať osvojené poznatky a zručnosti pri riešení teoretických a praktických úloh, pri výklade a hodnotení prírodných javov a zákonitostí,
- c) celistvosť, presnosť, trvácnosť osvojenia požadovaných poznatkov, faktov, pojmov, definícií, zákonitostí a vzťahov,
- d) aktivita v prístupe k činnostiam, záujem o ne a vzťah k nim,
- e) presnosť, výstižnosť, odborná a jazyková správnosť ústneho a písomného prejavu,
- f) osvojenie účinných metód samostatného štúdia a schopnosti učiť sa učiť.

CIELE UČEBNÉHO PREDMETU

Cieľom matematiky na stredných školách je komplexne rozvíjať žiakovu osobnosť. Proces vzdelania smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- efektívne numericky počítať, používať a premieňať jednotky (dĺžky, hmotnosti, času, objemu, povrchu, rýchlosti, meny a podobne),
- vyhodnotiť informácie kvantitatívneho charakteru získané z rôznych zdrojov – grafov, diagramov a tabuliek,
- používať matematiku vo svojom budúcom živote,
- správne používať matematickú symboliku, znázorňovať vzťahy,
- čítať s porozumením súvislé texty obsahujúce čísla, závislosti a vzťahy a nesúvislé texty obsahujúce tabuľky, grafy a diagramy,
- používať rôzne spôsoby reprezentácie matematického obsahu (text, tabuľky, grafy, diagramy),
- rozvíjať svoju schopnosť orientácie v rovine a priestore, priestorovú predstavivosť,
- pracovať s návodmi a tvoriť ich,
- samostatne analyzovať texty úloh, a riešiť ich, odhadovať, hodnotiť a zdôvodňovať výsledky, vyhodnocovať rôzne spôsoby riešenia.

Kľúčové kompetencie

Spôsobilosti konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote

- vytvárať svoju osobnú identitu vo vzťahu k životným podmienkam, povolaniu, práci a životnému prostrediu,
- logicky a reálne zdôvodňovať svoje názory, konania a rozhodnutia,
- identifikovať priame a nepriame dôsledky svojej činnosti,
- vybrať si správne rozhodnutie a cieľ z rôznych možností,
- definovať svoje ciele,
- zdôvodňovať svoje argumenty, riešenia, potreby, práva, povinnosti a konanie

b) Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v materinskom a cudzom jazyku

- zvyšovať výkonnosť, racionálneho a samostatného vzdelávania a učenia sa počas celého života,
- vyjadrovať sa správne v materinskom jazyku v písomnej a hovorenej forme,
- disponovať s matematickou gramotnosťou a prehodnocovať základné zručnosti,
- riešiť matematické príklady a rôzne situácie,
- identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať rôzne informácie a informačné zdroje,
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov,
- formulovať, pozorovať, triediť a merať hypotézy,
- overovať a interpretovať získané údaje

c) Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách

- motivovať pozitívne seba a druhých,
- hodnotiť a rešpektovať svoju vlastnú prácu a prácu iných,
- prezentovať svoje myšlienky, návrhy a postoje,
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi,
- určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom učení, pracovných výkonoch a osobnostnom raste,
- pracovať samostatne

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Výkonový štandard

Čísla, premenná a početové výkony s číslami

Žiak po absolvovaní daného študijného odboru vie:

- na (približný) výpočet číselných výrazov a hodnôt funkcií používať kalkulačku,
- porovnať dve reálne čísla na úrovni presnosti kalkulačky (napr. výpočtom ich rozdielu),
- využiť počítanie s mocninami 10 (súčin a podiel) pri rádovom odhade výsledku a pri premene jednotiek,
- použiť základné početové úkony, *výpočty s percentami* a odhad ich výsledku, *trojčlenku, priamu a nepriamu úmernosť* a pomer v konkrétnych situáciách (napr. odhadnúť príjem, spočítať výdavky, určiť výhodnejšiu cenu jedného tovaru a výhodnejšiu cenu celého nákupu, porovnávať príjmy a výdavky na základe výpisu z účtu, zistiť splatnosť faktúry, vypočítať penále pri nedodržaní termínu splatnosti, vyplniť číselné údaje vo formulári vyžadujúcom použitie nie veľkého počtu základných početových operácií vypočítať odvody do poisťovni z príjmov, vypočítať jednotlivé typy daní, vypočítať úrok (mesačný, ročný) a pod.),
- posúdiť správnosť tvrdení vychádzajúcich z percentuálnych údajov,
- porozumieť princípu splácania pôžičky

Vzt'ahy, funkcie, tabuľky, diagramy

Žiak po absolvovaní daného študijného odboru vie:

v jednoduchých prípadoch zvoliť vhodnú reprezentáciu daného vzťahu medzi veličinami, porozumieť tabuľkám a grafickým reprezentáciám,

dosadiť do vzorca,

v jednoduchých prípadoch vyjadriť neznámu zo vzorca,

pre lineárnu funkciu danú tabuľkou hodnôt doplniť chýbajúce hodnoty do tabuľky,

zostrojiť graf lineárnej funkcie podľa jej predpisu,

z daného grafu funkcie (vrátane prípadov, keď na zostrojenie grafu treba použiť tabuľkový kalkulátor)

odčítať s dostatočnou presnosťou veľkosť funkčnej hodnoty,

rozhodnúť o ohraničenosti a *periodičnosti* funkcie,

určiť (presne alebo približne)

jej extrémny,

intervaly, na ktorých *funkcia rastie (klesá, je konštantná),*

jej najväčšie, resp. najmenšie hodnoty na danom intervale , b a,

body (alebo intervaly), v ktorých nadobúda kladné, resp. záporné, resp. nulové hodnoty,

zapísať dané jednoduché vzťahy pomocou premenných, konštánt, rovností a nerovností,

zostaviť lineárnu rovnicu alebo nerovnicu predstavujúcu matematický model slovnej úlohy,

vyriešiť ju, overiť a interpretovať výsledky s ohľadom na pôvodnú slovnú úlohu,

riešiť jednoduché praktické úlohy vyžadujúce čítanie grafu funkcie alebo jeho tvorbu

Geometria a meranie

Žiak po absolvovaní daného študijného odboru vie:

- vypočítať obsah rovinných útvarov rozložiteľných na základné rovinné útvary,
- v rovnobežnom premietaní načrtnúť kváder, jednoduché teleso zložené z malého počtu kvádrov,
- použiť vzorce na výpočet objemu a povrchu hranatých kolmých telies, oblých telies a zrezaných telies,
- *s využitím priestorovej predstavivosti riešiť problémové úlohy z praxe (aj úlohy zamerané na študijný odbor).*

Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika

Žiak po absolvovaní daného študijného odboru vie:

- používať rôzne stratégie zisťovania počtu možností založené na vypisovaní alebo systematickom vypisovaní možností alebo na kombinatorickom pravidle súčtu a súčinu,

- používať základné pravdepodobnostné pojmy,
- riešiť úlohy zamerané na hľadanie pomeru všetkých priaznivých a všetkých možností aj pomocou jednoduchých kombinatorických úloh,
- navrhnúť v jednoduchých prípadoch organizáciu súboru obsahujúceho veľký počet dát,
- použiť vhodný softvér na grafické spracovanie dát,
- v konkrétnych prípadoch opísať, čo vypovedajú o štatistickom súbore základné vlastnosti – stredná hodnota, modus, medián a rozptyl.

Logika, dôvodenie, dôkazy

Žiak po absolvovaní daného študijného odboru vie:

- správne vnímať logické spojky v rôznych prostrediach,
- pracovať s jednoduchými návodmi, odbornými textami a ukážkami nariadení vrátane posúdenia správnosti z nich odvodených tvrdení,
- zovšeobecniť jednoduché tvrdenia,
- svoje riešenie, resp. tvrdenie odôvodniť.

Obsahový štandard

Čísla, premenná a počtové výkony s číslami

Vypĺňanie formulárov s číselnými údajmi.

Elementárna finančná matematika (rozhodovanie o výhodnosti nákupu alebo zľavy, poistenie, rôzne typy daní a ich výpočet, výpisy z účtov a faktúry, úrok, pôžička, umorená pôžička, splátky a umorovacia istina, lízing, hypotéka).

Čísla, premenná a počtové výkony s číslami

Rôzne (negrafické) metódy reprezentácie vzťahov (slovné, algebrické, tabuľkové).

Algebrizácia a modelovanie jednoduchých kvantitatívnych vzťahov (výrazy, vzorce, nerovnosti).

Algebrické, približné a grafické riešenie lineárnych rovníc a nerovnic (aj s využitím vhodného softvéru).

Graf funkcie jednej premennej, základné vlastnosti funkcií (na základe grafu).

Geometria a meranie

Znázorňovanie do roviny, rovnobežné premietanie.

Povrch a objem hranatých kolmých telies, oblých telies a zrezaných telies.

Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika

Organizácia súboru. Kombinatorika. Pravdepodobnosť okolo nás. Základy štatistiky.

Logika, dôvodenie, dôkazy

Odlišnosti vyjadrovania v rôznych prostrediach (veda, legislatíva, bežný život).

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií

V predmete matematika sa využívajú pre utváranie a rozvíjanie nasledujúcich kľúčových kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú:

a) Spôsobilosti konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote

- logicky a reálne zdôvodňovať svoje názory, konania a rozhodnutia,
- porovnať formálne a neformálne pravidlá, zákonitosti, predpisy, sociálne normy,
- morálne zásady, vlastné a celospoločenské očakávania v systéme, v ktorom existuje,
- identifikovať priame a nepriame dôsledky svojej činnosti,
- vybrať si správne rozhodnutie a cieľ z rôznych možností,
- vysvetliť svoje životné plány, záujmy a predsavzatia,
- popísať svoje ľudské práva, popísať svoje povinnosti, záujmy, obmedzenia a potreby,
- definovať svoje ciele a prognózy,
- zdôvodňovať svoje argumenty, riešenia, potreby, práva, povinnosti a konanie.

b) Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v materinskom a cudzom jazyku

- vyjadrovať sa správne v materinskom jazyku v písomnej a hovorenej forme,
- vyjadrovať sa spoľahlivo v cudzom jazyku v písomnej a hovorenej forme,
- riešiť matematické príklady a rôzne situácie,
- identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať rôzne informácie a informačné zdroje,
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov,
- hodnotiť kriticky získané informácie,
- formulovať, pozorovať, triediť a merať hypotézy,
- overovať a interpretovať získané údaje,
- pracovať s elektronickou poštou,
- pracovať s rôznymi pokročilejšími informačnými a komunikačnými technológiami.

c) Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách

- prejavovať empatiu a sebareflexiu,
- vyjadriť svoje pocity a korigovať negatívu,
- motivovať pozitívne seba a druhých,
- ovplyvňovať ľudí (prehováranie, presvedčovanie),
- stanoviť priority cieľov,

- predkladať primerané návrhy na rozdelenie jednotlivých kompetencií a úloh pre ostatných členov tímu a posudzovať spoločne s učiteľom a s ostatnými, či sú schopní určené kompetencie zvládnuť,
- prezentovať svoje myšlienky, návrhy a postoje,
- diskutovať konštruktívne, aktívne predkladať progresívne návrhy a pozorne počúvať druhých,
- budovať a organizovať vyrovnanú a udržateľnú spoluprácu,
- uzatvárať jasné dohody,
- rozhodnúť o výbere správneho názoru z rôznych možností,
- analyzovať hranice problému,
- identifikovať oblasť dohody a rozporu,
- určovať najzávažnejšie rysy problému, rôzne možnosti riešenia, ich klady a zápory v danom kontexte aj v dlhodobjších súvislostiach, kritériá pre voľbu konečného optimálneho riešenia,
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi,
- pracovať samostatne a riadiť práce v menšom kolektíve,
- určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom učení, pracovných výkonoch a osobnostnom raste,
- predkladať spolupracovníkom vlastné návrhy na zlepšenie práce, bez zaujatosti posudzovať návrhy druhých,
- prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom, nepodliehať predsudkom a stereotypom v prístupe k druhým.

Finančná gramotnosť:

- Praktická matematika
- Odhad a rádový odhad výsledku
- Metódy reprezentácie vzťahov
- Algebraizácia a modelovanie jednoduchých kvantitatívnych vzťahov
- Riešenie lineárnych rovníc a sústav
- Základné vlastnosti funkcií
- Výroková logika
- Elementárna finančná matematika
- Riešenie rovníc a nerovnic
- Odlišnosti vyjadrovania v rôznych prostrediach
- Základy usudzovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce

1. ročník (33)		
Výroky a množiny Výrazy Planimetria Lineárne funkcie, lineárne rovnice Školské písomné práce (4)	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou Demonštrácia a pozorovanie
2. ročník (33)		
Geometrické zobrazenia Kvadratická funkcia, kvadratická rovnica a nerovnica Mocninové, exponenciálne a logaritmické funkcie Školské písomné práce (4)	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou Demonštrácia a pozorovanie
3. ročník (33)		
Goniometrické funkcie Stereometria Kombinatorika Školské písomné práce (4)	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou Demonštrácia a pozorovanie
4. ročník (30)		
Postupnosti Vektorová algebra a úvod do analytickej geometrie Štatistika Školské písomné práce (4)	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou Demonštrácia a pozorovanie

Obsah učiva

1. ročník

Výroky a množiny

Výroky, operácie s výrokmi. Množina, prvok množiny, operácie a vzťahy medzi množinami, množina všetkých reálnych čísel a jej podmnožiny, intervaly. Počtové výkony s reálnymi číslami. Percentá. Využitie percent v praxi. Mocniny a odmocniny.

Výrazy

Premenná, konštanta, parameter. Výraz, hodnota výrazu, absolútna hodnota výrazu. Lomené výrazy. Operácie s výrazmi. Rozklad výrazov.

Planimetria

Uhol a jeho veľkosť, Trojuholníky. Goniometrické funkcie ostrého uhla. Rovnobežníky, lichobežník, nepravidelné štvoruholníky, pravidelné a nepravidelné mnohoúhelníky. Kružnica, kruh, časti kruhu.

Lineárne funkcie, lineárne rovnice

Pojem funkcie, definičný obor funkcie, obor funkčných hodnot, graf funkcie, základné vlastnosti funkcií. Konštantná a lineárna, funkcia, lineárna rovnica a nerovnica a ich sústavy. Rovnice a nerovnice s absolútnou hodnotou. Rovnice s neznámou v menovateli, iracionálne rovnice..

2. ročník

Geometrické zobrazenia

Zhodné a podobné zobrazenia v rovine – identita, stredová a osová súmernosť, posunutie a otočenie. Zhodnosť a podobnosť trojuholníkov.

Kvadratická funkcia, kvadratická rovnica a nerovnica

Pojem funkcie, definičný obor funkcie, obor funkčných hodnot, graf funkcie, základné vlastnosti funkcií. Kvadratická funkcia, kvadratická rovnica a nerovnica.

Mocninové, exponenciálne a logaritmické funkcie

Mocninové funkcie, nepriama úmernosť.. Inverzná funkci. Exponenciálna a logaritmická funkcia, dekadický logaritmus. Vety pre logaritmovanie. Exponenciálne a logaritmické rovnice.

3. ročník

Goniometrické funkcie

Orientovaný uhol, miery veľkosti uhla. Funkcie sínus, kosinus, tangens a kotangens. Goniometrické rovnice. Sínusová a kosínusová veta. Riešenie všeobecného trojuholníka.

Stereometria

Bod, priamka, rovina. Vzájomná poloha bodov, priamok a rovín, rovnobežnosť a kolmosť. Kocka, kváder, hranoly, ihlany. Valec, kužeľ, guľa, časti gule a guľovej plochy. Povrchy a objemy telies. Rez telesa rovinou.

Kombinatorika

Kombinatorické pravidlo súčtu, súčinu. Variácie a permutácie bez opakovania a s opakovaním, n faktoriál. Kombinácie, kombinačné číslo, Pascalov trojuholník. Binomická veta, binomický rozvoj výrazu.

4. ročník

Postupnosti

Pojem číselnej postupnosti. Rastúca a klesajúca postupnosť. Limita postupnosti. Aritmetická a geometrická postupnosť, aplikácia v praxi.

Vektorová algebra a úvod do analytickej geometrie

Súradnice bodu, stredu úsečky. Vzdialenosť bodov. Vektory, operácie s vektormi. Veľkosť vektora. Lineárna závislosť a nezávislosť vektorov. Uhol a skalárny súčin vektorov, kolmosť vektorov, operácie s vektormi. Rovnice priamky v rovine. Vzájomná poloha bodu a priamky, dvoch priamok. Vzdialenosť bodu od priamky. Uhol dvoch priamok.

Štatistika

Štatistické zisťovanie, štatistická jednotka, štatistický súbor, štatistický znak, hodnota znaku. Triedenie, absolútna a relatívna početnosť. Grafické znázorňovanie početnosti. Štatistické charakteristiky úrovne a variability.

Pravdepodobnosť

Náhodný pokus a náhodný jav, operácie a vzťahy medzi náhodnými javmi. Pravdepodobnosť – klasická definícia, podmienená pravdepodobnosť.

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje
Výroky a množiny	Emil Calda, Jana Řepová, Oldřich Petránek:	PC	Matematické, fyzikálne	Internet
Výrazy	Matematika pre študijné			

Planimetria	odbory SOŠ a SOU 1. ČASŤ	Datapojektor	a chemické tabuľky pre stredné školy	
Lineárne funkcie, lineárne rovnice	Oldřich Odvarko, Jana Řepová, Ladislav Skřiček: Matematika pre študijné odbory SOŠ a SOU 2. ČASŤ	Magnetická tabuľa	Obrazový materiál	Odborná literatúra – - školská knížnica
Geometrické zobrazenia	Emil Calda, Jana Řepová, Oldřich Petránek: Matematika pre študijné odbory SOŠ a SOU 1. ČASŤ	Tabuľa	Kalkulačka	
Kvadratická funkcia, kvadra- tická rovnica a nerovnica	Oldřich Odvarko, Jana Řepová, Ladislav Skřiček: Matematika pre študijné odbory SOŠ a SOU 2. ČASŤ		Prehľad vzorcov z planimetrie	
Mocninové, exponenciálne a logaritmické funkcie			Prehľad vzorcov zo stereometrie	
Goniometrické funkcie	Oldřich Odvarko - Jana Řepová: Matematika pre študijné odbory SOŠ a SOU		Modely telies	
Stereometria	3. ČASŤ		Reálne predmety	
Kombinatorika	Oldřich Petránek, Emil Calda, Petr Hebák: Matematika pre študijné odbory SOŠ a SOU 4. ČASŤ		Prezentácie v PowerPointe	
Postupnosti	Oldřich Odvarko, Emil Calda, Jana Kolouchová, Jana Řepová: Matematika pre SOŠ a študijné odbory SOU 6. ČASŤ			

Vektorová algebra a úvod do analytickej geometrie	Jana Kolouchová- Jana Řepová-Václav Šobr: : Matematika pre študijné odbory SOŠ a SOU 5. ČASŤ			
Štatistika Pravdepodobnosť	Oldřich Petránek, Emil Calda, Petr Hebák: Matematika pre študijné odbory SOŠ a SOU 4. ČASŤ			

Názov predmetu	Informatika
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 66 vyučovacích hodín, 33/33
Ročník	prvý, druhý
Kód a názov študijného odboru	6444 K čašník, servírka
Vyučovacý jazyk	štátny jazyk

Charakteristika predmetu

Charakteristika predmetu

Poslaním vyučovania informatiky je viesť žiakov k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník používaných pri práci s údajmi a toku informácií v počítačových systémoch. Buduje tak informatickú kultúru, t.j. vychováva k efektívnemu využívaniu prostriedkov informačnej civilizácie s rešpektovaním právnych a etických zásad používania informačných technológií a produktov. Toto poslanie je potrebné dosiahnuť spoločným pôsobením predmetu informatika a aplikovaním informačných technológií vo vyučovaní iných predmetov, medzipredmetových projektov, celoškolských programov a pri riadení školy. Systematické základné vzdelanie v oblasti informatiky a využitia jej nástrojov zabezpečí rovnakú príležitosť pre produktívny a plnohodnotný život obyvateľov SR v informačnej a znalostnej spoločnosti, ktorú budujeme.

Ciele predmetu

Žiaci

- naučia sa pracovať v prostredí bežných aplikačných programov, efektívne vyhľadávať informácie uložené na pamäťových médiách alebo na sieti a komunikovať cez sieť,
- budú rozvíjať svoje schopnosti kooperácie a komunikácie,
- nadobudnú schopnosti potrebné pre výskumnú prácu,
- budú rozvíjať svoju osobnosť, tvorivosť, logické myslenie, zodpovednosť, sebakritickosť a snažiť sa o sebavzdelávanie,

- naučia sa rešpektovať intelektuálne vlastníctvo a autorstvo inforatických produktov, systémov a aplikácií.

Kľúčové kompetencie

a) Spôsobilosti konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote

- a) vytvárať svoju osobnú identitu vo vzťahu k životným podmienkam, povolaniu, práci a životnému prostrediu, spoločenským normám, sociálnym a ekonomickým inštitúciám,
- b) robiť správne rozhodnutia, voľby, opatrenia a postupy,
- c) logicky a reálne zdôvodňovať svoje názory, konania a rozhodnutia,
- d) vybrať si správne rozhodnutie a cieľ z rôznych možností,
- e) definovať svoje ciele a prognózy

b) Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v materinskom a cudzom jazyku

- efektívne využívať písaný a hovorený materinský jazyk, disponovať s informačnou gramotnosťou a prehodnocovať základné zručnosti,
- vyjadrovať sa správne v materinskom jazyku v písomnej a hovorenej forme,
- identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať rôzne informácie a informačné zdroje,
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov,
- formulovať, pozorovať, triediť a merať hypotézy,
- overovať a interpretovať získané údaje,
- pracovať s elektronickou poštou,
- pracovať s rôznymi pokročilejšími informačnými a komunikačnými technológiami

c) Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách

- učiť sa, nažívať a pracovať nielen ako jednotlivci, ale v sociálne vyváženej skupine
- stanoviť jednoduché algoritmy na vyriešenie problémových úloh, javov a situácií a získané poznatky využívať v osobnom živote a povolani.
- vyjadriť svoje pocity a korigovať negatívu,
- motivovať pozitívne seba a druhých,
- stanoviť priority cieľov

Vzdelávací štandard predmetu

Žiaci po absolvovaní daného študijného odboru

VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD
INFORMÁCIE OKOLO NÁS	

<ul style="list-style-type: none"> • vysvetlia význam pojmov údaj, informácia, • spoznajú druhy aplikácií na spracovanie informácií (podľa typu informácie) a charakterizovať ich typických predstaviteľov, • vyberú vhodnú aplikáciu v závislosti od typu informácie, budú vedieť zdôvodniť svoj výber, • efektívne použijú nástroje aplikácií na spracovanie informácií (podľa typu informácie), • spoznajú a budú dodržiavať základné pravidlá (formálne, estetické) a odporúčania spracovania rôznych typov informácií, • spracujú informácie tak, aby sa neznížila ich Informačná hodnota a informácie boli prístupné, použiteľné a jasné, • spoznajú vlastnosti (výhody, nevýhody) bežných formátov dokumentov v závislosti od typu informácie, • demonštrujú možnosti prenosu častí rôznych typov dokumentov medzi rôznymi aplikáciami, 	<ul style="list-style-type: none"> • údaj, informácia, znalosť, jednotky informácie, zber, spracovanie, prezentovanie informácie, • textová informácia, jednoduchý, formátovaný dokument, štýl, aplikácie na spracovanie textov, pokročilé formátovanie, hlavička, päta, štýly, automatický obsah, • číselná informácia, spracovanie a vyhodnocovanie, tabuľkový kalkulátor, bunka, hárok, vzorec, funkcia, odkazy, grafy, databázové funkcie, • prezentácia informácií, aplikácie na tvorbu prezentácií snímka, stránka, spôsoby tvorby prezentácií, stránok, hypertext, odkazy, pravidlá prezentovania, zásady tvorby prezentácie, • vstup a výstup informácie v závislosti od jej typu, uchovávanie informácie, typy a limity zariadení,
--	--

PRINCÍPY FUNGOVANIA DIGITÁLNYCH TECHNOLOGIÍ (DT)	
<ul style="list-style-type: none"> vymenujú jednotlivé časti počítača, spoznajú ich využitie, princíp fungovania a význam, spoznajú približné kapacity jednotlivých druhov pamätí a obmedzenia ich použitia, vymenujú a charakterizujú základné prídavné zariadenia, charakterizujú operačný systém a budú ho efektívne používať, demonštrujú získavanie informácií o systéme, zariadeniach, priečinkoch a súboroch, vysvetlia činnosti operačného systému pri práci so súbormi a priečinkami. 	<ul style="list-style-type: none"> základné pojmy, hardvér, softvér, počítač, princíp práce počítača, ich klasifikácia, vstupné, výstupné zariadenia, typy vstupných a výstupných zariadení, parametre zariadení, softvér, rozdelenie, operačný systém, základné vlastnosti a funkcie (spravovanie zariadení, priečinkov a súborov), počítačová sieť, výhody, architektúra, rozdelenie sietí podľa rozľahlosti (spôsoby pripojenia).
KOMUNIKÁCIA PROSTREDNÍCTVOM DIGITÁLNYCH TECHNOLOGIÍ (DT)	
<ul style="list-style-type: none"> spoznajú princípy fungovania internetu (Klient-server) a niektoré jeho služby, spoznajú možnosti Web, spoznajú princípy a demonštrujú použitie e-pošty na konkrétnom klientovi, spoznajú základné princípy a demonštrujú použitie interaktívnej komunikácie, využijú služby webu na získavanie informácií, spoznajú rôzne spôsoby vyhľadávania informácie (index, katalóg), spoznajú a budú dodržiavať pravidlá netikety, spoznajú internetové nástroje/služby e-spoločnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> internet, história, základné pojmy (adresa, URL, poskytovateľ služieb, služby, Server-klient, protokol, štandard), počítačová sieť, sieťové prvky, služby internetu, neinteraktívna komunikácia, e-pošta, diskusné fórum, blog, interaktívna komunikácia, IP telefónia, web–prehliadače, webová stránka, vyhľadávanie informácií, netiketa, bezpečnosť na internete, sociálne siete, digitálna televízia.
INFORMAČNÁ SPOLOČNOSŤ	
<ul style="list-style-type: none"> spoznajú súčasné trendy DT, ich limity a riziká, spoznajú výhody a možnosti e-vzdelávania a dištančného vzdelávania, spoznajú možnosti využitia DT v iných predmetoch, špecifikujú základné znaky informačnej spoločnosti, vymedzia kladné a záporné stránky informačnej spoločnosti, charakterizujú jednotlivé typy softvéru z hľadiska právnej ochrany (freeware, shareware) a porozumejú, ako sa dajú používať, vysvetlia pojmy „licencia na používanie softvéru“, „autorské práva tvorcov softvéru“, multilicencia, vymenujú jednotlivé typy softvérového pirátstva, charakterizujú činnosť počítačových vírusov, vysvetlia princíp práce antivírusových programov. 	<ul style="list-style-type: none"> informatika (použitie, dôsledky a súvislosti) v rôznych oblastiach, administratíva, elektronická kancelária, vzdelávanie, šport, umenie, zábava, virtuálna realita, e-spoločnosť, softvérová firma, pojmy upgrade, registrácia softvéru, elektronická dokumentácia, riziká informačných technológií, malvér etika a právo, autorské práva na softvér, licencia (freeware, shareware, demoverzia, multilicencia, open source), e-learning, dištančné vzdelávanie a vzdelávania s využitím DT.

Finančná gramotnosť:

- Informácie okolo nás – spracovanie informácií a ich prezentácia
- Komunikácia prostredníctvom IKT – získavanie informácií, bezpečnosť na internete
- Postupy, riešenie, algoritmické myslenie – algoritmy bežného života
- Informačná spoločnosť – riziká informačných technológií, právo a etika

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania

Názov tematického celku I. ročník – 33 hodín	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
Informácie okolo nás	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Demonštrácia a pozorovanie
Princípy fungovania digitálnych technológií	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Demonštrácia a pozorovanie
Komunikácia prostredníctvom digitálnych technológií	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Demonštrácia a pozorovanie
Informačná spoločnosť . textový editor	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Demonštrácia a pozorovanie
Názov tematického celku II. ročník – 33 hod.	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
Informačná spoločnosť . tabuľkový editor . prezentačný softvér	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Demonštrácia a pozorovanie

Obsah učiva

1. ročník

1. Informácie okolo nás

Základné pojmy – údaj, informácia, bity, bajty, dpi. Súborny a priečinky. História a súčasnosť počítačov

2. Princípy fungovania digitálnych technológií

Technické vybavenie – hardvér. Programové vybavenie – softvér. Operačný systém Windows – príslušenstvo a aplikácie, objekty.

3. Komunikácia prostredníctvom digitálnych technológií

Počítačové siete. Internet. Vyhľadávacie servery. E-mail. Bezpečnosť na internete.

4. Informačná spoločnosť

Textový editor – dokument a jeho vlastnosti, formátovanie písma a odstavca

2. ročník

1. Informačná spoločnosť

Tabuľkový editor – zošit, hárky, tvorba tabuľky, výpočty, formátovanie buniek, grafy, databázové funkcie, hromadná korešpondencia.

Prezentačný softvér – snímky, formátovanie, animácie a prechody, tlačítka akcií, nastavenie prezentácií.

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
Informácie okolo nás	Ing. Milan Britvík: Hardvér, Microsoft Windows XP, Internet, Microsoft Word 2003, Microsoft Excel 2003 – Učebné texty, ISBN 80-967815-6-1	Dataprojektor PC Tabuľa	Počítače	Internet
Princípy fungovania digitálnych technológií	Ing. Milan Britvík: Hardvér, Microsoft Windows XP, Internet, Microsoft Word 2003, Microsoft Excel 2003 – Učebné texty, ISBN 80-967815-6-1	Dataprojektor PC Tabuľa	Počítače V/V zariadenia	Internet
Komunikácia prostredníctvom digitálnych technológií	Ing. Milan Britvík: Hardvér, Microsoft Windows XP, Internet, Microsoft Word 2003, Microsoft Excel 2003 – Učebné texty, ISBN	Dataprojektor PC Tabuľa	Počítače LAN	Internet

	80-967815-6-1			
Informačná spoločnosť	Ing. Milan Britvík: Hardvér, Microsoft Windows XP, Internet, Microsoft Word 2003, Microsoft Excel 2003 – Učebné texty, ISBN 80-967815-6-1	Dataprojektor PC Tabuľa	Počítače	Internet

Názov predmetu	Telesná a športová výchova
Časový rozsah výučby	2,2,1,1 hodín týždenne, spolu 195 vyučovacích hodín 66/66/33/30
Ročník	prvý, druhý, tretí, štvrtý
Kód a názov študijného odboru	6444 K čašník, servírka
Vyučovací jazyk	štátny jazyk

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet telesná a športová výchova vytvára priestor na uvedenie si potreby celoživotnej starostlivosti žiakov o svoje zdravie, na získanie teoretických vedomostí a praktických skúseností vo výchove k zdraviu prostredníctvom športových aktivít. Poskytuje základné informácie o biologických, telesných, pohybových, psychologických a sociálnych základoch zdravého životného štýlu. Žiaci získajú kompetencie, ktoré súvisia s poznaním a starostlivosťou o vlastné telo, pohybový rozvoj, zdatnosť a zdravie, ktoré určujú kvalitu budúceho života v dospelosti. Osvoja si postupy ochrany a upevnenia zdravia, princípy prevencie civilizačných ochorení, metódy rozvoja pohybových schopností a pohybovej výkonnosti, v prípade žiakov so zdravotným oslabením alebo zdravotným postihnutím princípy úpravy zdravotných porúch. Získajú spôsobilosti v zdravotne a výkonnostne orientovaných cvičeniach a činnostiach z viacerých druhov športových disciplín podľa voľby výberu. Sú vedení k pochopeniu kvality pohybu ako dôležitej súčasti svojho komplexného rozvoja, na zorientovanie sa vo výbere pohybu pri vyskytujúcich sa zdravotných poruchách a ich prevencii, k poznaniu kompenzačných a regeneračných aktivít vo vzťahu k svojej budúcej profesii a k ich uplatneniu v režime dňa.

CIELE PREDMETU

Žiaci

- nadobudnú spôsobilosti, ktoré súvisia so starostlivosťou o svoje telo a zdravým životným štýlom,
- naplánujú spôsoby rozvoja jednotlivých pohybových schopností pri zlepšovaní svojej pohybovej výkonnosti a telesnej zdatnosti a dokážu ich aj realizovať,
- zlepšia svoju pohybovú a psychickú zdatnosť,

Kľúčové kompetencie

a) Spôsobilosti konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote

- vytvárať svoju osobnú identitu vo vzťahu k životným podmienkam, povolaniu, práci a životnému prostrediu,
- robiť správne rozhodnutia, voľby, opatrenia a postupy,
- osvojiť si kultúry myslenia a poznávania.
- logicky a reálne zdôvodňovať svoje názory, konania a rozhodnutia,
- porovnať formálne a neformálne pravidlá, zákonitosti, morálne zásady, vlastné a celospoločenské očakávania v systéme, v ktorom existuje,
- identifikovať priame a nepriame dôsledky svojej činnosti,

- vysvetliť svoje životné plány, záujmy a predsavzatia,
- popísať svoje ľudské práva, popísať svoje povinnosti, záujmy, obmedzenia a potreby,
- zdôvodňovať svoje argumenty, riešenia, potreby, práva, povinnosti a konanie.

b) Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v materinskom a cudzom jazyku

- zvyšovať výkonnosti, racionálneho a samostatného vzdelávania a učenia sa počas celého života,
- prehodnocovať základné zručnosti,
- vyjadrovať sa správne v materinskom jazyku v písomnej a hovorenej forme,
- identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať rôzne informácie a informačné zdroje,
- hodnotiť kriticky získané informácie,
- formulovať, pozorovať, triediť a merať hypotézy,

c) Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách

- motivovať pozitívne seba a druhých,
- hodnotiť a rešpektovať svoju vlastnú prácu a prácu iných,
- prezentovať svoje myšlienky, návrhy a postoje,
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi,
- určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom učení, pracovných výkonoch a osobnostnom raste,
- pracovať samostatne

Výkonový štandard	Obsahový štandard	Tematický celok
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňujú pravidlá hygieny • prezentujú poskytnutie prvej pomoci pri bežných poraneniach a poraneniach ohrozujúcich život • diskutujú o problematike pohybu vo vzťahu k zdraviu a navrhujú riešenia • zdôvodnia usporiadanie človeka na pohybové aktivity • uplatnia osvojené preventívne spôsoby rozhodovania a správania v súvislosti so zdravotným oslabením a závislosťami 	<ul style="list-style-type: none"> • zdravie, zdravotné návyky, hygiena, únava, civilizačné choroby, správne držanie tela, primárna a sekundárna prevencia, nebezpečenstvo závislostí, prvá pomoc, životné prostredie, pohyb a dýchacia, obehová, oporná a pohybová sústava, zdravotné oslabenia, regenerácia • voľba výberu: • základná gymnastika, telesné cvičenia bez náčinia, s náčiním, základná lokomócia, strečing 	Zdravie a jeho poruchy
<ul style="list-style-type: none"> • popíšu riziká porúch 	<ul style="list-style-type: none"> • cvičenia – relaxačné, 	

<p>zdravia vo vzťahu k budúceму povolaniu</p> <ul style="list-style-type: none"> • využijú osvojené relaxačné cvičenia k vlastnej regenerácii a prekonávaniu únavy 	<p>dýchacie, špecifické na jednotlivé poruchy zdravia, na držanie tela</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • identifikujú základné atribúty zdravého životného štýlu • poznajú výživovú hodnotu bežných potravín • uplatnia v svojom stravovacom režime správne stravovacie návyky • aplikujú zdravotne orientované cvičenia • vytvoria vlastný pohybový program ako súčasť zdravého životného štýlu 	<ul style="list-style-type: none"> • psychohygiena, stres, zdravý životný štýl, energetická hodnota potravín, stravovací režim, pohybový režim, pohybový program, zdravotne orientovaná pohybová aktivita, kalokagatia, olympizmus, aktívny odpočinok • voľba výberu: • všestranne rozvíjajúce cvičenia, cvičenia zdravotne orientované, masáž, totálna relaxácia, jogging, chôdza s behom, sezónne činnosti, cvičenie v prírode, pohybové hry, didaktické hry, očná gymnastika, cvičenia vo vode, pilates, psychomotorika 	<p>Zdravý životný štýl</p>
<ul style="list-style-type: none"> • aplikujú metódy a zásady rozvoja sily v pohybovom programe • uplatňujú zásady prevencie porúch chrbtice • zvládnu vykonať pohyb s rôznym zaťažením v súlade s individuálnymi predpokladmi • hodnotia kvalitu svojej pohybovej činnosti • aplikujú osvojené športové zručnosti pri 	<ul style="list-style-type: none"> • silové, vytrvalostné, rýchlostné a koordinačné (rytmické, reakčné, rovnováhové, priestorovo-orientačné) schopnosti, kĺbová pohyblivosť, schopnosti napínať a uvoľňovať svaly, motorické testy, pohybová výkonnosť, fitness, wellness, hodnotenie pohybového prejavu 	<p>Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť</p>

<p>rozvoji jednotlivých pohybových schopností</p> <ul style="list-style-type: none"> • porovnávajú svoje pohybové výkony s predchádzajúcimi výsledkami • zlepšia svoju telesnú zdatnosť a pohybovú výkonnosť 	<ul style="list-style-type: none"> • voľba výberu: • prostriedky atletiky, lyžovania, korčuľovania, plávania, streľby, minigolfu, golfu a pod. • cvičenie v posilňovni, posilňovacie cvičenia s vlastným telom, s náčiním, na náradí, aerobik, body styling, skákanie cez švihadlo (rope skipping), cyklistika, prekážkové dráhy a pod. 	
<ul style="list-style-type: none"> • požívajú správnu odbornú terminológiu, symboly a neverbálne gestá • uplatňujú pravidlá vybraných športov • konajú v športovej činnosti v duchu fair-play • zvládnu individuálny zápas so súperom 	<p>Úpolové a individuálne športy</p> <ul style="list-style-type: none"> • etika boja, sebaobrana, bezpečnosť športu, súper, protivník, predvídanie, protihráč, individuálne športy • voľba výberu: • džudo, zápasenie, aikido, karate, tae-bo a pod. 	<p>Športové činnosti pohybového režimu</p>
<ul style="list-style-type: none"> • rešpektujú zásady sebaobrany • zachovávajú bezpečnosť pri imitácii pádov • aplikujú v hre pravidlá dvoch športových hier • demonštrujú základné zručnosti zvolených pohybových a športových hier • aplikujú komunikačné zručnosti v kolektívnej taktike športovej hry • zorganizujú cvičebnú skupinu • rozhodujú hru, súťaže • vykonajú ukážku 	<ul style="list-style-type: none"> • tenis, stolný tenis, bedminton a pod. • Kolektívne športy • herná činnosť jednotlivca, herné kombinácie, herná zručnosť, hra, pohybová hra, športová hra, raketa, páłka, bránka, kôš, individuálny výkon, kolektívny výkon, súťaž, zápas, fair-play, taktika, technika, psychická príprava, súper, herné náčinie. • voľba výberu: • basketbal, hádzaná, 	

<p>pohybu s vybraným náčiním a bez náčinia</p> <ul style="list-style-type: none"> • zostavia rozcvičenie pri hudbe • vytvoria pohybovú väzbu v spojitosti s hudobnou ukážkou • vyjadria svoje zážitky z pohybu • demonštrujú osvojenie si základných pohybových zručností vo vodnom prostredí, v zimnej a letnej prírode • predvídajú riziko pobytu a pohybovej činnosti v prírodnom prostredí • zorganizujú aktivity v prírode 	<p>volejbal, futbal, ragby, vodné pólo, nohejbal, hokej, florbal, ultimate, frisbee, futsal, hokejbal, indiaka, korfbal, plážový volejbal, ringo, softbal, tee-ball, strítkbasketbal, bejzbal, boča, kolky, petang a pod.</p> <p>Kreatívne a estetické športy</p> <ul style="list-style-type: none"> • kreativita, estetický pohyb, estetické športy, rytmus, výrazový prostriedok • voľba výberu: • tanec, športová gymnastika, moderná • gymnastika, plávanie, akvabely, joga, krasokorčuľovanie, skoky na trampolíne, skákanie cez švihadlo (rope skipping) • taj-či, cvičenie vo vode, akvaerobik, gymteam, pohybová skladba, pódiové vystúpenie a pod. <p>Športy v prírodnom prostredí</p> <ul style="list-style-type: none"> • pohybová činnosť v teréne, adaptácia, bezpečnosť pohybu v prírode, zelené hry, adrenalínové športy, zážitkové učenie, prvá pomoc • voľba výberu • bežecké a zjazdové lyžovanie, snowboarding, kanoistika, veslovanie, plávanie, turistika, kolieskové korčuľovanie, severská chôdza, biatlon, jogging, 	
---	---	--

	orientačný beh, lezenie, kempovanie, cyklistika, zlaňovanie a pod.	
--	---	--

□

Špecifické ciele sa zabezpečujú prostredníctvom obsahu, ktorý tvoria základné poznatky o význame pohybových aktivít pre zdravie, prevenciu ochorení, správnej životosprávy, športovej činnosti a jej organizovaní, pohybovej výkonnosti a jej hodnotení a pohybových prostriedkov.

Základnou organizačnou vyučovacou formou je 45 minútová vyučovacia hodina telesnej a športovej výchovy. Zúčastňujú sa jej všetci žiaci zaradení do I. a II. zdravotnej skupiny. Žiakov zaradených do III. zdravotnej skupiny ponecháme na vyučovacích hodinách s intaktnými žiakmi a realizujeme integrované vyučovanie. Žiak môže byť oslobodený od účasti na vyučovaní telesnej a športovej výchovy iba na návrh lekára. Bezpečnosť pri vyučovaní zabezpečuje učiteľ svojou prítomnosťou po celý čas vyučovacej hodiny, dôsledným uplatňovaním obsahu učebných osnov, premyslenou a účelnou organizáciou práce, používaním adekvátnych vyučovacích metód a foriem, vydávaním presných a zreteľných povelov na zriadenie činnosti, vysvetľovaním a dôsledným uplatňovaním zásad bezpečnosti pri práci v rôznych podmienkach telovýchovného procesu, sústavným overovaním bezpečnosti a funkčnosti náradia pred jeho používaním a zreteľným označením poškodeného náradia a náradia nezodpovedajúceho technickým normám. Ak nastane úraz učiteľ okamžite poskytne prvú pomoc, zabezpečí lekárske ošetrenie, oznámenie rodičom a napíše záznam o úraze. Žiaci na hodinách používajú zodpovedajúci cvičebný úbor, ktorý zodpovedá zásadám bezpečnosti a hygieny telovýchovnej činnosti. Na spoznávanie žiakov sa využíva priebežné a systematické sledovanie žiakov na hodinách telesnej a športovej výchovy i mimo nich, štúdium záznamov triedneho učiteľa a školského lekára, konzultácie s ostatnými pedagogickými zamestnancami, rodičmi a ďalšími výchovnými činiteľmi v škole i mimo nej.

Hodnotenie žiaka

Za najdôležitejšie pri hodnotení žiaka v telesnej a športovej výchove sa považuje nielen to aké dôsledky zanechala táto činnosť na zlepšenie jeho zdravia, pohybovej gramotnosti a výkonnosti, telesnej zdatnosti, ale vo väčšom rozsahu aj to, či žiak získal k tejto činnosti vzťah, či sa na nej so záujmom zúčastňoval, a to nielen v čase povinného vyučovania, ale aj mimo neho, či pociťoval z nej radosť a potešenie, či sa stala súčasťou jeho životného štýlu.

Základné ukazovatele hodnotenia žiaka:

□- posúdenie prístupu a postojov žiaka, najmä jeho vzťahu k pohybovej aktivite a vyučovaniu telesnej a športovej výchovy a jeho sociálneho správania a adaptácie

□- rozvoj telesných pohybových a funkčných schopností žiaka najmä rozvoj zdravotne orientovanej telesnej zdatnosti a pohybovej výkonnosti s prihliadnutím na individuálne predpoklady žiaka

□- proces učenia sa osvojovania, zdokonaľovania a upevňovania pohybových zručností a teoretických vedomostí, najmä orientácia v obsahu učebných programov zostavených učiteľom a realizovaných na jednotlivých školách. Hodnotenie vzťahu žiaka k telesnej a športovej výchove realizuje učiteľ nielen na základe dlhodobého sledovania žiaka na vyučovaní, pri ktorej si všíma najmä jeho aktivitu, snahu, samostatnosť a tvorivosť, ale aj na základe jeho aktivity a angažovanosti v školskej a mimoškolskej záujmovej telovýchovnej a športovej činnosti. Úroveň poznatkov k telesnej výchove a športe posudzuje priebežne v procese a môže si na to vytvoriť aj pomocné vedomostné testy. Na hodnotenie telesného rozvoja, telesnej zdatnosti a všeobecnej pohybovej výkonnosti sa odporúča používať batérie somatometrických a motorických testov.

Na hodnotenie zvládnutia obsahu učebných programov používa učiteľ pomocné posudzovacie škály, využíva testy špeciálnej pohybovej výkonnosti a pridržia sa štandardov. Súhrnné hodnotenie žiaka je vyjadrené na vysvedčení. Ide o sumatívne hodnotenie, ktoré sa používa aj

v iných vyučovacích predmetoch. Pribežne počas vyučovania sa využívať formatívne hodnotenie, pretože umožňuje presnejšie vyjadriť klady a nedostatky žiakov a pre mnohých, osobitne pre dievčatá, je dôležitým a silnejším motivačným činiteľom.

Kurzové formy výučby sú súčasťou vyučovania predmetu a majú samostatnú časovú dotáciu. V prvom ročníku absolvujú žiaci kurz pohybových aktivít v prírode so zameraním na zimné športy, v druhom ročníku kurz pohybových aktivít v prírode so zameraním na letné športy a v treťom ročníku kurz Ochrany života a zdravia. Na formy povinného vyučovania nadväzujú rôzne formy záujmovej činnosti s rodičmi a ostatnými učiteľmi školy.

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania

Názov tematického celku 1.,2.,3.,4. ročník	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
Atletika	Ukážka a pozorovanie tel. cvičení Vysvetľovanie, opisovanie, slovné Inštrukcie. Metóda praktického cvičenia. Metóda opakovania praktického cvičenia. Metóda súťaženia.	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Demonštrácia a pozorovanie
Športové hry	Ukážka a pozorovanie tel. cvičení Vysvetľovanie, opisovanie, slovné Inštrukcie. Metóda praktického cvičenia. Metóda opakovania praktického cvičenia. Metóda súťaženia.	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Demonštrácia a pozorovanie
Gymnastika a Kondičná príprava	Ukážka a pozorovanie tel. cvičení Vysvetľovanie, opisovanie, slovné Inštrukcie. Metóda praktického cvičenia. Metóda opakovania praktického cvičenia. Metóda súťaženia.	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Demonštrácia a pozorovanie

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
Plávanie	Ukážka a pozorovanie tel. cvičení Vysvetľovanie, opisovanie, slovné Inštrukcie. Metóda praktického cvičenia. Metóda opakovania praktického cvičenia. Metóda súťaženia.	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Demonštrácia a pozorovanie
Úpoly	Ukážka a pozorovanie tel. cvičení Vysvetľovanie, opisovanie, slovné Inštrukcie. Metóda praktického cvičenia. Metóda opakovania praktického cvičenia. Metóda súťaženia.	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Demonštrácia a pozorovanie
Jóga	Ukážka a pozorovanie tel. cvičení Vysvetľovanie, opisovanie, slovné Inštrukcie. Metóda praktického cvičenia. Metóda opakovania praktického cvičenia. Metóda súťaženia.	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Demonštrácia a pozorovanie

Všeobecné poznatky z telesnej výchovy	Informačnéreceptívna - výklad Reprodukčívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov

Obsah učiva:

1. ročník

Atletika – atletická bežecká rozcvička , štarty – vysoký, stredný, nízky , technika šliapavého a švihového behu, šprinty – 60m 100m, 400m, štafetový beh, skok do diaľky – kročmo, závesom , hody – hod granátom, behy – vytrvalostné – beh 15 – 20 min., beh na 800m /d/, 1500m /ch/.

Gymnastika a kondičná príprava – preskoky – prípravné cvičenia, odrazové cvičenia, prekonávanie prekážok, štylizovaný preskok – roznožka, skrčka, cvičenia s pomôckami – švihadlom, posilňovacími gumami, kompenzačnými gumami, cvičenia bez náčinia, akrobatické cvičenia – kotúle, stojky – na lopatkách, hlave, rukách - posilňovanie – cvičenia na rebrinách, lavičkách, debne – cvičenia na rozvoj sily – kulturistika.

Športové hry – volejbal – odbitie obojručne zdola, zhora, nahrávka odbitím obojruč zhora v pohybe, prihrávka odbitím obojruč zdola v pohybe, podanie čelné zhora, zdola, útočný úder, jednoblok, hra s menším počtom hráčov 3x3.

Úpoly – základné úpoly – úpolové hry, sebaobrana – obrana proti úchopom, úderom a kopom.

Plávanie – pod vodou, lovenie pukov, základy skokov do vody, technika plaveckého spôsobu kraul, prvky vodného póla /ch/ a synchronizovaného plávania /d/.

Jóga – dýchacie cvičenia, vytrvalostné polohy, nácvik správneho držania tela a spomalené pohyby.

Všeobecné poznatky z telesnej výchovy a športu – hodnotová orientácia v telesnej výchove a športe.

2. ročník

Atletika – atletická bežecká rozcvička, štarty – vysoký, stredný, nízky, technika šliapavého a švihového behu, šprinty – 60m 100m, 400m, štafetový beh, skok do diaľky – kročmo, závesom, hody – hod granátom, behy – vytrvalostné – beh 15 – 20 min., beh na 800m /d/, 1500m /ch/.

Gymnastika a kondičná príprava – preskoky – prípravné cvičenia, odrazové cvičenia, prekonávanie prekážok, štylizovaný preskok – roznožka, skrčka, cvičenia bez náčinia, akrobatické cvičenia – kotúle, stojky – na lopatkách, hlave, rukách - posilňovanie – cvičenia na rebrinách, lavičkách, debne – cvičenia na rozvoj sily – kulturistika – kruhový tréning.

Športové hry – volejbal – odbitie obojručne zdola, zhora, útočný úder, herné kombinácie obranné - postaveni pri príjme podania, herné kombinácie útočné, hra s menším počtom hráčov 3x3.

Úpoly – základné úpoly – úpolové cvičenia, úpolové hry, základné úchopy a vyslobodzovania, obrana pred údermi a kopmi.

Plávanie – pod vodou, lovenie pukov, základy skokov do vody, technika plaveckého spôsobu prsia, prvky vodného póla /ch/ a synchronizovaného plávania /d/.

Jóga – nácvik plného jógového dychu, pozdrav Slnka a Katu, nácvik správneho držania tela, relaxácia a relaxačné polohy.

Všeobecné poznatky z telesnej výchovy a športu – didaktické základy telesnej výchovy a športu.

3. ročník

Atletika – atletická bežecká rozcvička, štarty – vysoký, polovysoký, nízky, technika šliapavého a švihového behu, šprinty – 60m, 100m , 400m , vytrvalostný beh 15 – 20 min, 1500m a 3000m, štafetový beh, skok do diaľky – kročmo, závesom, vrh guľou.

Gymnastika a kondičná príprava – prípravné cvičenia – odrazové cvičenia, prekonávanie prekážok – preskoky, výskoky, zoskoky, tylizovaný preskok – roznožka, skrčka, cvičenia so švihadlom, s posilňovacími gumami, s kompenzačnými loptami, cvičenia bez náčinia – kombinovaný aerobik, cvičenia na rozvoj sily – kulturistika, kotúle, premety a stojky.

Športové hry – basketbal – herné činnosti jednotlivca – uvoľňovanie sa s loptou na mieste, v pohybe a prihrávky, streľba jednoručne a obojručne, po dvojtakte, bránenie, herné kombinácie – útočné a obranné, hod' a bež, točný systém 3:2 , osobný obranný systém.

Jóga – relaxácia, relaxačné polohy, dýchacie cvičenia, cvičenia na uvoľnenie a posilnenie chrbta.

Všeobecné poznatky z telesnej výchovy a športu – hygiena a bezpečnosť v telesnej výchove, základy športovej prípravy.

4. ročník

Atletika – atletická bežecká rozcvička, štarty – vysoký, polovysoký, nízky, technika šliapavého a švihového behu, šprinty – 60m, 100m, 400m, vytrvalostný beh 15 – 20 min., 1500m a 3000m, skok do diaľky – kročmo, závesom, vrh guľou.

Gymnastika a kondičná príprava – štylizovaný preskok – roznožka, skrčka, cvičenia so švihadlom, s posilňovacími gumami, s kompenzačnými loptami, cvičenia bez náčinia – kombinovaný aerobik, cvičenia na rozvoj sily – kulturistika, akrobatické cvičenia - kotúle, premety a stojky.

Športové hry – basketbal – herné činnosti jednotlivca – uvoľňovanie sa s loptou na mieste, v pohybe a prihrávky, streľba jednoručne a obojručne, po dvojtakte, bránenie, doskakovanie, herné kombinácie – útočné a obranné, hod' a bež ,útočný systém 3:2, osobný obranný systém, rýchly protiútok.

Jóga – relaxácia, relaxačné polohy, dýchacie cvičenia, koncentračné cvičenia, cvičenia z jógy proti bolestiam kĺbov.

Všeobecné poznatky z telesnej výchovy a športu – osobitosti telesnej výchovy a športovej prípravy dievčat a žien, podporné látky vo vrcholovom športe.

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického

Odborná literatúra

Didaktická

Materiálne

Ďalšie zdroje

celku		technika	výučbové prostriedky	(internet, knižnica, ...
Atletika	Šimonek J. a kol. : Teória a didaktika atletiky, Nitra, 1993 Šimonek J. a kol. : Atletika pre II. Stupeň ZŠ a SŠ. Nitra, 1993	Notebook Televízor	Štartovacie bloky Stopky Meracie pásmo Štafetové kolíky Granáty	Internet DVD- Atletika A. Barkley
Športové hry	Přidal V., Zapletalová : Volejbal . UK 2001 Čisaf V. : Volejbal. Grada, 2005 Hanik Z. : Volejbal, 2004 Futbal. Grada , 2006 Slovik a kol. : Teória a didaktika športových hier. UK Bratislava 1992	Videotechnika Televízor Notebook	Volejbalová sieť Volejbalové lopty Futbalové lopty Futbalové branky Rozlišovacie dresy	DVD – volejbal
Gymnastika a Kondičná príprava	Hatiar a kol. : Športová gymnastika UK, 1997, Bratislava Jarkovská H., M. : Posilňovanie, Grada, 2005. Sloková M.: Aerobik. Grada 2008.	Audiotechnika Videotechnika Notebook Televízor	Švédska debna Odrasový mostík Žinieny Gymn. koza Švihadlá Posilňovacie gummy Gymn. lopty Činky a posilňovacie náradie	DVD – aerobik, kondičné cvičenia
Plávanie	Hoch M. a kol.: Plávanie 1985, SPN, Bratislava		Plávacie dosky Plávacie piškóty Puky	Internet
Úpoly	Vítazka J. : Úpoly , UK, Bratislava , 1973		Boxerské mechy Boxerské mechy Boxerské rukavice	
Jóga	Christina Brownová: Jóga, Metafora 2006 Christina Brownová: Jóga od A do Z, Grada 2007	Audiotechnika Videotechnika Notebook Televízor	Žinieny	DVD – jóga

7.2 Učebné osnovy odborných predmetov

Názov predmetu	Ekonomika
Časový rozsah výučby	2, 2, 2, 2 hodiny týždenne, spolu 258 vyučovacích hodín 66/66/66/60
Ročník	prvý, druhý, tretí, štvrtý
Kód a názov študijného odboru	6444 K čašník, servírka
Vyučovací jazyk	štátny jazyk

Charakteristika predmetu

Učivo predmetu umožňuje žiakom osvojiť si základné poznatky z makroekonomiky, podnikovej ekonomiky, získať odborné ekonomické vedomosti z oblasti terciárnej sféry národného hospodárstva.

Žiaci získajú prehľad o základných ekonomických pojmoch, trhu a trhovom mechanizme, hospodárskom cykle, inflácii a nezamestnanosti. Osvoja si problematiku národného hospodárstva a medzinárodných ekonomických vzťahov. Nadobudnú vedomosti o podniku a právnych formách podnikania, vecnej a ekonomickej stránke činnosti podniku. Osvoja si personálnu, odbytovú, riadiacu a kontrolnú činnosť a zároveň vzťahy podniku k okoliu - k bankám, poisťovniam a rozpočtovej sústave. Oboznámia sa s tvorbou podnikateľského plánu. Podnikateľský plán vychádza zo zvláštností príslušného odboru.

Učivo zohľadňuje aj požiadavky podnikateľskej sféry, príslušného regiónu, trendy vývoja v danom odbore a aktualizáciu právnych predpisov.

Ťažiskom predmetu nie je len opis ekonomických javov a procesov, ale aj uvádzanie žiaka do problémových situácií a hľadanie optimálnych riešení.

Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom vyučovacieho predmetu je vybaviť žiaka vedomosťami o základných ekonomických pojmoch a vzťahoch medzi nimi, o fungovaní trhového mechanizmu, o hospodárení v podnikoch spoločného stravovania.

Kognitívne ciele:

- osvojiť si základnú odbornú terminológiu z oblastí ekonómie a ekonomiky,
- vysvetliť základné ekonomické pojmy, kategórie a vzťahy medzi nimi,
- popísať fungovanie trhu a trhového mechanizmu,
- vysvetliť hospodársky kolobeh,
- definovať ciele, úlohy a nástroje hospodárskej politiky štátu,
- popísať podstatu a formy medzinárodnej ekonomickej integrácie,
- orientovať sa v medzinárodných ekonomických vzťahoch a globálnych celosvetových problémoch
- upevniť si získané vedomosti o právnych normách a predpisoch z oblasti ekonomiky,
- definovať ciele, úlohy a nástroje hospodárskej politiky štátu,
- popísať fungovanie živnosti, obchodnej spoločnosti a družstva,

- definovať úlohy NBS a obchodných bánk.

Psychomotorické ciele:

- graficky znázorniť kolobeh majetku účtovnej jednotky,
- nakresliť schému trhového mechanizmu,
- aplikovať živnostenský zákon alebo obchodný zákonník pri zostavovaní podnikateľského plánu,
- zostaviť podnikateľský plán.

Afektívne ciele:

- schopnosť rozvíjať vlastnú aktivitu, dôslednosť, trpezlivosť, vytrvalosť, presnosť a sebadisciplínu pri riešení praktických úloh,
- schopnosť stanoviť si krátkodobé ciele, ktoré smerujú k zlepšeniu vlastného výkonu,
- schopnosť pracovať samostatne i zapájať sa do práce kolektívu.

Kľúčové kompetencie

Spôsobilosť konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote:

- identifikovať priame a nepriame dôsledky svojej činnosti,
- vybrať si správne rozhodnutie a cieľ z rôznych možností,
- popísať svoje povinnosti,
- definovať svoje ciele a prognózy,
- zdôvodňovať svoje riešenia.

Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v materinskom a cudzom jazyku:

- identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať rôzne informácie a informačné zdroje,
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov,
- hodnotiť kriticky získané informácie,
- pracovať s rôznymi pokročilejšími informačnými a komunikačnými technológiami.

Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách:

- motivovať pozitívne seba a druhých,
- predkladať primerané návrhy na rozdelenie jednotlivých kompetencií a úloh pre ostatných členov tímu a posudzovať spoločne s učiteľom a s ostatnými, či sú schopní určené kompetencie zvládnuť,
- prezentovať svoje myšlienky, návrhy a postoje,
- uzatvárať jasné dohody,
- rozhodnúť o výbere správneho názoru z rôznych možností,
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi.

Finančná gramotnosť:

- pochopiť vzťah ľudská práca a peniaze
- pochopiť podstatu peňazí
- analyzovať možnosti ako finančne prispieť pri uspokojovaní potrieb rodiny
- vysvetliť spôsoby hospodárneho života v rodine
- vysvetliť jednotlivé druhy úverov a uviesť ich výhody a nevýhody
- zhodnotiť najvýhodnejšie spôsoby uloženia peňazí, t. j. vkladov v banke
- analyzovať aktívnu a pasívnu komunikáciu s finančnými inštitúciami
- vysvetliť podstatu komunikácie s finančnými inštitúciami cez internet
- zhodnotiť vplyv daní, odvodov a poplatkov na finančné rozhodnutie klienta

- uviesť rozdiely medzi úsporami a úverom
- vysvetliť ako splácať dlhy
- uviesť jednotlivé spôsoby platobného styku, ich výhody a nevýhody
- stručne zhrnúť hlavne princípy kontroly v podniku
- uviesť postup pri výpočte ceny jedál a nápojov
- vysvetliť daňový a odvodový systém
- uviesť princípy fungovania štátneho rozpočtu
- analyzovať stranu príjmov a výdavkov štátneho rozpočtu
- vysvetliť rozdiel medzi verejným a komerčným poistením
- popísať komerčné poistenie

Obsahový a výkonový štandard:

1. ročník, 66 hodín

Obsahový štandard	Výkonový štandard	Počet hodín
<p>1. Základné pojmy a vzťahy Ekonomia, ekonomika, potreby, služby, statky, tovar, peniaze, výroba, výrobné činitele</p>	Charakterizovať rozdiely medzi ekonomikou a ekonomikou Definovať potreby a rozčleniť ich Vysvetliť rozdiel medzi statkami a službami Rozčleniť statky a služby z rôznych hľadísk Vymenovať charakteristické znaky tovaru Popísať výrobný proces Vymenovať výrobné činitele Popísať jednotlivé formy peňazí	14
<p>2. Hospodárske systémy Základné ekonomické problémy, typy ekonomík</p>	Popísať základné ekonomické problémy Vymenovať jednotlivé typy ekonomík Uviesť rozdiely medzi nimi	4
<p>3. Trh a trhový mechanizmus Trh, trhový subjekt, typy trhov, dopyt, ponuka, trhová rovnováha a nerovnováha, konkurencia, jej typy a formy</p>	Definovať trh Popísať trhové subjekty Vymenovať typy trhov Charakterizovať dopyt a vymenovať činitele, ktoré ho ovplyvňujú Charakterizovať ponuku a vymenovať činitele, ktoré ju ovplyvňujú Definovať trhovou rovnováhu a trhovou nerovnováhu Vysvetliť pojem konkurencia Vymenovať typy a formy konkurencie	10
<p>4. Hospodársky cyklus, inflácia, nezamestnanosť Hospodársky cyklus a jeho fázy, príčiny a dôsledky hospodárskeho cyklu, nezamestnanosť, miera nezamestnanosti, druhy nezamestnanosti, príčiny a dôsledky nezamestnanosti, inflácia, miera inflácie, druhy inflácie</p>	Definovať hospodársky cyklus Popísať fázy hospodárskeho cyklu Vysvetliť pojem nezamestnanosť a miera nezamestnanosti Vymenovať príčiny nezamestnanosti Popísať dôsledky nezamestnanosti Charakterizovať pojem inflácia Vymenovať druhy inflácie	7
<p>5. Národné hospodárstvo Národné hospodárstvo, štruktúra NH, základné makroekonomické ukazovatele</p>	Definovať pojem národné hospodárstvo Rozčleniť NH z rôznych hľadísk Vymenovať a popísať základné makroekonomické ukazovatele	6
<p>6. Medzinárodná ekonomická integrácia Medzinárodná deľba práce, medzinárodný obchod, zahraničný obchod, jeho význam, subjekty a úlohy, obchodná a platobná</p>	Uviesť rozdiely medzi medzinárodným a zahraničným obchodom Vysvetliť význam zahraničného obchodu Vymenovať úlohy zahraničného obchodu Vymenovať medzinárodné ekonomické organizácie a popísať ich úlohy	6

bilancia, medzinárodné ekonomické organizácie	Charakterizovať obchodnú a platobnú bilanciu	
7. Podnik a právne formy podnikania Podnik, druhy podnikov, živnosť, obchodná spoločnosť, družstvo	Definovať pojmy podnik a podnikanie Vymenovať druhy podnikov Vysvetliť fungovanie živnosti Klasifikovať živnosti Vysvetliť fungovanie verejnej obchodnej spoločnosti, komanditnej spoločnosti, akciovej spoločnosti, spoločnosti s ručením obmedzeným Charakterizovať družstvo	19

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania:

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
Základné pojmy a vzťahy	Výkladovo-ilustratívna	Frontálna výučba Skupinová práca žiakov
Hospodárske systémy	Výkladovo-problémová	Frontálna výučba Individuálna práca žiakov
Trh a trhový mechanizmus	Výkladovo-ilustratívna Reproduktívna	Skupinová práca žiakov Demonštrácia a pozorovanie
Hospodársky cyklus, inflácia, nezamestnanosť	Výkladovo-problémová Heuristická	Frontálna výučba Skupinová práca žiakov
Národné hospodárstvo	Výkladovo-ilustratívna	Frontálna výučba
Medzinárodná ekonomická integrácia	Výkladovo-problémová Reproduktívna	Frontálna výučba Skupinová práca žiakov
Podnik a právne formy podnikania	Výkladovo-problémová Názorná metóda	Frontálna výučba Individuálna práca žiakov

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Tematický celok	Odborná literatúra	Ďalšie zdroje
1. – 7.	Rudolf Šlosár a kol.: Základy ekonómie a ekonomiky, SPN 1995 Bratislava Výšňovská, Mokáňová: Hospodárstvo, 2006 Prešov D. Orbanová, L. Velichová: Podniková ekonomika I pre 1. ročník obchodných akademii, 2007 M. Jakubeková a kol.: Ekonomika pre študijné odbory výrobného a nevýrobného zamerania, SPN 2004	Živnostenský zákon Obchodný zákonník

Hodnotenie výsledkov žiakov

Hodnotenie výsledkov žiakov bude prebiehať podľa interného predpisu PK odborných ekonomických predmetov.

2. ročník, 66 hodín

Obsahový štandard	Výkonový štandard	Počet hodín
<p>1. Vecná stránka činnosti podniku</p> <p>Majetok podniku, členenie majetku, dlhodobý majetok, jeho obstaranie, oceňovanie, opotrebenie, odpisovanie a členenie, krátkodobý majetok, jeho obstaranie, oceňovanie a členenie, vedenie evidencie, inventarizácia majetku</p>	<p>Definovať majetok podniku Rozčleniť majetok podniku z rôznych hľadísk Vysvetliť rozdiel medzi dlhodobým a krátkodobým majetkom Uviesť príklady na DM a KM používaný v gastronomických zariadeniach Popísať spôsoby obstarania a ocenenia dlhodobého majetku Charakterizovať opotrebenie majetku Stanoviť odpisový plán rôznych druhov dlhodobého majetku Rozčleniť krátkodobý majetok Popísať spôsoby oceňovania KM Vysvetliť obsah jednotlivých druhov evidencie o krátkodobom majetku Popísať kroky inventarizácie Vymenovať druhy inventarizácie</p>	<p>20</p>
<p>2. Ekonomická stránka činnosti podniku</p> <p>Náklady, ich klasifikácia, činitele ovplyvňujúce výšku nákladov, možnosti znižovania nákladov, výnosy, ich klasifikácia, činitele ovplyvňujúce výšku výnosov, hospodársky výsledok, jeho výpočet a členenie, cena, jej tvorba, druhy cien, cenová regulácia, cenová kontrola, zákon o cenách, finančné hospodárenie podniku</p>	<p>Definovať náklady Rozklasifikovať ich Vymenovať činitele ovplyvňujúce výšku nákladov Navrhnuť opatrenia na zníženie výšky nákladov Definovať výnosy Rozklasifikovať ich Vymenovať činitele ovplyvňujúce výšku výnosov Navrhnuť opatrenia na zvýšenie výnosov Popísať spôsob výpočtu hospodárskeho výsledku Charakterizovať jednotlivé druhy hospodárskeho výsledku Navrhnuť spôsob rozdelenia hospodárskeho výsledku Vysvetliť pojem cena Popísať jednotlivé metódy tvorby cien Vymenovať jednotlivé druhy cien a vysvetliť rozdiely medzi nimi Charakterizovať jednotlivé spôsoby akými je možné vykonávať cenovú reguláciu Vysvetliť cieľ cenovej kontroly Orientovať sa v zákone o cenách Popísať finančné hospodárenie podniku</p>	<p>26</p>

<p>3. Personálna činnosť podniku</p> <p>zákoník práce, pracovnoprávne vzťahy – vznik, zmena a skončenie pracovného pomeru, prestávky v práci, dovolenka na zotavenie, personálne plánovanie, výber pracovníkov, odmeňovanie pracovníkov – podstata a funkcie mzdy, mzdové formy, bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci, povinnosti zamestnávateľa, práva a povinnosti zamestnanca, sociálne poistenie pracovníkov, zdravotné poistenie pracovníkov, produktivita práce</p>	<p>Popísať vznik pracovného pomeru Vymenovať spôsoby skončenia pracovného pomeru Charakterizovať možné zmeny pracovného pomeru Vysvetliť pojem prestávky v práci Objasniť čo zahŕňa personálne plánovanie Definovať pojem mzda Vymenovať mzdové formy Vypočítať mzdu podľa zadania Vysvetliť význam ZP a SP Vymenovať druhy poistenia Orientovať sa v Zákonníku práce Vymenovať práva a povinnosti zamestnanca v súvislosti s BOZP Vymenovať povinnosti zamestnávateľa v súvislosti s BOZP Definovať pojem produktivita práce Popísať spôsob výpočtu produktivity práce</p>	<p>20</p>
--	---	------------------

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania:

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
Vecná stránka činnosti podniku	Výkladovo-problémová Reproduktívna Heuristická Názorná	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov
Ekonomická stránka činnosti podniku	Výkladovo-problémová Reproduktívna Heuristická Názorná	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov
Personálna činnosť podniku	Výkladovo-problémová Reproduktívna Názorná	Frontálna výučba Individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Tematický celok	Odborná literatúra	Ďalšie zdroje
1. – 2.	Rudolf Šlosár a kol.: Základy ekonómie a ekonomiky, SPN 1995 Bratislava Vyšňovská, Mokáňová: Hospodárstvo, 2006 Prešov D. Orbanová, L. Velichová: Podniková ekonomika pre 1. ročník obchodných akadémií, 2007 M. Jakubeková a kol.: Ekonomika pre študijné odbory výrobného a nevýrobného zamerania, SPN 2004 V. Gašparová, J. Vyšňovská: Finančné hospodárenie, 2008 Prešov M. Jakubeková a kol.: Ekonomika pre študijné odbory výrobného a nevýrobného zamerania,	Zákon o účtovníctve Rámcová účtová osnova pre podnikateľov

	SPN 2004	
3.	J. Vyšňovská: Personálna činnosť, 2006 Prešov M. Jakubeková a kol.: Ekonomika pre študijné odbory výrobného a nevýrobného zamerania, SPN 2004	

Hodnotenie výsledkov žiakov

Hodnotenie výsledkov žiakov bude prebiehať podľa interného predpisu PK odborných ekonomických predmetov.

3. ročník, 66 hodín

Obsahový štandard	Výkonový štandard	Počet hodín
1. Odbytová činnosť podniku Marketing, jeho podstata, význam, nástroje, stratégie, výrobná, kontrakčná, distribučná a komunikačná politika		13
2. Riadenie podniku Manažment – pojem, podstata, manažérske funkcie, profil manažéra, štýly vedenia ľudí	Definovať pojem manažment Objasniť jeho podoby Vymenovať a charakterizovať jednotlivé manažérske funkcie Popísať profil manažéra Vymenovať aspoň 6 vlastností manažéra Popísať kariéru manažéra Vysvetliť podstatu jednotlivých štýlov vedenia ľudí Navrhnuť vhodný štýl vedenia konkrétneho gastronomického podniku	18
3. Banková sústava a poisťovne Miesto a úloha bánk v ekonomike, banková sústava, NBS – charakteristika, úlohy, význam, obchodné banky, aktívne a pasívne operácie obchodných bánk, poistenie – jeho význam, základné pojmy, druhy poistenia	Popísať úlohu bánk v ekonomike Charakterizovať bankovú sústavu SR Vymenovať úlohy NBS Definovať menovú stabilitu Popísať fungovanie Európskej centrálnej banky Vysvetliť rozdiel medzi aktívnymi a pasívnymi operáciami obchodných bánk Vymenovať aktívne a pasívne operácie obchodných bánk Vysvetliť význam poistenia Vymenovať základné druhy poistenia	23
4. Platobný styk hotovostný a bezhotovostný platobný styk, kombinovaný platobný styk, zahraničný platobný styk	Charakterizovať pojem platobný styk Vymenovať a popísať jednotlivé druhy a formy platobného styku Vyhotoviť jednotlivé druhy dokladov používané pri platobnom styku	12

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania:

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
Odbytová činnosť podniku	Výkladovo-ilustratívna Heuristická	Skupinová práca žiakov
Riadenie podniku	Výkladovo-problémová Reproduktívna Heuristická Názorná	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov
Banková sústava a poisťovne	Výkladovo-problémová Reproduktívna Heuristická Názorná	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov
Platobný styk	Výkladovo-problémová Reproduktívna	Frontálna výučba Skupinová práca žiakov

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Tematický celok	Odborná literatúra	Ďalšie zdroje
1.	J.Vyšňovská: Podnik, 2006 Prešov D. Orbanová, E. Velichová: Podniková ekonomika pre 1. ročník obchodných akademii, SPN 2007 J.Vyšňovská, A. Figurová: Výroba a výrobné faktory, 2006 Prešov M. Jakubeková a kol.: Ekonomika pre študijné odbory výrobného a nevýrobného zamerania, SPN 2004	
2.	J. Vyšňovská, V. Dupejová: Banky a poisťovne, 2008 Prešov M. Jakubeková a kol.: Ekonomika pre študijné odbory výrobného a nevýrobného zamerania, SPN 2004	
3.,4.	J. Vyšňovská, V. Dupejová: Banky a poisťovne, 2008 Prešov M. Jakubeková a kol.: Ekonomika pre študijné odbory výrobného a nevýrobného zamerania, SPN 2004	

Hodnotenie výsledkov žiakov

Hodnotenie výsledkov žiakov bude prebiehať podľa interného predpisu PK odborných ekonomických predmetov.

4. ročník, 60 hodín

Obsahový štandard	Výkonový štandard	Počet hodín
1. Daňová sústava	Vymenovať čo tvorí daňovú sústavu SR	26

Daňová sústava, daň, zdaňovacie obdobie, subjekt a objekt dane, priame a nepriame dane, daň z príjmu FO a PO, miestne dane, DPH, spotrebné dane, štátny rozpočet,	Definovať pojmy daň, zdaňovacie obdobie, subjekt a objekt dane Vysvetliť rozdiel medzi priamymi a nepriamymi daňami Charakterizovať subjekt dane, objekt dane, sadzbu dane, základ dane pri jednotlivých druhoch dane Zostaviť daňové priznanie podľa zadania Popísať príjmy a výdavky štátneho rozpočtu Vymenovať druhy ŠR	
2. Podnikateľský plán Podnikateľský plán, účel, funkcie, opis podniku, opis produktu, konkurencia, marketing, výroba, organizácia, finančná analýza	Vysvetliť význam podnikateľského plánu Vymenovať časti podnikateľského plánu Opísať podnik Opísať produkt Charakterizovať význam konkurencie Navrhnuť marketingový mix Zostaviť podnikateľský plán	20
3. Svet práce Trh práce, ponuka, dopyt, aktívne a pasívne opatrenia trhu práce, sprostredkovanie zamestnania	Definovať trh práce Vysvetliť rozdiel medzi ponukou a dopytom Vymenovať aktívne a pasívne opatrenia trhu práce Popísať priebeh sprostredkovania zamestnania	10
4. Európska únia Základné pojmy, symboly, výhody a nevýhody vstupu do EÚ, menová únia, inštitúcie, fondy	Popísať symboly EÚ Vymenovať výhody a nevýhody členstva v EÚ Definovať pojem menová únia Vymenovať inštitúcie EÚ	4

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania:

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
Daňová sústava	Výkladovo-ilustratívna Názorná Heuristická	Skupinová práca žiakov Frontálna vyučba
Podnikateľský plán	Výkladovo-problémová Reproduktívna Projektové vyučovanie Názorná	Frontálna vyučba Skupinová práca žiakov
Svet práce	Výkladovo-problémová Reproduktívna Heuristická Názorná	Frontálna vyučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov
Európska únia	Výkladovo-problémová Reproduktívna	Frontálna vyučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Tematický celok	Odborná literatúra	Ďalšie zdroje
1.	Výšňovská, Mokáňová: Hospodárstvo, 2006 Prešov	Zákony

	D. Orbanová, E. Velichová: Podniková ekonomika pre 1. ročník obchodných akadémií, 2007 Prešov M. Jakubeková a kol.: Ekonomika pre študijné odbory výrobného a nevýrobného zamerania, SPN 2004	
2.	Jakubeková M., Kúrňavová S., Hartmannová E.: Ekonomika pre študijné odbory výrobného a nevýrobného zamerania Jakubeková M., Kúrňavová S., Hartmannová E.: Zbierka príkladov z ekonomiky pre študijné odbory	
3.	Hargašová M., Lepeňová D., Hanzelová E., Kostolná Z., Perichtová B.: Úvod do sveta práce	

Hodnotenie výsledkov žiakov

Hodnotenie výsledkov žiakov bude prebiehať podľa interného predpisu PK odborných ekonomických predmetov.

Názov predmetu	Účtovníctvo
Časový rozsah výučby	2 hodiny týždenne, spolu 66 vyučovacích hodín
Ročník	tretí
Kód a názov študijného odboru	6444 K čašník, servírka
Vyučovací jazyk	štátny jazyk

Charakteristika predmetu

Hlavnou úlohou predmetu účtovníctvo je umožniť žiakom získať vedomosti a zručnosti nevyhnutné na vedenie účtovníctva, na analýzu získaných výsledkov a na ich využitie pri riadení a kontrole v gastronomických zariadeniach. Svojim obsahom a metódami predmet rozvíja systémové myslenie žiakov, prispieva k vytváraniu návykov na starostlivú, presnú a kvalitnú prácu, pri efektívnom využívaní informačných technológií. Pri výučbe sa kladie dôraz na zdokonaľovanie praktických zručností pri vedení účtovníctva. Potrebnú zručnosť môžu žiaci získať len pravidelným riešením praktických úloh. Úhľadnosť pri vedení účtovníctva rozvíja aj estetické cítenie žiakov.

Učivo obsiahnuté v predmete umožňuje žiakom pochopiť náležitosti účtovných dokladov, obeh základných účtovných dokladov a učí ich tieto doklady vyhotovovať. Žiaci si osvoja základné vedomosti a zručnosti na vykonávanie účtovných operácií. Učia sa poznať kľúčové pojmy podvojného účtovníctva. Učia sa porozumieť kolobehu majetku, hospodárskym operáciám a účtovným operáciám a typickým zmenám súvahových stavov a vzťahom medzi ekonomikou a účtovníctvom.

Žiaci získavajú vedomosti o majetku, jeho zložení a zdrojoch krytia. Oboznámia sa s účtovnými zápismi a účtovnými prípadmi, účtovnou osnovou a rozvrhom, s účtovaním o peniazoch, pohľadávkach a záväzkoch, účtovaním o majetku, o nákladoch a výnosoch, so zisťovaním a účtovaním hospodárskeho výsledku, s účtovnou uzávierkou a závierkou.

Predmet je previazaný s ostatnými odbornými vyučovacími predmetmi.

Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom vyučovacieho predmetu je vybaviť žiaka vedomosťami a zručnosťami nevyhnutnými pre vedenie účtovníctva a pre vyhotovovanie účtovných dokladov.

Kognitívne ciele:

- vymenovať základné pojmy používané v účtovníctve,
- vysvetliť základné pojmy používané v účtovníctve,
- definovať majetok účtovnej jednotky,
- rozčleniť majetok účtovnej jednotky,
- uviesť po dva príklady na každý druh majetku používaný gastronomickými zariadeniami,
- navrhnúť najvhodnejšie zdroje krytia majetku pre gastronomické zariadenie,
- vymenovať náležitosti účtovných dokladov,
- usporiadať majetok a zdroje krytia do súvahy,
- vysvetliť vznik súvahových účtov,
- objasniť pravidlá účtovania na súvahových a výsledkových účtoch,
- vypočítať obrat strany má dať, dal, konečný zostatok, konečný stav,
- vypočítať hospodársky výsledok.

Psychomotorické ciele:

- graficky znázorniť kolobeh majetku účtovnej jednotky,
- nakresliť schému obehu účtovných dokladov,
- aplikovať zákon o účtovníctve pri vyhotovovaní účtovných dokladov – príjemka, výdajka, príjmový pokladničný doklad, výdavkový pokladničný doklad,
- zaúčtovať jednotlivé typy účtovných prípadov v súlade s postupmi účtovania.

Afektívne ciele:

- schopnosť rozvíjať vlastnú aktivitu, dôslednosť, trpezlivosť, vytrvalosť, presnosť a sebadisciplínu pri riešení praktických úloh,
- schopnosť stanoviť si krátkodobé ciele, ktoré smerujú k zlepšeniu vlastného výkonu pri vedení účtovníctva a vyhotovovaní účtovných dokladov,
- schopnosť pracovať samostatne i zapájať sa do práce kolektívu.

Kľúčové kompetencie

Spôsobilosť konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote:

- identifikovať priame a nepriame dôsledky svojej činnosti,
- vybrať si správne rozhodnutie a cieľ z rôznych možností,
- popísať svoje povinnosti,
- definovať svoje ciele a prognózy,
- zdôvodňovať svoje riešenia.

Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v materinskom a cudzom jazyku:

- identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať rôzne informácie a informačné zdroje,
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov,
- hodnotiť kriticky získané informácie,
- pracovať s rôznymi pokročilejšími informačnými a komunikačnými technológiami.

Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách:

- motivovať pozitívne seba a druhých,
- predkladať primerané návrhy na rozdelenie jednotlivých kompetencií a úloh pre ostatných členov tímu a posudzovať spoločne s učiteľom a s ostatnými, či sú schopní určené kompetencie zvládnuť,
- prezentovať svoje myšlienky, návrhy a postoje,
- uzatvárať jasné dohody,
- rozhodnúť o výbere správneho názoru z rôznych možností,
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi.

Finančná gramotnosť:

- navrhnúť spôsoby ochrany práv duševného vlastníctva
- pochopiť podstatu peňazí
- uviesť spôsoby evidencie peňazí v hotovosti a na účte
- uviesť spôsoby evidencie peňazí v hotovosti a na účte v cudzej mene
- používať kurzový lístok pri platení
- navrhnúť najvýhodnejšie druhy úverov a spôsoby ich evidencie
- vysvetliť spôsoby evidencie daní a odvodov

Obsahový a výkonový štandard:

3. ročník, 66 hodín

Obsahový štandard	Výkonový štandard	Počet hodín
2. Základné pojmy a vzťahy Základné pojmy v účtovníctve, význam, úlohy a funkcie účtovníctva, členenie účtovníctva, právna úprava účtovníctva	Charakterizovať základné pojmy používané v účtovníctve Orientovať sa v Zákone o účtovníctve	2
2. Majetok a zdroje krytia majetku Formy a zloženie majetku, zdroje krytia majetku, aktíva a pasíva, inventúra a inventarizácia majetku a záväzkov, kolobeh majetku, účtovné a hospodárske operácie	Rozčleniť majetok účtovnej jednotky Vymenovať zdroje krytia majetku Rozlíšiť aktíva a pasíva Popísať jednotlivé kroky inventarizácie Vymenovať fázy kolobehu majetku Uviesť rozdiely medzi účtovnou a hospodárskou operáciou	6
3. Dokumentácia účtovných prípadov Podstata, význam a funkcie účtovných dokladov, členenie účtovných dokladov, náležitosti účtovných dokladov, spracovanie, obeh a úschova účtovných dokladov	Vymenovať náležitosti účtovných dokladov Charakterizovať jednotlivé fázy obehu účtovných dokladov Popísať priebeh spracovania účtovných dokladov	3
4. Základy podvojného účtovníctva Súvaha – obsah, forma, druhy súvah, typické zmeny súvahových stavov, účet a jeho podstata, zásady účtovania na jednotlivých druhoch účtov, obrat, konečný stav a konečný zostatok	Opísať súvahu Vymenovať druhy súvah Charakterizovať 4 typické zmeny súvahových stavov Opísať účet Vymenovať druhy účtov Vysvetliť zásady účtovania na jednotlivých druhoch účtov Vypočítať obrat strany MD, D, KZ a KS podľa zadania	16
5. Účtovné zápisy a účtovné knihy Účtovné zápisy, hlavná kniha, denník, syntetická a analytická evidencia, kontrola správnosti účtovných zápisov, oprava chybných ÚZ	Opísať hlavnú knihu a denník Správne viesť analytickú evidenciu na analytických účtoch podľa zadania Popísať jednotlivé spôsoby kontroly Prakticky predviesť opravu chybných účtovných zápisov	5
6. Základné účtovanie rozličných účtovných prípadov z podvojného účtovníctva	Zaučtovať jednotlivé účtovné prípady podľa zadania	21

Účtovanie o majetku, záväzkoch, nákladoch a výnosoch		
7. Účtovná uzávierka a závierka Podstata a obsah účtovnej uzávierky a závierky, zistenie hospodárskeho výsledku, jeho rozdelenie a zaúčtovanie	Vysvetliť kroky účtovnej závierky a uzávierky Vypočítať hospodársky výsledok podľa zadania Zaúčtovať zistený hospodársky výsledok	3
8. Súvislý príklad Zostaviť súvahu, rozúčtovať ZZ, zaúčtovať účtovné prípady, uzatvoriť účty, vyčísliť a preúčtovať HV	Zostaviť súvahu Rozúčtovať začiatkové zostatky Zaúčtovať jednotlivé účtovné prípady Uzatvoriť účty, vyčísliť hospodársky výsledok a preúčtovať ho	10

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania:

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
Základné pojmy a vzťahy	Výkladovo-ilustratívna	Frontálna výučba Skupinová práca žiakov
Majetok a zdroje krytia majetku	Výkladovo-problémová Heuristická	Frontálna výučba Individuálna práca žiakov
Dokumentácia účtovných prípadov	Výkladovo-ilustratívna Reproduktívna	Skupinová práca žiakov Demonštrácia a pozorovanie
Základy podvojného účtovníctva	Výkladovo-problémová Heuristická	Frontálna výučba Skupinová práca žiakov
Účtovné zápisy a účtovné knihy	Výkladovo-ilustratívna	Frontálna výučba
Základné účtovanie rozličných účtovných prípadov z podvojného účtovníctva	Výkladovo-problémová Reproduktívna Heuristická Názorná	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov
Účtovná uzávierka a účtovná závierka	Výkladovo-problémová Názorná metóda	Frontálna výučba Individuálna práca žiakov
Súvislý príklad	Projektové vyučovanie	Skupinová práca žiakov

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Tematický celok	Odborná literatúra	Ďalšie zdroje
1. – 8.	Šlosár, R., Šlosárová, A.: Účtovníctvo pre 2. ročník OA. Iura Edition Bratislava, 2010, ISBN 978-80-8078-347-1	Postupy účtovania Zákon o účtovníctve Rámcová účtovná osnova pre podnikateľov

Hodnotenie výsledkov žiakov

Pri ústnej odpovedi (tematický celok 1 -5) je žiak klasifikovaný známku.

známka	Kritériá
výborný	žiak ovláda pojmy a vzťahy medzi nimi, jeho prejav je správny, presný

	a výstižný, odpovedá samostatne, osvojené vedomosti vie samostatne uplatniť pri riešení teoretických aj praktických príkladov
chválitebný	žiak ovláda pojmy a vzťahy medzi nimi, jeho prejav má menšie nedostatky v presnosti, správnosti a výstižnosti, s menšími podnetmi učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a zručnosti pri riešení teoretických a praktických príkladov
dobry	žiak má nepodstatné medzery v celistvosti, presnosti a úplnosti osvojenia požadovaných poznatkov, uplatňuje poznatky na základe podnetov učiteľa
dostatočný	žiak má závažné medzery v celistvosti, presnosti a úplnosti osvojenia požadovaných poznatkov, je málo pohotový, jeho prejav má závažné nedostatky, ktoré vie za pomoci učiteľa opraviť
nedostatočný	Žiak si neosvojil požadované vedomosti, má v nich závažné a značné nedostatky, nevie uplatniť svoje vedomosti pri riešení teoretických a praktických príkladov, nedostatky a chyby nevie opraviť ani s pomocou učiteľa

Pri hodnotení písomného prejavu (tematický celok 6 – 8) žiak získa za každý správne zaučtovaný (správny účet, správna strana účtu, správna suma) účtovný prípad 1 bod. Po spočítaní získaných bodov sa vypočíta percento úspešnosti a výkon žiaka je klasifikovaný známku podľa klasifikačnej tabuľky.

známka	% úspešnosti
výborný	90 – 100 %
chválitebný	75 – 89 %
dobry	50 – 74 %
dostatočný	30 – 49 %
nedostatočný	0 – 29 %

Názov predmetu	Administratíva a korešpondencia
Časový rozsah výučby	2 hodiny týždenne, spolu 66 vyučovacích hodín
Ročník	prvý
Kód a názov študijného odboru	6444 K čašník, servírka
Vyučovací jazyk	štátny jazyk

Charakteristika predmetu

Okruh učiva vedie žiakov k nácviku rôznych písomností v normalizovanej úprave.

Učivo umožňuje žiakom osvojiť si základnú odbornú terminológiu z oblasti hospodárskej korešpondencie, získať zručnosti v obsluhu počítača pre spracovanie textov a získať vedomosti a zručnosti vo vypracovaní hospodárskych písomností – naučia sa náležitosti úpravy obchodných písomností podľa platných noriem. Učivo sa zameriava na odborný administratívny štýl v písomnej komunikácii v úradnom styku pri dodržiavaní jazykových, štylistických a formálnych zásad. Usmerňuje žiakov k tvorivosti pri štylizácii obchodných listov a ďalších písomností, podporuje žiakov využívať poznatky z cudzích jazykov pri tvorbe obchodných listov pri styku so zahraničím. Objasňuje organizáciu písomného styku. Poskytuje žiakom vedomosti a zručnosti pri používaní zamestnaneckých písomností, písomností z oblasti platobného styku, marketingu a pri obsluhu prostriedkov reprografickej, reprodukčnej a spojovacej techniky.

Svojim obsahom a metódami predmet rozvíja systémové myslenie žiakov, prispieva k vytváraniu návykov na starostlivú, presnú a kvalitnú prácu, podporuje ich cieľavedomosť, samostatnosť a tvorivosť, pri efektívnom využívaní výpočtovej techniky. Pri výučbe sa kladie dôraz na zdokonaľovanie zručností, presnosť a správnosť napísanej písomnosti aj jej estetickú stránku.

Predmet súvisí s obsahom učiva predmetov slovenský jazyk, informatika, odborných ekonomických predmetov a cudzích jazykov.

Trieda sa delí na skupiny v zmysle platných predpisov.

Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom vyučovacieho predmetu administratíva a korešpondencia je poskytnúť žiakom vedomosti ale najmä praktické zručnosti na racionálne vykonávanie administratívnych činností.

Kognitívne ciele:

- osvojiť si základnú odbornú terminológiu z oblasti techniky administratívy a obchodnej korešpondencie,
- upevňovať získané vedomosti a zručnosti, naučiť sa spracovať zadané úlohy s dôrazom na presnosť,
- dodržiavať platné normy pri písaní a formálnej úprave textu,
- vypracovávať vecne, gramaticky, štylisticky a formálne správne písomnosti z administratívnej praxe.

Psychomotorické ciele:

- uplatňovať získané vedomosti pri riešení praktických úloh s osobitným zreteľom na kultúru jazykového prejavu,
- aplikovať príslušné technické normy pri vyhotovovaní obchodných listov a iných písomností na základe dispozícií,
- samostatne štylizovať písomnosti,
- pracovať na počítači na užívateľskej úrovni,
- obsluhovať prostriedky reprografickej, reprodukčnej, spojovacej techniky, moderné prostriedky pre automatizované spracovanie textov a bežné kancelárske pomôcky.

Afektívne ciele:

- schopnosť rozvíjať vlastnú aktivitu, dôslednosť, trpezlivosť, vytrvalosť, sústredenie, sebaovládanie a sebadisciplínu pri riešení praktických úloh,
- schopnosť pracovať samostatne i zapájať sa do práce kolektívu,
- schopnosť stanoviť si krátkodobé ciele, ktoré smerujú k zlepšeniu vlastného výkonu v písaní.

Kľúčové kompetencie

Spôsobilosť konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote:

- vybrať si správne rozhodnutie a cieľ z rôznych možností,
- popísať svoje povinnosti, potreby,
- definovať svoje ciele,
- zdôvodniť svoje riešenia a konania.

Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v materinskom a cudzom jazyku:

- získavať informácie v priebehu odborného vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré má v danom okamihu k dispozícii,
- zhromažďovať, triediť, posudzovať a využívať informácie, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému alebo osvojiť si nové poznatky,
- vedieť štylizovať jednoduché obchodné listy, komunikovať v písomnej forme, spracovať vecne správne a zrozumiteľne primerane náročné texty na pracovné a iné písomnosti, vyplňovať formuláre,
- vyjadrovať sa správne v materinskom jazyku v písomnej a hovorovej forme,
- napísať jednoduchý obchodný list v cudzom jazyku,
- vyhľadávať, triediť a spracovať rôzne informácie a informačné zdroje pri riešení praktických úloh,
- pracovať s elektronickou poštou,
- chrániť informácie pred znehodnotením alebo zmanipulovaním.

Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách:

- hodnotiť a rešpektovať svoju vlastnú prácu a prácu iných,
- prezentovať svoje myšlienky, návrhy a postoje,
- pracovať samostatne i zapájať sa do práce kolektívu,
- spolupracovať pri riešení problémových úloh s inými žiakmi,
- stanoviť priority cieľov, snažiť sa ich vylepšovať formou využívania sebakontroly a sebahodnotenia za účelom zvyšovania výkonnosti v písaní,
- sledovať a hodnotiť vlastný úspech vo svojom učení, prijímať hodnotenie výsledkov svojho učenia zo strany iných.

Odborné kompetencie:

- mať komplexné vedomosti a rešpektovať zásady bezpečnosti a hygieny práce a ochrany životného prostredia,
- aktívne používať ekonomické pojmy súvisiace s ADK a ovládať ich súvislosti,
- ovládať odbornú terminológiu a využívať osvojené pojmy pri riešení konkrétnych praktických úloh.

Finančná gramotnosť:

- popísať doklady používané pri platobnom styku
- uviesť ich podstatné náležitosti
- popísať reklamáciu – obchodný list, ktorý zabezpečuje ochranu práv spotrebiteľa

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce Metodické zameranie činnosti
Úvod Písomný styk organizácií Normalizovaná úprava písomností	Informačnéreceptívna - výklad Reprodukčívna – rozhovor Praktické činnosti – riešenie úloh (podľa dispozícií) Názorná metóda Práca s knihou	Frontálna výučba Individuálna práca žiakov Práca s PC

Písomnosti v obchodnom styku Marketing Písomnosti v oblasti platobného styku a spojov Zamestnanecké písomnosti		
Základy písania na klávesnici	Praktické cvičenia - motorický tréning Názorná metóda	Individuálna práca žiakov Práca s PC Odpis na presnosť Kontrola a sebakontrola

Vzdelávací štandard

1. ročník, celkovo 66 hodín

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Úvod, význam predmetu	
Definovať význam ovládania techniky pri administratívnych činnostiach. Dodržiavať poriadok odbornej učebne. Charakterizovať predmet a jeho význam v praxi.	Význam ovládania techniky v administratíve. Poriadok odbornej učebne, oboznámenie sa s PC, pokyny pre písanie, úprava cvičení. Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci – ergonomické zásady.
Písomný styk organizácií	
Charakterizovať písomný styk, spôsoby komunikácie. Rozdeliť písomnosti. Charakterizovať organizáciu písomného styku – registratúrny poriadok. Písať na klávesnici s primeranou presnosťou.	Komunikácia, písomný styk a jeho význam, rozdelenie písomností, registratúrny poriadok, správa registratúry v praxi. Základy písania na klávesnici 10-prstovou hmatovou metódou.
Normalizovaná úprava písomností	
Charakterizovať štruktúru obchodného listu. Napísať adresy, odvolávacie údaje podľa normy. Osvojiť si základnú odbornú terminológiu z oblasti hospodárskej korešpondencie. Objasniť rozdiel medzi obchodným a osobným listom. Zostaviť, zoštylizovať jednoduchý obchodný list v súlade s normalizovanou úpravou. Vypracovať vecne, gramaticky, štylisticky a formálne správne písomnosti z administratívnej praxe stravovacích služieb. Definovať zásady správnej štylizácie. Uskutočniť úpravy textu prostredníctvom PC. Starostlivosť o archiváciu napísaných písomností. Písať na klávesnici s primeranou presnosťou.	Úprava listov, štruktúra obchodného listu, normy, písanie adres, písanie odvolávacích údajov, úprava textu a ukončenie listu, prílohy, zásady správnej štylizácie, zostavenie listu podľa dispozície. Základy písania na klávesnici 10-prstovou hmatovou metódou.
Písomnosti v obchodnom styku	
Správne používať normu pri vyhotovovaní jednoduchých obch. listov z oblasti stravovacích služieb. Vymenovať druhy a charakterizovať hospodárske písomnosti obchodného charakteru. Vypracovať vecne, gramaticky, štylisticky a formálne správne písomnosti z praxe. Charakterizovať jednotlivé druhy obch. písomností a rozlíšiť ich špecifiká.	Štruktúra písomností pri uzatváraní obchodných zmlúv, dopyt, ponuka – vyžiadaná a nevyžiadaná, objednávka, potvrdenie objednávky, dodací list, faktúra, príjemka, výdajka, urgencia, reklamácia, e-mailova komunikácia, cudzojazyčná

<p>Vyhotoviť písomnosť z obchodnej korešpondencie samostatne tak, aby bola prehľadná a zrozumiteľná. Písať s primeranou rýchlosťou a maximálnou presnosťou. Schopnosť komunikovať elektronickou poštou, pracovať s prostriedkami IKT. Správne vyplniť formuláre objednávky, výdajky a príjemky. Starostlivosť o archiváciu napísaných písomností. Písať na klávesnici s maximálnou presnosťou.</p>	<p>korešpondencia. Základy písania na klávesnici 10-prstovou hmatovou metódou.</p>
<p>Marketing a stravovacie služby</p>	
<p>Definovať pojmy propagácia, reklama, druhy reklamných prostriedkov. Rozlíšiť pojmy reklamný list a reklamné tlačivo. Vybrať vhodný reklamný prostriedok pre produkt z oblasti reštauračných služieb a vyhotoviť reklamné tlačivo z oblasti reštauračných služieb. Zostaviť jedálny a nápojový lístok so zreteľom na zásady tvorby a formálnu úpravu. Pracovať s prostriedkami IKT. Archivovať napísané písomnosti. Písať na klávesnici s maximálnou presnosťou.</p>	<p>Písomná propagácia, reklama, druhy reklamných prostriedkov, reklamný list a reklamné tlačivo, tvorba reklamného tlačiva so zameraním na stravovacie služby. Jedálny a nápojový lístok. Základy písania na klávesnici 10-prstovou hmatovou metódou.</p>
<p>Písomnosti z oblasti platobného styku a spojov</p>	
<p>Charakterizovať platobný styk a jeho druhy. Orientovať sa v získaných informáciách, využívať ich v praktickom živote. Samostatne vyplniť formuláre bez chýb. Starostlivosť o archiváciu napísaných písomností. Písať na klávesnici s maximálnou presnosťou.</p>	<p>Platobný styk – hotovostný a bezhotovostný, príjmový a výdavkový doklad. Pošta - poštové poukážky, podací lístok, poštová sprievodka. Základy písania na klávesnici 10-prstovou hmatovou metódou.</p>
<p>Zamestnanecké písomnosti</p>	
<p>Rozlíšiť špecifiká jednotlivých personálnych písomností. Vyhotoviť písomnosť tak, aby bola vecne, gramaticky a štylisticky správna. Spracovať písomný materiál zrozumiteľným spôsobom. Vyhotoviť žiadosť o prijatie do zamestnania, životopis a písomnosť v korešpondencii so školou (individuálnu žiadosť). Archivovať napísané písomnosti. Písať na klávesnici s maximálnou presnosťou.</p>	<p>Žiadosť o miesto, životopis, motivačný list. Základy písania na klávesnici 10-prstovou hmatovou metódou.</p>
<p>Moderné prostriedky organizačnej techniky</p>	
<p>Obsluhovať prostriedky reprografickej, reprodukčnej a spojovacej techniky.</p>	<p>Prostriedky reprografickej, reprodukčnej a spojovacej techniky.</p>
<p>Základy písania na klávesnici</p>	
<p>Písať na klávesnici 10-prstovou hmatovou metódou. Získať základy písania hmatovou metódou pre dolný, stredný a horný rad.</p>	<p>Nácvik písmen na dolnom, strednom a hornom rade, nácvik veľkých písmen. Temat. celok rozpracovaný počas šk. roka do jednotlivých tem. celkov.</p>

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
-------------------------	--------------------	---------------------------------	---

Základy písania na klávesnici	Sehnalová, J.: Administratíva a korešpondencia pre 1. ročník OA, Expol pedagogika Bratislava, 2005	Nástenná klávesnica Obraz. nákres -veľké písmeno	Program ATF
Písomný styk organizácií Normalizovaná úprava písomností Písomnosti v obchodnom styku Marketing Písomnosti v oblasti platobného styku a spojov	Ďurišová H., Kuláková M., Sehnalová J.: Administratíva a korešpondencia pre 3. roč. OA, vydavateľstvo Expol Pedagogika, 2009 Jancíková E., Kotrusová M.: Hospodárska korešpondencia pre 3. ročník OA, vydavateľstvo Elán, Bratislava 1994, opravené vydanie 2007	Nástenný vzor obch. listu Druhy obálok – nástenný obraz	STN 01 6910 STN 88 6101 Cvičebnica školských úloh Cvičebnica domácich úloh Slovenský stenograf - časopis
Zamestnanecké písomnosti	Jancíková E., Kotrusová M.: Hospodárska korešpondencia pre 4. ročník OA, vydavateľstvo Elán, Bratislava 1994, opravené vydanie 2008, 2012		

Hodnotenie výsledkov žiakov

- interný predpis PK odborných ekonomických predmetov

Názov predmetu	Potraviny a výživa
Časový rozsah výučby	2,1,1,1 spolu 162 vyučovacích hodín
Ročník	prvý, druhý, tretí, štvrtý
Kód a názov študijného odboru	6444 K čašník, servírka
Vyučovací jazyk	štátny jazyk

Charakteristika predmetu

Obsah výučby vychádza z ŠVP 64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby, ktorý sme uplatnili pri tvorbe vyučovacieho predmetu.

Odborný predmet potraviny a výživa v študijnom odbore 6444 K čašník, servírka rozvíja, rozširuje a prehľbuje učivo chémie. Vedomosti a zručnosti, ktoré žiaci získajú pri štúdiu v tomto predmete veľmi úzko súvisia so zabezpečením výživy, zložením potravín a biochemickými procesmi, ktoré v nich prebiehajú. Pri výbere učiva sme pristupovali s ohľadom na jeho aplikáciu v ďalších odborných predmetoch a s prihliadnutím na vymedzenú týždennú dotáciu vyučovacích hodín. Prihliadali sme aj na proporcionality a primeranosť učiva podľa schopností žiakov.

Predmet vedie žiakov k tomu, aby získali a osvojili si teoretické vedomosti a zručnosti v oblasti bezpečnej a hygienickej práce a manipulácie s potravinami. Úlohou predmetu je oboznámiť žiakov aj s biologickou a energetickou hodnotou potravín, so zásadami správnej životosprávy, propagovať ju a uplatňovať vo vlastnej životospráve. Budeme žiakov viesť aj k hospodárnemu využívaniu potravín.

Odborný predmet je medzipredmetovo previazaný s odbornými vyučovacími predmetmi odborný výcvik, technológia, stolovanie, chémia a telesná výchova.

Metódy, formy a prostriedky vyučovania potravín a výživy majú stimulovať rozvoj poznávacích schopností žiakov, podporovať ich cieľavedomosť, samostatnosť a tvorivosť. Stimulovať poznávacie činnosti žiaka predpokladá uplatňovať vo vyučovaní prepojenie praktického a teoretického poznávania. K významným prvkom vo výchovno-vzdelávacom procese predmetu patria aj ukážky vybraných druhov potravín a pochutín, degustácia rôznych výrobkov.

Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom vyučovacieho predmetu potraviny a výživa je poskytnúť žiakom súbor vedomostí, zručností a kompetencií o potravinách, ich akosti, zložení a skladovaní, formovať logické myslenie a rozvíjať vedomosti, zručnosti a kľúčové kompetencie využiteľné aj v ďalšom vzdelávaní, odbornom výcviku a občianskom živote. Žiaci získajú poznatky o vybraných potravinách a pojmoch, osvoja si základné vzťahy medzi organizmom a vonkajším prostredím, budú ovládať využiteľnosť potravín pre ich technologické spracovanie.

Kľúčové kompetencie

Spôsobilosť konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote:

- identifikovať priame a nepriame dôsledky svojej činnosti,
- vybrať si správne rozhodnutie a cieľ z rôznych možností,
- definovať svoje ciele,
- zdôvodniť svoje riešenia, práva, povinnosti a konania.

Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v materinskom a cudzom jazyku:

- vyjadrovať sa správne v materinskom jazyku v písomnej a hovorenej forme,
- zhromažďovať, triediť, posudzovať a využívať informácie, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému alebo osvojiť si nové poznatky,
- identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať rôzne informácie a informačné zdroje,
- overovať a interpretovať získané údaje.

Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách:

- motivovať pozitívne seba a druhých,
- prezentovať svoje myšlienky, návrhy a postoje,
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi,
- určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom učení, pracovných výkonoch a osobnostnom raste,
- pracovať samostatne.
-

Finačná gramotnosť:

- výpočet spotreby surovín, normovací hárok
- zásady správnej výživy, liečebné stravovanie
- skladovanie potravín
- porovnanie jednotlivých druhov potravín, ich delenie.

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
Všetky tematické celky 1. ročník	Informačno-receptívna – výklad, demonštrovanie, práca s knihou Reproduktívna – rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh Motivačné metódy	Frontálna výučba Individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Všetky tematické celky 2. ročník	Informačno-receptívna – výklad, demonštrovanie, práca s knihou Reproduktívna – rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh Motivačné metódy	Frontálna výučba Individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Všetky tematické celky 3. ročník	Informačno-receptívna – výklad, demonštrovanie, práca s knihou Reproduktívna – rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh Motivačné metódy	Frontálna výučba Individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Všetky tematické celky 4. ročník	Informačno-receptívna – výklad, demonštrovanie, práca s knihou Reproduktívna – rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh Motivačné metódy	Frontálna výučba Individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou

Vzdelávací štandard

1. ročník, 66 hodín

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Potraviny a hygiena pri práci s potravinami/9	
Definovať požívateľiny a ich rozdelenie, definovať pojmy potraviny, pochutiny, nápoje, živina, rastlinné potraviny, živočíšne potraviny, bioprodukty, funkčné potraviny. Vysvetliť rozdiel medzi zmyslovým posudzovaním a analytickým hodnotením kvality potravín. Zaradiť požívateľiny do troch stupňov akosti. Vymenovať základné legislatívne normy súvisiace s hygienou potravín.	Poživateľiny, potraviny. Akosť potravín, potravinová legislatíva, HACCP, bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci. Hygiena, hygiena pri práci s potravinami, osobná hygiena pracovníkov v potravinárstve, alimentárne nákazy a otravy.

Zhodnotiť úlohu preventívneho ochranného systému HACCP. Uviesť príklady dodržiavania bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Definovať pojem hygiena, vymenovať oblasti hygieny, vymenovať príklady osobnej hygieny pracovníkov v potravinárstve. Vysvetliť pojmy: dezinfekcia, dezinfekcia, deratizácia. Opísať najznámejšie potravinové nákazy a otravy: salmonelóza, botulizmus, stafylokoková infekcia, žltáčka typu A, otrava hubami, alergie.	
Zloženie potravín/9	
Rozdeliť živiny. Vysvetliť rozdiel medzi energetickými, stavebnými a ochrannými živinami, vymenovať, čo k nim patrí. Popísať jednotlivé živiny, vymenovať ich druhy či rozdelenie, zdroje, význam. Analyzovať význam vody pre organizmus a význam činnosti enzýmov z hľadiska potravín.	Rozdelenie a význam živín, bielkoviny, sacharidy, tuky, vitamíny, minerálne látky, voda a enzýmy.
Hodnota potravín/3	
Definovať pojmy energetická a biologická hodnota potravín. Používať výživové tabuľky.	Energetická a biologická hodnota potravín, práca s výživovými tabuľkami.
Obilniny, mlynské výrobky, cestoviny, pekárske výrobky/9	
Popísať stavbu obilného zrna. Vymenovať chemické zloženie obilnín, druhy obilnín. Definovať mletie obilia, vymenovať druhy múky a ďalšie mlynské výrobky, ich význam. Definovať cestoviny, ich rozdelenie podľa rôznych kritérií, použitie a význam v racionálnej výžive. Rozdeliť pekárske výrobky. Vymenovať suroviny na výrobu chleba, druhy chleba. Rozdeliť pečivo podľa zloženia a spôsobu výroby. Vymenovať ostatné pekárske výrobky. Popísať podmienky skladovania mlynských a pekárskych výrobkov. Definovať kypriace prostriedky a popísať využitie jednotlivých druhov.	Obilniny, mletie obilia, mlynské výrobky, cestoviny, pekárske výrobky – chlieb, pečivo, ostatné pekárske výrobky, skladovanie mlynských a pekárskych výrobkov, kypriace prostriedky.
Sladidlá/3	
Popísať význam cukru vo výžive, druhy, výrobu cukru, použitie a skladovanie cukru. Popísať med, jeho význam vo výžive, zloženie, druhy medu a jeho skladovanie. Vymenovať náhradné sladidlá a popísať najznámejšie z nich.	Cukor, med, náhradné sladidlá.
Ovocie/3	
Vysvetliť pojem ovocie, zloženie, význam vo výžive, druhy ovocia - vymenovať. Opísať podmienky skladovania ovocia. Popísať spôsoby konzervovania ovocia.	Význam a zloženie ovocia, druhy ovocia, skladovanie a konzervovanie ovocia.
Zelenina/4	
Vysvetliť pojem zelenina, zloženie, význam vo výžive, druhy zeleniny - vymenovať. Opísať podmienky skladovania zeleniny. Popísať spôsoby konzervovania zeleniny.	Význam a zloženie zeleniny, druhy zeleniny, skladovanie konzervovanie zeleniny.

Zemiaky/2	
Popísať chemické zloženie zemiakov, rozdelenie, druhy zemiakov, význam vo výžive a podmienky skladovania.	Zloženie, druhy, skladovanie zemiakov.
Strukoviny/2	
Popísať zloženie strukovín, rozdelenie, druhy, význam vo výžive. Charakterizovať sóju. Vymenovať výrobky zo strukovín so zameraním na sóju.	Zloženie, druhy, význam, výrobky zo strukovín, sójové výrobky.
Huby/2	
Popísať zloženie húb, vymenovať ich rozdelenie, význam vo výžive a spôsoby spracovania húb.	Zloženie, rozdelenie, význam húb vo výžive, spracovanie.
Vajcia/3	
Popísať vajcia z hľadiska ich významu vo výžive, zloženie vajec, roztriediť ich podľa Potravinového kódexu. Opísať skladovanie vajec a ich použitie.	Význam, zloženie vajec, triedenie, skladovanie.
Mlieko a mliečne výrobky/12	
Definovať mlieko z hľadiska jeho zloženia, význam mlieka vo výžive, vymenovať spôsoby tepelného ošetrovania surového mlieka. Vymenovať rozdelenie mlieka a popísať výrobky z mlieka – konzumné mlieko, konzumné smotany, kyslomliečne výrobky, zahustené mliečne výrobky, sušené mliečne výrobky, syry – popísať spôsob výroby, rozdeliť syry a charakterizovať jednotlivé druhy syra, maslo. Popísať význam probiotík vo výžive a ich použitie.	Význam, zloženie mlieka, úprava – tepelné ošetrovanie, rozdelenie mlieka a výrobkov z mlieka, konzumné mlieko, konzumné smotany, kyslomliečne výrobky, zahustené a sušené mliečne výrobky, syry – výroba, druhy, charakteristika jednotlivých druhov syra, maslo, probiotiká – význam, použitie.
Tuky/5	
Definovať tuky a ich význam vo výžive, zloženie a rozdelenie tukov. Popísať živočíšne a rastlinné tuky, chyby tukov, kazenie a požiadavky na skladovanie tukov.	Tuky – význam, rozdelenie, zloženie, živočíšne tuky, rastlinné tuky, chyby, kazenie tukov, skladovanie tukov.

2. ročník, 33 hodín

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Mäso a mäsové výrobky/22	
Definovať mäso, popísať zloženie mäsa a význam mäsa vo výžive človeka. Vymenovať činitele vplývajúce na akosť mäsa a faktory sledované pri veterinárnej kontrole. Charakterizovať chyby mäsa a podmienky jeho skladovania. Charakterizovať jednotlivé druhy mäsa a vymenovať jeho časti. Vymenovať vnútornosti a ich využitie pri príprave jedál, popísať využitie kostí, krvi a čriev. Charakterizovať mäsové výrobky, rozdelenie, popísať chyby mäsových výrobkov. Definovať konzervy, rozdelenie a chyby konzerv. Popísať hydinu a zverinu, vymenovať chemické zloženie a druhy, význam vo výžive. Popísať chem. zloženie rýb, výhody a nevýhody rybieho mäsa, kvalitu, význam vo výžive, vymenovať rozdelenie rýb.	Zloženie mäsa, význam, akosť mäsa a veterinárna starostlivosť, skladovanie a chyby mäsa, hovädzie, teľacie, bravčové, baranie mäso, ostatné druhy jatočného mäsa, vnútornosti, kosti, krv, črevá, mäsové výrobky – charakteristika, rozdelenie, chyby mäsových výrobkov, konzervy, hydina, zverina, ryby, rybie výrobky, kôrovce, mäkkýše, obojživelníky.

Popísať rybie výrobky. Charakterizovať kôrovce, mäkkýše, obojživelníky a ich využitie vo výžive.	
Koreniny/5	
Definovať pojem pochutiny, rozdelenie pochutín. Vymenovať druhy korenín: pakoreňové koreniny, koreniny z kôry, z listov a vňate, z kvetov, z plodov a semien. Popísať koreninové zmesi, skladovanie a chyby korenia.	Pochutiny – charakteristika, rozdelenie, druhy korenín, charakteristika jednotlivých skupín korenín, koreninové zmesi, skladovanie a chyby korenia.
Povzbudivé pochutiny/3	
Definovať kávu, jej fyziologický účinok na ľudský organizmus, výrobu, druhy kávy. Definovať čaj, druhy čaju, hlavné zložky čaju a jeho účinky na ľudský organizmus. Definovať kakao, hlavné zložky, proces fermentácie, význam čokolády.	Káva, čaj, kakao.
Ostatné pochutiny/3	
Popísať význam kuchynskej soli, prírodné zdroje soli, použitie soli v potravinárstve. Popísať nakladacie soli a ich využitie v potravinárstve. Popísať ocot, druhy octu a jeho použitie v potravinárstve.	Kuchynská soľ, ocot, nakladacie soli.

3. ročník, 33 hodín

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Zásady správnej výživy/4	
Definovať racionálnu výživu, jej význam pre človeka. Popísať potravinový plán a princíp 3-5-7, pyramídu zdravej výživy – vymenovať skupiny potravín. Definovať nesprávne stravovanie a dôsledky nedostatočnej výživy.	Význam a zásady racionálnej výživy, potravinový plán, princíp 3-5-7, pyramída zdravej výživy, nesprávne stravovanie, nedostatočná výživa.
Druhy stravy/7	
Vymenovať základné stravovacie smery, definovať pojem stravovanie. Rozlíšiť jednotlivé druhy stravy, popísať zmiešanú, vegetariánsku, delenú, surovú a makrobiotickú stravu.	Stravovanie, druhy stravy, strava zmiešaná, vegetariánska, delená, surová, makrobiotická.
Nealkoholické nápoje/6	
Opísať význam pitnej vody, vlastnosti vody, rozdelenie vody podľa tvrdosti, definovať zásady pitného režimu a jeho význam pre zdravie človeka. Charakterizovať minerálne vody, rozdelenie minerálnych vôd a ich význam. Vymenovať priemyselne vyrábané nápoje a stručne ich popísať.	Pitná voda – význam, pitný režim, úprava, minerálne vody – charakteristika, rozdelenie, priemyselne vyrábané nápoje – sódová voda, limonády, mušty, koncentráty, dreňové šťavy, ovocné a zeleninové sirupy.
Alkoholické nápoje/16	
Definovať pojmy kvasný priemysel, alkoholické nápoje. Vymenovať suroviny na výrobu piva, popísať fázy výroby piva. Vymenovať druhy piva podľa rôznych kritérií, vysvetliť správne podmienky skladovania piva. Analyzovať účinky piva na ľudský organizmus. Stručne popísať postup výroby vína, rozdeliť víno podľa rôznych kritérií. Popísať jednotlivé trhové druhy vín.	Pivo, výroba, druhy, chyby a skladovanie piva. Víno, výroba, rozdelenie, trhové druhy vín, šumivé vína, chyby vína, skladovanie, hodnotenie vína. Lieh a liehoviny. Miešané nápoje.

<p>Popísať šumivé vína. Vysvetliť správne podmienky skladovania vína a opísať chyby vína.</p> <p>Charakterizovať lieh a liehoviny, vymenovať suroviny na výrobu liehu. Vymenovať obchodné rozdelenie liehovín. Definovať miešané nápoje, rozdeliť ich, určiť charakteristické znaky miešaných nápojov, vymenovať suroviny na ich prípravu.</p>	
--	--

4. ročník, 30 hodín

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Fyziológia výživy/16	
<p>Definovať pojmy: trávenie, účel trávenia, tráviaca sústava, vymenovať zloženie tráviacej sústavy a tráviace žľazy, ukázať na obrazovej schéme jednotlivé časti tráviacej sústavy. Charakterizovať ústnu dutinu, jej časti, úlohu, slinné žľazy – ich úlohu. Popísať jazyk. Charakterizovať hltan, jeho činnosť, pojem prehĺtanie.</p> <p>Charakterizovať pažerák, pažerákový zvierač a ich činnosť. Charakterizovať žalúdok, jeho úlohu v procese trávenia, vrátnikový zvierač. Opísať činnosť žalúdka v procese trávenia a zloženie žalúdočnej šťavy. Charakterizovať tenké črevo, jeho časti a funkcie. Definovať pojem metabolizmus. Opísať činnosť tenkého čreva a zloženie črevnej šťavy. Charakterizovať hrubé črevo a jeho časti. Opísať funkcie hrubého čreva a jeho činnosť.</p> <p>Charakterizovať pečeň, jej činnosť a úlohy, opísať činnosť žľčníka a žlče v procese trávenia.</p> <p>Charakterizovať podžalúdkovú žľazu a popísať jej dve funkcie. Vymenovať zloženie pankreatickej šťavy.</p> <p>Charakterizovať vylučovaciu sústavu, vymenovať jej časti. Vysvetliť význam a úlohu obličiek.</p> <p>Charakterizovať močové ústrojenstvo.</p> <p>Charakterizovať nervovú sústavu, zdôvodniť význam NS, vymenovať zloženie NS, opísať činnosť NS, definovať podmienené a nepodmienené reflexy, popísať reflexný oblúk.</p> <p>Charakterizovať obehovú sústavu, druhy ciev, vysvetliť ich funkciu. Opísať význam krvi a opísať malý a veľký krvný obeh.</p>	<p>Tráviaca sústava – zloženie, význam, ústna dutina, hltan, pažerák, žalúdok, tenké črevo, hrubé črevo, pečeň, žľčník, žlč, pankreas, vylučovacie ústrojenstvo, obličky, močové ústrojenstvo, nervová sústava – zloženie, činnosť, reflexný oblúk, cievna sústava, srdce a jeho činnosť, krvný obeh.</p>
Diferencované stravovanie/4	
<p>Charakterizovať diferencovanú stravu podľa veku.</p> <p>Uviesť nároky na výživu kojencov, batoliat, detí predškolského veku a detí školského veku.</p> <p>Vysvetliť výživu dospelievajúcej mládeže.</p> <p>Vysvetliť výživu tehotných a dojčiacich žien.</p> <p>Popísať výživu starých ľudí. Charakterizovať</p>	<p>Výživa detí a mladistvých, výživa starých ľudí, výživa tehotných a dojčiacich žien, výživa športovcov.</p>

výživu športovcov.	
Liečebná výživa/10	
Vymenovať druhy diét. Opísať základnú charakteristiku jednotlivých druhov diét v závislosti od ochorenia organizmu a spôsoby stravovania pri týchto diétach.	Význam liečebného stravovania, rozdelenie diét, šetriaca, tekutá, racionálna, protisklerotická, žlčníková, pečeneňová, obličková, redukčná, diabetická, neslaná, výživná.

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
1. a 2. ročník Všetky tematické celky	Úradníčková J., Marenčáková J., Jurgová O.: Potraviny a výživa I, SPN 2007, druhé vydanie 2009	Tabuľa Dataprojektor Notebook Magnetická tabuľa	Tabuľky výživových hodnôt	
3. ročník Zásady správnej výživy. Druhy stravy. Nealkoholické nápoje. Alkoholické nápoje.	Šimončíč, R., Kružíak, P.: Výživa, SPN Bratislava, 1986 Schaller R., Forró A., Kružíak P.: Potraviny a nápoje 2, SPN Bratislava, tretie vydanie 2001	Tabuľa Dataprojektor Notebook Magnetická tabuľa		
4. ročník Všetky tematické celky	Šimončíč, R., Kružíak, P.: Výživa, SPN Bratislava, 1986	Tabuľa Dataprojektor Notebook Magnetická tabuľa		

Hodnotenie výsledkov žiakov

Hodnotenie žiakov bude založené na kritériách hodnotenia v každom vzdelávacom výstupe. Klasifikácia bude vychádzať z pravidiel hodnotenia tohto školského vzdelávacieho programu a klasifikačného poriadku hotelovej akadémie.

Pri klasifikácii výsledkov v tomto predmete sa hodnotí v súlade s učebnými osnovami a vzdelávacími štandardami nasledovne:

- a) kvalita myslenia, predovšetkým jeho logickosť, samostatnosť a tvorivosť,
- b) schopnosť zaujať stanovisko a uplatňovať osvojené poznatky a zručnosti pri riešení úloh,

- c) celistvosť, presnosť, trvácnosť osvojenia požadovaných poznatkov, faktov, pojmov, definícií a vzťahov,
- d) aktivita v prístupe k činnostiam, záujem o ne a vzťah k nim,
- e) presnosť, výstižnosť, odborná a jazyková správnosť ústneho a písomného prejavu.

Názov predmetu	Technológia
Časový rozsah výučby	1,1,1,1 spolu 129 vyučovacích hodín
Ročník	prvý, druhý, tretí, štvrtý
Kód a názov študijného odboru	6445 K čašník, servírka
Vyučovací jazyk	štátny jazyk

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Odborný predmet Technológia v študijnom odbore 6444 K čašník, servírka rozširuje a prehĺbuje učivo chémie, potravín a výživy, techniky obsluhy a odborného výcviku. Jeho obsah je štruktúrovaný do tématických celkov. Úlohou predmetu je oboznámiť žiakov, ako zachovávať technologickú disciplínu pri príprave jedál podľa najnovších poznatkov súčasnej gastronómie, o účelnej organizácii práce, ako dodržiavať predpisy, hygienu, BOZP, HACCP, hospodárenie pri vykonávaní jednotlivých činností a využívanie surovín a uplatňovanie estetickej úpravy hotových výrobkov.

Cieľom predmetu je poskytnúť žiakom súbor vedomostí, zručností a kompetencií v činnostiach súvisiacich s prípravou pokrmov.

V 1. ročníku sa žiaci oboznámia s vývojom gastronómie na Slovensku a vo svete, so zásadami osobnej hygieny a hygieny na pracovisku, základnými predpismi BOZP, HACCP. Naučia sa rozlišovať kuchynskú úpravu z časového a tepelného hľadiska, zvládnu normovanie surovín, ktoré je potrebné na hospodárnu prípravu jedál, zvládnu základné poznatky o rozdelení, príprave základných vývarov, polievok, závarok a vložiek do polievok, ich zahusťovanie, zjemňovanie a čistenie.

V 2. ročníku sa naučia základy rozdelenia a prípravy základných bielych a hnedých omáčok a ich využitie, prípravu príloh, drezingov a jednoduchých šalátov, základné receptúry prípravy bezmäsitých jedál dôležitých vo vegetariánskom stravovaní, rozdelenie a použitie hovädzieho, teľacieho a bravčového mäsa a ovládanie základných receptúr z týchto druhov mias.

V 3. ročníku sa naučia úpravu baranieho, jahňacieho, kozľacieho, králičieho mäsa a hydiny rôznymi spôsobmi v súlade s najnovšími trendami v gastronómii.

Vo 4. ročníku sa žiaci oboznámia s úpravou zveriny, rýb, kôrovcov, mäkkýšov a lastúrníkov, ktoré sú netypické v slovenskej gastronómii, zvládnu jedlá na objednávku z rôznych druhov mias, naučia sa základy cukrárskej výroby, studenej kuchyne a oboznámia sa so základnými charakteristikami a národnými jedlami v medzinárodnej gastronómii. V závere ročníka sa pripravujú na úspešné zvládnutie maturitnej skúšky z tohto odborného predmetu.

Ciele predmetu

Kognitívne ciele:

- Uviest' zásady hygieny a bezpečnosti pri práci.

- Popísať význam jednotlivých bodov HACCP
- Vysvetliť zásady správneho normovania surovín
- Vymenovať a rozlíšiť základné tepelné úpravy
- Popísať techniku predbežnej úpravy surovín
- Rozlíšiť základné charakteristiky medzinárodnej kuchyne

Afektívne ciele:

- Uplatňovať zásady hospodárenia s potravinami
- Spolupracovať so spolužiakmi pri tvorbe menu

Psychomotorické ciele:

- Napísať na počítači menu, zvládnuť priestorové rozmiestnenie rôznych jedál na bufetovom stole a graficky ich znázorniť
- Zvládnuť prípravu základných jedál
- Predviesť prezentáciu zvolenej medzinárodnej kuchyne
- Vynormovať zvolené jedlo a správne vyhotoviť žiadanku na suroviny

Kľúčové kompetencie

a) Spôsobilosť konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote

- logicky a reálne zdôvodňovať svoje názory, konania a rozhodnutia
- identifikovať priame a nepriame dôsledky svojej činnosti
- zdôvodňovať svoje argumenty, riešenia, potreby, práva, povinnosti a konanie

b) Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v materinskom a cudzom jazyku

- vyjadrovať sa správne v materinskom jazyku v písomnej a hovorenej forme
- vyjadrovať sa spoľahlivo v cudzom jazyku v písomnej a hovorenej forme
- identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať rôzne informácie a informačné zdroje
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov

c) Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách

- prejavíť empatiu a sebareflexiu,
- motivovať pozitívne seba a druhých,
- ovplyvňovať ľudí (prehováranie, presvedčovanie),
- predkladať primerané návrhy na rozdelenie jednotlivých kompetencií a úloh pre ostatných členov tímu a posudzovať spoločne s učiteľom a s ostatnými, či sú schopní určené kompetencie zvládnuť,
- diskutovať konštruktívne, aktívne predkladať progresívne návrhy a pozorne počúvať druhých,
- určovať najzávažnejšie rysy problému, rôzne možnosti riešenia, ich klady a zápory v danom kontexte aj v dlhodobjších súvislostiach, kritériá pre voľbu konečného optimálneho riešenia,
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi,
- pracovať samostatne a riadiť práce v menšom kole
- prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom, nepodliehať predsudkom a stereotypom v prístupe

k druhým

Finančná gramotnosť:

- výpočet spotreby surovín teplej a studenej kuchyne
- opracovanie surovín, príprava jedál
- charakteristika a delenie hovädzieho, bravčového, teľacieho, baranieho mäsa
- technologický postup prípravy jedál teplej a studenej kuchyne
- pomôcky na prípravu pokrmov
- zariadenie a vybavenie výrobného strediska
- vlastné kalkulácie
- stravovacie zvyklosti cudzích národov.

Obsahový štandard

1. ročník

1. zásady hygieny a bezpečnosti pri práci
2. dodržiavanie HACCP a BOZP
3. druhy ohrozenia pri práci
4. kuchynská úprava surovín
5. predbežná úprava mäsa
6. základné tepelné úpravy
7. výpočet spotreby surovín pokrmov teplej a studenej kuchyne
8. polievky, základné vývary A, B
9. čistenie, zosilňovanie a zjemňovanie vývarov

2. ročník

1. omáčky základné biele, hnedé, krycie
2. špeciálne krycie omáčky
3. prílohy a doplnky k hlavným jedlám
4. príprava jednoduchých šalátov a drezingov
5. bezmäsité jedlá- rozdelenie a technologický postup prípravy
6. hovädzie mäso- rozdelenie a použitie
7. príprava základov , gulášov a rošteniek
8. úprava vnútorností a na anglický spôsob
9. teľacie mäso a jeho použitie pri príprave pokrmov
10. bravčové mäso a jeho použitie pri príprave pokrmov

3. ročník

1. baranie mäso a jeho využitie pri príprave pokrmov
2. jahňacie, kozľacie a králičie mäso- zloženie, význam a použitie pri príprave pokrmov
3. hydina a jej význam a použitie pri príprave pokrmov
4. zverina- druhy, význam a použitie pri príprave pokrmov
5. ryby, kôrovce, mäkkýše a lastúrniky- význam, druhy a použitie
6. jedlá na objednávku- druhy a postup prípravy

4. ročník

1. cukrárska výroba, múčniky, dezerty- druhy, výrobné postupy, dekorácie

2. studená kuchyňa- šaláty, chlebičky, karving
3. galantíny, peny, paštéty
4. medzinárodná gastronómia – typické jedlá a nápoje
5. zvyky a tradície pri podávaní jedál

Výkonový štandard

1. ročník

1. popísať zásady hygieny
2. vysvetliť význam dodržiavania BOZP a HACCP
3. vymenovať najčastejšie pracovné úrazy
4. vymenovať spôsoby úpravy surovín
5. definovať základné tepelné úpravy, vysvetliť ich výhody a nevýhody
6. správne vyhotoviť predpísanú dokumentáciu a presne vypočítať spotrebu surovín
7. vedieť technologický postup prípravy základných vývarov
8. vysvetliť spôsoby úpravy polievok

2. ročník

1. správne rozdeliť omáčky
2. vedieť technologický postup prípravy základných omáčok
3. ovládať technologické postupy prípravy rôznych príloh
4. správne popísať postup prípravy jednoduchých šalátov a drezingov
5. vysvetliť význam bezmäsitých jedál a popísať ich technologický postup prípravy
6. vedieť určiť použitie jednotlivých častí mäsa na rôzne tepelné úpravy
7. ovládať postup prípravy rošteniek, gulášov, porovnať prípravu na anglický spôsob s klasickým pečením

3. ročník

1. charakterizovať jednotlivé druhy mias
2. vysvetliť význam konkrétnych druhov mias vo výžive
3. popísať spôsoby použitia jednotlivých druhov mias pri príprave pokrmov
4. charakterizovať jedlá na objednávku
5. popísať technologické postupy prípravy jedál na objednávku

4. ročník

1. ovládať základné receptúry výroby korpusov
2. popísať postup výroby základných plniek a dekorácií
3. definovať studenú kuchyňu na popísať prípravu galantín, pien a paštét
4. popísať kuchyne rôznych krajín, ovládať ich typické jedlá a nápoje
5. ovládať technologický postup prípravy národných pokrmov

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania

Stratégia vyučovania

	Metódy	Formy práce
1.ročník		
Úvod	Reproduktívna – rozhovor, riadený rozhovor	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Rozhovor, diskusia Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Zásady hygieny a bezpečnosti pri práci	Reproduktívna – rozhovor, riadený rozhovor	Rozhovor, diskusia
Kuchynská úprava surovín	Heuristická – rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba
Výpočet spotreby surovín pokrmov teplej a studenej kuchyne	Reproduktívna – rozhovor, riadený rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh	Práca s knihou Skupinová práca žiakov
Polievky	Výkladovo – ilustratívna Reproduktívna – rozhovor, riadený rozhovor	Práca s knihou Frontálna výučba
2.ročník		
Omáčky	Výkladovo – ilustratívna Reproduktívna – rozhovor, riadený rozhovor	Práca s knihou Frontálna výučba Rozhovor, diskusia
Prílohy a doplnky k hlavným jedlám	Výkladovo – ilustratívna Reproduktívna – rozhovor, riadený rozhovor	Práca s knihou Frontálna výučba Rozhovor, diskusia
Bezmäsité jedlá	Výkladovo – ilustratívna Reproduktívna – rozhovor, riadený rozhovor	Práca s knihou Frontálna výučba
Hovädzie mäso a jeho použitie pri príprave pokrmov	Výkladovo – ilustratívna Reproduktívna – rozhovor, riadený rozhovor	Rozhovor, diskusia
Teľacie mäso a jeho použitie pri príprave pokrmov	Výkladovo – ilustratívna Reproduktívna – rozhovor, riadený rozhovor	Práca s knihou Frontálna výučba Rozhovor, diskusia
Bravčové mäso a jeho použitie pri príprave pokrmov	Výkladovo – ilustratívna Reproduktívna – rozhovor, riadený rozhovor	Práca s knihou Frontálna výučba Rozhovor, diskusia
3.ročník		
Baranie mäso a jeho využitie pri príprave pokrmov	Výkladovo – ilustratívna Reproduktívna – rozhovor, riadený rozhovor	Práca s knihou Frontálna výučba Rozhovor, diskusia
Jahňacie, kozľacie, králičie mäso, ich použitie pri príprave pokrmov	Výkladovo – ilustratívna Reproduktívna – rozhovor, riadený rozhovor	Práca s knihou Frontálna výučba Rozhovor, diskusia
Hydina a jej použitie pri príprave pokrmov	Výkladovo – ilustratívna Reproduktívna – rozhovor, riadený rozhovor	Práca s knihou Frontálna výučba Rozhovor, diskusia
Zverina a jej použitie pri príprave pokrmov	Výkladovo – ilustratívna Reproduktívna – rozhovor, riadený rozhovor Výkladovo – problémová Výkladovo – ilustratívna	Práca s knihou Frontálna výučba Rozhovor, diskusia Práca s knihou

Ryby, kôrovce, mäkkýše, lastúrniky	Reproduktívna – rozhovor, riadený rozhovor Výkladovo – problémová Výkladovo – ilustratívna	Frontálna výučba Rozhovor, diskusia
Jedlá na objednávku	Reproduktívna – rozhovor, riadený rozhovor Výkladovo – ilustratívna	Frontálna a individuálna práca žiakov Práca s knihou
4.ročník	Reproduktívna – rozhovor, riadený rozhovor	Frontálna a individuálna práca žiakov Práca s knihou
Cukrárska výroba		
Studená kuchyňa	Výkladovo – ilustratívna Reproduktívna – rozhovor, riadený rozhovor	Práca s knihou Frontálna výučba Rozhovor, diskusia
Medzinárodná gastronómia	Výkladovo – ilustratívna Reproduktívna – rozhovor, riadený rozhovor	Práca s knihou Frontálna výučba Rozhovor, diskusia
	Výkladovo – ilustratívna Reproduktívna – rozhovor, riadený rozhovor	Práca s knihou Frontálna výučba Rozhovor, diskusia

Učebné zdroje:

Technológia E. Brhlík – R. Romaňuk, skl.č.1-91-287

Technológia 1 – Ľ. Verčimáková, ISBN 987-80-10-01437-8

Technológia 2 – Ľ. Verčimáková, ISBN 987-80-10-01664-8

Technológia 3 – Ľ. Verčimáková ISBN 987-80-10-01883-3

Názov predmetu	Technika obsluhy
Časový rozsah výučby	3,2,2 ,2 hodiny týždenne, spolu 291 vyučovacích hodín 99/66/66/60
Ročník	prvý, druhý, tretí, štvrtý
Kód a názov študijného odboru	6445 K čašník, servírka
Vyučovací jazyk	štátny jazyk

Absolvent štvorročného študijného 6444 K čašník, servírka po ukončení štúdia úspešne vykonanou maturitnou skúškou získava prvú kvalifikáciu na úrovni úplného stredného odborného vzdelania. V rámci pracovnej pozície sú na absolventa kladené veľmi vysoké požiadavky na krátkodobú pamäť, schopnosť pracovať v tíme a schopnosť sociálneho kontaktu. Vysoké nároky sú dané aj na rozsah zrakového poľa, priestorové videnie, rozlišovanie zvuku, udržiavanie rovnováhy, rozlišovanie čuchových podnetov, rozdelenie pozornosti, praktické myslenie, písomný a slovný prejav, prispôsobivosť, flexibilitu, sebakontrolu, sebaovládanie, samostatnosť, kultivovanosť vystupovania a vzhľadu, istotu a pohotovosť vystupovania. Povolanie čašník, servírka nie je vhodné pre žiakov s ochorením obmedzujúcim výkon tejto pracovnej pozície. Presné posúdenie zdravotného stavu s následným odporúčaním alebo neodporúčaním výkonu tejto pozície je možné iba po konzultácii s lekárom. Absolventi sa uplatnia v pracovných pozíciách ako účtujúci čašník, servírka, hlavný čašník, servírka, barman, prevádzkar, vedúci závodu spoločného stravovania, súkromný podnikateľ v oblasti cestovného ruchu a spoločného stravovania.

Charakteristika predmetu

V 1. ročníku získajú žiaci základné vedomosti o pravidlách a technike jednoduchej obsluhy, osvoja si vedomosti o inventári na úseku obsluhy, o pomôckach a povinnostiach obsluhujúcich. Naučia sa popísať a rozlíšiť základné systémy a spôsoby obsluhy a prehĺbia sa taktiež základy spoločenského správania, naučia sa prakticky využívať gastronomické pravidlá pri zostavovaní jedálneho a nápojového lístka, hygieny a bezpečnosti pri práci.

V 2. ročníku samostatne zvládne jednoduchú a zložitú obsluhu hostí v zariadeniach spoločného stravovania (reštaurácie, hotely, bary, bistrá, chaty a pod.) pri bežných prevádzkach ako aj pri slávnostných príležitostiach, uviesť hostí a poskytnúť pomoc klientom pri výbere z jedálneho lístka, vie pripraviť jednoduché jedlá, minútky, šaláty, a múčniky, dokončuje jedlá pred hosťom a pripravuje tabule na slávnostné príležitosti.

V 3. ročníku sa absolvent naučí popísať a rozlíšiť základné systémy a spôsoby obsluhy v zábavných a spoločenských strediskách ako sú vinárne, pivne pivnice, kaviarne, ďalej vo výberových a štýlových reštauráciách. Naučí sa pripravovať miešané nápoje aj podľa vlastných receptúr a taktiež pracam v ubytovacom zariadení.

Vo 4. ročníku absolvent sa naučí pripraviť pracovisko a ovládať všetky práce spojené so slávnostným stolovaním. Naučí sa prijímať jednoduché a zložité objednávky, podávať informácie o jedlách a nápojoch, poskytovať odbornú inštrukciu pri servírovaní špeciálnych pokrmov a nápojov, ovládať zásady vedenia administratívy a účtovania v prevádzke, tiež účtovať na kontrolnej pokladnici, inkasovať tržby, písať jedálne lístky.

Ciele predmetu

1. ročník

Kognitívne ciele:

1. Uviesť zásady hygieny a bezpečnosti pri práci.
2. Popísať zásady spoločenského správania a spoločenský protokol.
3. Vysvetliť zásady správneho stolovania.
4. Vymenovať druhy inventára a opísať ich.
5. Popísať techniku jednoduchej obsluhy a vymenovať zásady obsluhy.
6. Definovať menu, jedálny a nápojový lístok a navrhnúť menu na konkrétnu príležitosť, zostaviť jedálny a nápojový lístok.
7. Vysvetliť rozdiel medzi systémom a spôsobom obsluhy a vysvetliť všetky systémy a spôsoby obsluhy.

Afektívne ciele:

1. Uplatňovať zásady etiky a spoločenského protokolu vo vzťahu k hosťom.
2. Spolupracovať so spolužiakmi pri tvorbe jedálneho lístka.

Psychomotorické ciele:

1. Napísať na počítači menu, jedálny lístok a nápojový lístok a vhodne ich graficky upraviť.

2. Zvládnuť 2 – tanierový, 3 – tanierový spôsob podávania a debarasovania.
3. Predviesť správne nosenie jedál a nápojov na podnosoch a táckach.
4. Predviesť zásady správneho používania príručníka pri obsluhu.

2. ročník

Kognitívne ciele:

1. Uviesť zásady podávania nealkoholických, alkoholických, studených a teplých nápojov.
2. Popísať prípravu pracoviska na servírovanie jednoduchých raňajok.
3. Vysvetliť význam podávania desiatej a uviesť sortiment podávaných jedál.
4. Popísať prípravu pracoviska na servírovanie obedov a servírovanie predjedál, polievok, hlavných jedál a múčnikov.
5. Popísať techniku jednoduchej obsluhy a vymenovať zásady obsluhy.
6. Vysvetliť význam podávania olovranu a uviesť sortiment podávaných jedál.
7. Definovať význam a podávanie večerí a popísať postupnosť jedál na jedálnom lístku .
8. Popísať zložitú obsluhu a jej základné pracovné úkony.

Afektívne ciele:

1. Uplatňovať zásady etiky a spoločenského protokolu vo vzťahu k hosťom.
2. Používať osvojené jazykové prostriedky v súvislých výpovediach a v obsahových celkoch primerane s komunikatívnym zámerom.
3. Využívať vedomosti o potravinách, nápojoch, surovinách, o ich zložení a akosti.
4. Spolupracovať so spolužiakmi pri tvorbe večerného jedálneho lístka.

Psychomotorické ciele:

1. Zadeľiť vhodný inventár pri servírovaní nápojov.
2. Napísať na počítači raňajkový, obedový a večerový jedálny lístok a vhodne ich graficky upraviť.
3. Zvládnuť prípravu pracoviska na podávanie večerí.
4. Predviesť správne servírovanie jedál pri zložitej obsluhu.

3. ročník

Kognitívne ciele:

1. Popísať obsluhu a údržbu pivného zariadenia.
2. Vysvetliť účelnosť kaviarní a kaviarenských herní.
3. Popísať druhy vinární, ich zariadenie a spôsob obsluhy.
4. Defínovať vlastností niektorých vín.
5. Vysvetliť význam výberových a štýlových reštaurácií.
6. Defínovať význam a podávanie miešaných nápojov .
7. Vymenovať základné body hotelového poriadku.
8. Popísať spôsob objednávanie hotelovej izby a vedenie hotelovej evidencie.
9. Uviesť jednotlivé kroky pri obsluhu v hotelovej hale a na hotelovej izbe.

Afektívne ciele:

1. Uplatňovať zásady etiky a spoločenského protokolu vo vzťahu k hosťom.
2. Používať techniky spoločenskej komunikácie, komunikácie na pracovisku,
3. Využívať vedomosti o potravinách, nápojoch, surovinách, o ich zložení a akosti.
4. Uplatňovať poznatky o technologických normách v spoločnom stravovaní.

Psychomotorické ciele:

1. Zvládnuť narazenie pivného suda.
2. Napísať na počítači kaviarenský jedálny a nápojový lístok.
3. Predviesť správne otvorenie šumivého vína.
3. Zvládnuť prípravu miešaných nápojov pred zrakom host'a.
4. Predviesť správne servírovanie jedál a nápojov pri vyššej forme zložitej obsluhy.

4. ročník

Kognitívne ciele:

1. Uviesť význam a druhy hostín.
2. Popísať prijímanie objednávok a rozpočet hostín.
3. Vysvetliť spôsob ponúkania služieb pri slávnostnom stolovaní.
4. Vymenovať náležitosti slávnostného menu.
5. Popísať organizačno – technické opatrenia.
6. Vymenovať tvary slávnostných tabúl.
7. Defínovať osobitné druhy slávnostného stolovania.

Afektívne ciele:

1. Uplatňovať zásady etiky a spoločenského protokolu vo vzťahu k hosťom.
2. Spolupracovať so spolužiakmi pri tvorbe slávnostného menu.

Psychomotorické ciele:

1. Napísať na počítači slávnostné menu a graficky ho upraviť.
2. Zvládnuť prijímanie objednávok a výpočet slávnostnej hostiny.
3. Písomne vypracovať technocko – organizačné zabezpečenie slávnostnej hostiny.
4. Zostaviť rôzne tvary tabúl podľa grafického materiálu.

Kľúčové kompetencie absolventa

f) Spôsobilosť konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote

- logicky a reálne zdôvodňovať svoje názory, konania a rozhodnutia
- identifikovať priame a nepriame dôsledky svojej činnosti
- zdôvodňovať svoje argumenty, riešenia, potreby, práva, povinnosti a konanie

g) Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v materinskom a cudzom jazyku

- vyjadrovať sa správne v materinskom jazyku v písomnej a hovorenej forme
- vyjadrovať sa spoľahlivo v cudzom jazyku v písomnej a hovorenej forme
- identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať rôzne informácie a informačné zdroje
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov

h) Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách

- motivovať pozitívne seba a druhých
- prejavovať empatiu a sebareflexiu
- prezentovať svoje myšlienky, návrhy a postoje
- pracovať samostatne a riadiť prácu v menšom kolektíve
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi
- prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom, nepodliehať predsudkom a stereotypom v prístupe k druhým

Obsahový štandard

1. ročník /99 hodín/

- odbytové stredisko, BOZP a zásady hygieny
- hygiena, HACCP, bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci
- inventár a jeho rozdelenie, použitie v rôznych podmienkach
- pravidla a technika obsluhy
- spôsoby obsluhy – reštauračný, kaviarenský, barový, etážový, slávnostný
- systémy obsluhy – systém hlavného čašníka, viedenský, rajónový, francúzsky
- zostavovanie jedálnych a nápojových lístkov
- pravidlá jednoduchej obsluhy – raňajky, desiata, obed, olovrant, večera

2. ročník /33 hodín/

- podávanie nealkoholických, alkoholických, studených a teplých nápojov
- prípravu pracoviska na servírovanie jednoduchých raňajok
- podávanie desiatej – príprava pracoviska, technika obsluhy pri podávaní, sortiment
- príprava pracoviska na spodávanie obedov - servírovanie predjedál, polievok, hlavných jedál a múčnikov
- podávanie olovrantu a sortiment podávaných jedál
- jednoduché večere – príprava jedálneho lístka
- zložitá obsluha a jej základné pracovné úkony

3. ročník / 66 hodín/

- obsluhu a údržbu pivného zariadenia
- kaviarne a kaviarenské herne
- vinárne - ich zariadenie a spôsob obsluhy, servírovanie vína, vlastnosti vína, chyby vína
- výberové a štýlové reštaurácie
- miešaných nápojov – long drink, short drink, alkoholické, nealkoholické
- organizácia práce v ubytovacom zariadení – hotelový poriadok, objednávanie hotelovej izby, hotelová evidencia
- obsluha v hotelovej hale a na hotelovej izbe

4. ročník /60 hodín/

- slávnostné stolovanie - význam a druhy hostín
- prijímanie objednávok a rozpočet slávnostných hostín
- ponúkania služieb pri slávnostnom stolovaní
- náležitosti slávnostného menu
- organizačno – technické opatrenia slávnostnej hostiny
- tvary slávnostných tabúľ – prípravné práca, výzdoba tabule
- osobitné druhy slávnostného stolovania – banket, recepcia, rout, čaj o piatej, cocktail party, piknik, river party, garden party, čaša vína

Výkonový štandard

1. ročník

1. Aplikovať zásady spoločenského správania do praxe.
2. Dodržiavať zásady hygieny a BOZP pri práci.
3. Rozlíšiť jednotlivé druhy inventára a správne ich použiť.
4. Podávať jedlá a nápoje podľa zásad obsluhy s použitím príručníka.
5. Zvládnuť 2-tanierový a 3-tanierový spôsob podávania jedál.
6. Zostaviť jedálny a nápojový lístok a menu podľa gastronomických zásad.
7. Popísať techniku jednoduchej obsluhy a aplikovať ju v praxi.
8. Rozlíšiť jednotlivé systémy a spôsoby obsluhy.

2. ročník

1. Zadeľiť vhodný inventár pri servírovaní nápojov.
2. Napísať na počítači raňajkový, obedový a večerový jedálny lístok a vhodne ich graficky upraviť.
3. Zvládnuť prípravu pracoviska na podávanie raňajok, obedov a večerí.
4. Predviesť správne servírovanie jedál pri zložitej obsluhu.
5. Zvládnuť práce po ukončení prevádzky.

3. ročník

1. Zvládnuť údržbu pivnej pivnice a skladovanie piva.
2. Predviesť narážanie a čapovanie piva zo sudov.

3. Správne servírovať fľašové a čapované pivo hosťom
4. Napísať na počítači kaviarenský jedálny a nápojový lístok.
5. Predviesť správne otvorenie šumivého vína.
6. Pripraviť základný sirup využívaný pri príprave miešaných nápojov.
7. Zvládnuť prípravu miešaných nápojov pred zrakom hosťa.
8. Predviesť správne servírovanie jedál a nápojov pri vyššej forme zložitej obsluhy.
9. Dochutiť špeciálne polievky pred zrakom hosťa.
10. Zvládnuť tranširovanie kurčaťa pred zrakom hosťa.
11. Predviesť flambovanie ovocia pri príležitosti slávnostnej hostiny (recepčia).

4. ročník

1. Napísať na počítači slávnostné menu a graficky ho upraviť.
2. Zvládnuť prijímanie objednávok a výpočet slávnostnej hostiny.
3. Navrhnuť dva varianty rozpočtu slávnostnej hostiny.
4. Písomne vypracovať technocko – organizačné zabezpečenie slávnostnej hostiny.
5. Zostaviť rôzne tvary tabúľ podľa grafického materiálu.
6. Pripraviť a vyzdobiť slávnostnú tabuľu k príležitosti „Dňa otvorených dverí„.
7. Zorganizovať obsluhu pri slávnostnej príležitosti - banket.

Finančná gramotnosť:

- komunikácia s hosťom v rôznych situáciách, riešenie problémových situácií
- príprava na prevádzku, ošetrovanie a údržba inventára, práce počas a po skončení prevádzky
- zhotovenie jedálneho a nápojového lístka a menu
- výber vhodného systému a spôsobu obsluhy
- vyúčtovanie s hosťom, spôsoby platenia, predchádzanie nedorozumeniam pri vyúčtovaní
- zložitá obsluha – jej využitie, práca pri stole hosťa, význam
- miešané nápoje – význam, suroviny na prípravu, receptúry
- slávnostné stolovanie – význam, druhy, vyhotovenie objednávky, žiadanky, pracovného príkazu a libreta, vyúčtovanie.

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
1. ročník /99/		
Odbytové stredisko, zásady hygieny a bezpečnosť pri práci /20/	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor, riadený rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Základné pravidlá a technika obsluhy /16/	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor, riadený rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Zostavovanie jedálneho a nápojového lístka /13/	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor, riadený rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Spôsoby a systémy obsluhy /12/	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor, riadený rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Jednoduchá obsluha /38/	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor, riadený rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
2. ročník /33/		
Jednoduchá obsluha /12/	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor, riadený rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Zložitá obsluha – základná forma /21/	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor, riadený rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
3.ročník /66/		
Obsluha a údržba pivného zariadenia /3/	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor, riadený rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Kaviareň a kaviarenská herňa /5/	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor, riadený rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov

		Práca s knihou
Vinárneň /5/	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor, riadený rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Zábavné a spoločenské strediská /4/	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor, riadený rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Výberové a štýlové reštaurácie /17/	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor, riadený rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Vyššie formy zložitej obsluhy /18/	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor, riadený rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Miešané nápoje /7/	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor, riadený rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Organizácia práce v ubytovacom zariadení /5/	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor, riadený rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Organizácia práce a technika obsluhy v rozličných strediskách /2/	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor, riadený rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
4.ročník /60/		
Slávnostné stolovanie /40/	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor, riadený rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Technika obsluhy pri mimoriadnych slávnostiach a spoločenských stretnutiach /20/	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor, riadený rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou

Obsah učiva podľa ročníkov

I. ročník

Odbytové stredisko, zásady hygieny a bezpečnosť pri práci /20/

- osobná hygiena, hygiena pracoviska
- bezpečnosť pri práci
- charakteristika a úlohy odbytového strediska
- inventár a zariadenie v odbytovom stredisku
- základné rozdelenie inventára

- malý stolový inventár
- kovový, porcelánový, sklenený inventár
- reštauračná bielizeň, ošetrovanie a udržiavanie inventáru a zariadení

Základné pravidlá a technika obsluhy /16/

- základné povinnosti obsluhujúcich
- pomôcky potrebné pri obsluhu
- hlavné zásady obsluhy, pravidlá a technika obsluhy
- nosenie tanierov a podnosov
- príprava pracoviska pred, počas a po ukončení prevádzky
- preberanie jedál, spôsoby platenia
- zodpovednosť obsluhujúcich za prevzaté jedlá a nápoje

Zostavovanie jedálneho a nápojového lístka /13/

- gastronomické pravidlá
- pravidlá správnej výživy pri zostavovaní jedálneho lístka
- náležitosti jedálneho a nápojového lístka
- poradie jedál na jedálnom lístku podľa gastronomických pravidiel
- poradie jedál a nápojov pri zostavovaní menu podľa gastronomických pravidiel
- druhy jedálnych lístkov
- nápojový lístok

Systémy a spôsoby obsluhy /12/

- reštauračný a kaviarenský spôsob obsluhy
- barový a slávnostný spôsob obsluhy a etážový
- systém hl. čašníka, rajónový, skupinový
- francúzsky, kaviarenský a barový
- banketový a rautový a predaj v bufete a automatizovaný predaj

Jednoduchá obsluha /38/

Podávanie nápojov

- alkoholických, nealkoholických
- podávanie teplých nápojov
- podávanie kávy, - druhy, úprava servis

Raňajky

- rozdelenie raňajok
- príprava pracoviska na podávanie raňajok
- zostavovanie jedálneho lístka na raňajky
- podávanie raňajok

Desiata

- príprava pracoviska na podávanie desiatej
- podávanie jedál a nápojov počas desiatej

Podávanie jedál počas obeda

- príprava pracoviska na podávanie obedov
- podávanie polievok
- podávanie hlavných jedál
- podávanie nápojov
- zostavovanie jedálneho lístka na obed
- praktické cvičenie

II. ročník

Jednoduchá obsluha /12/

Olovrant

- prípravné práce na podávanie olovrantu
- podávanie jedál a nápojov počas olovrantu

- praktické cvičenie
- Podávanie jedál počas večere
- prípravné práce na podávanie večerí
- podávanie jedál a nápojov
- zostavovanie jedálneho lístka na večeru
- obsluha skupín
- obsluha v denných baroch
- práce po skončení celodennej prevádzky
- praktické cvičenie

Zložité obsluha – základná forma /21/

Podávanie raňajok

- príprava pracoviska
- druhy raňajok

Podávanie obedov

- príprava pracoviska na podávanie obedov
- podávanie jednotlivých jedál a nápojov

Podávanie večerí

- príprava pracoviska na podávanie večerí
- podávanie jednotlivých jedál a nápojov
- praktické cvičenie

III. ročník

Obsluha a údržba pivného zariadenia /3/

- pivná pivnica, údržba a skladovanie piva
- pivné zariadenie a jeho údržba
- narážanie, čapovanie a ošetrovanie piva
- podávanie piva

Kaviareň a kaviarenská herňa /5/

Kaviarne

- druhy kaviarní a ich účel
- kaviarenské miestnosti a ich zariadenie
- kaviarenský J a NL
- obsluha v kaviarni

Kaviarenská herňa

- zariadenie kaviarenskej herne
- obsluha v kaviarenskej herni
- príprava rôznych druhov káv
- praktické cvičenie

Vináreň /5/

- druhy vinární a ich zariadenie
- prípravné práce
- jedálny a nápojový lístok vo vinárni
- obsluha vo vinárni
- doplňkový sortiment vo vinárni

Vinná pivnica

- skladovanie a ošetrovanie sudového a fľaškového vína, dekantovanie vín

Zábavné a spoločenské strediská /4/

- druhy zábavných stredísk a ich vybavenie
- spôsob obsluhy v zábavných a spoločenských strediskách
- nočné bary

Výberové a štýlové reštaurácie /17/

- účel a zariadenie výberových a štýlových zariadení

- príprava pracoviska a zostavovanie jedálne a nápojový lístok
- práca s ponukovými vozíkmi
- podávanie aperitívov a ostatných nápojov
- podávanie studených predjedál, polievok a teplých jedál
- podávanie špeciálnych pokrmov
- dokončovanie jedál pred hosťom
- podávanie dezertov a ovocia
- stravovacie zvyklosti cudzincov
- vyúčtovanie s hosťom

Vyššie formy zložitej obsluhy /18/

- miešanie šalátov, drezinky a marinády
- dochucovanie polievok a omáčok
- flambovanie jedál
- tranširovanie mäsa jatočných zvierat, hydiny a rýb
- dokončovanie jedál pri stole hosťa
- dokončovanie dezertov a káv pri stole
- laboratórne cvičenia

Miešané nápoje /7/

- význam miešaných nápojov, vybavenie barového pultu
- pravidlá miešaných nápojov
- poháre a pomôcky na miešané nápoje
- suroviny používané na miešanie nápojov
- príprava sirupov
- druhy miešaných nápojov a ich charakteristika
- laboratórne cvičenie

Organizácia práce v ubytovacom stredisku /5/

- kategorizácia ubytovacích stredísk, vybavenie offisu na poschodí
- vedenie základnej evidencie, hotelový poriadok
- náplň práce hotelových pracovníkov
- platené a neplatené služby v US
- práce etážového čašníka a jeho povinnosti pri servise R. O. V
- jedálny a nápojový lístok na izbe hosťa

- servis raňajok, hlavných jedál a nápojov na hotelovej izbe

Organizácia práce a technika obsluhy v rozličných strediskách /2/

- organizácia práce v samoobsluhu
- technika obsluhy v dopravných prostriedkoch
- organizovanie hromadných akcií

IV. ročník

Slávnostné stolovanie /40/

- Význam a druhy hostín
- príprava hostín a ich zabezpečovanie
- prijímanie objednávok a rozpočet hostín
- zostavovanie slávnostného menu
- ponuka mimoriadnych služieb pri slávnostnom stolovaní
- príprava miestnosti na slávnostné stolovanie
- tvary tabúľ, ich príprava a výzdoba
- kladenie a usporiadanie stolovaného inventára
- organizácia obsluhy pri slávnostnom stolovaní
- podávanie jednotlivých chodov a nápojov
- vyúčtovanie hostiny
- práce po ukončení hostiny

- laboratórne cvičenia

Technika obsluhy pri mimoriadnych slávnostiach a spoločenských stretnutiach /20/

- recepcia
- rout
- kaktailová spoločnosť
- čaša vína
- záhradná slávnosť
- výlet do prírody
- výlet loďou, čaj o piatej
- ostatné spoločenské stretnutia

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje
1.ročník				
Odbytové stredisko, zásady hygieny a bezpečnosť pri práci	Salač,G., Šimková, M.,Stolovanie I,SPN, Bratislava, 2004	Tabuľa	Obrazový materiál	Internet Odborná literatúra
Základné pravidlá a technika obsluhy	Salač,G., Šimková, M.,Stolovanie I,SPN, Bratislava, 2004	Tabuľa	Obrazový materiál	Internet
Zostavovanie jedálneho, nápojového lístka a menu	Salač,G., Šimková, M.,Stolovanie I,SPN, Bratislava, 2004	Tabuľa	Ukážky jedálnych a nápojových lístkov a menu	Odborný časopis Gastro, Internet
Spôsoby a systémy obsluhy	Salač,G., Šimková, M.,Stolovanie I,SPN, Bratislava, 2004	Tabuľa	Obrazový materiál,	Internet
Jednoduchá obsluha	Salač,G., Šimková, M.,Stolovanie I,SPN, Bratislava, 2004	Tabuľa	Inventár	Internet
2.ročník				
Jednoduchá obsluha	Salač,G., Šimková, M.,Stolovanie I,SPN, Bratislava, 2004	Tabuľa	Obrazový materiál	Internet
Zložitá obsluha – - základná forma	Salač,G., Šimková, M.,Stolovanie I,SPN, Bratislava, 2004	Tabuľa	Obrazový materiál	Internet
3.ročník				
Obsluha a údržba pivného zariadenia	Salač,G., Šimková, M.,Stolovanie 1,2, SPN, Bratislava, 2004	Tabuľa	Obrazový materiál	Internet Odborná literatúra
Kaviareň a kaviarenská	Salač,G., Šimková,	Tabuľa	Obrazový	Internet

herňa	M.,Stolovanie 1,2, SPN, Bratislava, 2004		materiál	
Vináreň	Salač,G., Šimková, M.,Stolovanie 1,2, SPN, Bratislava, 2004	Tabuľa	Obrazový materiál, inventár	Internet
Zábavné a spoločenské strediská	Salač,G., Šimková, M.,Stolovanie1,2, SPN, Bratislava, 2004	Tabuľa	Obrazový materiál	Internet
Výberové a štýlové reštaurácie	Salač,G., Šimková, M.,Stolovanie 1,2, SPN, Bratislava, 2004	Tabuľa	Ukážky jedálnych a nápojových lístkov a menu	Odborný časopis Gastro, Internet
Vyššie formy zložitej obsluhy	Salač,G., Šimková, M.,Stolovanie 1,2, SPN, Bratislava, 2004	Tabuľa	Obrazový materiál	Internet Odborná literatúra
Miešané nápoje	Salač,G., Šimková, M.,Stolovanie 1,2, SPN, Bratislava, 2004	Tabuľa	Obrazový materiál	Internet
Organizácia práce v ubytovacom zariadení	Salač,G., Šimková, M.,Stolovanie 1,2, SPN, Bratislava, 2004	Tabuľa	Obrazový materiál	Internet
Organizácia práce a technika obsluhy v rozličných strediskách	Salač,G., Šimková, M.,Stolovanie1,2, SPN, Bratislava, 2004	Tabuľa	Obrazový materiál	Internet
4.ročník /60/				
Slávnostné stolovanie	Salač,G., Šimková, M.,Stolovanie 1,2, SPN, Bratislava, 2004	Tabuľa	Obrazový materiál	Internet Odborná literatúra
Technika obsluhy pri mimoriadnych slávnostiach a spoločenských stretnutiach	Salač,G., Šimková, M.,Stolovanie 1,2, SPN, Bratislava, 2004	Tabuľa	Obrazový materiál	Internet

Názov predmetu	Cestovný ruch
Časový rozsah výučby	2 hodiny týždenne, spolu 60 vyučovacích hodín
Ročník	štvrtý
Kód a názov študijného odboru	6444 K čašník, servírka
Vyučovací jazyk	štátny jazyk

Charakteristika predmetu:

Predmet cestovný ruch poskytuje žiakom odborné vedomosti z oblasti cestovného ruchu. Žiaci sa oboznamujú s členením a charakteristikou služieb cestovného ruchu, materiálo-technickou základňou cestovného ruchu, s konkrétnymi službami cestovných kancelárií a

s náplňou pracovných činností cestovných kancelárií v rámci domáceho cestovného ruchu, pasívneho a aktívneho cestovného ruchu. Dôležitou súčasťou učiva je prehľad o významných strediskách domáceho i zahraničného cestovného ruchu, ich špecifikách a atraktivitách. Žiaci musia pochopiť cestovný ruch ako výsledok pôsobenia mnohých faktorov, pričom dominantným činiteľom zostáva ľudský faktor. Súčasne sa žiaci naučia chápať význam cestovného ruchu, jeho organizáciu v Slovenskej republike, možnosti a smery jeho rozvoja. Úlohou predmetu je vysvetliť súvislosti v politických, hospodárskych, kultúrnych a prírodných charakteristikách najdôležitejších oblastí cestovného ruchu v Slovenskej republike. Žiaci sa musia naučiť tieto informácie využiť v praxi pri poskytovaní služieb v styku so širokou verejnosťou. Neodmysliteľnou súčasťou v súčasnosti je pozorovanie vplyvu cestovného ruchu na životné prostredie a vplyv životného prostredia na cestovný ruch. Práca s kartografickým materiálom je tiež požadovanou súčasťou vyučovania.

Ciele vyučovacieho predmetu:

1. kognitívne:

- definovať základné pojmy cestovného ruchu
- vysvetliť rozdiel medzi druhmi a formami CR
- vysvetliť podstatu subjektu a jeho vplyv na CR
- vymenovať jednotlivé zložky objektu CR
- vymenovať prírodné a kultúrne danosti Slovenska
- vysvetliť kategorizáciu CR na Slovensku
- vymenovať najnavštevovanejšie oblasti CR v Európe

2. afektívne:

- klásť dôraz na skupinovú prácu
- klásť dôraz na vyjadrenie a prezentovanie vlastného názoru
- rešpektovať názory a návrhy druhých

3. psychomotorické:

- uplatňovať získané vedomosti pri praktických úlohách
- navrhnuť jednoduchý pobytový alebo poznávací zájazd na Slovensku alebo v Európe

Kľúčové kompetencie:

1. Spôsobilosť konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote

- reálne zdôvodňovať svoje názory, konania a rozhodnutia
- identifikovať priame a nepriame dôsledky svojej činnosti
- vybrať si správne rozhodnutie a cieľ z rôznych možností
- zdôvodňovať svoje argumenty, riešenia, potreby, práva, povinnosti a konanie

2. Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie

- identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať rôzne informácie a informačné zdroje
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov
- overovať a interpretovať získané údaje
- pracovať so základnými informačno-komunikačnými technológiami

3. Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách

- prezentovať svoje myšlienky, návrhy a postoje
- konštruktívne diskutovať a pozorne počúvať druhých
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi

- samostatne pracovať v menšom kolektíve

Finančná gramotnosť:

- uviesť jednotlivé spôsoby platenia za služby podniku cestovného ruchu
- uviesť rozdiely medzi jednotlivými spôsobmi platenia
- zhrnúť výhody platobnej karty pri platení za služby podniku cestovného ruchu
- používať kurzový lístok pri výmene peňazí.

Obsahový a výkonový štandard:

Tematický celok a obsah učiva	Výkonový štandard	Počet hodín
1. Základné pojmy, organizácia a služby cestovného ruchu CR a jeho význam, druhy a formy CR, služby CR, cestovné kancelárie, organizácia CR na Slovensku	<ul style="list-style-type: none"> - definovať význam a úlohy CR - vymenovať formy, druhy, služby CR a uviesť konkrétne príklady - vysvetliť podstatu organizácie CR v SR - charakterizovať činnosť CK 	10
2. Subjekt cestovného ruchu Pojem subjekt a jeho klasifikácia, faktory CR	<ul style="list-style-type: none"> - definovať pojem subjekt CR - vymenovať jednotlivé faktory CR 	4
3. Objekt cestovného ruchu Objekt CR, klasifikácia predpokladov CR, materiálno-technická základňa CR.	<ul style="list-style-type: none"> - definovať pojem objekt CR - vymenovať prírodné danosti - vymenovať kultúrne predpoklady CR - vysvetliť pojem MTZ CR 	4
4. Trendy rozvoja cestovného ruchu	<ul style="list-style-type: none"> - charakterizovať nové trendy rozvoja CR na Slovensku 	2
5. Slovensko z hľadiska možnosti rozvoja cestovného ruchu Klasifikácia predpokladov CR na Slovensku, MTZ na Slovensku, kúpeľné mestá a ich kategorizácia.	<ul style="list-style-type: none"> - popísať prírodné danosti SR - vymenovať kultúrno-historické pamiatky SR - vymenovať športové a turistické možnosti, kúpeľné mestá v SR - charakterizovať MTZ - vymenovať kúpele SR - určiť význam a možnosti vidieckej turistiky 	10
6. Oblasť CR na Slovensku Kategorizácia CR na Slovensku	<ul style="list-style-type: none"> - vysvetliť kategorizáciu CR na Slovensku - charakterizovať regióny jednotlivých kategórií 	16
7. Zahraničný cestovný ruch CR v južnej, západnej, strednej, severnej a východnej Európe.	<ul style="list-style-type: none"> - vymenovať najnavštevovanejšie oblasti CR v Európe - charakterizovať oblasti z hľadiska prírodných aj kultúrnych predpokladov 	14

Metódy a formy práce:

Názov tematického celku	Metódy	Formy práce
1. Základné pojmy,	Výkladovo-ilustratívna Reproduktívna	Individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov

organizácia a služby cestovného ruchu	Heuristická	Rozhovor a diskusia Práca s knihou
2. Subjekt cestovného ruchu	Výkladovo-ilustratívna Reproduktívna Heuristická	Individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Rozhovor a diskusia
3. Objekt cestovného ruchu	Výkladovo-ilustratívna Reproduktívna Heuristická	Individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Rozhovor a diskusia
4. Trendy rozvoja cestovného ruchu	Výkladovo-problémová	Skupinová práca žiakov
5. Slovensko z hľadiska možnosti rozvoja cestovného ruchu	Výkladovo-problémová Reproduktívna Heuristická	Individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Rozhovor a diskusia Ukážky konkrétnych zájazdov Riešenie problémov
6. Oblasti CR na Slovensku	Výkladovo-ilustratívna Reproduktívna Heuristická	Individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Rozhovor a diskusia Ukážky konkrétnych zájazdov
7. Zahraničný cestovný ruch	Výkladovo-ilustratívna Reproduktívna Heuristická	Individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Rozhovor a diskusia Ukážky konkrétnych zájazdov

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využívajú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Ďalšie zdroje
1. Základné pojmy, organizácia a služby cestovného ruchu	Gúčík, M.: Cestovný ruch, SPN Bratislava, 2001. Mariot, P.: Geografia cestovného ruchu, Orbis Bratislava, 2000	Internet Časopis Cestovateľ
2. Subjekt cestovného ruchu	Gúčík, M.: Cestovný ruch, SPN Bratislava, 2001. Mariot, P.: Geografia cestovného ruchu, Orbis Bratislava, 2000	Internet Časopis Cestovateľ
3. Objekt cestovného ruchu	Mariot, P.: Geografia cestovného ruchu, Orbis Bratislava, 2000	Internet Obrazový materiál Časopis Cestovateľ
4. Trendy rozvoja CR	Gúčík, M.: Cestovný ruch, SPN Bratislava, 2001.	Internet Časopis Cestovateľ
5. Slovensko z hľadiska možnosti rozvoja cestovného ruchu	Mariot, P.: Geografia cestovného ruchu, Orbis Bratislava, 2000	Internet Obrazový materiál Časopis Cestovateľ
6. Oblasti CR na	Mariot, P.: Geografia cestovného ruchu, Orbis	Internet

Slovensku	Bratislava, 2000	Obrazový materiál Časopis Cestovateľ
7. Zahraničný CR	Mariot, P.: Geografia cestovného ruchu, Orbis Bratislava, 2000	Internet Obrazový materiál Časopis Cestovateľ

Hodnotenie predmetu

- interný predpis PK odborných ekonomických predmetov

Názov predmetu	Spoločenská komunikácia
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	prvý
Kód a názov študijného odboru	6444 K čašník, servírka
Vyučovací jazyk	štátny jazyk

Charakteristika predmetu:

Obsah učiva je zameraný na osobnosť človeka ako jedného z článkov komunikačného aktu. Zameriava sa na to, čo tvorí komunikáciu, význam komunikácie, spôsoby komunikácie. Poskytuje informácie o komunikačnom prenose, zložkách komunikácie a jej druhoch. Žiak sa naučí spoločenským normám, ktoré určuje sociálna skupina. Obsah učiva vedie žiaka k používaniu komunikácie ako nástroja k vyjadreniu svojich myšlienok, ale aj znášania následkov ich komunikačného prenosu. Učivo je orientované na spoločenské normy a prejavy správania vo verbálnej a neverbálnej forme, na nácvik psychologického rozhovoru so zákazníkom a na správanie sa k zákazníkom. Žiak sa naučí zvládnuť komunikáciu s hosťom, dodržiavanie spoločenských zásad. Súčasťou učiva je aj riešenie bežných a mimoriadnych situácií pri práci s hosťom a uplatňovanie etických zásad komunikácie s klientmi, zákazníkmi a spolupracovníkmi a dôsledné zachovávanie diskretnosti.

Ciele predmetu:

1. kognitívne :

- definovať pojem osobnosti a popísať základné typy osobnosti
- vysvetliť pojem inteligencia a rozdiel medzi získaným a vrozeným intelektom
- charakterizovať emócie a ich vplyv na osobnosť
- charakterizovať pojem duševná hygiena, stres
- popísať zásady správnej komunikácie
- vysvetliť pojmy socializácia, sociálna skupina

2. afektívne :

- uplatňovať zásady etiky a spoločenské zásady vo vzťahu k hosťom.
- dodržiavať zásady komunikácie na pracovisku aj v súkromí.
- spolupracovať v skupine pri praktických cvičeniach
- klásť dôraz na vyjadrenie vlastného názoru v skupine

3. psychomotorické :

- uplatňovať získané vedomosti pri praktických cvičeniach na zvládanie stresu
- uplatňovať získané vedomosti pri praktických cvičeniach komunikácie s hosťom

Kľúčové kompetencie:

a) Spôsobilosť konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote

- reálne zdôvodňovať svoje argumenty, riešenia, názory, konania a rozhodnutia
- porovnať bežné pravidlá, zákonitosti, predpisy, sociálne normy, morálne zásady, vlastné a celospoločenské očakávania v systéme, v ktorom existuje
- vybrať si správne rozhodnutie a cieľ z rôznych možností

b) Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v materinskom a cudzom jazyku

- spoľahlivo vyjadrovať sa v materinskom jazyku v písomnej a hovorenej forme
- identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať rôzne informácie a informačné zdroje
- overovať a interpretovať získané údaje
- pracovať so základnými informačno-komunikačnými technológiami

c) Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách

- prejavíť empatiu a sebareflexiu
- prezentovať svoje myšlienky, návrhy a postoje
- konštruktívne diskutovať a pozorne počúvať druhých
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi
- samostatne pracovať v menšom kolektíve
- prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom, nepodliehať predsudkom a stereotypom v prístupe k druhým.

Finančná gramotnosť:

- uviesť spôsoby platenia za služby v podnikoch spoločného stravovania
- navrhnúť najvýhodnejšie spôsoby vyúčtovania s hosťom v podnikoch spoločného stravovania.

Obsahový a výkonový štandard:

Tematický celok a obsah učiva	Výkonový štandard	Počet hodín
I. ročník		
I. Podstata a štruktúra osobnosti Osobnosť, typy osobnosti, inteligencia, nadanie	<ul style="list-style-type: none">- charakterizovať osobnosť a typy osobnosti- osvojiť si pojmy inteligencia, nadanie- rozlíšiť vrodenný a získaný intelekt	6
II. Dynamika psychiky Motivácia, aktivácia, emócie	<ul style="list-style-type: none">- charakterizovať pojmy motivácia, emócie- rozlíšiť typy emócií	5
III. Psychické zdravie a stres Stres, stresové faktory a situácie, duševná hygiena	<ul style="list-style-type: none">- popísať stres, stresové faktory- vymenovať stresové situácie- vysvetliť pojem duševná hygiena	5
IV. Spoločenský kontakt Komunikácia, spôsoby komunikácie, komunikácia na pracovisku	<ul style="list-style-type: none">- definovať pojmy komunikácia, verbálna a neverbálna komunikácia- popísať správanie sa k zákazníkom	6
V. Konflikty Pojem konfliktu, dôvody vzniku a riešenie konfliktných situácií	<ul style="list-style-type: none">- definovať konflikt- vymenovať dôvody vzniku konfliktov- popísať spôsoby riešenia konfliktov	5

VI. Sociálne skupiny Socializácia, sociálne skupiny, spôsoby komunikácie v sociálnych skupinách	- charakterizovať pojmy sociálna skupina, socializácia, sociálny status a rola - navrhnúť spôsoby riešenia rôznych problémov	6
---	---	---

Metódy a formy práce:

<i>I. ročník</i>		
Názov tematického celku	Metódy práce	Formy práce
I. Podstata a štruktúra osobnosti	- výkladovo- ilustratívna - výkladovo – problémová - reproduktívna - heuristická	- individuálna a skupinová práca - objasňovanie, prednášanie - rozhovor, diskusia
II. Dynamika psychiky	- výkladovo- ilustratívna - výkladovo – problémová - reproduktívna - heuristická	- individuálna a skupinová práca - objasňovanie, prednášanie - rozhovor, diskusia
III. Psychické zdravie a stres	- výkladovo- ilustratívna - výkladovo – problémová - reproduktívna - heuristická	- individuálna a skupinová práca - praktické riešenie problémov
IV. Spoločenský kontakt	- výkladovo- ilustratívna - výkladovo – problémová - reproduktívna - heuristická	- individuálna a skupinová práca - praktické riešenie problémov
V. Konflikty	- výkladovo- ilustratívna - výkladovo – problémová - reproduktívna - heuristická	- individuálna a skupinová práca - praktické riešenie problémov
VI. Sociálne skupiny	- výkladovo- ilustratívna - reproduktívna	- individuálna a skupinová práca - objasňovanie, prednášanie - rozhovor, diskusia

Učebné zdroje:

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využívajú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Ďalšie zdroje
<i>I. ročník</i>		
I. Podstata a štruktúra osobnosti	Košč M.: Základy psychológie, SPN 1994, ISBN 80-08-02409-7 Zelina M. a kol.: Psychológia 1, Mladé letá 2004, ISBN 80-10-00327-1	Internet Odborné časopisy
II. Dynamika psychiky	Košč M.: Základy psychológie, SPN 1994, ISBN 80-08-02409-7 Zelina M. a kol.: Psychológia 1, SPN-Mladé letá 2004, ISBN 80-10-00327-1	Internet Odborné časopisy
III. Psychické zdravie a stres	Košč M.: Základy psychológie, SPN 1994, ISBN 80-08-02409-7 Zelina M., Zelinová M.: Psychológia 4, SPN - Mladé letá 2008, ISBN 978-80-10-01449-1	Internet Odborné časopisy

IV. Spoločenský kontakt	Ječný D., Štefanovič J.: Spoločenský styk, SPN 1997, ISBN 80-08-01378-8	Internet Odborné časopisy
V. Konflikty	Ječný D., Štefanovič J.: Spoločenský styk, SPN 1997, ISBN 80-08-01378-8	Internet Odborné časopisy
VI. Sociálne skupiny	Košč M.: Základy psychológie, SPN 1994, ISBN 80-08-02409-7 Zelina M., Zelinová M.: Psychológia 4, SPN - Mladé letá 2008, ISBN 978-80-10-01449-1	Internet Odborné časopisy

Hodnotenie predmetu

- interný predpis PK odborných ekonomických predmetov

Názov predmetu	Zariadenie prevádzok
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	prvý
Kód a názov študijného odboru	6444 K čašník, servírka
Vyučovací jazyk	štátny jazyk

Charakteristika predmetu

Predmet Zariadenie prevádzok učebnom odbore 6444 K čašník, servírka svojím obsahom prehľbuje a rozširuje vedomosti a zručnosti, ktoré žiaci získali na odbornom výcviku, kde sa stretli s rôznymi zariadeniami a vybavením. Jeho úlohou je oboznámiť žiakov z najnovších poznatkov z oblasti zariadenia a vybavenia prevádzok. Jeho obsah je štruktúrovaný do tematických celkov. Vedomosti ktoré žiaci získajú pri štúdiu v tomto predmete veľmi úzko súvisia so správnym zaobchádzaním s uvedenými zariadeniami, ich šetreniu a správne mu vzťahu k majetku. Žiaci si musia uvedomiť, že nové poznatky, ktoré sa postupne využívajú, ovplyvňuje aj zmeny výroby, spôsobu života, výživu a zdravie ľudí.

Cieľom vyučovacieho predmetu Zariadenie prevádzok v učebnom odbore 6444 K čašník, servírka je poskytnúť žiakom základné odborné poznatky o technickom a technologickom zariadení závodov spoločného stravovania z hľadiska celkového vnútorného vybavenia a usporiadania a účelovým rozvrhnutím pracoviska.

Pri výklade učiva sa žiaci dozvedia o princípe konštrukcie strojov a zariadení, ich funkcie, obsluhu, údržbu a zariadení do technologického procesu a ich efektívnom využití a uplatnení v prevádzke.

Dôraz predmetu bude položený na sústavný styk s praxou a osvojenie si nových poznatkov v závislosti na vývoji najmodernejších zariadení..

Odborný predmet je medzipredmetovo previazaný s odbornými vyučovacími predmetmi technológia a stolovanie.

Hodnotenie žiakov bude založené na kritériách hodnotenia v každom vzdelávacom výstupe. Klasifikácia bude vychádzať z pravidiel hodnotenia školského vzdelávacieho programu. Použijú sa adekvátne metódy a prostriedky hodnotenia.

Výučba bude prebiehať v bežnej triede.

Ciele vyučovacieho predmetu

Kognitívne ciele:

- Charakterizovať podniky spoločného stravovania a popísať zásady ich technického riešenia.
- Rozdeliť výrobné strediská a popísať základné zariadenie.
- Určiť základné kuchynské stroje a zariadenie a opísať ich.
- Definovať odbytové stredisko a popísať jeho vybavenie a zariadenie.
- Charakterizovať zariadenie ubytovacích stredísk a zariadenie hotelovej izby.

Afektívne ciele:

- Aplikovať zásady hygieny a bezpečnosti pri práci do praxe.

Psychomotorické ciele:

- Vedieť používať stroje a zariadenia vo výrobnom a odbytovom stredisku.

Kľúčové kompetencie

a) Spôsobilosti konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote

- zdôvodňovať svoje názory, konania a rozhodnutia,
- identifikovať priame a nepriame dôsledky svojej činnosti,
- vybrať si správne rozhodnutie a cieľ z rôznych možností,
- vysvetliť svoje životné plány, záujmy a predsavzatia,
- popísať svoje ľudské práva, popísať svoje povinnosti, záujmy, obmedzenia a potreby,
- zdôvodňovať svoje argumenty, riešenia, potreby, práva, povinnosti a konanie.

b) Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v štátnom, materinskom a cudzom jazyku

- vyjadrovať sa v materinskom jazyku v písomnej a hovorenej forme,
- identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať jednoduché informácie,
- pracovať s elektronickou poštou.

c) Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách

- prejavíť empatiu a sebareflexiu,
- vyjadriť svoje pocity a korigovať negatívu,
- pozitívne motivovať seba a druhých,
- ovplyvňovať ľudí (prehováranie, presvedčovanie),
- stanoviť priority cieľov,
- prezentovať svoje myšlienky, návrhy a postoje,
- diskutovať a pozorne počúvať druhých,
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi,
- prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať

osobným konfliktom.

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií:

Vo vyučovacom predmete Zariadenie prevádzok využívame pre utváranie a rozvíjanie nasledujúcich kľúčových kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú:

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
Úvod do predmetu	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov
Zariadenia výrobných stredísk	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Demonštrácia a pozorovanie
Kuchynské stroje na mechanické spracovanie surovín a potravín	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s odbornou literatúrou
Zariadenia na tepelné spracovanie jedál a nápojov	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s odbornou literatúrou
Zariadenia na udržiavanie správnej teploty jedál a nápojov	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s odbornou literatúrou
Chladiace a mraziace zariadenia	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s odbornou literatúrou
Skladovanie potravín a nápojov	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s odbornou literatúrou
Zariadenie kuchyne	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s odbornou literatúrou
Odbytové strediská	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s odbornou literatúrou
Automaty	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s odbornou literatúrou
Ubytovacie strediská	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s odbornou literatúrou

Tematický plán	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Úvod do predmetu	<ul style="list-style-type: none"> - charakteristika podnikov spoločného stravovania - zásady technického riešenia podnikov ss - prevádzkové náležitosti podnikov ss - hygienické a sociálne zariadenia 	<ul style="list-style-type: none"> - Rozlíšiť jednotlivé podniky spoločného stravovania. - Popísať zásady technického riešenia podnikov spol. stravovania. - Popísať prevádzkové náležitosti podnikov ss.
Zariadenie výrobných stredísk	<ul style="list-style-type: none"> - rozdelenie výrobných stredísk - základné zariadenie 	Rozlíšiť zariadenia vo výrobných priestoroch a popísať ich. Vymenovať náradie na výrobu jedál.
Kuchynské stroje na mechanické spracovanie surovín a potravín	<ul style="list-style-type: none"> - druhy strojov na mechanické spracovanie surovín a potravín - použitie strojov na mechanické spracovanie surovín a potravín - hygiena a bezpečnosť pri práci 	Rozdeliť stroje na spracovanie surovín. Opísať obsluhu strojov. Opísať zásady hygieny a BOZP a aplikovať ich v praxi.
Zariadenia na tepelné spracovanie jedál a nápojov	<ul style="list-style-type: none"> - druhy zariadení na tepelné spracovanie jedál a nápojov - použitie zariadení na tepelné spracovanie jedál a nápojov - hygiena a bezpečnosť pri práci 	Rozdeliť a vymenovať zariadenia na tepelnú úpravu jedál. Opísať zariadenia na hygienu nádob a náradia. Zvládnuť obsluhu zariadení.
Zariadenia na udržanie správnej teploty jedál a nápojov	<ul style="list-style-type: none"> - druhy zariadení na udržanie správnej teploty jedál a nápojov - použitie zariadení na udržanie správnej teploty jedál a nápojov - hygiena a bezpečnosť pri práci 	Popísať druhy zariadení na udržanie teploty jedál a nápojov. Dodržiavať hygieny a bezpečnosť pri práci so zariadením.
Chladiace a mraziace zariadenia	<ul style="list-style-type: none"> - druhy chladiacich a mraziacich zariadení - hygiena a bezpečnosť pri práci 	Rozdeliť druhy chladiacich a mraziacich zariadení.
Skladovanie potravín a nápojov	<ul style="list-style-type: none"> - rozdelenie skladov - vybavenie skladov 	Rozdeliť sklady podľa rôznych hľadísk. Popísať vybavenie skladov.
Zariadenie kuchyne	<ul style="list-style-type: none"> - zariadenie kuchyne - hygiena a bezpečnosť pri práci 	Opísať zariadenie kuchyne.
Odbytové strediská	<ul style="list-style-type: none"> - rozdelenie odbytových stredísk - vybavenie a zariadenie odbytových stredísk - hygiena a bezpečnosť pri práci 	Rozdeliť odbytové strediská. Vymenovať vybavenie a zariadenie odbytových stredísk.
Automaty	<ul style="list-style-type: none"> - druhy automatov - funkcie automatov 	Rozdeliť automaty a popísať ich. Opísať funkcie automatov.
Ubytovacie strediská	<ul style="list-style-type: none"> - zariadenie jednotlivých ubytovacích stredísk - administratívne a technické zariadenia - zariadenie hotelovej izby 	Vymenovať zariadenie jednotlivých ubytovacích stredísk. Popísať technické a administratívne zariadenia. Popísať zariadenie hotelovej izby.

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

1. Jaroslava Hal'ková, Karel Štepanek: Zariadenie závodov, SPN 1984
2. Ing. Alexander Bayer, Ing. Vladimír Mandzij: Zariadenie závodov, SPN 1979
3. Hana Sedláčková, doc. Dr. Jiří Kašpar: Zariadenie prevádzkárni, SPN 1972
4. Ing. Vladimír mandzij, JUDr. Alexej Pettkeš: Zariadenie prevádzkárni, SPN 1981

Názov predmetu	Odborný výcvik
Časový rozsah výučby	6, 12, 12, 14 hodín týždenne, spolu 1410 vyučovacích hodín
Ročník	prvý, druhý, tretí, štvrtý
Kód a názov študijného odboru	6444 K čašník, servírka
Vyučovací jazyk	štátny jazyk

Charakteristika predmetu

Obsah výučby vychádza zo vzdelávacej oblasti „ Odborné vzdelávanie ŠVP 64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby.

V učebnom predmete Odborný výcvik majú žiaci získať trvalé odborné vedomosti a osvojiť si praktické zručnosti a návyky v technike obsluhy, príprave jedál, dodržiavaní hygienických a bezpečnostných zásad potrebných na výkon povolania.

Úlohou odborného výcviku je vypestovať v žiakoch návyky na dodržiavanie zásad osobnej

a pracovnej hygieny pri práci, hospodárne využívanie surovín, energií, vedieť uplatniť

teoretické vedomosti v praxi a organizovať si svoju prácu. Odborný výcvik je

medzipredmetovo previazaný s odbornými vyučovacími predmetmi – technika obsluhy,

potraviny a výživa, technológia, ekonomika, ale i ostatnými vyučovacími predmetmi, hlavne

so spoločenskou výchovou, cudzími jazykmi, hospodárskymi písomnosťami a pod.

Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom vyučovacieho predmetu odborný výcvik v učebnom odbore 6444 K čašník, servírka je poskytnúť žiakom súbor vedomostí, zručností a kompetencií o kultúre stolovania, osvojenie si odbornej terminológie z gastronómie, stolovania a technológie, formovať logické myslenie a rozvíjať vedomosti, zručnosti a kľúčové kompetencie využiteľné aj v ďalšom vzdelávaní a občianskom živote.

Cieľom odborného výcviku je najmä upevnenie a prehĺbenie odborných vedomostí získaných v teoretickom vyučovaní. Žiaci sú po ukončení štúdia kvalifikovaní pracovníci schopní samostatne pracovať v oblasti spoločného stravovania, v reštauráciách, hoteloch, v ostatných zariadeniach spoločného stravovania a ako živnostníci.

V 1. ročníku sa žiaci zoznámia so základnými ustanoveniami právnych noriem o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, hygienou práce a hygienou potravín. Ťažiskom učiva v 1. ročníku je zvládnutie základov techniky obsluhy. Postupne sa žiaci zoznamujú s organizáciou a vybavením pracovísk a s povinnosťami čašníkov. Zároveň si v praxi osvojujú základné pravidlá spoločenského správania v styku s hosťom a so spolupracovníkmi.

V 2. ročníku si žiaci osvojujú a zdokonaľujú techniku jednoduchej obsluhy s uplatnením jednotlivých systémov obsluhy a učia sa základnej technike zložitej obsluhy.

V 3. ročníku zastávajú dôležité miesto práce spojené s čapovaním piva, s obsluhou v kaviarniach, vo vinárňach, ďalej nácvik a zvládnutie techniky obsluhy pri uplatňovaní vyšších foriem zložitej obsluhy a pri príprave miešaných nápojov.

V 4. ročníku vykonávajú žiaci odborný výcvik aj vo výrobnom stredisku – kuchyni. Pracovné činnosti v kuchyni sú zamerané na prípravu jedál studenej kuchyne, jedál na objednávku a typických jedál národnej kuchyne. Nové poznatky získavajú aj praxou v ubytovacích zariadeniach, kde sa zoznamujú s náplňou práce jednotlivých zamestnancov ubytovacích stredísk. Žiaci získavajú praktické poznatky z prevádzkovej, administratívnej a riadiacej činnosti prevádzok spoločného stravovania. Dôraz je kladený na získanie odborných vedomostí a zručností pri organizačnom zabezpečení slávnostných hostín, recepcií a stretnutí.

Predmet vedie žiakov k tomu, aby základné komunikačné spôsobilosti a personálne vzťahy budovali na základe tolerancie, aby získali a osvojili si teoretické vedomosti a zručnosti v oblasti bezpečnej a hygienickej práce a manipulácie s potravinami.

Získané vedomosti a zručnosti si prehlbujú počas samostatnej činnosti v odbytových strediskách s uplatnením rozličných systémov a foriem obsluhy, administratívnych prác v zásobovaní, vo výrobe, v odbyte a v styku s hosťom, ako aj prác spojených s usporiadaním hostín a osobitných druhov stolovania pri mimoriadnych a slávnostných príležitostiach a spoločenských stretnutiach. Pri výbere učiva sa pristupuje už aj vzhľadom k jeho aplikácii v ďalších odborných predmetoch a s prihliadnutím na vymedzenú týždennú hodinovú dotáciu. Prihliada sa aj na proporcionalitu a primeranosť učiva podľa schopností žiakov. OV sa môže uskutočniť len na pracoviskách ktoré sú vybavené podľa určeného normatívu a ktoré vyhovujú hygienickým a bezpečnostným predpisom.

Kľúčové kompetencie

Stimulovať poznávacie činnosti žiaka predpokladá uplatňovať vo vyučovaní predmetu odborný výcvik proporcionálne zastúpenie a prepojenie praktického a teoretického poznávania. Výchovné a vzdelávacie stratégie napomôžu rozvoju a upevňovaniu kľúčových kompetencií žiaka. Vzdelávanie v súlade s cieľmi výchovy a vzdelávania na danom stupni vzdelania smeruje k tomu, aby si žiak vytvoril zodpovedajúce schopnosti a študijné predpoklady. Kľúčové kompetencie ako výkonové štandardy sa v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu prostredníctvom výchovných a vzdelávacích stratégií rozvíjajú, osvojujú a hodnotia buď na úrovni školy, odboru vzdelávania alebo vyučovacieho predmetu.

a) Spôsobilosti konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote

Sú to spôsobilosti, ktoré sú základom pre ďalšie získavanie vedomostí, zručností, postojov a hodnotovej orientácie.

Absolvent má:

- logicky a reálne zdôvodňovať svoje názory, konania a rozhodnutia,
- vybrať si správne rozhodnutie a cieľ z rôznych možností,
- vysvetliť svoje životné plány, záujmy a predsavzatia,
- popísať svoje ľudské práva, popísať svoje povinnosti, záujmy, obmedzenia a potreby,
- zdôvodňovať svoje argumenty, riešenia, potreby, práva, povinnosti a konanie.

b) Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v materinskom a cudzom jazyku

Od žiaka sa vyžaduje efektívne využívať písaný a hovorený materinský a cudzí jazyk, disponovať s čitateľskou a matematickou gramotnosťou a prehodnocovať základné zručnosti.

Absolvent má:

- vyjadrovať sa správne v materinskom jazyku v písomnej a hovorenej forme,
- vyjadrovať sa spoľahlivo v cudzom jazyku v písomnej a hovorenej forme,
- riešiť matematické príklady a rôzne situácie,
- identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať rôzne informácie a informačné zdroje,
- pracovať s rôznymi pokročilejšími informačnými a komunikačnými technológiami.

c) Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách

Tieto schopnosti sa využívajú pri riadení medziľudských vzťahov, formovaní nových typov spolupráce. Sú to schopnosti, ktoré sa objavujú v náročnejších podmienkach, aj pri riešení problémov ľudí, ktorí sa nevedia zaradiť do spoločenského života.

Absolvent má:

- motivovať pozitívne seba a druhých,
- stanoviť priority cieľov,
- predkladať primerané návrhy na rozdelenie jednotlivých kompetencií a úloh pre ostatných členov tímu a posudzovať spoločne s učiteľom a s ostatnými, či sú schopní určené kompetencie zvládnuť,
- prezentovať svoje myšlienky, návrhy a postoje,
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi,
- určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom učení, pracovných výkonoch a osobnostnom raste,
- prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom, nepodliehať predsudkom a stereotypom v prístupe k druhým.

Odborné kompetencie

a) Požadované vedomosti

Absolvent má:

- charakterizovať podstatu ekonomickej činnosti, ktorej cieľom je výroba, rozdeľovanie, výmena a spotreba materiálnych i nemateriálnych statkov

a služieb,

- vysvetliť podstatu správneho životného štýlu človeka,
- popísať zásady bezpečnosti a hygieny práce, ochrany pred požiarom a ochrany životného prostredia,
- zhodnotiť funkčné súvislosti medzi geografickým prostredím, človekom a spoločnosťou.

b) Požadované zručnosti

Absolvent vie:

- aplikovať v praxi etické a profesijné pravidlá, zásady spoločenského správania a vystupovania,
- pracovať s odbornou literatúrou,
- nakladať s materiálom, energiou, odpadom, vodou a inými látkami ekonomicky a s ohľadom na životné prostredie,
- hospodáriť s pracovnými prostriedkami so snahou dosiahnuť efektívny ekonomický výsledok,
- aplikovať estetické hľadiská v praxi,
- aplikovať návyky z oblasti osobnej a prevádzkovej hygieny, bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a ochrany životného prostredia,

c) Požadované osobnostné predpoklady, vlastnosti a schopnosti

Absolvent sa vyznačuje:

- empatiou, toleranciou,
- vytrvalosťou, flexibilitou,
- kreativitou, komunikatívnosťou,
- spoľahlivosťou, presnosťou, sebadisciplínou,
- diskretnosťou a zodpovednosťou,
- iniciatívnosťou, adaptabilitou.

Finančná gramotnosť:

- normovanie jedál
- výpočet spotreby surovín
- efektívne využívanie surovín
- kalkulačné listy, kalkulácie
- vyúčtovanie s hosťom, spôsoby platenia
- komunikácia s hosťom v rôznych problémových situáciách.

Obsahový štandard

Obsahový štandard má obsahovať kmeňové učivo a v jeho rámci má byť zdôraznené základné učivo. Obsahový štandard je záväzkom pre učiteľa.

Obsah učiva sa zameriava na získanie základných poznatkov o organizácii práce v odbytovom stredisku v gastronomickom podniku a oboznámenie sa s odbornou terminológiou typickou pre oblasť obsluhy hostí v podnikoch spoločného stravovania. Žiak získava základné poznatky o potravinách a nápojoch a ich charakteristike, oboznámi sa so zariadeniami a potrebným vybavením odbytových stredísk, výrobných stredísk a ubytovacích stredísk.

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci hygienické predpisy, HACCP

Učivo vedie žiaka, aby si získal a trvalo osvojil teoretické vedomosti a zručnosti v oblasti bezpečnej a hygienickej práce a manipulácie s potravinami a k pochopeniu základných povinností pracovníkov výrobných, odbytových stredísk prevádzok gastronomických zariadení a stredísk ubytovacích služieb.

Učí ho dodržiavať zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v súlade s hygienickými

a epidemiologickými predpismi gastronomickej prevádzky, resp. prevádzky ubytovacích služieb a dodržiavať pravidlá požiarnej ochrany. Žiak sa oboznamuje s najčastejšími zdrojmi a príčinami pracovných úrazov a základmi prvej pomoci pri úrazoch.

Organizácia a nadväznosť pracovných činností v odbytových strediskách gastronomických zariadení

Základným cieľom je umožniť žiakovi získať zručnosti s osobitným zameraním na spoločenskú úroveň obsluhy a poskytovania služieb zákazníkom, z techniky stolovania, obsluhy a podávania jedál a nápojov. Obsah učiva sa zameriava na prípravu odbytového strediska v gastronomickej prevádzke, na pracovné činnosti počas prevádzky strediska a pracovné činnosti po ukončení prevádzky. Žiak sa naučí uplatňovať základné postupy pri manipulácii so surovinami, materiálmi a tovarom, ale aj strojmi, zariadeniami a ostatným inventárom, ktoré sa používajú pri obsluhu hostí v prevádzke spoločného stravovania. V obsahu učiva predmetu je technika jednoduchej a zložitej obsluhy, obsluhy pri osobitných príležitostiach a špecifiká obsluhy hostí zo zahraničia.

Organizácia a nadväznosť pracovných činností na úseku ubytovania

Základným cieľom je umožniť žiakovi získať zručnosti s osobitným zameraním na činnosti spojené s poskytovaním služieb na úseku ubytovania v hoteloch a iných ubytovacích zariadeniach zákazníkom.

Obsah učiva sa zameriava na prípravu ubytovacieho strediska v prevádzke, na pracovné činnosti počas prevádzky strediska a pracovné činnosti po ukončení prevádzky. Žiaci sa naučia uplatňovať základné postupy pri manipulácii strojmi, zariadeniami a ostatným inventárom, ktoré sa používajú pri obsluhu hostí na úseku ubytovacích služieb, a ovládať ich údržbu. Učivo je orientované na uplatňovanie estetiky práce a prostredia s dodržaním hygienických zásad a zásad bezpečnosti práce, uplatňovanie etických zásad komunikácie s klientmi, zákazníkmi a spolupracovníkmi a dôsledne zachovávať diskretnosť.

Organizácia práce, pracovné stroje, zariadenia a inventár výrobných, odbytových stredísk a úseku ubytovania v strediskách gastronomických zariadení

Učivo charakterizuje organizáciu a zariadenie pracoviska. Zameriava sa na precvičovanie bežnej činnosti prevádzky, údržby pracovných strojov, zariadení a inventáru, na organizáciu práce pri práci na strojoch a zariadeniach.

Precvičovanie jednotlivých činností vo výrobných, odbytových strediskách a na úseku ubytovania

Obsah učiva sa zameriava na precvičovanie hlavných výrobných a pracovných postupov. Žiak absolvuje praktický nácvik manipulácie so surovinami, materiálom a tovarom a praktický nácvik jednotlivých činností.

Simulácia pracovných činností pri zabezpečovaní akcií zabezpečovanými výrobnými, odbytovými strediskami a na úseku ubytovania

Učivo sa zameriava na simuláciu pracovných činností pri zabezpečovaní konferencií, seminárov, recepcií, rautov, banketu.

Nácvik komunikácie so zákazníkom a spoločenského vystupovania

Obsah učiva sa zameriava na spoločenské pravidlá, správanie sa v spoločnosti, ďalej na nácvik psychologického rozhovoru so zákazníkom a na správanie sa k zákazníkom. Žiak sa naučí zvládnuť komunikáciu s hosťom, dodržiavanie spoločenských zásad, aktívne komunikovať so zákazníkmi v cudzích jazykoch. Súčasťou učiva je aj riešenie bežných a mimoriadnych situácií pri práci s hosťom a uplatňovanie etických zásad komunikácie s klientmi, zákazníkmi a spolupracovníkmi a dôsledné zachovávanie diskretnosti.

Administratívne práce v prevádzke

Učivo sa zameriava na praktický nácvik aplikácie základných obchodno-podnikateľských aktivít vo výrobných a odbytových prevádzkach gastronomických zariadení a v ubytovacích službách.

Žiak si osvojí zásady organizácie práce v gastronomických a ubytovacích prevádzkach. Žiak sa učí používať základné ekonomické a právne predpisy nevyhnutné pre výkon činnosti

v prevádzke spoločného stravovania a ubytovacích služieb, učia sa dodržiavať predpisy o hmotnej zodpovednosti a o vedení evidencie tržieb a zásob. Obsahom učiva je aj zvládnuť príjem a vybavovanie objednávok surovín, materiálov a tovaru, objednávok hostí a nácvik vybavovania reklamácií. V prevádzkových podmienkach ovládajú prácu s aplikačným programom potrebným pre výkon povolania, vedia vyhľadávať vhodné informačné zdroje a potrebné informácie, komunikovať elektronickou poštou, využívať prostriedky on-line a offline komunikácie.

Názov tematického celku	Obsah učiva
1. ročník 198 vyučovacích hodín	
Úvod do predmetu 12	- riadenie a zabezpečovanie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v organizácii - bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci, hygiena práce
Nácvik pracovných činností spojených s prípravou odbytového strediska 60	- oboznámenie sa so zariadením odbytového strediska - zoznámenie sa s jednotlivými druhmi inventára - ošetrovanie a udržiavanie inventáru a zariadenia - príprava odbytového strediska pred začatím prevádzky
Nácvik základných pravidiel spoločenského správania a osobnosť čašníka 12	- základné pravidlá správania - správanie sa v styku s hosťom
Jednoduchá obsluha 78	- hlavné zásady obsluhy - pravidlá techniky obsluhy - základná forma jednoduchej obsluhy - servis jedál a nápojov - odnášanie upotrebeného inventára
Zostavovanie jedálneho a nápojového lístka 18	- náležitosti jedálneho a nápojového lístka - gastronomické poradie jedál a nápojov na JaNL - zostavovanie menu
Činnosti v jednotlivých spôsoboch a systémoch obsluhy 18	- spôsoby obsluhy - systémy obsluhy - formy predaja jedál a nápojov v bufete, v automate, v samoobsluhu
2. ročník 396 vyučovacích hodín	
Technika jednoduchej obsluhy s uplatnením jednotlivých spôsobov obsluhy 156	- podávanie raňajok - podávanie desiatej a olovrantu - podávanie obedov - podávanie jednoduchej večere - práce po skončení prevádzky - vyššia forma jednoduchej obsluhy - zvláštnosti obsluhy v špecializovaných strediskách
Nácvik zložitej obsluhy 240	- formy zložitej obsluhy a jej uplatnenie - základná forma zložitej obsluhy - zostavovanie menu zložitých obedov a večerí - podávanie jedál a nápojov zložitého obeda a večere - ponuková služba - práce po skončení prevádzky
3. ročník 396 vyučovacích hodín	
Obsluha a údržba pivného zariadenia 36	- pivná pivnica, údržba a skladovanie piva - pivné zariadenie a jeho údržba - narážanie, čapovanie a ošetrovanie piva - podávanie piva
Nácvik obsluhy v kaviarni a v kaviarenskej herni 36	- druhy kaviarni a ich účel - kaviarenské miestnosti a ich zariadenie - kaviarenský J a NL - obsluha v kaviarni

Nácvik obsluhy vo vinárni a práce vo vínnej pivnici 60	- druhy vinárni a ich zariadenie - prípravné práce - zostavenie vínnej karty - podávanie rôznych druhov vína - ošetrovanie a skladovanie vína
Nácvik vyšších foriem zložitej obsluhy - výberové a štýlové reštaurácie 156	-organizácia práce vo výberových a štýlových reštauráciách - technika obsluhy a funkcie pracovníka - miešanie šalátov, drezinky a marinády - dochucovanie polievok a omáčok - flambovanie jedál -tranžírovanie mäsa jatočných zvierat, hydiny a rýb - dokončovanie jedál pri stole host'a -dokončovanie dezertov a káv pri stole
Príprava pracoviska a obsluha v zábavných a spoločenských strediskách 30	- obsluha v zábavných a spoločenských strediskách - obsluha v denných a nočných baroch
Príprava a podávanie miešaných nápojov 78	- význam miešaných nápojov, vybavenie barového pultu - povinnosti barmana - pomôcky barmana - pravidlá miešaných nápojov - poháre a pomôcky na miešané nápoje - suroviny používané na miešanie nápojov - príprava sirupov -druhy miešaných nápojov a ich charakteristika -príprava miešaných alkoholických a nealkoholických nápojov
4. ročník 420 vyučovacích hodín	
Nácvik prác vo výrobnom stredisku 42	- príprava teplých a studených jedál - príprava jedál na objednávku
Organizácia práce v ubytovacích strediskách 70	- hotelový poriadok - povinnosti recepcného - zamestnanci jednotlivých ubytovacích stredísk a ich pracovná náplň
Organizácia a riadenie práce v odbytových strediskách 63	- pracovná činnosť vedúceho strediska, prevádzkara - pracovná činnosť vedúceho smeny
Precvičovanie administratívnych prác 28	- administratívne práce vo výrobnom stredisku - administratívne práce v odbytovom stredisku a v sklade
Slávnostné stolovanie 217	- organizačné zabezpečenie hostiny - zostavovanie slávnostného menu - príprava miestnosti a inventára - podávanie jednotlivých chodov - práce po skončení prevádzky - obsluha pri mimoriadnych príležitostiach

Výkonový štandard

Výkonový štandard je:

- základné kritérium na zisťovanie a hodnotenie miery plánovaného výkonu žiaka,
- stanovenie významných vedomostí, zručností a postojov, ktoré má žiak podľa očakávania preukázať po ukončení vzdelávania,
- odvodený od cieľov vyučovacieho procesu, preto sa nazýva aj cieľová požiadavka,
- základňou na stanovenie maturitných tém.

1. ročník
- dodržiavať predpisy BOZP,
- používať odbornú terminológiu vo svojom odbore a využívať všeobecné poznatky, pojmy a zásady

správania sa na pracovisku,
- uplatňovať základné pravidlá techniky obsluhy v praxi,
- aplikovať servis jedál a nápojov,
- zostavovať jedálne a nápojové lístky podľa gastronomických pravidiel,
2. ročník
- uplatňovať predpisy BOZP,
- používať odbornú terminológiu vo svojom odbore a využívať všeobecné poznatky, pojmy a zásady správania sa na pracovisku,
- uplatňovať techniky jednoduchej obsluhy pri podávaní jedál a nápojov,
- organizovať prácu v bežnej gastronomickej prevádzke a pri gastronomických akciách,
- zostavovať jedálne a nápojové lístky podľa gastronomických pravidiel,
- uplatňovať techniky zložitej obsluhy pri podávaní jedál a nápojov,
3. ročník
- dodržiavať predpisy BOZP
- ovládať manipuláciu s výčapnou stolicou,
- realizovať techniku obsluhy pri podávaní piva,
- realizovať spôsoby prípravy rôznych druhov kávy,
- aplikovať techniku podávania kávy v kaviarňach,
- popísať spôsob obsluhy vo vinárňach,
- realizovať techniku podávania vín,
- uplatňovať zásady dokončovania jedál pred zrakom host'a (flambovanie, tranšírovanie, filetovanie a príprava fondue),
- aplikovať vyššiu formu zložitej obsluhy pri dokončovaní jedál pred zrakom host'a,
- dodržiavať základné pravidlá a postupy miešania nápojov,
- realizovať techniku miešania nápojov v praxi,
4. ročník
- uplatňovať predpisy BOZP pri príprave jedál a nápojov,
- využívať v organizačnej a riadiacej práci a pri vedení agendy IKT,
- aplikovať základné právne normy ochrany majetku a ochrany spotrebiteľa,
- vykonávať základné pracovné činnosti vo výrobných, odbytových a ubytovacích strediskách gastronomických a ubytovacích zariadení,
- používať základné techniky a technológie na vytvorenie finálnych produktov a poskytnutie služieb v spoločnom stravovaní, ubytovacích službách a cestovnom ruchu,
- hodnotiť kvalitu surovín a tovaru,
- organizovať prácu v bežnej gastronomickej prevádzke a pri gastronomických akciách,
- zostavovať slavnostné menu podľa gastronomických pravidiel,
- uplatňovať etické zásady komunikácie s klientmi, zákazníkmi a spolupracovníkmi.

Metódy a formy práce

Metódy, formy a prostriedky vyučovania odborného výcviku majú stimulovať rozvoj poznávacích schopností žiakov, podporovať ich cieľavedomosť, samostatnosť a tvorivosť. Uprednostňujú sa také stratégie vyučovania, pri ktorých žiak ako aktívny subjekt v procese výučby má možnosť spolurozhodovať a spolupracovať, učiteľ zase má povinnosť motivovať, povzbudzovať a viesť žiaka k čo najlepšiemu výkonu, podporovať jeho aktivity všeobecne, ale aj v oblasti zvýšeného záujmu v rámci učebného odboru.

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania

Názov tematického celku	Metódy práce	Formy práce
1. ročník		

Úvod do predmetu	Informačnéreceptívna metóda, problémový výklad, demonštračná, inscenačná, situačná, metódy praktickej práce na školskom stredisku, metódy riešenia úloh (projektové práce), praktické precvičovanie zručností	Skupinové vyučovanie, individuálna práca žiakov, odborná prax na školskom stredisku, praktické cvičenia
Nácvik pracovných činností spojených s prípravou odbytového	Informačnéreceptívna metóda, problémový výklad, demonštračná, inscenačná, situačná, metódy praktickej práce na školskom stredisku, metódy riešenia úloh (projektové práce), praktické precvičovanie zručností	Skupinové vyučovanie, individuálna práca žiakov, odborná prax na školskom stredisku, praktické cvičenia
Nácvik základných pravidiel spoločenského správania a osobnosť čašníka	Informačnéreceptívna metóda, problémový výklad, demonštračná, inscenačná, situačná, metódy praktickej práce na školskom stredisku, metódy riešenia úloh (projektové práce), praktické precvičovanie zručností	Skupinové vyučovanie, individuálna práca žiakov, odborná prax na školskom stredisku, praktické cvičenia
Jednoduchá obsluha	Informačnéreceptívna metóda, problémový výklad, demonštračná, inscenačná, situačná, metódy praktickej práce na školskom stredisku, metódy riešenia úloh (projektové práce), praktické precvičovanie zručností	Skupinové vyučovanie, individuálna práca žiakov, odborná prax na školskom stredisku, praktické cvičenia
Zostavovanie jedálneho a nápojového lístka	Informačnéreceptívna metóda, problémový výklad, demonštračná, inscenačná, situačná, metódy praktickej práce na školskom stredisku, metódy riešenia úloh (projektové práce), praktické precvičovanie zručností	Skupinové vyučovanie, individuálna práca žiakov, odborná prax na školskom stredisku, praktické cvičenia
Činnosti v jednotlivých spôsoboch a systémoch obsluhy	Informačnéreceptívna metóda, problémový výklad, demonštračná, inscenačná, situačná, metódy praktickej práce na školskom stredisku, metódy riešenia úloh (projektové práce), praktické precvičovanie zručností	Skupinové vyučovanie, individuálna práca žiakov, odborná prax na školskom stredisku, praktické cvičenia
2. ročník		
Technika jednoduchej obsluhy s uplatnením jednotlivých spôsobov obsluhy	Informačnéreceptívna metóda, problémový výklad, demonštračná, inscenačná, situačná, metódy praktickej práce na školskom stredisku, metódy riešenia úloh (projektové práce), praktické precvičovanie zručností	Skupinové vyučovanie, individuálna práca žiakov, odborná prax na školskom stredisku, praktické cvičenia

Nácvik zložitej obsluhy	Informačnoreceptívna metóda, problémový výklad, demonštračná, inscenačná, situačná, metódy praktickej práce na školskom stredisku, metódy riešenia úloh (projektové práce), praktické precvičovanie zručností	Skupinové vyučovanie, individuálna práca žiakov, odborná prax na školskom stredisku, praktické cvičenia
3. ročník		
Obsluha a údržba pivného zariadenia	Informačnoreceptívna metóda, problémový výklad, demonštračná, inscenačná, situačná, metódy praktickej práce na školskom stredisku, metódy riešenia úloh (projektové práce), praktické precvičovanie zručností	Skupinové vyučovanie, individuálna práca žiakov, odborná prax na školskom stredisku, praktické cvičenia
Nácvik obsluhy v kaviarni a v kaviarenskej herni	Informačnoreceptívna metóda, problémový výklad, demonštračná, inscenačná, situačná, metódy praktickej práce na školskom stredisku, metódy riešenia úloh (projektové práce), praktické precvičovanie zručností	Skupinové vyučovanie, individuálna práca žiakov, odborná prax na školskom stredisku, praktické cvičenia
Nácvik obsluhy vo vinárni a práce vo vínnej	Informačnoreceptívna metóda, problémový výklad, demonštračná, inscenačná, situačná, metódy praktickej práce na školskom stredisku, metódy riešenia úloh (projektové práce), praktické precvičovanie zručností	Skupinové vyučovanie, individuálna práca žiakov, odborná prax na školskom stredisku, praktické cvičenia
Nácvik vyšších foriem zložitej obsluhy - výberové a štýlové reštaurácie	Informačnoreceptívna metóda, problémový výklad, demonštračná, inscenačná, situačná, metódy praktickej práce na školskom stredisku, metódy riešenia úloh (projektové práce), praktické precvičovanie zručností	Skupinové vyučovanie, individuálna práca žiakov, odborná prax na školskom stredisku, praktické cvičenia
Príprava pracoviska a obsluha v zábavných a spoločenských strediskách	Informačnoreceptívna metóda, problémový výklad, demonštračná, inscenačná, situačná, metódy praktickej práce na školskom stredisku, metódy riešenia úloh (projektové práce), praktické precvičovanie zručností	Skupinové vyučovanie, individuálna práca žiakov, odborná prax na školskom stredisku, praktické cvičenia
Príprava a podávanie miešaných nápojov	Informačnoreceptívna metóda, problémový výklad, demonštračná, inscenačná, situačná, metódy praktickej práce na školskom stredisku, metódy riešenia úloh (projektové práce), praktické precvičovanie zručností	Skupinové vyučovanie, individuálna práca žiakov, odborná prax na školskom stredisku, praktické cvičenia
4. ročník		
Nácvik prác vo výrobnom stredisku	Informačnoreceptívna metóda, problémový výklad, demonštračná, inscenačná, situačná, metódy praktickej práce na školskom stredisku, metódy riešenia úloh (projektové práce), praktické precvičovanie zručností	Skupinové vyučovanie, individuálna práca žiakov, odborná prax na školskom stredisku, praktické cvičenia
Organizácia práce v ubytovacích strediskách	Informačnoreceptívna metóda, problémový výklad, demonštračná,	Skupinové vyučovanie, individuálna práca žiakov, odborná prax na

	inscenačná, situačná, metódy praktickej práce na školskom stredisku, metódy riešenia úloh (projektové práce), praktické precvičovanie zručností	školskom stredisku, praktické cvičenia
Organizácia a riadenie práce v odbytových strediskách	Informačnoreceptívna metóda, problémový výklad, demonštračná, inscenačná, situačná, metódy praktickej práce na školskom stredisku, metódy riešenia úloh (projektové práce), praktické precvičovanie zručností	Skupinové vyučovanie, individuálna práca žiakov, odborná prax na školskom stredisku, praktické cvičenia
Precvičovanie administratívnych prác	Informačnoreceptívna metóda, problémový výklad, demonštračná, inscenačná, situačná, metódy praktickej práce na školskom stredisku, metódy riešenia úloh (projektové práce), praktické precvičovanie zručností	Skupinové vyučovanie, individuálna práca žiakov, odborná prax na školskom stredisku, praktické cvičenia
Slávnostné stolovanie	Informačnoreceptívna metóda, problémový výklad, demonštračná, inscenačná, situačná, metódy praktickej práce na školskom stredisku, metódy riešenia úloh (projektové práce), praktické precvičovanie zručností	Skupinové vyučovanie, individuálna práca žiakov, odborná prax na školskom stredisku, praktické cvičenia

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
Úvod do predmetu	Salač G., Šimková M.: Stolovanie I. CD-2004-17969/36875-1:093, Salač G., Šimková M.: Stolovanie II. CD –2005-3046/34952-31:093 Papulová E., Kučera P., Trefil P.: Hotelový a gastronomický manažment, SPN 1999 2880/99-42	Vybavenie reštaurácie a offisu – kávomat, výrobnik ľadu, rychlovarná konvica, registračná pokladňa, PC, chladnička	Ochranné pomôcky Pracovné pomôcky Veľký a malý stolový inventár	Internet, CD Odborné časopisy: Gastro, Horeca,
Nácvik pracovných činností spojených s prípravou odbytového strediska	Salač G., Šimková M.: Stolovanie I. CD-2004-17969/36875-1:093, Salač G., Šimková M.: Stolovanie II. CD –2005-3046/34952-31:093 Papulová E., Kučera P., Trefil P.: Hotelový a gastronomický manažment, SPN 1999 2880/99-42	Vybavenie reštaurácie a offisu – kávomat, výrobnik ľadu, rychlovarná konvica, registračná pokladňa, PC, chladnička	Inventár – kovový, sklený, porcelánový, pomocný, bielizeň	Internet, CD Odborné časopisy: Gastro, Horeca
Nácvik základných pravidiel spoločenského správania a osobnosť čašníka	Salač G., Šimková M.: Stolovanie I. CD-2004-17969/36875-1:093, Salač G., Šimková M.: Stolovanie II. CD –2005-3046/34952-31:093 Papulová E., Kučera P., Trefil P.: Hotelový a gastronomický manažment, SPN 1999 2880/99-42	Vybavenie reštaurácie a offisu – kávomat, výrobnik ľadu, rychlovarná konvica, registračná pokladňa, PC, chladnička		Odborné časopisy: Gastro, Horeca

Jednoduchá obsluha	Salač G., Šimková M.: Stolovanie I. CD-2004-17969/36875-1:093, Salač G., Šimková M.: Stolovanie II. CD –2005-3046/34952-31:093 Papulová E., Kučera P., Trefil P.: Hotelový a gastronomický manažment, SPN 1999 2880/99-42	Vybavenie reštaurácie a offisu – kávomat, výrobnik ľadu, rychlovarná konvica, registračná pokladňa, PC chladnička,	Jedálne lístky Inventár– kovový, sklenený, porcelánový, pomocný, bielizeň	Internet, CD Odborné časopisy: Gastro, Horeca
Zostavovanie jedálneho a nápojového lístka	Salač G., Šimková M.: Stolovanie I. CD-2004-17969/36875-1:093, Salač G., Šimková M.: Stolovanie II. CD –2005-3046/34952-31:093 Papulová E., Kučera P., Trefil P.: Hotelový a gastronomický manažment, SPN 1999 2880/99-42	Vybavenie reštaurácie a offisu – kávomat, výrobnik ľadu, rychlovarná konvica, registračná pokladňa, PC, chladnička	Vlastné kalkulácie Jedálne lístky	Odborné časopisy: Gastro, Horeca
Činnosti v jednotlivých spôsoboch a systémoch obsluhy	Salač G., Šimková M.: Stolovanie I. CD-2004-17969/36875-1:093, Salač G., Šimková M.: Stolovanie II. CD –2005-3046/34952-31:093 Papulová E., Kučera P., Trefil P.: Hotelový a gastronomický manažment, SPN 1999 2880/99-42	Vybavenie reštaurácie a offisu – kávomat, výrobnik ľadu, rychlovarná konvica, registračná pokladňa, PC chladnička,	Inventár– kovový, sklenený, porcelánový, pomocný, bielizeň	Internet, CD Odborné časopisy: Gastro, Horeca
Technika jednoduchej obsluhy s uplatnením jednotlivých spôsobov obsluhy	Salač G., Šimková M.: Stolovanie I. CD-2004-17969/36875-1:093, Salač G., Šimková M.: Stolovanie II. CD –2005-3046/34952-31:093 Papulová E., Kučera P., Trefil P.: Hotelový a gastronomický manažment, SPN 1999 2880/99-42	Vybavenie reštaurácie a offisu – kávomat, výrobnik ľadu, rychlovarná konvica, registračná pokladňa, PC, chladnička	Jedálne lístky Inventár– kovový, sklenený, porcelánový, pomocný, bielizeň	Odborné časopisy: Gastro, Horeca
Nácvik zložitej obsluhy	Salač G., Šimková M.: Stolovanie I. CD-2004-17969/36875-1:093, Salač G., Šimková M.: Stolovanie II. CD –2005-3046/34952-31:093 Papulová E., Kučera P., Trefil P.: Hotelový a gastronomický manažment, SPN 1999 2880/99-42	Vybavenie reštaurácie a offisu – kávomat, výrobnik ľadu, rychlovarná konvica, registračná pokladňa, PC, chladnička,	Vlastné kalkulácie Jedálne lístky Inventár– kovový, sklenený, porcelánový, pomocný, bielizeň	Internet, CD Odborné časopisy: Gastro, Horeca
Obsluha a údržba pivných zariadení	Salač G., Šimková M.: Stolovanie I. CD-2004-17969/36875-1:093, Salač G., Šimková M.: Stolovanie II. CD –2005-3046/34952-31:093 Papulová E., Kučera P., Trefil P.: Hotelový a gastronomický manažment, SPN 1999 2880/99-42	Vybavenie reštaurácie a offisu – kávomat, výrobnik ľadu, rychlovarná konvica, registračná pokladňa, PC chladnička,	Inventár– kovový, sklenený, porcelánový, pomocný, bielizeň	Odborné časopisy: Gastro, Horeca
Obsluha v kaviarni a v kaviarenskej herni	Salač G., Šimková M.: Stolovanie I. CD-2004-17969/36875-1:093, Salač G., Šimková M.: Stolovanie II. CD –2005-3046/34952-31:093 Papulová E., Kučera P., Trefil P.: Hotelový a gastronomický manažment, SPN 1999 2880/99-42	Vybavenie reštaurácie a offisu – kávomat, výrobnik ľadu, rychlovarná konvica, registračná pokladňa, PC, chladnička	Inventár– kovový, sklenený, porcelánový, pomocný, bielizeň	Internet, CD Odborné časopisy: Gastro, Horeca
Obsluha vo vinárni a práce vo vínnej pivnici	Salač G., Šimková M.: Stolovanie I. CD-2004-17969/36875-1:093, Salač G., Šimková M.: Stolovanie II. CD –2005-3046/34952-31:093 Papulová E., Kučera P., Trefil P.: Hotelový a gastronomický manažment, SPN 1999 2880/99-42	Vybavenie reštaurácie a offisu – kávomat, výrobnik ľadu, rychlovarná konvica, registračná pokladňa, PC, chladnička	Inventár– kovový, sklenený, porcelánový, pomocný, bielizeň	Odborné časopisy: Gastro, Horeca

Nácvik vyšších foriem zložitej obsluhy - výberové a štýlové reštaurácie	Salač G., Šimková M.: Stolovanie I. CD-2004-17969/36875-1:093, Salač G., Šimková M.: Stolovanie II. CD –2005-3046/34952-31:093 Papulová E., Kučera P., Trefil P.: Hotelový a gastronomický manažment, SPN 1999 2880/99-42	Vybavenie reštaurácie a offisu – kávomat, výrobnik ľadu, rychlovarná konvica, registračná pokladňa, PC, chladnička	Vlastné kalkulácie Jedálne lístky	Internet, CD Odborné časopisy: Gastro, Horeca
Príprava pracoviska a obsluha v zábavných a spoločenských strediskách	Salač G., Šimková M.: Stolovanie I. CD-2004-17969/36875-1:093, Salač G., Šimková M.: Stolovanie II. CD –2005-3046/34952-31:093 Papulová E., Kučera P., Trefil P.: Hotelový a gastronomický manažment, SPN 1999 2880/99-42	Vybavenie reštaurácie a offisu – kávomat, výrobnik ľadu, rychlovarná konvica, registračná pokladňa, PC, chladnička	Inventár – kovový, sklenený, porcelánový, pomocný, bielizeň	Odborné časopisy: Gastro, Horeca
Príprava a podávanie miešaných nápojov	Salač G., Šimková M.: Stolovanie I. CD-2004-17969/36875-1:093, Salač G., Šimková M.: Stolovanie II. CD –2005-3046/34952-31:093 Papulová E., Kučera P., Trefil P.: Hotelový a gastronomický manažment, SPN 1999 2880/99-42	Vybavenie reštaurácie a offisu – kávomat, výrobnik ľadu, rychlovarná konvica, registračná pokladňa, PC chladnička,	Inventár – kovový, sklenený, porcelánový, pomocný, bielizeň	Internet, CD Odborné časopisy: Gastro, Horeca
Nácvik prác vo výrobnom stredisku	Salač G., Šimková M.: Stolovanie I. CD-2004-17969/36875-1:093, Salač G., Šimková M.: Stolovanie II. CD –2005-3046/34952-31:093 Papulová E., Kučera P., Trefil P.: Hotelový a gastronomický manažment, SPN 1999 2880/99-42	Vybavenie kuchyne – elektrický sporák, plynový sporák, chladnička	Suroviny – jatočné druhy mäsa, zemiaky, zelenina, strukoviny, huby, cestoviny, ryža, múka, syry, vajcia	Technológia prípravy pokrmov 2.roč. 685/1988-212
Organizácia práce v ubytovacích strediskách	Salač G., Šimková M.: Stolovanie I. CD-2004-17969/36875-1:093, Salač G., Šimková M.: Stolovanie II. CD –2005-3046/34952-31:093 Papulová E., Kučera P., Trefil P.: Hotelový a gastronomický manažment, SPN 1999 2880/99-42	Vybavenie recepcie, –registračná pokladňa, PC,	Hotelová bielizeň, kniha ubytovaných hostí, kniha odchodov, ubytovacie preukazy	Odborné časopisy: Gastro, Horeca
Organizácia a riadenie práce v odbytových strediskách	Salač G., Šimková M.: Stolovanie I. CD-2004-17969/36875-1:093, Salač G., Šimková M.: Stolovanie II. CD –2005-3046/34952-31:093 Papulová E., Kučera P., Trefil P.: Hotelový a gastronomický manažment, SPN 1999 2880/99-42	PC	Výdajky, príjemky, skladové karty, inventurné zostavy	Internet, CD Odborné časopisy: Gastro, Horeca
Precvičovanie administratívnych prác	Salač G., Šimková M.: Stolovanie I. CD-2004-17969/36875-1:093, Salač G., Šimková M.: Stolovanie II. CD –2005-3046/34952-31:093 Papulová E., Kučera P., Trefil P.: Hotelový a gastronomický manažment, SPN 1999 2880/99-42	PC	Výdajky, príjemky, skladové karty, inventurné zostavy	Internet, CD Odborné časopisy: Gastro, Horeca
Slávnostné stolovanie	Salač G., Šimková M.: Stolovanie I. CD-2004-17969/36875-1:093, Salač G., Šimková M.: Stolovanie II. CD –2005-3046/34952-31:093 Papulová E., Kučera P., Trefil P.: Hotelový a gastronomický manažment, SPN 1999 2880/99-42	Vybavenie reštaurácie a offisu – kávomat, výrobnik ľadu, rychlovarná konvica, registračná pokladňa, PC, chladnička	Inventár na slávnostné stolovanie - kovový, sklenený, porcelánový, pomocný, bielizeň	Odborné časopisy: Gastro, Horeca

Klasifikácia odborných vyučovacích predmetov v rámci praktického vyučovania

Predmety praktického vyučovania majú charakter praktickej činnosti. Praktické vyučovanie sa vykonáva v týchto hlavných formách: odborný výcvik, cvičenie, prax. Pri klasifikácii výsledkov v odborných vyučovacích predmetoch s prevahou praktického zamerania sa v súlade s požiadavkami učebných osnov a vzdelávacích štandardov hodnotí:

- vzťah k práci, k praktickým činnostiam a k pracovnému kolektívu,
- osvojenie praktických zručností a návykov, zvládnutie účelných spôsobov práce,
- využitie získaných teoretických vedomostí v praktických činnostiach,
- aktivita, samostatnosť, tvorivosť, iniciatíva v praktických činnostiach, talent, kvalita výsledkov činností,
- organizácia vlastnej práce a pracoviska, udržiavanie poriadku na pracovisku, dodržiavanie predpisov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a starostlivosť o životné prostredie,
- dodržiavanie stanovených termínov,
- hospodárne využívanie surovín, materiálov, energie, prekonávanie prekážok v práci,
- obsluha a údržba výrobných alebo laboratórných zariadení a pomôcok, nástrojov, náradia a meradiel.

Stupňom 1 – výborný sa žiak klasifikuje, ak sústavne prejavuje kladný vzťah k práci, k praktickým činnostiam a k pracovnému kolektívu. Pohotovo, samostatne a tvorivo využíva získané teoretické poznatky pri praktickej činnosti. Praktické činnosti vykonáva pohotovo, samostatne uplatňuje získané zručnosti a návyky. Bezpečne ovláda postupy a spôsoby práce, dopúšťa sa len menších chýb, výsledky jeho práce sú bez závažných nedostatkov. Účelne si organizuje vlastnú prácu, udržiava pracovisko v poriadku. Vedome dodržiava predpisy o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a aktívne sa stará o životné prostredie. Hospodárne využíva suroviny, materiál, energiu. Vzorne obsluhuje a udržiava výrobné alebo laboratórne pomôcky, nástroje, náradie a meradlá. Aktívne prekonáva vyskytujúce sa prekážky.

Stupňom 2 – chváľitebný sa žiak klasifikuje, ak prejavuje kladný vzťah k práci, k praktickým činnostiam a k pracovnému kolektívu. Samostatne, ale menej tvorivo a s menšou istotou využíva získané teoretické poznatky pri praktickej činnosti. Praktické činnosti vykonáva samostatne, v postupoch a spôsoboch práce sa nevyskytujú podstatné chyby a v umeleckej praxi nedostatok umeleckých schopností. Výsledky jeho práce majú drobné nedostatky. Účelne si organizuje vlastnú prácu, pracovisko udržiava v poriadku. Vedome dodržiava predpisy o bezpečnosti ochrane zdravia pri práci a stará sa o životné prostredie. Pri hospodárnom využívaní surovín, materiálu a energie robí malé chyby. Výrobné alebo laboratórne zariadenia obsluhuje a udržiava s drobnými nedostatkami. Prekážky v práci prekonáva s občasnou pomocou.

Stupňom 3 – dobrý sa žiak klasifikuje, ak prejavuje vzťah k práci, k praktickým činnostiam a k pracovnému kolektívu prevažne kladne, s menšími výkyvmi. S pomocou učiteľa uplatňuje získané teoretické poznatky pri praktickej činnosti. V praktických činnostiach sa dopúšťa chýb a pri postupoch a spôsoboch práce a v umeleckej praxi pri využívaní umeleckých schopností, potrebuje občasnú pomoc učiteľa. Výsledky práce majú nedostatky. Vlastnú prácu organizuje menej účelne, udržiava pracovisko v poriadku. Dodržiava predpisy o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a v malej miere prispieva k tvorbe a ochrane životného prostredia. S pomocou učiteľa je schopný hospodárne využívať suroviny, materiály a energiu. Pri obsluhu a údržbe výrobných laboratórných zariadení a pomôcok, nástrojov, náradia a meradiel ho musí najčastejšie usmerňovať učiteľ. Prekážky v práci prekonáva s častou pomocou učiteľa.

Stupňom 4 – dostatočný sa žiak klasifikuje, ak pracuje bez záujmu a vzťahu k práci, k praktickým činnostiam a k pracovnému kolektívu. Získané teoretické poznatky vie

pri praktickej činnosti využiť len za sústavnej pomoci učiteľa. V praktických činnostiach, zručnostiach a návykoch sa dopúšťa väčších chýb. Pri voľbe postupov a spôsobov práce a v umeleckej praxi pri využívaní umeleckých schopností, sústavne potrebuje pomoc učiteľa. Vo výsledkoch práce má závažné nedostatky. Prácu vie organizovať za sústavnej pomoci učiteľa, menej dbá na poriadok pracoviska, dodržiavanie predpisov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a taktiež o životné prostredie. Porušuje zásady hospodárnosti využívania surovín, materiálu a energie. V obsluhu a údržbe výrobných a laboratórných zariadení a pomôcok, prístrojov, nástrojov, náradia a meradiel sa dopúšťa závažných nedostatkov. Prekážky v práci prekonáva len s pomocou učiteľa.

Stupňom 5 – nedostatočný sa žiak klasifikuje, ak neprejavuje záujem o prácu a jeho vzťah k praktickým činnostiam a k pracovnému kolektívu nie je na potrebnej úrovni. Nevie ani s pomocou učiteľa uplatniť získané teoretické poznatky pri praktickej činnosti. V praktických činnostiach, zručnostiach a návykoch má neakceptovateľné nedostatky. Pracovný postup nezvládne ani s pomocou učiteľa. Výsledky jeho práce sú nedokončené, neúplné, nepresné, nedosahujú ani dolnú hranicu predpísaných ukazovateľov. Prácu na pracovisku si nevie organizovať, nedbá na poriadok pracoviska. Neovláda predpisy o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a nedbá na ochranu životného prostredia. Nevyužíva hospodárne suroviny, materiál a energiu. V obsluhu a údržbe výrobných alebo laboratórných zariadení a pomôcok, prístrojov, náradia a meradiel má vážne nedostatky.

Hodnotenie predmetu v rámci praktického vyučovania

Interný predpis PK odborných gastronomických predmetov – praktické vyučovanie – odborný výcvik.

7.3 Učebné osnovy voliteľných predmetov

Názov predmetu	Komunikácia v anglickom jazyku
Časový rozsah výučby	2 hodiny týždenne, spolu 126 vyučovacích hodín /66/60
Ročník	tretí, štvrtý
Kód a názov študijného odboru	6444 K čašník, servírka
Vyučovací jazyk	štátny jazyk

Charakteristika predmetu

Komunikácia v anglickom jazyku formuje a rozvíja schopnosť dorozumieť sa a konať najmä v medzinárodných súvislostiach a tým prispieva k rozvoju osobnosti. Je zameraná na osobný rozvoj žiakov a ich prípravu na začlenenie sa do spoločnosti i profesijný život.

Tento predmet patrí medzi voliteľné predmety. Určujú ho štyri obsahové štandardy: „Rečové zručnosti“, „Jazykové prostriedky“, „Komunikačné situácie a jazyková funkcia“ a „Poznatky o krajinách študovaného jazyka“.

V oblasti *rečových zručností* sa zameriame jednak na receptívne spôsobilosti (čítanie a počúvanie s porozumením jednoduchých textov), jednak na produktívne spôsobilosti (samostatné ústne či písomné vyjadrovanie sa o elementárnych témach, výpisky, preklad jednoduchých textov). Anglické texty budú volené so zreteľom na ich autenticitu a aktuálnosť, na ich zaujímavosť a súvislosť so zvoleným študijným odborom.

Komunikácia v anglickom jazyku nie je možná bez používania rôznych *jazykových prostriedkov*. Žiaci sa v procese výučby zamerajú najmä na správnu výslovnosť a rozvíjanie a obohacovanie slovných zásoby.

Vyjadrovanie sa v anglickom jazyku je bezprostredne ovplyvňované určitou *komunikačnou situáciou*. Žiaci sa budú ústne a písomne vyjadrovať k témam ako voľný čas, bývanie, jedlá a nápoje, služby, cestovanie, starostlivosť o zdravie, nakupovanie, vzdelávanie apod., budú formulovať svoje osobné údaje, naučia sa otvoriť a ukončiť komunikáciu, vyjadriť prosbu, žiadosť, poďakovanie, súhlas či nesúhlas a iné.

Pri osvojovaní si jazyka žiaci zároveň získajú *poznatky o anglicky hovoriacich krajinách*. Musia si uvedomiť, že vstup Slovenska do Európskej únie a rozvíjanie kontaktov s členskými štátmi v oblasti kultúrnej spolupráce či pracovného trhu kladie nové nároky na úroveň ich komunikácie v nemeckom jazyku. Takisto budú porovnávať kultúru a tradície týchto krajín so Slovenskou republikou.

V záujme komplexnosti výchovno-vzdelávacieho procesu budeme vo výučbe využívať medzipredmetové vzťahy. Poznatky z predmetu *technika obsluhy* uplatnia žiaci pri témach ako jedálny a nápojový lístok, obsluha host'a v reštaurácii apod., predmety *náuka o potravinách* či *náuka o výžive* budú súvisieť s témou zdravá výživa a so zvládaním odbornej lexiky z oblasti potravín a predmet *geografia cestovného ruchu* s témami Slovensko či nemecky hovoriace krajiny, *ekológiu* uplatnia žiaci pri téme príroda a ochrana životného prostredia a *etickú výchovu* či *náuku o spoločnosti* pri spoločenskovedných témach.

Hodnotenie žiakov bude založené na kritériách hodnotenia v každom vzdelávacom výstupe.

Klasifikácia bude vychádzať z pravidiel hodnotenia školského vzdelávacieho programu, pričom sa použijú adekvátne metódy a prostriedky hodnotenia.

Pre vyučovanie komunikácie v anglickom jazyku v odbore čašník, servírka bola stanovená dotácia 2 hodiny týždenne v 3. a 4. ročníku. Výučba bude prebiehať v skupinách v odbornej učebni anglického jazyka a v bežnej triede.

Ciele vyučovania

Vo vyučovaní anglického jazyka spájame tri ciele: *komunikatívny* (rozvíjať komunikatívne spôsobilosti žiakov vo všetkých základných rečových zručnostiach), *informatívny* (poskytnúť im informácie potrebné pre komunikáciu, ale aj informácie o nemecky hovoriacich krajinách) a *formatívny* (podieľať sa na formovaní ich pozitívnych vlastností a schopností potrebných na úspešné začlenenie absolventa do spoločenskej praxe).

Komplexnou realizáciou týchto cieľov chceme dosiahnuť, aby absolvent úspešne zvládol všetky stanovené *výkonové štandardy*. Mal by :

- poznať a používať zvukové a grafické prostriedky anglického jazyka, slovnú zásobu v rozsahu daných tém, vybrané morfológické a syntaktické javy
- vymieňať si informácie o všeobecných i odborných témach ústne i písomne, pričom odborné témy sa týkajú gastronomických a hotelových služieb
- voliť vhodné jazykové prostriedky, vyjadrovať zrozumiteľne hlavné myšlienky
- pracovať so základným cudzojazyčným textom a využívať ho na skvalitnenie jazykových spôsobilostí
- pracovať so slovníkom, jazykovými a inými príručkami, internetom

- využívať informácie získané pri štúdiu anglického jazyka v materinskom jazyku
- chápať a rešpektovať tradície, zvyky, odlišné sociálne a kultúrne hodnoty anglicky hovoriacich krajín

Kľúčové kompetencie

a) Spôsobilosti konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote

- logicky a reálne zdôvodňovať svoje názory, konania a rozhodnutia,
- porovnať formálne a neformálne pravidlá, zákonitosti, predpisy, sociálne normy, morálne
- zásady, vlastné a celospoločenské očakávania v systéme, v ktorom existuje,
- identifikovať priame a nepriame dôsledky svojej činnosti,
- vybrať si správne rozhodnutie a cieľ z rôznych možností,
- vysvetliť svoje životné plány, záujmy a predsavzatia,
- popísať svoje povinnosti, záujmy, obmedzenia a potreby,
- definovať svoje ciele a prognózy,
- zdôvodňovať svoje argumenty, riešenia, potreby, práva, povinnosti a konanie.

b) Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v materinskom a cudzom jazyku

- efektívne využívať písaný a hovorený materinský a cudzí jazyk
- vyjadrovať sa spoľahlivo v cudzom jazyku v písomnej a hovorenej forme,
- identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať rôzne informácie a informačné zdroje,
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov,
- hodnotiť kriticky získané informácie,
- formulovať, pozorovať, triediť a merať hypotézy,
- overovať a interpretovať získané údaje

c) Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách

- motivovať pozitívne seba a druhých
- hodnotiť a rešpektovať svoju vlastnú prácu a prácu iných,
- prezentovať svoje myšlienky, návrhy a postoje,
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi,
- učiť sa, nažívať a pracovať nielen ako jednotlivci, ale v sociálne vyváženej skupine
- určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom učení, pracovných výkonoch a osobnostnom raste,
- pracovať samostatne

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania

Názov obsahovej zložky	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
Rečové zručnosti:		

Posluch s porozumením	Prípravné posluchové cvičenia Výberový posluch kľúčových informácií	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou Práca s magnetofónovou nahrávkou
Čítanie s porozumením	Syntetické čítanie (odpoveď na vopred zadané otázky)	Práca s magnetofónovou nahrávkou
Ústny prejav	Produktívne metódy – opis, rozprávanie, rozhovor, diskusia Metódy s oporou na čítaný text (ústna reprodukcia)	
Písomný prejav	Produktívne metódy – opis vecí, rozprávanie, list, esej	
Jazykové prostriedky:		
Slovná zásoba	Metódy tematického osvojenia lexiky	Frontálna výučba Individuálna práca žiakov Práca s magnetofónovou nahrávkou
Pravopis	Informačno - receptívna metóda	Práca žiakov so slovníkom Práca s učebnicou Skupinová práca
Komunikačné situácie a reálie	Heuristická – rozhovor Komunikatívna – rozhovor vo dvojiciach Kognitívno – receptívna	Frontálna výučba Práca v skupinách Sociálne roly Samostatná práca žiakov

Obsah učiva

3. ročník (66 hodín)

1. Rodina

- životopis (osobné údaje, meno, bydlisko, dátum a miesto narodenia, rodinný stav, významné momenty v živote)
- členovia rodiny (zovňajšok, charakter, záľuby)
- rodinné vzťahy (vzťahy medzi súrodencami, rodičmi a dežmi, starí rodičia, pomoc v rodine, domáce práce, všedné dni a rodinné oslavy)

2. Kultúra a umenie

- možnosti kultúry v meste a na vidieku (múzeá, výstavy, divadlá, kiná, koncerty, cirkus, tanec)
- obľúbená oblasť kultúry a umenia (žánre, známe osobnosti)
- návšteva kultúrneho podujatia

3. Šport

- druhy športu (kolektívne, individuálne, letné a zimné, atraktívne športy, rekreačný a profesionálny šport)
- šport, ktorý ma zaujíma (aktívne, pasívne), dôvody
- význam športu pre rozvoj osobnosti (fyzické a duševné zdravie, vôľové vlastnosti, charakter)

4. Bývanie

- môj domov (opis prostredia, v ktorom výbam, vybavenie miestnosti)
- bývanie v meste a na vidieku (výhody a nevýhody)
- ideálne bývanie (vlastné predstavy o bývaní)

5. Obchod a služby

- nákupné zariadenia (obchody, hypermarkety, trhoviská)
- služby (pošta, banka, polícia, čerpacia stanica)
- reklama a vplyv reklamy na zákazníkov)

6. Starostlivosť o zdravie

- ľudské telo
- bežné a civilizačné choroby, úrazy, telesné a fyzické stavy, choroby, návšteva u lekára, v lekárni
- zdravý spôsob života (správna životospráva, telesná a duševná hygiena)

7. Cestovanie

- príprava na cestu, dôvody, cieľ a význam cestovania (za prácou, na dovolenku, služobne)
- dopravné prostriedky (výhody a nevýhody jednotlivých dopravných prostriedkov)
- individuálne a kolektívne cestovanie (spôsob a druhy dopravy, druhy ubytovania stravovanie).

8. Vzdelanie

- školský systém (typy školských zariadení, skúšky, organizácia školského roka, klasifikácia, prázdniny)
- vyučovanie (rozvrh hodín, predmety, prestávky, školské stravovanie, aktivity na hodine)
- život študenta (voľný čas, záľuby, mimoškolské aktivity, priatelia, vreckové)

9. Zamestnanie

- typy povolání (fyzická a duševná práca), voľba povolania, jej motivácia
- trh práce (ponuka pracovných miest a nezamestnanosť, žiadosť o zamestnanie, profesijný životopis, prijímací pohovor)
- pracovný čas a voľný čas (zdokonaľovanie práce, nové technológie)

10. Vzťahy medzi ľuďmi

- medziľudské vzťahy (v rodine a v škole, susedské, generačné)
- priateľstvo a láska (hodnotový systém, postoje, stretnutia, oslavy)
- spoločenské problémy (vzťah spoločnosti a jednotlivcov k postihnutým, závislým a bezdomovcom)

11. Človek a príroda

- ročné obdobia, počasie
- príroda okolo nás – fauna (zvieratá voľne žijúce, v ZOO, domáce) a flóra
- stav životného prostredia (znečistenie zeme, vôd, ovzdušia), prírodné katastrofy

12. Vedecko-technický rozvoj

- život kedysi a dnes (výdobytky vedy a techniky a životná úroveň, prístroje v domácnosti)
- pozoruhodné objavy a vynálezy vedy a techniky
- veda a technika v službách človeka (elektronika, informatika, jadrová fyzika...)

13. Človek a spoločnosť

- morálka (správanie sa mladých a starších ľudí, etická výchova v rodine a v škole)
- spoločenská etiketa – stretnutia, pozdravy a blahoželanania, etiketa návštev: dôvody a čas, témy rozhovorov, pohostenie
- normy a ich porušovanie (morálka a zákon, nedorozumenie a konflikt)

4. ročník (60 hodín)

1. Komunikácia a jej formy

- typy komunikácie a jej význam (verbálna, neverbálna)
- komunikácia v rôznych situáciách (na verejnosti a v súkromí medzi mladými, mladými a staršími, na ulici, v škole, v rodine, v každodennom živote, vo výnimočných situáciách)
- moderné formy komunikácie (mobilný telefón, počítač – elektronická pošta, internet)

2. Masmédiá

- typy masovokomunikačných prostriedkov (ich využitie, výhody, nevýhody)
- tlač (noviny, časopisy, rubriky) – výber, nákup, čítanie – obľúbené rubriky a články
- rozhlas, televízia (obľúbené typy programov, sledovanosť)

3. Mládež a jej svet

- charakteristika mladých (zovňajšok, móda, vnútorná charakteristika, typické vlastnosti, záujmy)
- postavenie mladých v spoločnosti (práva a povinnosti, možnosti štúdia, práca, mladé rodiny)
- vzťahy medzi rovesníkmi a generačné vzťahy (konflikty – príčiny, prejavy, dôsledky)

4. Stravovanie

- jedlá a nápoje počas dňa (raňajky, obed, večera), obľúbené jedlo
- stravovacie možnosti a zariadenia (stravovanie v škole, doma, v reštauráciach)
- národné kuchyne – zvyky a špeciality (suroviny, jedlá, stolovanie)

5. Záľuby, voľný čas a životný štýl

- možnosti trávenia voľného času
- organizovaný voľný čas (mimoškolské aktivity, krúžky, brigády)
- individuálne záľuby (umenie, kultúra, hudba, knihy, šport, domáce práce, príroda)

6. Multikultúrna spoločnosť

- sviatky – zvyky a tradície (cirkevné a štátne sviatky, folklórne tradície a rôzne podujatia)
- spolunažívanie ľudí rôznych národností v jednej krajine
- zblížovanie kultúr (kontakty kedysi a dnes), osobné kontakty s inými kultúrami, tolerancia

7. Mestá a miesta

- dôležité miesta v mojom živote (rodisko, miesto štúdií, miesto trávenia víkendov a prázdnin)
- sprevádzanie turistov (privítanie, základné informácie o pobyte)
- turisticky zaujímavé miesta (hrady, zámky, kúpele, jaskyne) a mestá

8. Obliekanie a móda

- vplyv počasia a podnebia na odievanie
- odev a doplnky na rôzne príležitosti

- výber oblečenia (móda, vek, vkus, nálada, možnosti), starostlivosť o oblečenie

9. Kniha – priateľ človeka

- knihy – výber, čítanie
- obľúbený autor a žánre
- prečítané dielo spisovateľa krajiny, ktorej jazyk sa učím (život a dielo spisovateľa)

10. Vzory a ideály

- pozitívne a negatívne charakterové vlastnosti, ideálny človek, kritéria hodnôt
- človek, ktorého si vážim
- skutoční literárni hrdinovia

11. Krajina, ktorej jazyk sa učím

- krajina a obyvatelia
- miesto, ktoré by som navštívil
- výnimočnosť, zvyky, tradície a konvencie

12. Slovensko – moja vlasť

- krajina a obyvatelia
- miesta, ktoré by som odporučil cudzincom
- zvyky, tradície, konvencie

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
Rečové zručnosti:				
Posluch s porozumením	Nová maturita z angličtiny, J. Bérešová a kol., 2005	Rádiomagnetofón	Anglický časopis Friendship	Audiokazety Internet CD
Čítanie s porozumením	Nová maturita z angličtiny, J. Bérešová a kol., 2005	Magnetická tabuľa	Obrazový materiál	Časopis
Ústny prejav		Tabuľa		Videokazety
Písomný prejav	Anglicko- slovenský slovník, 1995			
Jazykové prostriedky:				
Výslovnosť	Anglická gramatika Karel Heis SPN 2002	Rádiomagnetofón	Slovníky	Prekladové slovníky
Slovná zásoba	Essential English in Use Raymond Murphy		Časopisy	Obrazové

Gramatika	Cambridge University Press, 2002	Diaprojektor PC		slovníky Výkladové slovníky
Pravopis		Tabuľa Tabuľa	Gramatické tabuľky	
Komunikačné situácie a reálie	Nová maturita z angličtiny, J. Bérešová a kol.	Tabuľa Magnetická tabuľa	Obrazový materiál Plagáty	Príručky reálií

Názov predmetu	Komunikácia v nemeckom jazyku
Časový rozsah výučby	2 hodiny týždenne, spolu 126 vyučovacích hodín /66/60
Ročník	tretí, štvrtý
Kód a názov študijného odboru	6444 K čašník, servírka
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Komunikácia v nemeckom jazyku formuje a rozvíja schopnosť dorozumieť sa a konať najmä v medzinárodných súvislostiach a tým prispieva k rozvoju osobnosti. Je zameraná na osobný rozvoj žiakov a ich prípravu na začlenenie sa do spoločnosti i profesijný život.

Tento predmet patrí medzi voliteľné predmety. Určujú ho štyri obsahové štandardy: „Rečové zručnosti“, „Jazykové prostriedky“, „Komunikačné situácie a jazyková funkcia“ a „Poznatky o krajinách študovaného jazyka“.

V oblasti *rečových zručností* sa zameriame jednak na receptívne spôsobilosti (čítanie a počúvanie s porozumením jednoduchých textov), jednak na produktívne spôsobilosti (samostatné ústne či písomné vyjadrovanie sa o elementárnych témach, výpisky, preklad jednoduchých textov). Nemecké texty budú volené so zreteľom na ich autenticitu a aktuálnosť, na ich zaujímavosť a súvislosť so zvoleným študijným odborom.

Komunikácia v nemeckom jazyku nie je možná bez používania rôznych *jazykových prostriedkov*. Žiaci sa v procese výučby zamerajú najmä na správnu výslovnosť a rozvíjanie a obohacovanie slovnej zásoby.

Vyjadrovanie sa v nemeckom jazyku je bezprostredne ovplyvňované určitou *komunikačnou situáciou*. Žiaci sa budú ústne a písomne vyjadrovať k témam ako voľný čas, bývanie, jedlá a nápoje, služby, cestovanie, starostlivosť o zdravie, nakupovanie, vzdelávanie apod., budú formulovať svoje osobné údaje, naučia sa otvoriť a ukončiť komunikáciu, vyjadriť prosbu, žiadosť, poďakovanie, súhlas či nesúhlas a iné.

Pri osvojovaní si jazyka žiaci zároveň získajú *poznatky o nemecky hovoriacich krajinách*. Musia si uvedomiť, že vstup Slovenska do Európskej únie a rozvíjanie kontaktov s členskými štátmi v oblasti kultúrnej spolupráce či pracovného trhu kladie nové nároky na úroveň ich komunikácie v nemeckom jazyku. Takisto budú porovnávať kultúru a tradície týchto krajín so Slovenskou republikou.

V záujme komplexnosti výchovno-vzdelávacieho procesu budeme vo výučbe využívať medzipredmetové vzťahy. Poznatky z predmetu *technika obsluhy* uplatnia žiaci pri témach ako jedálny a nápojový lístok, obsluha host'a v reštaurácii apod. , predmet *potraviny a výživa* bude súvisieť s témou zdravá výživa a so zvládaním odbornej lexiky z oblasti potravín, *ekológiu* uplatnia žiaci pri téme príroda a ochrana životného prostredia a *etickú výchovu* či *náuku o spoločnosti* pri spoločenskovedných témach.

Hodnotenie žiakov bude založené na kritériách hodnotenia v každom vzdelávacom výstupe.

Klasifikácia bude vychádzať z pravidiel hodnotenia školského vzdelávacieho programu, pričom sa použijú adekvátne metódy a prostriedky hodnotenia.

Pre vyučovanie komunikácie v nemeckom jazyku v odbore kuchár a čašník, servírka bola v súlade so ŠVP stanovená dotácia 2 hodiny týždenne v 3. a 4. ročníku. Výučba bude prebiehať v skupinách v odbornej učebni nemeckého jazyka a v bežnej triede.

Ciele vyučovania

Vo vyučovaní komunikácie v nemeckom jazyku spájame tri ciele: *komunikatívny* (rozvíjať komunikatívne spôsobilosti žiakov vo všetkých základných rečových zručnostiach), *informatívny* (poskytnúť im informácie potrebné pre komunikáciu, ale aj informácie o nemecky hovoriacich krajinách) a *formatívny* (podieľať sa na formovaní ich pozitívnych vlastností a schopností potrebných na úspešné začlenenie absolventa do spoločenskej praxe). Komplexnou realizáciou týchto cieľov chceme dosiahnuť, aby absolvent úspešne zvládol všetky stanovené *výkonové štandardy*. Mal by :

- poznať a používať zvukové a grafické prostriedky nemeckého jazyka, slovnú zásobu v rozsahu daných tém, vybrané morfológické a syntaktické javy
- vymieňať si informácie o všeobecných i odborných témach ústne i písomne, pričom odborné témy sa týkajú gastronomických a hotelových služieb
- voliť vhodné jazykové prostriedky, vyjadrovať zrozumiteľne hlavné myšlienky
- pracovať so základným cudzojazyčným textom a využívať ho na skvalitnenie jazykových spôsobilostí
- pracovať so slovníkom, jazykovými a inými príručkami, internetom
- využívať informácie získané pri štúdiu nemeckého jazyka v materinskom jazyku
- chápať a rešpektovať tradície, zvyky, odlišné sociálne a kultúrne hodnoty nemecky hovoriacich krajín

Kľúčové kompetencie

a) Spôsobilosti konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote

- logicky a reálne zdôvodňovať svoje názory, konania a rozhodnutia,
- porovnať formálne a neformálne pravidlá, zákonitosti, predpisy, sociálne normy, morálne
- zásady, vlastné a celospoločenské očakávania v systéme, v ktorom existuje,
- identifikovať priame a nepriame dôsledky svojej činnosti,
- vybrať si správne rozhodnutie a cieľ z rôznych možností,

- vysvetliť svoje životné plány, záujmy a predsavzatia,
- popísať svoje povinnosti, záujmy, obmedzenia a potreby,
- definovať svoje ciele a prognózy,
- zdôvodňovať svoje argumenty, riešenia, potreby, práva, povinnosti a konanie.

b) Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v materinskom a cudzom jazyku

- efektívne využívať písaný a hovorený materinský a cudzí jazyk
- vyjadrovať sa spoľahlivo v cudzom jazyku v písomnej a hovorenej forme,
- identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať rôzne informácie a informačné zdroje,
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov,
- hodnotiť kriticky získané informácie,
- formulovať, pozorovať, triediť a merať hypotézy,
- overovať a interpretovať získané údaje

c) Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách

- motivovať pozitívne seba a druhých
- hodnotiť a rešpektovať svoju vlastnú prácu a prácu iných,
- prezentovať svoje myšlienky, návrhy a postoje,
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi,
- učiť sa, nažívať a pracovať nielen ako jednotlivci, ale v sociálne vyváženej skupine
- určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom učení, pracovných výkonoch a osobnostnom raste,
- pracovať samostatne

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania

Názov obsahovej zložky	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
Rečové zručnosti:		
Posluch s porozumením	Výberový posluch kľúčových informácií	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov
Čítanie s porozumením	Syntetické čítanie (odpoveď na vopred zadané otázky)	Práca s knihou Práca s magnetofónovou nahrávkou
Ústny prejav	Produktívne metódy – opis, rozprávanie, rozhovor, diskusia Metódy s oporou na čítaný text (ústna reprodukcia)	
Písomný prejav	Produktívne metódy – opis vecí, rozprávanie, list, esej	
Jazykové prostriedky:		
Slovná zásoba	Metódy tematického osvojenia lexiky	Frontálna výučba Individuálna práca žiakov Práca s magnetofónovou

Pravopis	Informačno - receptívna metóda	nahrávkou Práca žiakov so slovníkom Práca s učebnicou Skupinová práca
Komunikačné situácie a reálie	Heuristická – rozhovor Komunikatívna – rozhovor vo dvojiciach Kognitívno – receptívna	Frontálna výučba Práca v skupinách Sociálne roly Samostatná práca žiakov

Obsah učiva

3. ročník : 66 hodín

Rodina - životopis, dôležité udalosti v rodine, členovia rodiny a ich charakteristika, rodinné vzťahy

Umenie a kultúra – kultúrny život v našom meste, moje kultúrne záujmy, návšteva kultúrneho podujatia

Šport – význam športu v našom živote, druhy športu, individuálny a kolektívny šport, môj vzťah k športu

Bývanie – náš dom, byt, bývanie v meste a na vidieku – výhody a nevýhody, moje vysnívané bývanie

Nákupy a služby – možnosti nakupovania, druhy obchodov – ich prednosti a nedostatky, služby

Starostlivosť o zdravie – ľudské telo, zdravý a nezdravý spôsob života, choroby, návšteva u lekára

Cestovanie – dôvody cestovanie, prípravy na cestu, dopravné prostriedky – ich výhody a nevýhody

Škola a štúdium – školský systém u nás a v Nemecku, vyučovanie a jeho organizácia, život študenta

Práca a povolanie – voľba povolania, fyzická a duševná práca, pracovný trh – nezamestnanosť, životopis a žiadosť o zamestnanie

Medzilidské vzťahy – v škole, v rodine, v mieste bydliska, medzigeneračné, spoločenské problémy

Človek a príroda – ročné obdobia, počasie a príroda, fauna a flóra, ochrana životného prostredia

Veda a technika – život v minulosti a dnes, veda a technika v službách človeka, dôležité objavy

Človek a spoločnosť – morálka, etická výchova v škole a rodine, práva a povinnosti, spoločenské normy /morálka a zákon/

Komunikácia – verbálna a neverbálna komunikácia, ich význam, moderné formy komunikácie

4. ročník : 60 hodín

Masmédiá - typy a úlohy masmédií, tlač /noviny, časopisy, rubriky/, televízia a rozhlas – obľúbené relácie

Mládež a spoločnosť – dnešná mládež /vzťahy, móda, vlastnosti, záujmy/, postavenie mládeže v spoločnosti, vzťahy medzi mladými, generačné problémy

Stravovanie – hlavné denné jedlá, stravovacie návyky, zdravá výživa, naša národná kuchyňa, jedálny lístok, obsluha hostia

Voľný čas, záľuby, životný štýl – možnosti trávenia voľného času, organizovaný voľný čas, individuálne koníčky a aktivity

Multikultúrna spoločnosť – sviatky a zvyky, vzťahy medzi väčšinovým obyvateľstvom a

menšinami, tolerancia voči iným kultúram

Mestá a miesta – dôležité miesta v mojom živote, moje rodné mesto, turisticky zaujímavé miesta

Oblečenie a móda – vplyv počasia na oblečenie, oblečenie a módny tovar, výber oblečenia

Kniha – priateľ človeka - výber literatúry, obľúbený autor, žáner, autor krajiny, ktorej jazyk sa učím

Vzory a idoly – pozitívne a negatívne vlastnosti, ideálny človek, skutoční a literárni hrdinovia, človek, ktorého si vážim

Krajina, ktorej jazyk sa učím – poloha, obyvateľstvo, oblasť alebo mesto, ktoré som navštívil, zvyky a tradície

Slovensko – moja vlasť – poloha a obyvateľstvo, prírodné krásy, turisticky zaujímavé miesta, zvyky a tradície

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
Rečové zručnosť	T. Balcová : Nemecko-slovenský a slovensko-nemecký vreckový slovník, Bratislava 2002 Z. Radeva : Zmaturuj z nemeckého jazyka 1, 2 Didaktis	Rádiomagnetofón DVD-prehrávač	Nemecké časopisy Obrazový materiál Tabuľa Magnetická tabuľa	Internet
Jazykové prostriedky	T. Balcová : Nemecko-slovenský a slovensko-nemecký vreckový slovník, Bratislava 2002	Rádiomagnetofón Meotar	Časopisy Magnetická tabuľa Tabuľa	Prekladové slovníky Propagačné a informačné letáky
Komunikačné situácie a reálie	T. Balcová: Nemecko-slovenský a slovensko – nemecký vreckový slovník, Bratislava 2002 Z. Radeva : Zmaturuj z nemeckého jazyka 1, 2 Didaktis M. Kouřimská a kol. : Nemecká konverzácia pre SŠ, SPN 2006*	Rádiomagnetofón DVD-prehrávač	Tabuľa Magnetická tabuľa Obrázky Fotografie Mapy Časopisy	Príručky reálií

Názov predmetu	Komunikácia v ruskom jazyku
Časový rozsah výučby	2 hodiny týždenne, spolu 126 vyučovacích hodín /66/60
Ročník	tretí, štvrtý
Kód a názov študijného odboru	6444 K čašník, servírka
Vyučovací jazyk	štátny jazyk

Charakteristika predmetu

Komunikácia v ruskom jazyku formuje a rozvíja schopnosť dorozumieť sa a konať najmä v medzinárodných súvislostiach a tým prispieva k rozvoju osobnosti. Je zameraná na osobný rozvoj žiakov a ich prípravu na začlenenie sa do spoločnosti i profesijný život.

Tento predmet patrí medzi voliteľné predmety. Určujú ho štyri obsahové štandardy: „Rečové zručnosti“, „Jazykové prostriedky“, „Komunikačné situácie a jazyková funkcia“ a „Poznanky o krajinách študovaného jazyka“.

V oblasti *rečových zručností* sa zameriame jednak na receptívne spôsobilosti (čítanie a počúvanie s porozumením jednoduchých textov), jednak na produktívne spôsobilosti (samostatné ústne či písomné vyjadrovanie sa o elementárnych témach, výpisky, preklad jednoduchých textov). Ruské texty budú volené so zreteľom na ich autenticitu a aktuálnosť, na ich zaujímavosť a súvislosť so zvoleným študijným odborom.

Komunikácia v ruskom jazyku nie je možná bez používania rôznych *jazykových prostriedkov*. Žiaci sa v procese výučby zamerajú najmä na správnu výslovnosť a rozvíjanie a obohacovanie slovnjej zásoby.

Vyjadrovanie sa v ruskom jazyku je bezprostredne ovplyvňované určitou *komunikačnou situáciou*. Žiaci sa budú ústne a písomne vyjadrovať k témam ako voľný čas, bývanie, jedlá a nápoje, služby, cestovanie, starostlivosť o zdravie, nakupovanie, vzdelávanie apod., budú formulovať svoje osobné údaje, naučia sa otvoriť a ukončiť komunikáciu, vyjadriť prosbu, žiadosť, poďakovanie, súhlas či nesúhlas a iné.

Pri osvojovaní si jazyka žiaci zároveň získajú *poznanky o ruských reáliách a kultúre*. Musia si uvedomiť, že vstup Slovenska do Európskej únie a rozvíjanie kontaktov s členskými štátmi v oblasti kultúrnej spolupráce či pracovného trhu kladie nové nároky na úroveň ich komunikácie v ruskom jazyku.

V záujme komplexnosti výchovno-vzdelávacieho procesu budeme vo výučbe využívať medzipredmetové vzťahy. Poznanky z predmetu *technika obsluhy* uplatnia žiaci pri témach ako jedálny a nápojový lístok, obsluha hosťa v reštaurácii apod., predmet *potraviny a výživa* bude súvisieť s témou zdravá výživa a so zvládaním odbornej lexiky z oblasti potravín, *ekológiu* uplatnia žiaci pri téme príroda a ochrana životného prostredia a *etickú výchovu* či *náuku o spoločnosti* pri spoločenskovedných témach.

Hodnotenie žiakov bude založené na kritériách hodnotenia v každom vzdelávacom výstupe. Klasifikácia bude vychádzať z pravidiel hodnotenia školského vzdelávacieho programu, pričom sa použijú adekvátne metódy a prostriedky hodnotenia.

Pre vyučovanie komunikácie v ruskom jazyku v odbore čašník, servírka bola stanovená dotácia 2 hodiny týždenne v 3. a 4. ročníku.

Ciele vyučovania

Vo vyučovaní komunikácie v ruskom jazyku spájame tri ciele: *komunikatívny* (rozvíjať komunikatívne spôsobilosti žiakov vo všetkých základných rečových zručnostiach), *informatívny* (poskytnúť im informácie potrebné pre komunikáciu, ale aj informácie o ruských reáliách) a *formatívny* (podieľať sa na formovaní ich pozitívnych vlastností a schopností potrebných na úspešné začlenenie absolventa do spoločenskej praxe).

Komplexnou realizáciou týchto cieľov chceme dosiahnuť, aby absolvent úspešne zvládol všetky stanovené *výkonové štandardy*. Mal by :

- poznať a používať zvukové a grafické prostriedky nemeckého jazyka, slovnú zásobu v rozsahu daných tém, vybrané morfológické a syntaktické javy
- vymieňať si informácie o všeobecných i odborných témach ústne i písomne, pričom odborné témy sa týkajú gastronomických a hotelových služieb
- voliť vhodné jazykové prostriedky, vyjadrovať zrozumiteľne hlavné myšlienky
- pracovať so základným cudzojazyčným textom a využívať ho na skvalitnenie jazykových spôsobilostí
- pracovať so slovníkom, jazykovými a inými príručkami, internetom
- využívať informácie získané pri štúdiu nemeckého jazyka v materinskom jazyku
- chápať a rešpektovať tradície, zvyky, odlišné sociálne a kultúrne hodnoty nemecky hovoriacich krajín

Kľúčové kompetencie

a) Spôsobilosti konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote

- logicky a reálne zdôvodňovať svoje názory, konania a rozhodnutia,
- porovnať formálne a neformálne pravidlá, zákonitosti, predpisy, sociálne normy, morálne
- zásady, vlastné a celospoločenské očakávania v systéme, v ktorom existuje,
- identifikovať priame a nepriame dôsledky svojej činnosti,
- vybrať si správne rozhodnutie a cieľ z rôznych možností,
- vysvetliť svoje životné plány, záujmy a predsavzatia,
- popísať svoje povinnosti, záujmy, obmedzenia a potreby,
- definovať svoje ciele a prognózy,
- zdôvodňovať svoje argumenty, riešenia, potreby, práva, povinnosti a konanie.

b) Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v materinskom a cudzom jazyku

- efektívne využívať písaný a hovorený materinský a cudzí jazyk
- vyjadrovať sa spoľahlivo v cudzom jazyku v písomnej a hovorenej forme,

- identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať rôzne informácie a informačné zdroje,
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov,
- hodnotiť kriticky získané informácie,
- formulovať, pozorovať, triediť a merať hypotézy,
- overovať a interpretovať získané údaje

c) Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách

- motivovať pozitívne seba a druhých
- hodnotiť a rešpektovať svoju vlastnú prácu a prácu iných,
- prezentovať svoje myšlienky, návrhy a postoje,
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi,
- učiť sa, nažívať a pracovať nielen ako jednotlivci, ale v sociálne vyváženej skupine
- určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom učení, pracovných výkonoch a osobnostnom raste,
- pracovať samostatne

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania

Názov obsahovej zložky	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
Rečové zručnosti: Posluch s porozumením Čítanie s porozumením Ústny prejav Písomný prejav	Výberový posluch kľúčových informácií Syntetické čítanie (odpoveď na vopred zadané otázky) Produktívne metódy – opis, rozprávanie, rozhovor, diskusia Metódy s oporou na čítaný text (ústna reprodukcia) Produktívne metódy – opis vecí, rozprávanie, list, esej	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou Práca s magnetofónovou nahrávkou
Jazykové prostriedky: Slovná zásoba Pravopis	Metódy tematického osvojenia lexiky Informačno - receptívna metóda	Frontálna výučba Individuálna práca žiakov Práca s magnetofónovou nahrávkou Práca žiakov so slovníkom Práca s učebnicou Skupinová práca
Komunikačné situácie a reálie	Heuristická – rozhovor Komunikatívna – rozhovor vo dvojiciach Kognitívno – receptívna	Frontálna výučba Práca v skupinách Sociálne roly Samostatná práca žiakov

Obsah učiva

Rozsah obsahu učiva v jednotlivých ročníkoch (3. a 4. ročník) bude podmienený od výberu daného predmetu ako voliteľného predmetu v treťom alebo vo štvrtom ročníku.

Rodina - životopis, dôležité udalosti v rodine, členovia rodiny a ich charakteristika, rodinné vzťahy

Umenie a kultúra – kultúrny život v našom meste, moje kultúrne záujmy, návšteva kultúrneho podujatia

Šport – význam športu v našom živote, druhy športu, individuálny a kolektívny šport, môj vzťah k športu

Bývanie – náš dom, byt, bývanie v meste a na vidieku – výhody a nevýhody, moje vysnívané bývanie

Nákupy a služby – možnosti nakupovania, druhy obchodov – ich prednosti a nedostatky, služby

Starostlivosť o zdravie – ľudské telo, zdravý a nezdravý spôsob života, choroby, návšteva u lekára

Cestovanie – dôvody cestovanie, prípravy na cestu, dopravné prostriedky – ich výhody a nevýhody

Škola a štúdium – školský systém u nás a v Nemecku, vyučovanie a jeho organizácia, život študenta

Práca a povolanie – voľba povolania, fyzická a duševná práca, pracovný trh – nezamestnanosť, životopis a žiadosť o zamestnanie

Medzilidské vzťahy – v škole, v rodine, v mieste bydliska, medzigeneračné, spoločenské problémy

Človek a príroda – ročné obdobia, počasie a príroda, fauna a flóra, ochrana životného prostredia

Veda a technika – život v minulosti a dnes, veda a technika v službách človeka, dôležité objavy

Človek a spoločnosť – morálka, etická výchova v škole a rodine, práva a povinnosti, spoločenské normy /morálka a zákon/

Komunikácia – verbálna a neverbálna komunikácia, ich význam, moderné formy komunikácie

Masmédiá - typy a úlohy masmédií, tlač /noviny, časopisy, rubriky/, televízia a rozhlas – obľúbené relácie

Mládež a spoločnosť – dnešná mládež /výzor, móda, vlastnosti, záujmy/, postavenie mládeže v spoločnosti, vzťahy medzi mladými, generačné problémy

Stravovanie – hlavné denné jedlá, stravovacie návyky, zdravá výživa, naša národná kuchyňa, jedálny lístok, obsluha host'a

Voľný čas, záľuby, životný štýl – možnosti trávenia voľného času, organizovaný voľný čas, individuálne koníčky a aktivity

Multikultúrna spoločnosť – sviatky a zvyky, vzťahy medzi väčšinovým obyvateľstvom a menšinami, tolerancia voči iným kultúram

Mestá a miesta – dôležité miesta v mojom živote, moje rodné mesto, turisticky zaujímavé miesta

Oblečenie a móda – vplyv počasia na oblečenie, oblečenie a módný tovar, výber oblečenia

Kniha – priateľ človeka - výber literatúry, obľúbený autor, žáner, autor krajiny, ktorej jazyksa učím

Vzory a idoly – pozitívne a negatívne vlastnosti, ideálny človek, skutoční a literárni hrdinovia, človek, ktorého si vážim

Krajina, ktorej jazyk sa učím – poloha, obyvateľstvo, oblasť alebo mesto, ktoré som navštívil, zvyky a tradície

Slovensko – moja vlasť – poloha a obyvateľstvo, prírodné krásy, turisticky zaujímavé miesta, zvyky a tradície

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
Rečové zručnosť	DA Ruština a cvičebnica Eva Dekanová, Erika Odrejšaková Enigma Publishing 2008, 2009 Ruština pre dospelých Kostomarov, Polovnikova, Švedovova, Fogta, Svetlík SPN1977, nakladateľstvo Ruský jazyk 1977	Rádiomagnetofón DVD-prehrávač	Ruské časopisy Obrazový materiál Tabuľa Magnetická tabuľa	Internet
Jazykové prostriedky	Ruský jazyk pre všetkých Apilogova, Drachlis, Protopopova Nakladateľstvo „Ruský jazyk“ 1984	Rádiomagnetofón Meotar	Časopisy Magnetická tabuľa Tabuľa	Prekladové slovníky Propagačné a informačné letáky
Komunikačné situácie a reálie	DA Ruština a cvičebnica Eva Dekanová, Erika Odrejšaková Enigma Publishing 2008, 2009 Ruština pre dospelých Kostomarov, Polovnikova, Švedovova, Fogta, Svetlík SPN1977, nakladateľstvo Ruský jazyk 1977	Rádiomagnetofón DVD-prehrávač	Tabuľa Magnetická tabuľa Obrázky Fotografie Mapy Časopisy	Príručky reálií

8 PODMIENKY NA REALIZÁCIU VZDELÁVACIEHO PROGRAMU V ŠTUDIJNOM ODBORE 6444 K ČAŠNÍK, SERVÍRKA

Pre vzdelávanie a výchovu v súlade s daným ŠVP je nevyhnutné vytvárať vhodné realizačné podmienky. Podkladom na ich stanovenie sú všeobecné požiadavky platných právnych noriem a konkrétne požiadavky vyplývajúce z cieľov a obsahu vzdelávania v študijnom odbore 6444 K čašník, servírka. V ŠVP sú vo všeobecnej rovine vymedzené základné podmienky na realizáciu školského vzdelávacieho programu Gastronomické služby. Program je rozpracovaný podľa potrieb a požiadaviek študijného odboru, aktuálnych cieľov a reálnych možností.

8. 1. Materiálne podmienky

Kapacita školy:

Školský manažment:

kancelária riaditeľky školy,
kancelária pre zástupkyne riaditeľky školy TV,
kancelária pre zástupcu riaditeľky školy PV,
kancelária pre zástupkyňu riaditeľky školy pre TEČ,
kancelária pre sekretariát,
kabinet pre výchovno poradkyňu,
sociálne zariadenie.

Pedagogickí zamestnanci školy:

zborovňa pre rokovania pedagogickej rady,
kabinety pre učiteľov,
sociálne zariadenie.

Nepedagogickí zamestnanci školy:

kancelárie pre zamestnancov úseku TEČ
príručné sklady s odkladacím priestorom,
sklady učebníc,
miestnosti pre upratovačky,
dielňa,
kotolňa,
archív.

Ďalšie priestory:

hygienické priestory (WC), sociálne zariadenia, šatne
sklady materiálov, surovín a polotovarov
knižnica
školská jedáleň
spoločenská miestnosť

Makrointeriéry:

Školská budova
Školský dvor

Internát – súčasť školy

- 32 izieb pre žiakov
- 1 izba pre mimoriadne udalosti
- 2 kancelárie
- 2 spoločenské miestnosti
- 1 kuchynka

Školská jedáleň a kuchyňa (s celodennou prevádzkou)

Vyučovacie interiéry:

- klasické triedy/ - učebne pre teoretické vyučovanie (18)
- 4 odborné učebne pre jazykové vzdelávanie
- 2 odborné učebne pre odborné gastronomické predmety (4)
- 1 odborná učebňa pre odborné ekonomické predmety
- 1 odborná učebňa ADK
- 2 odborné učebne Informatiky
- gymnastická miestnosť
- telocvičňa
- posilňovňa

Vyučovacie exteriéry

Kmeňové pracoviská odborného výcviku

Reštaurácia a penzión SIESTA

Zmluvné pracoviská

8.2 Personálne podmienky

- Požiadavky na manažment školy, ktorý realizuje školský vzdelávací program je v súlade s požiadavkami odbornej a pedagogickej spôsobilosti a s kvalifikačnými predpokladmi, ktoré sú nevyhnutné pre výkon náročných riadiacich činnosti podľa platných predpisov.
- Odborná a pedagogická spôsobilosť pedagogických zamestnancov všeobecnovzdelávacích predmetov, ktorí realizujú školský vzdelávací program je v súlade s platnými predpismi. Plnenie ďalších kvalifikačných predpokladov potrebných pre výkon zložitejších, zodpovednejších a náročnejších pedagogických činnosti sa riadi platnými predpismi. Pedagogickí zamestnanci zabezpečujú súlad všetkých vzdelávacích a výchovných činností s cieľmi vzdelávania v danom študijnom odbore v súlade so štátnym vzdelávacím programom. Práva a povinnosti pedagogických zamestnancov sú zabezpečené a naplňované po dobu ich pedagogickej činnosti v rámci platných predpisov.
- Odborná a pedagogická spôsobilosť pedagogických zamestnancov odborných predmetov, ktorí realizujú školský vzdelávací program je v súlade s platnými predpismi. Plnenie ďalších kvalifikačných predpokladov potrebných pre výkon zložitejších, zodpovednejších a náročnejších pedagogických činnosti sa riadi platnými predpismi. Pedagogickí zamestnanci zabezpečujú súlad všetkých vzdelávacích a výchovných činností s cieľmi vzdelávania v danom študijnom odbore v súlade so štátnym vzdelávacím programom. Práva a povinnosti pedagogických zamestnancov sú zabezpečené a naplňované po dobu ich pedagogickej činnosti v rámci platných predpisov.
- Odborná a pedagogická spôsobilosť majstrov odborného výcviku, ktorí realizujú školský vzdelávací program je v súlade s platnými predpismi. Plnenie ďalších kvalifikačných predpokladov potrebných pre výkon zložitejších, zodpovednejších a náročnejších pedagogických činnosti sa riadi platnými predpismi. Pedagogickí zamestnanci zabezpečujú súlad všetkých vzdelávacích a výchovných činností s cieľmi vzdelávania v danom študijnom odbore v súlade so štátnym vzdelávacím programom. Práva a povinnosti pedagogických zamestnancov sú zabezpečené a naplňované po dobu ich pedagogickej činnosti v rámci platných predpisov.
- Odborná spôsobilosť nepedagogických zamestnancov (ekonóm, správca, školník, upratovačky a pod.), ktorí sa podieľajú na realizácii školského vzdelávacieho programu je v súlade s platnými predpismi. Práva a povinnosti nepedagogických zamestnancov sú zabezpečené a naplňované po dobu ich činnosti v rámci platných predpisov.
- Plnenie požiadaviek poradenskej činnosti sa riadi platnými predpismi. Výchovný poradca je pedagogický zamestnanec, ktorého poslaním je poskytovanie odbornej psychologickej a pedagogickej starostlivosti žiakom, rodičom a pedagogickým zamestnancom školy. Prácu výchovného poradcu usmerňujú metodické, pedagogické a psychologické centrá. Práca výchovného poradcu a dodržiavanie všeobecne záväzných platných predpisov v oblasti výchovného poradenstva podlieha kontrolnej činnosti zo strany zriaďovateľa strednej školy. Ďalšie práva a povinnosti výchovných poradcov vymedzujú vnútorné predpisy školy (pracovný poriadok, vnútorný poriadok školy, vnútorný mzdový predpis a pod.).

8.3 Organizačné podmienky

- Plnenie stanovenej miery vyučovacej a výchovnej povinnosti vyplýva z platnej legislatívy a rámcového učebného plánu štátneho vzdelávacieho programu. Rámcové rozvrhnutie obsahu vzdelávania v školských vzdelávacích programoch vychádza zo ŠVP. Stanovené vzdelávacie oblasti a ich minimálne počty hodín boli v tomto programe dodržané a sú preukázateľné. Vzdelávanie a príprava žiakov je organizovaná ako štvorročné štúdium.
- Vyučovanie začína o 7. 45 hod. Organizácia školského roka sa riadi podľa pedagogicko-organizačných pokynov v danom školskom roku.
- Plnenie školskej legislatívy vzhľadom na organizáciu a priebeh školského vzdelávacieho programu vo väzbe na teoretické vyučovanie a odborný výcvik je v súlade. Výchovno-vzdelávací proces sa riadi Zákonom o výchove a vzdelávaní (školský zákon).
- Odborný výcvik sa vyučuje sa v rozsahu stanovenom v učebnom pláne sa vykonáva v školských zariadeniach a zmluvných pracoviskách odborného výcviku. Výučba prebieha pod vedením inštruktorov poverených zamestnávateľov a MOV. Všetky pracoviská majú základné štandardné vybavenie. Odborný výcvik nadväzuje na teoretické vyučovanie. Realizuje sa v 6 – 7 hodinových celkoch podľa platného rozvrhu hodín. Delenie skupín stanovuje platná legislatíva.
- Vzdelávanie a príprava sa riadi podľa školského poriadku. Zabezpečuje jednotnosť v celom výchovno-vzdelávacom procese. Upravuje pravidla správania sa žiakov v teoretickom a praktickom vyučovaní a príprave ako aj na internáte. Obsahuje tiež práva a povinnosti žiakov. Žiaci sa oboznamujú so školským poriadkom každý rok na prvej vyučovacej hodine prvý deň školského roka a podpisujú v osobitnom zázname svojím podpisom jeho rešpektovanie.
- Hodnotenie a klasifikácia žiakov sa riadi platnou legislatívou a je súčasťou ŠkVP. O všetkých kritériách hodnotenia, výchovných opatreniach a podmienok vykonania záverečných a opravných skúšok sú žiaci a rodičia vopred informovaní.
- Ukončovanie štúdia a organizácia maturitnej skúšky sa riadi platným legislatívnym predpisom.
- Kurzy, exkurzie, športové akcie sa organizujú v rámci 7 týždňov školského roka. Konajú sa s pedagogickým dozorom a počtom žiakov v zmysle platných predpisov. Odborný obsah exkurzií vyplýva z obsahu učebných osnov odboru štúdia a plánuje sa v ročných plánoch práce školy.
- Spolupráca s rodičmi sa realizuje predovšetkým prostredníctvom triednych učiteľov, výchovných poradcov, manažmentu školy a jednotlivých vyučujúcich všeobecnovzdelávacích a odborných predmetov, osobnou komunikáciou s rodičmi, prípadne zákonnými zástupcami rodičov. Sú to pravidelné, plánované zasadnutia Rodičovskej rady a zasadnutia Rady školy, v ktorých sú zastúpení rodičia a sociálni partneri. Obsahom týchto zasadnutí sú informácie o plánoch a dosiahnutých výsledkoch školy, riešenie problémových výchovných situácií, organizovanie spoločenských, vzdelávacích, kultúrnych a športových akcií organizovaných školou.

8.4 Podmienky bezpečnosti práce a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Vytváranie podmienok bezpečnej a hygienickej práce je organickou súčasťou celého vyučovacieho procesu, osobitne odborného výcviku. Postupuje sa podľa platných predpisov, nariadení, vyhlášok, noriem a pod. Priestory, v ktorých prebieha teoretické a praktické vyučovanie musia zodpovedať platným právnym predpisom, vyhláškam, technickým normám a predpisom ES.

Škola zabezpečuje všetky technické a organizačné opatrenia na elimináciu všetkých rizík spojených najmä s odborným výcvikom. Učitelia, MOV, žiaci a rodičia so podrobne s týmito

rizikami oboznámení. Riziká, ktoré sa nedajú eliminovať, sú čiastočne riešené osobitnými ochrannými prostriedkami, ktoré žiaci dostávajú bezplatne na základe Smernice riaditeľa školy. Ich používanie sa dôsledne kontroluje.

Problematika bezpečnosti a hygieny práce je podrobne popísaná v školskom poriadku.

Škola má spracovanú metodickú osnovu vstupného školenia bezpečnosti práce, dodržiavania osobnej hygieny a protipožiarnej ochrany pre žiakov a učiteľov. Žiaci sú s predpismi podrobne oboznámení a poučení vždy v úvodných hodinách jednotlivých predmetov. Obsahom školenia sú predpisy a normy používané v odbore, miesta, na ktorých sú umiestnené lekárničky prvej pomoci, vybrané ustanovenia vyhlášky o evidencii úrazoch detí, žiakov a študentov, traumatologického plánu, nariadenie vlády o ochrane zdravia zamestnancov pri práci, o bezpečnej prevádzke a používaní strojov, Zákonníka práce, o prácach mladistvých, poskytovaní prvej pomoci, o požiarnej nebezpečnosti v organizácii, inštruktáži používania prenosných hasiacich prístrojov a pod.

Na odbornom výcviku sa žiaci zoznamujú s návodmi na obsluhu jednotlivých strojov, prístrojov a zariadení a prevádzkovými bezpečnostnými predpismi.

9. PODMIENKY VZDELÁVANIA ŽIAKOV SO ŠPECIÁLNYMI VÝCHOVNO-VZDELÁVACÍMI POTREBAMI

Vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami prebieha v súlade so štátnym vzdelávacím programom a Zákonom o výchove a vzdelávaní (školský zákon), ktoré stanovujú zásadné pravidlá výchovy a vzdelávania žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej len „ŠVVP“). Platná legislatíva označuje názvom žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej len „ŠVVP“) žiakov so zdravotným znevýhodnením, žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia a žiakov s nadaním.

Žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami je žiak, u ktorého je potrebné zabezpečiť ďalšie zdroje na podporu efektívneho vzdelávania. Použitie ďalších zdrojov umožní vytvoriť kvalitatívne nové prostredie, zodpovedajúce potrebám žiakov, ktorí si vyžadujú špeciálny prístup vo vzdelávaní.

9.1 Výchova a vzdelávanie žiakov so zdravotným znevýhodnením

Cieľom výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením je okrem všeobecných cieľov, vychovávať a vzdelávať týchto žiakov tak, aby čo najviac rozvinuli vlastné kompenzačné mechanizmy, aby plnohodnotne vnímali, prežívali vlastný život a aby sa stali tvorcami hodnôt, ktoré vytvoria cieľavedomou činnosťou.

Študijný odbor 6444 K čašník, servírka nie je vhodný pre žiakov s mentálnym postihnutím, s vážnymi poruchami zraku a sluchu a s vážnym telesným narušením. Pre tento odbor sa vyžaduje zdravotný preukaz.

Nevyhnutnou podmienkou zvládnutia štúdia sú intelektuálne predpoklady žiaka a pri zmyslovo a telesne postihnutých žiakoch len také obmedzenia, ktoré umožňujú zvládnutie požadovaných zručností v profilových predmetoch, ako sú technológia prípravy pokrmov, technika obsluhy a odborné ekonomické predmety.

Pri formulovaní požiadaviek prijímania a štúdia žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami na našej škole vychádzame z analýzy povolania, podmienok školy, potrieb a požiadaviek trhu práce a z odborných konzultácií, posudkov a doporučení špecializovaných

zamestnancov, pedagogicko-psychologických poradní, dorastového lekára, pohovorov s pedagógmi, ktorí doteraz žiaka vzdelávali a rozhovorov s rodičmi.

Na základe odporúčaní a rád spolupracujúcich subjektov nastavíme špeciálny vzdelávací program pre každého žiaka ŠVVP zvlášť:

- prispôbíme všeobecné ciele vzdelávania v jednotlivých vzdelávacích oblastiach a kompetencie individuálnym osobitostiam žiakov so zdravotným znevýhodnením,
- žiaci so zdravotným znevýhodnením, ktorí nemôžu splniť požiadavky príslušných vzdelávacích oblastí a štandardov, sa vzdelávajú podľa individuálnych vzdelávacích programov,
- u žiakov so zdravotným znevýhodnením si stanovuje učiteľ dĺžku a štruktúru vyučovacej hodiny flexibilne, zohľadňujúc momentálny psychický stav, správanie a potreby žiakov, ktoré sú dôsledkom ich znevýhodnenia.

Základné podmienky vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením v bežných triedach stredných škôl (integrované vzdelávanie)

Ak je zdravotné znevýhodnenie žiaka takého charakteru, že je mu potrebné vytvoriť špeciálne podmienky na vzdelávanie, takýto žiak má špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby a musí byť na našej škole evidovaný ako žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, za podmienky súhlasu jeho zákonného zástupcu.

Písomné vyjadrenie k integrácii žiaka vydáva podľa kompetencií poradenské zariadenie zaradené do siete škôl a školských zariadení na základe odborného vyšetrenia.

Žiak, ktorý má špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby, musí mať vypracovaný individuálny výchovno-vzdelávací program. Individuálny výchovno-vzdelávací program vypracuje Hotelová akadémia v Humennom spoločne so školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie podľa kompetencií.

Žiak môže mať špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby počas celého vzdelávacieho cyklu alebo len počas limitovaného obdobia, čo sa posudzuje na základe výsledkov odborného vyšetrenia školského zariadenia výchovného poradenstva a prevencie.

Žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, ktorý sa vzdeláva v bežnej triede našej strednej školy, musí mať zabezpečené odborné personálne, materiálne, priestorové a organizačné podmienky v rozsahu a kvalite zodpovedajúcej jeho individuálnym potrebám.

Riaditeľ školy zabezpečuje pri výchove a vzdelávaní takéhoto žiaka systematickú spoluprácu školy so školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie.

Individuálny výchovno-vzdelávací program je súčasťou povinnej dokumentácie žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, individuálne integrovaného v bežnej triede strednej školy. Je to dokument, ktorého účelom je plánovanie vzdelávania žiaka podľa jeho špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb.

Individuálny výchovno-vzdelávací program obsahuje:

- základné informácie o žiakovi a vplyve jeho diagnózy na výchovno-vzdelávací proces;
- požiadavky na úpravu prostredia školy a triedy;
- modifikáciu učebného plánu a učebných osnov;
- aplikáciu špeciálnych vzdelávacích postupov;
- špecifické postupy hodnotenia učebných výsledkov žiaka;
- špecifiká organizácie a foriem vzdelávania;
- požiadavky na zabezpečenie kompenzačných pomôcok a špeciálnych učebných pomôcok.

Všetky špecifické úpravy sa vypracovávajú v individuálnom rozsahu a kvalite tak, aby zodpovedali špeciálnym výchovno-vzdelávacím potrebám konkrétneho žiaka. Individuálny výchovno-vzdelávací program vypracováva triedny učiteľ v spolupráci s výchovným poradcom a rodičom, prípadne ďalšími zainteresovanými odbornými pracovníkmi podľa potreby a poradenským zariadením (špeciálne – pedagogickou poradňou). Ak je žiakovi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami potrebné prispôbiť obsah a formy vzdelávania v jednom alebo viacerých vyučovacích predmetoch, vypracuje vyučujúci daného predmetu v spolupráci s výchovným poradcom ako súčasť individuálneho vzdelávacieho programu Úpravu učebných osnov konkrétneho predmetu. Ide o úpravu obsahu vzdelávania žiaka, nie o redukciu obsahu učiva. Vychádza sa pritom z učebných osnov konkrétneho predmetu v zmysle úpravy učiva s prihliadnutím na špecifiká vyplývajúce zo zdravotného znevýhodnenia žiaka. Vyučujúci učiteľ v spolupráci s výchovným poradcom vypracuje postupnosť krokov pri preberaní učiva príslušného predmetu. Úprava učebných osnov predmetu, ktorá je súčasťou individuálneho vzdelávacieho programu, sa vypracováva len pre tie vyučovacie predmety, v ktorých žiak nemôže postupovať podľa učebných osnov daného ročníka.

Individuálny výchovno-vzdelávací program sa v priebehu školského roka môže upravovať a dopĺňať podľa aktuálnych špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb žiaka. Úpravy výchovno-vzdelávacieho programu sú výsledkom odborných konzultácií všetkých zainteresovaných odborníkov a oboznamuje sa s nimi aj zákonný zástupca žiaka. Individuálny výchovno-vzdelávací program podpisuje riaditeľ školy, triedny učiteľ, výchovný poradca a zákonný zástupca žiaka.

Vzdelávanie žiakov so ŠVVP je upravené Smernicou riaditeľky školy k realizácii školskej integrácie žiakov so ŠVVP v Hotelovej akadémii Humenné.

9.2 Výchova a vzdelávanie žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia

Náš vzdelávací program je otvorený pre všetkých žiakov, teda aj pre žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia. Sú to žiaci, ktorí spĺňajú nasledujúce kritériá:

- žiak pochádza z rodiny, ktorej sa poskytuje pomoc v hmotnej núdzi a príjem rodiny je najviac vo výške životného minima,
- aspoň jeden zákonný zástupca žiaka (rodič) je dlhodobo nezamestnaný,
- vážna životná situácia spôsobila žiakovi finančné a existenčné problémy,
- v ktorej najvyššie ukončené vzdelanie rodičov je základné, alebo aspoň jeden z rodičov nemá ukončené základné vzdelanie,
- neštandardné bytové a hygienické podmienky rodiny,
- vyučovací jazyk školy je iný, než jazyk, ktorým hovorí dieťa doma.

Vo všetkých organizačných formách vzdelávania je potrebné vytvárať žiakom zo sociálne znevýhodneného prostredia špecifické podmienky pre ich úspešné vzdelávanie a uspokojovanie ich špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb.

Zistiť, ktorí žiaci potrebujú pomoc, je často veľmi ťažké. Platná legislatíva presne určuje, ktorými informáciami o žiakovi môžeme disponovať, ale tie nám v tomto prípade nestačia. Pre žiaka a jeho rodinu je zlá sociálna situácia traumatizujúci stav a neradi o nej rozprávajú. Jediným spôsobom diagnostiky je dlhodobé sledovanie žiaka triednym učiteľom a výchovným poradcom. Niekedy nás na sociálne prostredie žiaka upozorní Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny. U každého žiaka je špecifikum problému odlišné, a preto aj pomoc

je rozdielna. Našou úlohou je týchto žiakov vtypovať, zistiť potrebné informácie a nastaviť im podporu.

Pomoc spočíva v individuálnom pedagogickom prístupe k žiakovi, v podpore jeho schopností, vo vytvorení pozitívnych motivačných stimulov vzdelávania, zabezpečení životných podmienok na úspešné ukončenie štúdia na našej škole

9.3 Výchova a vzdelávanie žiakov s nadaním

Škola vytvára v súlade so svojím profilom aj podmienky pre rozvoj nadaných žiakov. Výchova a vzdelávanie mimoriadne nadaných žiakov patrí vo všeobecnosti za veľmi efektívne, žiadúce, a to tak zo spoločenského, individuálneho ľudského hľadiska, ako aj z hľadiska ekonomického, návratnosti investovaného času a finančných prostriedkov. Osobitne aj v našom študijnom odbore 6444 K čašník, servírka je žiadúce podchytiť nadaných žiakov a systematicky s nimi pracovať. Pritom nemusí ísť len o podporu mimoriadne intelektovo nadaných žiakov, ale aj žiakov nadaných manuálne, prakticky, ktorí vynikajú svojimi vedomosťami, zručnosťami, záujmom, kreativitou, výsledkami práce a zaslúžia si výnimočnú pedagogicko-psychologickú starostlivosť pri rozvíjaní svojho špecifického nadania.

Na druhej strane môžu mať títo žiaci problémy pri zvládnutí štúdia a v sociálnych vzťahoch. V oblastiach, pre ktoré majú mimoriadne nadanie vykazujú vynikajúce výsledky, v iných činnostiach môžu dosahovať priemerné alebo slabé výsledky. Mimoriadne nadaní žiaci sa prejavujú ako silné osobnosti, čo má aj negatíva. Majú problémy so sebahodnotením, sú citliví na kritiku a hodnotenie inými, ťažšie nadväzujú kontakty s inými ľuďmi. Nie vždy sú okolím prijímaní pozitívne. Je dôležité zistiť, v čom žiak vyniká, ale i aké má nedostatky a problémy a k tomu prispôbiť prácu s ním. Mimoriadne významná je spolupráca všetkých učiteľov, ktorí nadaného žiaka vyučujú.

Pri vyučovaní týchto žiakov je potrebné používať náročnejšie metódy a postupy, prácu s informačnými a komunikačnými technológiami, samoštúdium, problémové a projektové vyučovanie.

10 VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA ŽIAKOV V ŠTUDIJNOM ODBORE 6444 K čašník, servírka

Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia žiakov považujeme za najvýznamnejšiu kategóriu celého procesu. Naším cieľom je poskytovať žiakovi spätnú väzbu, prostredníctvom ktorej získava informácie o tom, ako danú problematiku zvláda, ako dokáže zaobchádzať s tým, čo sa naučil, v čom sa zlepšil a v čom má ešte nedostatky. Hodnotenie žiaka vychádza z jasne stanovených cieľov a konkrétnych kritérií, ktorými sa dá jeho výkon zmerať. Preto neoddeliteľnou súčasťou hodnotenia musí byť aj konkrétne odporúčanie alebo rada, ako má žiak ďalej postupovať, aby svoje nedostatky odstránil. Kontrolu vyučovacieho procesu budeme orientovať na skúšanie a hodnotenie žiakov.

Skúšanie

Počas skúšania budeme preverovať, čo žiak vie a čo nevie, alebo čo má vedieť, ako sa má zlepšiť v porovnaní sám so sebou alebo s kolektívom – zistíme stupeň dosiahnutia cieľov vyučovacieho procesu. Pri skúšaní využijeme širokú škálu rôznych spôsobov a postupov – individuálne, frontálne, skupinovo, priebežne alebo súhrne po ukončení tematického celku alebo na konci školského roka, ústne, písomne (didaktické testy, písomné cvičenia a úlohy, projekty, a pod.). Skúšaním budeme preverovať výkon žiaka z hľadiska jeho relatívneho výkonu (porovnáme výkon žiaka s výkonmi ostatných žiakov) alebo individuálneho výkonu

(porovnáme jeho súčasný výkon s jeho prechádzajúcim výkonom). Pri každom skúšaní budeme preverovať výkon žiaka na základe jeho výkonového štandardu, ktorý je formulovaný v učebných osnovách každého vyučovacieho predmetu ako vzdelávací výstup. Dôležitou súčasťou skúšania je aj formatívne hodnotenie, ktoré považujeme za významnú súčasť motivácie žiaka do jeho ďalšej práce, za súčasť spätnej väzby medzi učiteľom a žiakom.

Hodnotenie

Cieľom **hodnotenie žiaka v škole** je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky a kde má rezervy. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov.

Hodnotenie žiakov budeme vyjadrovať rôznymi formami: slovom, číslom, známku. V rámci hodnotenia budeme preverovať výsledky činnosti žiakov podľa určených kritérií. Niektoré kritériá budú všeobecne platné pre všetky predmety, špecifické výkony žiakov budú hodnotené podľa stanovených kritérií hodnotenia.

Pri hodnotení a klasifikácii žiaka so ŠVVP sa vychádza sa zo záverov a odporúčaní príslušného poradenského zariadenia pre konkrétneho žiaka. Učiteľ rešpektuje jeho psychický a fyzický zdravotný stav, druh a stupeň poruchy, ktorá má vplyv na úroveň a výsledky práce žiaka v príslušnom predmete. Učiteľ posudzuje učebné výsledky žiaka objektívne a primerane náročne, pričom prihliada aj na jeho vynaložené úsilie, svedomitosť, individuálne schopnosti, záujmy a na predpoklady jeho vzdelávania. Pri hodnotení učebných výsledkov sa kladie dôraz na individuálne schopnosti žiaka, ktoré sú základom jeho pracovnej a sociálnej integrácie. U žiaka, ktorý má výrazné rozdiely vo výkonoch v ústnej a písomnej skúške sa pri skúšaní uprednostňuje forma, ktorá je pre neho výhodnejšia, a ktorá predstavuje východisko pre hodnotenie jeho učebných výsledkov. O spôsobe a možnostiach hodnotenia a klasifikácie triedny alebo vyučujúci učiteľ informuje zákonného zástupcu žiaka so ŠVVP. Pri polročnom a koncoročnom hodnotení zdravotne znevýhodneného žiaka sa používa rovnaké tlačivo vysvedčenia ako pre ostatných žiakov. Do doložky vysvedčenia sa individuálne integrovanému žiakovi zapíše: „Žiak postupoval podľa individuálneho výchovno vzdelávacieho programu.“

Neoddeliteľnou súčasťou hodnotenia žiaka je aj jeho správanie, prístup a postoje. Hodnotenie nikdy nesmie viesť k znižovaniu dôstojnosti, sebadôvery a sebaúcty žiaka.

Počas štúdia hodnotíme všetky očakávané vzdelávacie výstupy, ktoré sú formulované výkonovými štandardmi v učebných osnovách každého vyučovacieho predmetu. Ku každému vzdelávaciemu výstupu vymedzujeme kritériá hodnotenia, učebné zdroje, medzipredmetové vzťahy a metódy a prostriedky hodnotenia, ktoré sú v súlade s cieľmi vyučovacieho predmetu a jeho výchovnými a vzdelávacími stratégiami. Tým zabezpečíme komplexnosť vedomostí a ich aplikáciu.

Nasledujúce **pravidlá** sú **platné pre celé obdobie vzdelávania žiaka** a sú v súlade so spoločenskými výchovnými a vzdelávacími stratégiami na úrovni školy:

1. Hodnotenie zameriavame a formulujeme pozitívne.
2. Žiak sa hodnotí podľa miery splnenia daných kritérií.
3. Znamka z vyučovacieho predmetu nezahŕňa hodnotenie správania žiaka.
4. Vyučujúci klasifikujú iba prebrané a precvičené učivo.
5. Žiak má dostatok času na učenie, precvičovanie a upevnenie učiva.
6. Podklady pre hodnotenie a klasifikáciu získava vyučujúci hlavne: sledovaním výkonov a pripravenosti žiaka na vyučovanie, rôznymi druhmi písomných prác, analýzou výsledkov rôznych činnosti žiakov, konzultáciami s ostatnými vyučujúcimi a podľa potreby s psychologickými a sociálnymi pracovníkmi.

7. Pri klasifikácii používa vyučujúci platnú klasifikačnú stupnicu.
8. Výsledky žiakov posudzuje učiteľ objektívne.
9. V predmete, v ktorom vyučujú viacerí učitelia, je výsledný stupeň klasifikácie stanovený po vzájomnej dohode.
10. Písomné práce sú žiakom oznámené vopred, aby mali dostatok času na prípravu.
11. Významným prvkom procesu učenia je práca s chybou.

Klasifikácia je výsledkom komplexného hodnotenia vedomostí, zručností a návykov žiaka. Základom na pridelenie klasifikačného stupňa sú známky, čiže zaradenie žiaka alebo jeho výkonu do niektorej výkonnostnej skupiny. Vymedzenie klasifikačných stupňov sa opiera o hodnotenie podľa výkonových kritérií.

Stupne prospechu a celkový prospech

Prospech žiaka je v jednotlivých vyučovacích predmetoch klasifikovaný týmito stupňami:

- 1 – výborný
- 2 – chválitebný
- 3 – dobrý
- 4 – dostatočný
- 5 – nedostatočný

Správanie žiaka je klasifikované týmito stupňami:

- 1 – veľmi dobré
- 2 – uspokojivé
- 3 – menej uspokojivé
- 4 – neuspokojivé

Žiak na konci prvého a druhého polroku je hodnotený takto:

- prospel s vyznamenaním
- prospel veľmi dobre
- prospel
- neprospel

Žiak je neklasifikovaný, ak vyučujúci nemá dostatok podkladov na uzatvorenie klasifikácie. O tejto skutočnosti musí byť informovaný riaditeľ školy. Ak je žiak neklasifikovaný, nedostane vysvedčenie, iba výpis z katalógového listu. O dodatočnej klasifikácii rozhoduje riaditeľ školy v zmysle platnej legislatívy.

Ak má žiak alebo jeho zákonný zástupca pochybnosti o správnosti hodnotenia, môže do troch pracovných dní odo dňa vydania vysvedčenia požiadať riaditeľa školy o vykonanie komisionálnej skúšky. Komisionálne skúšky prebiehajú v súlade s právnymi predpismi.

Opatrenia vo výchove

Patria sem pochvaly, napomenutia triedneho učiteľa, pokarhanie triedneho učiteľa, majstra odbornej výchovy, vedúceho strediska praktického vyučovania, pokarhanie od riaditeľa školy, podmienené vylúčenie zo štúdia, vylúčenie zo štúdia. Akékoľvek opatrenie vo výchove musí byť okamžite oznámené v písomnej forme rodičom alebo zákonným zástupcom žiaka. Opatrenie sa zaznamenáva do katalógového listu žiaka. Neuvádza sa na vysvedčení.

Hodnotenie počas štúdia

Súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu na strednej odbornej škole je systematické hodnotenie žiaka. Predmetom hodnotenia je úroveň dosiahnutých vedomostí a zručností podľa platných učebných osnov a vzdelávacích štandardov. Hodnotenie a klasifikácia preukázaného výkonu žiaka v príslušnom predmete nemôže byť znížená na základe správania

žiaka. Hodnotenie a klasifikácia jednotlivých predmetov je v súlade s platnou legislatívou a podrobnejšie je upravené v školskom poriadku.

Hodnotenie po ukončení štúdia

Po ukončení štúdia hodnotíme všetky očakávané vzdelávacie výstupy, ktoré sú formulované výkonovými štandardmi v kompetenčnom profile absolventa nášho školského vzdelávacieho programu Gastronomické služby formou maturitnej skúšky. Cieľom maturitnej skúšky je overenie komplexných vedomostí a zručností, ako sú žiaci pripravení používať nadobudnuté kompetencie pri výkone povolání a odborných činností na ktoré sa pripravujú. Maturitná skúška je zásadným vzdelávacím výstupom sumatívneho hodnotenia našich absolventov.

Jednotlivé časti maturitnej skúšky budú vychádzať z kompetencií schváleného školského vzdelávacieho programu, pričom ich obsah bude koncipovaný tak, aby žiak mal možnosť preukázať naplnenie kritérií hodnotenia. Maturitná skúška sa môže opakovať v zmysle právnych predpisov.

Maturitná skúška

Cieľom maturitnej skúšky (ďalej len „MS“) je overenie vedomostí a zručností žiakov v rozsahu učiva určeného učebnými plánmi, učebnými osnovami a vzdelávacími štandardmi Štátneho vzdelávacieho programu a úroveň pripravenosti absolventov na ich uplatnenie sa v povolání a pre uchádzanie sa o ďalšie vzdelávanie.

Predmetom MS je preukázať schopnosti žiakov ako:

- a) začleniť nadobudnuté poznatky do systému teoretických a praktických vedomostí, zručností a kompetencií
- b) ovládať kompetencie vyplývajúce z výkonových štandardov a schopnosti ich realizovať v pracovnom a mimopracovnom živote,
- c) aplikovať a tvorivo využívať nadobudnuté vedomosti, zručnosti a kompetencie pri komplexnom riešení úloh a problémov vo vybranej oblasti,
- d) komunikovať v slovenskom a vyučovacom jazyku ako podmienky ďalšej študijnej a pracovnej mobility,
- e) aktívne používať súčasné komunikačné a informačné technológie a získané informácie vedieť spracovať a použiť.

Organizácia maturitnej skúšky

a) Organizáciu a konanie maturitnej skúšky upravuje:

Zákon č. 254/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov,

Vyhláška MŠ SR č. 318/2008 Z. z. o ukončovaní štúdia na stredných školách a jej zmien a doplnení,

Vyhláška MŠ SR č. 319/2008 Z. z. o uznávaní náhrady maturitnej skúšky z cudzieho jazyka a jej zmien a doplnení (vyhláška MŠ SR č. 209/2011 Z. z.),

Vyhláška MŠ SR č. 269/2009 Z. z., ktorou sa mení Vyhláška č. 319/2008 Z. z. obsahuje zoznam inštitúcií oprávnených vydávať certifikát na uznanie náhrady maturitnej skúšky (zoznamy sú dopĺňané ďalšími vyhláškami - č. 405/2009 Z. z., č. 208/2011 Z. z.)

b) Žiak môže vykonať maturitnú skúšku len z vyučovacích predmetov, v ktorých sa vzdelával.

c) Maturitnú skúšku tvoria 4 povinné predmety:

- 1) **slovenský jazyk a literatúra**

2) **povinný predmet** zo skupiny predmetov **cudzí jazyk - úroveň B1 alebo B2** (anglický, nemecký, ruský) v súlade s Európskym referenčným rámcom

B1- *Schopnosť porozumieť hlavným bodom komunikácie, ak sa používa spisovný, štandardný jazyk v už známych súvislostiach /škola, práca, voľný čas atď./ . Schopnosť zvládnuť väčšinu situácií, vyskytujúcich sa pri cestách do danej jazykovej oblasti. Schopnosť jednoduchého súvislého prejavu na známe témy a oblasti osobného záujmu. Schopnosť hovoriť o skúsenostiach a udalostiach, opisovať sny, želania a ciele a poskytnúť krátke odôvodnenie alebo vysvetlenie.*

B2- *Schopnosť porozumieť komplexným textom na konkrétne a abstraktné témy, v oblasti vlastnej špecializácie porozumieť aj odborným diskusiám. Schopnosť spontánneho a plynulého dorozumievania sa pri normálnom tempe prejavu s partnerom, pre ktorého je daný jazyk materinským jazykom. Schopnosť jasného a detailného prejavu na rôzne témy, vyjadrenie vlastného stanoviska k aktuálnym otázkam a definovanie výhod i nevýhod rôznych možností.*

3) **Teoretická časť odborných predmetov**

4) **Praktická časť odborných predmetov**

5) **Voliteľný predmet - môže ním byť aj ďalší cudzí jazyk, z ktorého žiak vykoná len ústnu formu internej časti MS na úrovni B1 alebo B2 podľa vlastného výberu.**

Ak žiak požiada o uznanie náhrady maturitnej skúšky z cudzieho jazyka na základe certifikátu vydaného oprávnenou inštitúciou v súlade s vyhláškam, môže konať externú časť a písomnú formu internej časti maturitnej skúšky z toho istého alebo z iného cudzieho jazyka iba formou dobrovoľnej maturitnej skúšky. Môže si zvoliť úroveň B1 alebo B2. Žiak, ktorý získal certifikát vybranou inštitúciou oprávnenou vydávať certifikát najmenej na úrovni B1 a vyššej, pričom **nebol vydaný skôr ako dva roky pred konaním maturitnej skúšky**, môže riaditeľa školy písomne požiadať o uznanie príslušného certifikátu ako náhrady maturitnej skúšky zo skupiny predmetov cudzí jazyk (Vyhláška MŠ SR č. 319/2008 Z. z. a jej zmeny a doplnenia). Zoznam inštitúcií oprávnených vydávať certifikát nájdete v prílohe č. 1 vyhlášky č. 269/2009 Z. z. a vo vyhláske č. 208/2011 Z. z., vyhlášky nájdete na stránke Ministerstva školstva

d) Maturitná skúška z predmetov **slovenský jazyk a literatúra, cudzí jazyk** pozostáva z **externej, písomnej formy internej časti a ústnej časti.**

Maturitná skúška z **matematiky sa skladá z externej časti a ústnej časti.** Ostatné predmety majú len **ústnu časť** maturitnej skúšky.

Formy maturitnej skúšky

Externá časť maturitnej skúšky (EČ MS):

Jednotné, štátom zadané testy, ktoré píše všetci maturanti v rovnaký čas. V prípade cudzích jazykov zodpovedajú obsahom a úrovňou náročnosti úrovni B2 alebo úrovni B1 Spoločného európskeho referenčného rámca.

Slovenský jazyk a literatúra - 90 minútový test (40 úloh s výberom odpovede, 24 úloh s krátkou odpoveďou)

Matematika - 120 minútový test (20 úloh s krátkou odpoveďou, 10 úloh s výberom odpovede).

Cudzí jazyk –

Úroveň B2 - 120 minútový test (46 úloh s výberom odpovede, 34 úloh s krátkou odpoveďou)

Úroveň B1 - 100 minútový test (36 úloh s výberom odpovede, 24 úloh s krátkou odpoveďou).

Skúška má tri časti - čítanie s porozumením, gramatika a lexika a počúvanie s porozumením.

Písomná forma internej časti maturitnej skúšky (PFIC MS):

Písomná forma internej časti obsahuje písanie slohovej práce na jednotnú tému pre všetky školy SR. Témy sa zverejňujú na začiatku konania PFIC. Všetci žiaci píšu prácu v rovnakom čase.

Slovenský jazyk a literatúra - 150 minút (jedna téma zo štyroch ponúkaných)

Anglický jazyk, Nemecký jazyk, Ruský jazyk - 60 minútový test (1 úloha s dlhou odpoveďou)

Ústna forma internej časti maturitnej skúšky

Žiak môže konať ústnu formu internej časti MS, ak úspešne ukončil posledný ročník štúdia. Tvorí ju ústna odpoveď žiaka pred predmetovou maturitnou komisiou, pričom si žiak žrebuje jedno z 30 schválených maturitných zadanií, v predmete teoretická časť odbornej zložky si žiak žrebuje jednu z 25 schválených tém a v predmete praktická časť odbornej zložky jednu z 15 schválených tém. Ústna odpoveď je verejná. Maturitnú komisiu tvorí predseda maturitnej komisie a dvaja skúšajúci. Žiak môže vykonať v jeden deň ústnu formu maturitnej skúšky najviac z **troch predmetov**.

Časový rozsah maturitnej skúšky:

Slovenský jazyk a literatúra – 20 min. príprava, 20 min. odpoveď

Anglický jazyk – 20 min. príprava, 20 min. odpoveď.

Nemecký jazyk – 20 min. príprava, 20 min. odpoveď.

Ruský jazyk – 20 min. príprava, 20 min. odpoveď.

Matematika – 20 min. príprava, 20 min. odpoveď.

Prihlásenie žiaka na maturitnú skúšku

1. Žiak posledného ročníka školy do 30. septembra písomne oznámi triednemu učiteľovi predmety /aj predmety na dobrovoľnú MS/ a ich úroveň, ktorí si na MS zvolil. Žiak so zdravotným znevýhodnením oznámi aj spôsob vykonania maturitnej skúšky.
2. Zmenu predmetov alebo ich úrovne alebo špeciálnych potrieb môže žiak písomne oznámiť triednemu učiteľovi najneskôr do 15. októbra.

Hodnotenia a klasifikácie maturitnej skúšky

Hodnotenia a klasifikácie maturitnej skúšky sú uvedené v § 15 vyhlášky MŠ SR č. 318/2008 Z. z. o ukončovaní štúdia na stredných školách v znení vyhlášky č. 209/2011 Z.z.

(1) Ak má maturitná skúška v príslušnom predmete viac častí, hodnotí sa každá časť osobitne. Výsledné hodnotenie sa neurčuje. Určuje sa, či v príslušnom predmete žiak zmaturoval alebo nezmaturoval.

(2) Externá časť a každá forma internej časti maturitnej skúšky sa hodnotí osobitne a toto hodnotenie je uvedené aj na vysvedčení o maturitnej skúške. Externá časť sa hodnotí percentami úspešnosti a percentilom. Písomná forma internej časti sa hodnotí percentami úspešnosti. Ústna forma internej časti sa hodnotí stupňom prospechu. Hodnotenie vyjadrené percentami úspešnosti a percentilom sa zaokrúhľuje na desatiny.

(3) Pokyny na hodnotenie úloh s krátkou odpoveďou externej časti a pokyny na hodnotenie písomnej formy internej časti maturitnej skúšky sú centrálné vypracované a sú prílohou ich zadania.

4) **Výsledky externej časti (EČ) a písomnej formy internej časti (PFIC) sa hodnotia percentami, ústna odpoveď známku.** Na maturitnom vysvedčení sa z predmetu, ktorý má externú časť, uvádza aj **percentil** (úspešnosť žiaka v porovnaní s výsledkami ostatných maturantov SR z daného predmetu a úrovne).

5) **Žiak úspešne zložil maturitnú skúšku**, ak úspešne zložil skúšku zo všetkých predmetov maturitnej skúšky.

6) Ak sa žiak prihlásený na dobrovoľnú MS nezúčastní maturitnej skúšky alebo neuspel z daného predmetu, nemá to vplyv na úspešné vykonanie maturitnej skúšky a výsledok sa ani neuvádza na maturitnom vysvedčení.

Žiak úspešne vykoná maturitnú skúšku z predmetu, ktorý má externú časť maturitnej skúšky a písomnú formu internej časti maturitnej skúšky, ak jeho hodnotenie z ústnej formy internej časti maturitnej skúšky

a) nie je horšie ako stupeň prospechu 3 - dobrý a v písomnej forme internej časti maturitnej skúšky získa viac ako 25% z celkového počtu bodov alebo v externej časti získa viac ako 33% z celkového počtu bodov, alebo

b) je stupeň prospechu 4 - dostatočný a v písomnej forme internej časti maturitnej skúšky získa viac ako 25% z celkového počtu bodov a súčasne v externej časti získa viac ako 33% z celkového počtu bodov.

Žiak úspešne vykoná maturitnú skúšku z predmetu, ktorý má externú časť maturitnej skúšky a nemá písomnú formu internej časti maturitnej skúšky, ak jeho hodnotenie z ústnej formy internej časti maturitnej skúšky

a) nie je horšie ako stupeň prospechu 3 - dobrý a v externej časti maturitnej skúšky získa viac ako 25% z celkového počtu bodov alebo

b) je stupeň prospechu 4 - dostatočný a v externej časti maturitnej skúšky získa viac ako 33% z celkového počtu bodov.

Žiak úspešne vykoná maturitnú skúšku z predmetu, ktorý nemá externú časť maturitnej skúšky a nemá písomnú formu internej časti maturitnej skúšky, ak jeho hodnotenie z ústnej formy internej časti maturitnej skúšky nie je horšie ako 4 - dostatočný.

Žiak úspešne vykoná externú časť maturitnej skúšky z dobrovoľného predmetu, ak v nej získa viac ako 33% z celkového počtu bodov.

Ústna forma internej časti maturitnej skúšky

(1) Žiak môže vykonať ústnu formu internej časti maturitnej skúšky bez ohľadu na výsledok externej časti a písomnej formy internej časti maturitnej skúšky.

(2) Každú úlohu v maturitnom zadaní ústnej formy internej časti maturitnej skúšky hodnotí predmetová maturitná komisia samostatne.

(3) Každý predmet maturitnej skúšky má v maturitnom zadaní aspoň dve úlohy vyjadrené ich váhou vzhľadom na celkové hodnotenie. Celkovým hodnotením ústnej formy internej časti maturitnej skúšky z daného predmetu je stupeň prospechu, ktorý vzniká ako vážený priemer stupňov prospechu z odpovedí na jednotlivé úlohy maturitného zadania. Pritom sa vážený priemer pri hodnotení vyjadrenom stupňom prospechu zaokrúhľuje na celé číslo, pričom 1,5 sa zaokrúhľuje na 1; 2,5 sa zaokrúhľuje na 2; 3,5 sa zaokrúhľuje na 3 a 4,5 sa zaokrúhľuje na 4; stupeň prospechu vyjadrený číslom s desatinnou časťou do 0,50 sa zaokrúhľuje na celé číslo smerom nadol a nad 0,50 sa zaokrúhľuje na celé číslo smerom nahor.

Slovenský jazyk a literatúra /zmena od. 1. 9. 2013/

Súčasťou maturitných zadaní je aj vzorec na výpočet stupňa prospechu.

Každé maturitné zadanie obsahuje dve úlohy a súvisiace východiskové texty. Prvá úloha obsahuje učivo zo slovenského jazyka. Druhá úloha obsahuje učivo z literatúry.

Charakteristika úloh maturitných zadaní:

Úloha č. 1 – Úloha je zameraná tak, aby žiak pri odpovedi prejavil pripravenosť komunikovať v štátnom jazyku, schopnosť jazykovo, kompozične a štylisticky analyzovať a interpretovať text a znalosť teoretického systému slovenského jazyka v rozsahu určenom katalógom cieľových požiadaviek a vzdelávacím štandardom. Zároveň má žiak preukázať schopnosť pohotovo reagovať na podnety, argumentovať a kriticky hodnotiť text; uplatňuje sa forma dialógu s členmi predmetovej maturitnej komisie

Úloha č. 2 – Úloha je zameraná na schopnosť analyzovať, interpretovať a esteticky hodnotiť umelecký text a pritom uplatňovať vedomosti z literárnej teórie a literárnej histórie; uplatňuje sa forma dialógu s členmi predmetovej maturitnej komisie.

Zastúpenie jednotlivých tematických okruhov v úlohách maturitných zadaní je takéto:

Úlohy z jazyka

zvuková rovina jazyka a pravopis, významová/lexikálna rovina jazyka, tvarová/morfologická rovina jazyka, skladobná/syntaktická rovina jazyka, sloh, jazykoveda, jazyk a reč, učenie sa, práca s informáciami, jazyková kultúra, komunikácia.

Úlohy z literatúry

všeobecné pojmy, literárne obdobia a smery, literárne druhy, literárne žánre, štruktúra literárneho diela, štylizácia textu, metrika.

Všeobecné pomôcky

Krátky slovník slovenského jazyka

Synonymický slovník slovenčiny

Pravidlá slovenského pravopisu

Hodnotenie slovenského jazyka a literatúry

a) Predmetová maturitná komisia hodnotí obsahovú kvalitu a úroveň jazykovej kultúry, t. j. jazykovú a gramatickú správnosť odpovede, rozsah slovnej zásoby, štylistickú pôsobivosť a stupeň rečovej pohotovosti.

b) Každá úloha maturitného zadania sa hodnotí stupňom prospechu 1 až 5.

c) Váha hodnotenia jednotlivých úloh je 3 : 2 alebo 1 : 1. Pri výpočte stupňa prospechu sa používa vzorec $z = \frac{3 \cdot z_1 + 2 \cdot z_2}{5}$ alebo vzorec $z = \frac{z_1 + z_2}{2}$

pričom z je po zaokrúhlení výsledný stupeň prospechu, z_1 je známka za úlohu č. 1 a z_2 je známka za úlohu č. 2. Príslušný vzorec je určený predmetovou komisiou pre jednotlivé triedy podľa formulácie maturitných zadaní.

Úpravy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením

Trvanie skúšky: 30 minút

Čas na prípravu: 40 minút.

Cudzie jazyky

Každé zadanie pre všetky úrovne náročnosti sa skladá z troch úloh.

Tematické okruhy sú uvedené v cieľových požiadavkách z daného cudzieho jazyka.

Charakteristika úloh maturitných zadaní

Úloha č. 1 - Vizuálny podnet (napr. obrázok, fotografia, komiks, graf, schéma a pod.)

Žiak opíše predložený obrázok a hľadá súvislosti medzi obrázkom a príslušnou maturitnou úlohou. Komisia hodnotí súvislosť opisu predloženého podnetu, lineárnosť (postupnosť) vo vyjadrovaní a adekvátne jazykové prostriedky zodpovedajúce danej úrovni žiaka.

Úloha č. 2 - Tematický okruh

Úlohou žiaka je zaujať stanovisko k téme a odôvodniť ho v rozhovore so skúšajúcimi, ktorí vedú rozhovor podľa zásad uvedených v metodických pokynoch pre predmetové maturitné komisie.

Komisia hodnotí, ako žiak dokáže zdôvodniť a vysvetliť svoje názory na príslušnú tému a argumentovať k problematike, výber faktov a informácií, gramatiku.

Úloha č. 3 - Situačná úloha, dialóg s rozdelenými úlohami (rôzne modelové situácie zohľadňujúce príslušný študijný odbor).

Žiak dostane za úlohu vyriešiť konkrétnu situáciu, napríklad je na stanici a má sa informovať o najvýhodnejšom vlakovom spojení do nejakého mesta. Komisia sa zameriava na hodnotenie výberu a adekvátnosť použitia jazykových prostriedkov (v konkrétnej situácii z každodenného života v okruhu príslušných tém).

Všeobecné pomôcky

Obojstranný prekladový slovník obsahujúci najmenej 15 000 hesiel.

Hodnotenie

- a) Základom hodnotenia je rozsah slovnej zásoby, používanie gramatických štruktúr, stupeň jazykovej pohotovosti, obsahová stránka prejavu a pod.
- b) Predmetová maturitná komisia hodnotí obsahovú a jazykovú správnosť odpovede, štruktúru, začiatok, vedenie a skončenie rozhovoru.
- c) Každá úloha maturitného zadania sa hodnotí stupňom prospechu 1 až 5.
- d) Hodnotenie úlohy č. 1 sa skladá z dvoch samostatných hodnotení. Hodnotí sa
1. obsahová primeranosť,
 2. jazyková správnosť.
- e) Hodnotenie úlohy č. 2 sa skladá zo šiestich samostatných hodnotení. Hodnotí sa
1. plynulosť vyjadrovania,
 2. výslovnosť a intonácia,
 3. obsah - náročnosť spracovania/kvalita rozhovoru,
 4. lexikálny rozsah,
 5. argumentácia,
 6. gramatická presnosť.
- f) Hodnotenie úlohy č. 3 sa skladá z dvoch samostatných hodnotení. Hodnotí sa
1. obsahová a jazyková správnosť,
 2. pohotovosť vyjadrovania.
- g) Váha hodnotenia jednotlivých úloh ústnej zložky je 1 : 2 : 1. Pri výpočte váženého priemeru pre obe úrovne sa používa vzorec $z = \frac{z_1 + 2 \cdot z_2 + z_3}{4}$

príčom z je po zaokrúhlení výsledný stupeň prospechu a z_i je stupeň prospechu za úlohu č. 1.

Pri hodnotení odpovedí ústnej formy internej časti maturitnej skúšky z cudzieho jazyka sa jednotlivé úlohy hodnotia stupňom prospechu 1 až 5. Hodnotenie jednotlivých úloh sa vypočíta ako aritmetický priemer známok, ktoré žiak získa v závislosti od úrovne splnenia stanovených kritérií v konkrétnej úlohe. Vypočítaný aritmetický priemer hodnotenia jednotlivých úloh sa zaokrúhli na celé číslo. Výsledné hodnotenie odpovedí ústnej formy internej časti maturitnej skúšky z cudzieho jazyka je dané stupňom prospechu 1 až 5. Vypočíta sa ako vážený aritmetický priemer podľa vyššie uvedeného vzorca, pričom výsledok sa zaokrúhli na celé číslo.

TČOZ a PČOZ

Hodnotenie TČOZ a PČOZ prebehne podľa vopred zadaných výkonových kritérií schválených predmetovými komisiami.

Žiak zmaturuje z TČOZ a z PČOZ, ak jeho hodnotenie z každej formy internej časti nebude horšie ako 4 – dostatočný.

Pre hodnotenie ústneho prejavu na maturitnej skúške sú stanovené nasledovné všeobecné kritériá:

Stupeň hodnotenia	Kritériá hodnotenia ústneho prejavu (prezentácia prejavu)
Výborný	<ul style="list-style-type: none">• Kontaktoval sa s poslucháčmi.• Rečníkovi bolo dobre rozumieť.• Hlavná myšlienka bola po celú dobu jasná.• Príklady boli presvedčivé a dobre zvolené.• Slovná zásoba bola výrazovo bohatá.• Nevyskytovali sa žiadne jazykové chyby ani chyba v stavbe vety.• Dĺžka prejavu bola primeraná a mala spád.• Prejav bol výzvou k diskusií.
Chválitebný	<ul style="list-style-type: none">• Kontaktoval sa s poslucháčmi.

	<ul style="list-style-type: none"> • Rečníkovi bolo dobre rozumieť. • Hlavná myšlienka bola po celú dobu jasná. • Príklady boli presvedčivé a dobre zvolené. • Slovná zásoba bola výrazovo bohatá. • Nevyskytovali sa žiadne jazykové chyby ani chyba v stavbe vety. • Dĺžka prejavu bola primeraná a mala spád. • Prejav mohol byť výzvou k diskusii.
Dobrý	<ul style="list-style-type: none"> • Čiastočne sa kontaktoval s poslucháčmi. • Rečníkovi bolo niekedy zle rozumieť. • Prejav nemal výraznú hlavnú myšlienku. • Príklady boli uplatnenie iba niekedy. • Slovná zásoba bola postačujúca. • Vyskytovali sa jazykové chyby a chyby v stavbe vety. • Dĺžka prejavu bola primeraná. • Prejav nebol výzvou k diskusii.
Dostatočný	<ul style="list-style-type: none"> • Minimálne sa kontaktoval s poslucháčmi. • Rečníkovi bolo zle rozumieť. • Prejav nebol presvedčivý. • Ústny prejav bol zle štruktúrovaný, hlavná myšlienka bola nevýrazná. • Príklady boli nefunkčné. • Slovná zásoba bola malá. • Vyskytovali sa časté chyby v jazyku a chyby v stavbe vety. • Dĺžka prejavu nezodpovedala téme.
Nedostatočný	<ul style="list-style-type: none"> • Chýbal kontakt s poslucháčmi. • Rečníkovi nebolo vôbec rozumieť. • Prejav nebol presvedčivý ani zaujímavý. • Chýbala hlavná myšlienka. • Chýbali príklady. • Slovná zásoba bola veľmi malá. • Vyskytovali sa veľmi časté chyby v jazyku, stavba vety nebola správna. • Dĺžka prejavu bola veľmi dlhá/krátka, zmysel vystúpenia nebol jasný.

Pre hodnotenie výsledkov vzdelávania na maturitnej skúške sú stanovené nasledovné všeobecné kritériá:

Stupeň hodnotenia	Výborný	Chválibečný	Dobrý	Dostatočný	Nedostatočný
Kritériá hodnotenia					
Porozumenie téme	Porozumel téme dobre	V podstate porozumel	Porozumel s nedostatkami	Porozumel so závažnými nedostatkami	Neporozumel téme
Používanie odbornej terminológie	Používal samostatne	Používal s malou pomocou	Vyžadoval si pomoc	Robil zásadné chyby	Neovládal
Vecnosť, správnosť a komplexnosť odpovede	Bol samostatný, tvorivý, pohotový, pochopil súvislosti	Bol celkom samostatný, tvorivý a pohotový	Bol menej samostatný, nekomplexný a málo pohotový	Bol nesamostatný, často vykazoval chyby, nechápal súvislosti	Bol nesamostatný, ťažkopádny, vykazoval zásadné chyby

Samostatnosť prejavu	Vyjadroval sa výstižne, súvisle a správne	Vyjadroval sa celkom výstižne a súvisle	Vyjadroval sa nepresne, niekedy nesúvisle, s chybami	Vyjadroval sa s problémami, nesúvisle, s chybami	Nedokázal sa vyjadriť ani s pomocou skúšajúceho
Schopnosť praktickej aplikácie teoretických poznatkov	Správne a samostatne aplikoval	Celkom správne a samostatne aplikoval	Aplikoval nepresne, s problémami a s pomocou skúšajúceho	Aplikoval veľmi nepresne, s problémami a zásadnými chybami	Nedokázal aplikovať
Pochopenie praktickej úlohy	Porozumel úlohe dobre	V podstate porozumel	Porozumel s nedostatkami	Porozumel so závažnými nedostatkami	Neporozumel úlohe
Voľba postupu	Zvolil správny a efektívny postup	V podstate zvolil správny postup	Zvolil postup s problémami	Zvolil postup s problémami a s pomocou skúšajúceho	Nezvolil správny postup ani s pomocou skúšajúceho
Výber prístrojov, strojov, zariadení, náradia, materiálov, surovín	Zvolil správny výber	V podstate zvolil správny výber	Zvolil výber s problémami	Zvolil výber s problémami a s pomocou skúšajúceho	Nezvolil správny výber ani s pomocou skúšajúceho
Organizácia práce na pracovisku	Zvolil veľmi správnu organizáciu	V podstate zvolil dobrú organizáciu	Zvolil organizáciu s problémami	Zvolil organizáciu s problémami a s pomocou skúšajúceho	Nezvládol organizáciu
Kvalita výsledku práce	Pripravil kvalitný produkt/činnosť	V podstate pripravil kvalitný produkt/činnosť	Pripravil produkt/činnosť s nízkou kvalitou	Pripravil produkt/činnosť s veľmi nízkou kvalitou	Pripravil nepodarok
Dodržiavanie BOZP a hygieny pri práci	Dodržel presne všetky predpisy	V podstate dodržel všetky predpisy	Dodržel predpisy s veľkými problémami	Dodržel iba veľmi málo predpisov	Nedodržiaval predpisy

Postup pre konanie opravnej maturitnej skúšky

1. Žiak, ktorý nesplnil podmienky na úspešné vykonanie maturitnej skúšky z predmetu maturitnej skúšky, požiada školskú maturitnú komisiu (ďalej len „ŠMK“) o opravnú skúšku z tohto predmetu. Vo svojej žiadosti špecifikuje, ktorú časť resp. formu maturitnej skúšky chce opravovať.
2. Termín konania UFIČ je september alebo február nasledujúceho školského roka. Opravnú skúšku z EČ a PFIČ môže žiak vykonať v mimoriadnom skúšobnom období v septembri nasledujúceho školského roka alebo v riadnom skúšobnom období nasledujúceho školského roka podľa čl. III ods. 1 zákona č. 125/2013 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 125/2013 Z. z.“) a podľa § 88 ods. 4 zákona zč. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „školský zákon“).
3. Na opravnú skúšku EČ a PFIČ sa žiak prihlási riaditeľovi školy do 30. júna, ak sa opravná skúška koná v septembri nasledujúceho školského roka, alebo do 30. septembra nasledujúceho školského roka, ak sa opravná skúška koná v riadnom skúšobnom období nasledujúceho školského roka podľa čl. III ods. 2 zákona č. 125/2013 Z. z. Tomuto prihláseniu predchádza žiadosť o opravnú skúšku v zmysle bodu 3.

1. Predmet, ktorý má EČ a PFIČ (vyučovacie jazyky a cudzie jazyky)

1.1. Ak žiak získal z PFIČ 25 % z celkového počtu bodov alebo menej a súčasne z EČ získal 33 % z celkového počtu bodov alebo menej a súčasne bol na UFIČ hodnotený stupňom prospechu nedostatočný, požiada ŠMK o opravnú skúšku PFIČ, EČ a UFIČ. Ak mu bola povolená opravná skúška, opravnú skúšku UFIČ vykoná v septembri alebo vo februári nasledujúceho školského roka a opravnú skúšku PFIČ a EČ vykoná v septembri alebo v riadnom skúšobnom období (v termíne konania PFIČ a EČ) nasledujúceho školského roka.

Žiak úspešne vykoná maturitnú skúšku, ak

- a) z opravnej skúšky UFIČ bude hodnotený stupňom prospechu nie horším ako 3 a z opravnej skúšky PFIČ získa viac ako 25 % z celkového počtu bodov,
- b) z opravnej skúšky UFIČ bude hodnotený stupňom prospechu nie horším ako 3 a z opravnej skúšky EČ získa viac ako 33 % z celkového počtu bodov,
- c) z opravnej skúšky UFIČ bude hodnotený stupňom prospechu 4 a z opravnej skúšky PFIČ získa viac ako 25 % z celkového počtu bodov a súčasne z opravnej skúšky EČ získa viac ako 33 % z celkového počtu bodov.

1.2. Ak žiak získal z PFIČ 25 % z celkového počtu bodov alebo menej a súčasne z EČc ako 33 % z celkového počtu bodov a súčasne bol na UFIČ hodnotený stupňom prospechu nedostatočný, požiada ŠMK o opravnú skúšku UFIČ alebo o opravnú skúšku PFIČ a UFIČ.

Ak mu bola povolená opravná skúška, opravnú skúšku UFIČ vykoná v septembri alebo vo februári nasledujúceho školského roka a opravnú skúšku PFIČ vykoná v septembri alebo v riadnom skúšobnom období (v termíne konania PFIČ) nasledujúceho školského roka.

Ak sa žiak prihlási iba na opravnú skúšku UFIČ, úspešne vykoná maturitnú skúšku, ak opravnej skúšky UFIČ bude hodnotený stupňom prospechu nie horším ako 3.

Ak sa žiak prihlási na opravnú skúšku PFIČ a UFIČ, úspešne vykoná maturitnú skúšku, ak

- a) z opravnej skúšky UFIČ bude hodnotený stupňom prospechu nie horším ako 3,
- b) z opravnej skúšky UFIČ bude hodnotený stupňom prospechu 4 a z opravnej skúšky PFIČ získa viac ako 25 % z celkového počtu bodov. 3

1.3. Ak žiak získal z PFIČ viac ako 25 % z celkového počtu bodov a súčasne z EČ získal 33 % z celkového počtu bodov alebo menej a súčasne bol na UFIČ hodnotený stupňom prospechu nedostatočný, požiada ŠMK o opravnú skúšku UFIČ alebo o opravnú skúšku EČ a UFIČ.

Ak mu bola povolená opravná skúška, opravnú skúšku UFIČ vykoná v septembri alebo vo februári nasledujúceho školského roka a opravnú skúšku EČ vykoná v septembri alebo v riadnom skúšobnom období (v termíne konania EČ) nasledujúceho školského roka.

Ak sa žiak prihlási iba na opravnú skúšku UFIČ, úspešne vykoná maturitnú skúšku, ak z opravnej skúšky UFIČ bude hodnotený stupňom prospechu nie horším ako 3.

Ak sa žiak prihlási na opravnú skúšku EČ a UFIČ, úspešne vykoná maturitnú skúšku, ak

- a) z opravnej skúšky UFIČ bude hodnotený stupňom prospechu nie horším ako 3,
- b) z opravnej skúšky UFIČ bude hodnotený stupňom prospechu 4 a z opravnej skúšky EČ získa viac ako 33 % z celkového počtu bodov.

1.4. Ak žiak získal z PFIČ viac ako 25 % z celkového počtu bodov a súčasne z EČ získal viac ako 33 % z celkového počtu bodov a súčasne bol na UFIČ hodnotený stupňom prospechu nedostatočný, požiada ŠMK o opravnú skúšku UFIČ.

Ak mu bola povolená opravná skúška, opravnú skúšku UFIČ vykoná v septembri alebo vo februári nasledujúceho školského roka.

Žiak úspešne vykoná maturitnú skúšku, ak z opravnej skúšky UFIČ nebude hodnotený stupňom prospechu nedostatočný.

1.5. Ak žiak získal z PFIČ 25 % z celkového počtu bodov alebo menej a súčasne z EČ získal 33 % z celkového počtu bodov alebo menej a súčasne bol na UFIČ hodnotený stupňom

prospechu dostatočný, požiada ŠMK o opravnú skúšku PFIČ a EČ alebo o opravnú skúšku PFIČ a UFIČ alebo o opravnú skúšku EČ a UFIČ alebo o opravnú skúšku PFIČ, EČ a UFIČ.

Ak mu bola povolená opravná skúška, opravnú skúšku UFIČ vykoná v septembri alebo vo februári nasledujúceho školského roka a opravnú skúšku PFIČ a EČ vykoná v septembri alebo v riadnom skúšobnom období (v termíne konania PFIČ a EČ) nasledujúceho školského roka.

Ak sa žiak prihlási na opravnú skúšku PFIČ a EČ, úspešne vykoná maturitnú skúšku, ak z opravnej skúšky PFIČ získa viac ako 25 % z celkového počtu bodov a súčasne z opravnej skúšky EČ získa viac ako 33 % z celkového počtu bodov.

Ak sa žiak prihlási na opravnú skúšku PFIČ a UFIČ, úspešne vykoná maturitnú skúšku, ak z opravnej skúšky PFIČ získa viac ako 25 % z celkového počtu bodov a súčasne z opravnej skúšky UFIČ bude hodnotený stupňom prospechu nie horším ako 3.

Ak sa žiak prihlási na opravnú skúšku EČ a UFIČ, úspešne vykoná maturitnú skúšku, ak z opravnej skúšky EČ získa viac ako 33 % z celkového počtu bodov a súčasne z opravnej skúšky UFIČ bude hodnotený stupňom prospechu nie horším ako 3.

Ak sa žiak prihlási na opravnú skúšku PFIČ, EČ a UFIČ, úspešne vykoná maturitnú skúšku, ak

a) z opravnej skúšky UFIČ bude hodnotený stupňom prospechu nie horším ako 3 a z opravnej skúšky PFIČ získa viac ako 25 % z celkového počtu bodov,

b) z opravnej skúšky UFIČ bude hodnotený stupňom prospechu nie horším ako 3 a z opravnej skúšky EČ získa viac ako 33 % z celkového počtu bodov,

c) z opravnej skúšky UFIČ bude hodnotený stupňom prospechu 4 a z opravnej skúšky PFIČ získa viac ako 25 % z celkového počtu bodov a súčasne z opravnej skúšky EČ získa viac ako 33 % z celkového počtu bodov.

1.6. Ak žiak získal z PFIČ 25 % z celkového počtu bodov alebo menej a súčasne z EČ získal viac ako 33 % z celkového počtu bodov a súčasne bol na UFIČ hodnotený stupňom prospechu dostatočný, požiada ŠMK o opravnú skúšku PFIČ alebo o opravnú skúšku UFIČ alebo o opravnú skúšku PFIČ a UFIČ.

Ak mu bola povolená opravná skúška, opravnú skúšku UFIČ vykoná v septembri alebo vo februári nasledujúceho školského roka a opravnú skúšku PFIČ vykoná v septembri alebo v riadnom skúšobnom období (v termíne konania PFIČ) nasledujúceho školského roka.

Ak sa žiak prihlási iba na opravnú skúšku PFIČ, úspešne vykoná maturitnú skúšku, ak z opravnej skúšky PFIČ získa viac ako 25 % z celkového počtu bodov.

Ak sa žiak prihlási iba na opravnú skúšku UFIČ, úspešne vykoná maturitnú skúšku, ak z opravnej skúšky UFIČ bude hodnotený stupňom prospechu nie horším ako 3.

Ak sa žiak prihlási na opravnú skúšku PFIČ a UFIČ, úspešne vykoná maturitnú skúšku, ak

a) z opravnej skúšky UFIČ bude hodnotený stupňom prospechu nie horším ako 3,

b) z opravnej skúšky UFIČ bude hodnotený stupňom prospechu 4 a z opravnej skúšky PFIČ získa viac ako 25 % z celkového počtu bodov.

1.7. Ak žiak získal z PFIČ viac ako 25 % z celkového počtu bodov a súčasne z EČ získal 33 % z celkového počtu bodov alebo menej a súčasne bol na UFIČ hodnotený stupňom prospechu dostatočný, požiada ŠMK o opravnú skúšku EČ alebo o opravnú skúšku UFIČ alebo o opravnú skúšku EČ a UFIČ.

Ak mu bola povolená opravná skúška, opravnú skúšku UFIČ vykoná v septembri alebo vo februári nasledujúceho školského roka a opravnú skúšku EČ vykoná v septembri alebo v riadnom skúšobnom období (v termíne konania EČ) nasledujúceho školského roka.

Ak sa žiak prihlási iba na opravnú skúšku EČ, úspešne vykoná maturitnú skúšku, ak z opravnej skúšky EČ získa viac ako 33 % z celkového počtu bodov.

Ak sa žiak prihlási iba na opravnú skúšku UFIČ, úspešne vykoná maturitnú skúšku, ak z opravnej skúšky UFIČ bude hodnotený stupňom prospechu nie horším ako 3.

Ak sa žiak prihlási na opravnú skúšku EČ a UFIČ, úspešne vykoná maturitnú skúšku, ak

- a) z opravnej skúšky UFIC bude hodnotený stupňom prospechu nie horším ako 3,
b) z opravnej skúšky UFIC bude hodnotený stupňom prospechu 4 a z opravnej skúšky EČ získa viac ako 33 % z celkového počtu bodov.

1.8. Ak žiak získal z PFIC 25 % z celkového počtu bodov alebo menej a súčasne z EČ získal 33 % z celkového počtu bodov alebo menej a súčasne bol na UFIC hodnotený stupňom prospechu nie horším ako 3, požiada ŠMK o opravnú skúšku EČ alebo o opravnú skúšku PFIC alebo o opravnú skúšku EČ a PFIC.

Ak mu bola povolená opravná skúška, opravnú skúšku PFIC a EČ vykoná v septembri alebo v riadnom skúšobnom období (v termíne konania PFIC a EČ) nasledujúceho školského roka.

Ak sa žiak prihlási iba na opravnú skúšku EČ, úspešne vykoná maturitnú skúšku, ak z opravnej skúšky EČ získa viac ako 33 % z celkového počtu bodov.

Ak sa žiak prihlási iba na opravnú skúšku PFIC, úspešne vykoná maturitnú skúšku, ak z opravnej skúšky PFIC získa viac ako 25 % z celkového počtu bodov.

Ak sa žiak prihlási na opravnú skúšku EČ a PFIC, úspešne vykoná maturitnú skúšku, ak z opravnej skúšky EČ získa viac ako 33 % z celkového počtu bodov alebo z opravnej skúšky PFIC získa viac ako 25 % z celkového počtu bodov.

2. Predmet, ktorý má iba EČ (matematika)

2.1. Ak žiak získal z EČ 25 % z celkového počtu bodov alebo menej a súčasne bol na UFIC hodnotený stupňom prospechu nedostatočný, požiada ŠMK o opravnú skúšku UFIC

Ak mu bola povolená opravná skúška, opravnú skúšku UFIC vykoná v septembri alebo vo februári nasledujúceho školského roka a opravnú skúšku EČ vykoná v septembri alebo v riadnom skúšobnom období (v termíne konania EČ) nasledujúceho školského roka.

Žiak úspešne vykoná maturitnú skúšku, ak

a) z opravnej skúšky UFIC bude hodnotený stupňom prospechu nie horším ako 3 a z opravnej skúšky EČ získa viac ako 25 % z celkového počtu bodov,

b) z opravnej skúšky UFIC bude hodnotený stupňom prospechu 4 a z opravnej skúšky EČ získa viac ako 33 % z celkového počtu bodov.

2.2. Ak žiak získal z EČ 25 % z celkového počtu bodov alebo menej a súčasne bol na UFIC hodnotený stupňom prospechu dostatočný, požiada ŠMK o opravnú skúšku EČ alebo o opravnú skúšku UFIC a EČ.

Ak mu bola povolená opravná skúška, opravnú skúšku UFIC vykoná v septembri alebo vo februári nasledujúceho školského roka a opravnú skúšku EČ vykoná v septembri alebo v riadnom skúšobnom období (v termíne konania EČ) nasledujúceho školského roka.

Ak sa žiak prihlási iba na opravnú skúšku EČ, úspešne vykoná maturitnú skúšku, ak z opravnej skúšky EČ získa viac ako 33 % z celkového počtu bodov.

Ak sa žiak prihlási na opravnú skúšku UFIC a EČ, úspešne vykoná maturitnú skúšku, ak

a) z opravnej skúšky UFIC bude hodnotený stupňom prospechu nie horším ako 3

a z opravnej skúšky EČ získa viac ako 25 % z celkového počtu bodov,

b) z opravnej skúšky UFIC bude hodnotený stupňom prospechu 4 a z opravnej skúšky EČ získa viac ako 33 % z celkového počtu bodov.

2.3. Ak žiak získal z EČ 25 % z celkového počtu bodov alebo menej a súčasne bol na UFIC hodnotený stupňom prospechu nie horším ako 3, požiada ŠMK o opravnú skúšku EČ.

Ak mu bola povolená opravná skúška, opravnú skúšku EČ vykoná v septembri alebo v riadnom skúšobnom období (v termíne konania EČ) nasledujúceho školského roka.

Žiak úspešne vykoná maturitnú skúšku, ak z opravnej skúšky EČ získa viac ako 25 % z celkového počtu bodov.

2.4. Ak žiak získal z EČ viac ako 25 % z celkového počtu bodov, ale nie viac ako 33 % z celkového počtu bodov a súčasne bol na UFIC hodnotený stupňom prospechu nedostatočný, požiada ŠMK o opravnú skúšku UFIC alebo o opravnú skúšku UFIC a EČ.

Ak mu bola povolená opravná skúška, opravnú skúšku UFIC vykoná v septembri alebo vo februári nasledujúceho školského roka a opravnú skúšku EČ vykoná v septembri alebo v riadnom skúšobnom období (v termíne konania EČ) nasledujúceho školského roka.

Ak sa žiak prihlási iba na opravnú skúšku UFIC a je z nej hodnotený stupňom prospechu nie horším ako 3, úspešne vykoná maturitnú skúšku.

Ak sa žiak prihlási na opravnú skúšku UFIC a EČ, úspešne vykoná maturitnú skúšku, ak

a) z opravnej skúšky UFIC bude hodnotený stupňom prospechu nie horším ako 3 a z opravnej skúšky EČ získa viac ako 25 % z celkového počtu bodov,

b) z opravnej skúšky UFIC bude hodnotený stupňom prospechu 4 a z opravnej skúšky EČ získa viac ako 33 % z celkového počtu bodov.

2.5. Ak žiak získal z EČ viac ako 25 % z celkového počtu bodov, ale nie viac ako 33 % z celkového počtu bodov a súčasne bol na UFIC hodnotený stupňom prospechu dostatočný, požiada ŠMK o opravnú skúšku UFIC alebo o opravnú skúšku EČ alebo o opravnú skúšku UFIC a EČ.

Ak mu bola povolená opravná skúška, opravnú skúšku UFIC vykoná v septembri alebo vo februári nasledujúceho školského roka a opravnú skúšku EČ vykoná v septembri alebo v riadnom skúšobnom období (v termíne konania EČ) nasledujúceho školského roka.

Ak sa žiak prihlási iba na opravnú skúšku UFIC a je z nej hodnotený stupňom prospechu nie horším ako 3, úspešne vykoná maturitnú skúšku.

Ak sa žiak prihlási iba na opravnú skúšku EČ, úspešne vykoná maturitnú skúšku, ak z opravnej skúšky EČ získa viac ako 33 % z celkového počtu bodov.

Ak sa žiak prihlási na opravnú skúšku UFIC a EČ, úspešne vykoná maturitnú skúšku, ak

a) z opravnej skúšky UFIC bude hodnotený stupňom prospechu nie horším ako 3 a z opravnej skúšky EČ získa viac ako 25 % z celkového počtu bodov,

b) z opravnej skúšky UFIC bude hodnotený stupňom prospechu 4 a z opravnej skúšky EČ získa viac ako 33 % z celkového počtu bodov. 7

2.6. Ak žiak získal z EČ viac ako 33 % z celkového počtu bodov a súčasne bol na UFIC hodnotený stupňom prospechu nedostatočný, požiada ŠMK o opravnú skúšku UFIC.

Ak mu bola povolená opravná skúška, opravnú skúšku UFIC vykoná v septembri alebo vo februári nasledujúceho školského roka.

Žiak úspešne vykoná maturitnú skúšku, ak z opravnej skúšky UFIC nebude hodnotený stupňom prospechu nedostatočný

Školský vzdelávací program bol prerokovaný a schválený na zasadnutí pedagogickej rady
30. 08. 2013.

V Humennom 30. 08. 2013

.....
Ing. Glória Michalidesová
riaditeľka školy